

- VIII. Eretilégi vizsgálatok.
- IX. Gyakorló iskola.
- X. Iskolai ünnepek és kirándulások.
- XI. Jótékonyág.
- XII. Könyvtárak.
- XIII. Szertárak.
- XIV. Adatok a fögymn. történetéhez.
- XV. Statisztikai táblázatok.
- XVI. Az 1900-1901-iki tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.
- XVII. Ertesítés az 1900-1901-iki tanév megnyitásáról.

Az egészségi szabályok összeállításával dr. Paehinger Alajos igazgató igen üdös és hasznos munkát végzett, főleg ha a rífluság ezen szabályokat nemcsak olvassa, hanem meg is tartja. Az intézet jeles növendékei a következők voltak: I. osztály: Aczel Géza, Bokán György, Kovács Antal, Kovács László, Ladofski Dezső; II. osztály: Erdősi Ferenc, Feber Imre, Goda Pál, Gözöny Aladár, Kratky István, Kreznar János; III. osztály: Spitzer Lajos, Venzely Sándor; IV. osztály: Bartha István, Blau Arthur, Blumenschein Henrik, Pjckel Ferenc; V. osztály: Horváth Lajos, Tóth István; VI. osztály: Bartha József, Simon Kálmán, Süle Antal; VII. osztály: Gärtner Antal, Szadnik Sándor; VIII. osztály: Kertész Pál, Schwarz Gyula. — Az intézetben 377 tanuló tett vizsgát; vallásra nézve volt 251 róm. kath., 1 gör. kel., 9 ág. evang., 8 ev. ref., 113 izr.; anyanyelv nézve volt: 355 magyar, 7 német, 1 tót, 14 szerb, horvát. A 377 növendék közt 192 volt helybeli és 185 a vidéki. Minden tárgyból jeles eredményt ért el 26, két tárgyból elbukott 29, több tárgyból 24 növendék.

A nkanizsai államilag segélyezett községi polg. fiú- és leányiskola 28-ik értesítőt sz rkesztette dr. Bartha Gyula igazgató. A tanulók érdemsorozatánál szembeállítva, hogy a hat fuosztályban nem volt több mint kettő, a ki kitaró szorgalmáért 1-es érdemjegyet nyert volna. Ezen két tanuló Litvay Endre és Nagy Tivadar VI. oszt. tanulók. Jeles érdemsorozatot nyertek: az első osztályban (jár 60 tanuló) senki; a második osztályban (jár 50 tanuló) Bölle Ferenc, Braun Iván, Caerpes Gyula, Ferenczy István, Nagy Imre; a harmadik osztályban (41 tanuló) Arnold György, Buday József; a negyedik osztályban (30 tanuló) Dreissiger Miksa, Tanner Gyula, Topolits Lajos, Topolits Nándor; az ötödik osztályban (13 tanuló) Spirk Károly; a hatodik osztályban (9 tanuló) Golenszky János, Gundi Géza, Kauter Ignác. — Leány osztályok: első a osztály (49 tanuló): Bakos Ilona, Deirich Jolán kitűnők; Friedmann Szidi, Pongrácz Kornélia, Rein Anna, Roszkos Rózsa, Vegele Vilma, Weltinger Mari jelesek; első b) osztály (48 tanuló) kitűnők: Francia Amália, Galambos Juliska; jelesek: Breuer Sarolta, Fleischacker Malvin, Grosz Irma, Justusz Hajnalka, Krausz Erzsébet, Lehotzky Erzsébet, Szabó Mariska; második osztályban (63 tanuló) kitűnők: Bartó Erzi, Skrilcz Rozália, Szalay Gizella, Villányi Agáta; jelesek: Dick Katalin, Erdősy Lujza, Filos Erzsébet, Furlinger Vilma, Geiszl Gabriella, Grunner Emilia, Hajek Mariska, Kollárics Paula, Mautner Zóra, Pátkai Olga, Schreiber Malvin, Schwarz Irén, Szedlacek Mari; harmadik osztályban (33 tanuló) kitűnők: Goldstein Etel, Mergenthaler Margit, Pfanczer Jolán, Safarics Julia, Tomasics Mari, Tripammer Izabella; jelesek: Breuer Irma, Fiálovits Mari, Hoss Mari, Kik Margit, Knausz Anna, Lang Katalin, Pál Viktória, Pollak Etel, Roszkos Mari, Wittenberg Anna; negyedik osztályban (33 tanuló) kitűnők: Altenthaler Teréz, Fischer Mari, Mátó Györgyi, Molnár Irma, Schreiber Gizella, Schwarz Gizella, Wagner Ilona; jelesek: Fabianics Blanka; Farkas Jolán, Gerő Ella, Gieber Matild, Hoffmann Sarolta, Klein Mari, Miltényi Mari, Pataki Irén, Sauer Margit, Tóth Mari, Vicenty Lujza. A szülők lakóhelye szerint a fiú iskolában 159 helybeli és 52 vidéki tanuló volt; a leányiskolában 190 volt a helybeli és 38 a vidéki.

A nkanizsai izr hitközség által fíntartott elemi, polgári és felső kereskedelmi iskola értesítőt szerkesztette, Bun Samu igazgató. Az előmenetel, illetve szorgalmából általános érdemsorozatot csak az elemi iskolánál és az értesítőt levő kereskedelmi felső osztálynál találunk. A hitközség által fíntartott tanintézetek növendékeinek száma az év kezdetén 526 volt, ebből helybeli 386, vidéki 140. Az izr. hitközség hi-

tani intézményeiről dr. Numann Ede íórabbi számol be.

A nkanizsai áll. el. iskola 3 igazgatósági kerületének értesítőt összeállították: Venczel Rezső, Szalay Sándor és Szabó István igazgatók. A tanítótestület 32 tagból áll. Az első igazgatósági kerület 5 fiú és 4 leányosztály; a másodikba 6 fiú és 7 leányosztály; a harmadikba 5 fiú és 5 leányosztály van beosztva; az összes oszt. száma 32. Ezen 32 osztályba beiratkozott 1061 fiú és 903 leány összesen 1964 növendék, továbbá 13 magántanuló; az év végén maradt 1764. Vallásra nézve volt: róm. kath. 1819, gör. kath. 5, ág. ev. 41, ev. ref. 6, izr. 80. Kitűnő tanuló volt 64, jeles 372. Helybeli növendék volt 1868, vidéki 83.

A nagykanizsai városi alsó fokú iparos tanonciskolaértesítőt Poredus Antal igazgató közli. A tanítótestület a hitoktatókkal együtt 13 tagból áll. A statisztikai kimutatás szerint beírva volt a téli tanfolyam két osztályába 59 tanuló; az egész évi tanfolyam öt osztályába 362 összesen 421 tanuló; kimaradt 24, felszabadult 50, megbalt 1; maradt a tnevé végén 346 tanuló. Születési hely szerint volt helybeli 179, zalamegyei 161, más megyei 73. külföldi 8. A mulasztott órák száma 2489, ebből igazolt 1000, igazolatlan 1489. Foglalkozásra nézve a tanoncok 39 különféle iparághoz tartoztak; legtöbb volt a lakatos tanonc 69; cipész volt 68, szizmadia 57, asztalos 36, kőmives 35, hét iparág csak 1-1 tanóccal volt képviselve.

Az értesítő különben is a statisztikának valódi tömkelege, melynek összeállítását nem kis munkát adhatott az igazgatónak. A szakrajzkiallításban a fémipari szakcsoportból 24 tanonc; a fa-diszító és ruházati ipari csoportból 32 tanonc, a munkakiallításban 102 tanonc vett részt.

Tanintézeink látogatottságát összegezve az 1899-1900 tanévben vizsgát tettek:

az áll. seg. közs. polg. iskolában	377 növ.
az áll. seg. közs. polg. iskolában	194 "
leányisk. tában	215 "
az izr. hitközség tanulótestületben	507 "
az állami elemi iskolákban	1764 "
a v. alsófokú iparostanonc iskolákban	346 "
	összesen 3403 növ.

Az alsófokú keresk. tanonciskola csak most fejezte be iskolaévt, kimutatásátmég nem kaptuk.

HIREK.

Szabadságolás. Városunk főjegyzője Lengyel Lajos a hó 8-án egy havi szabadságra Siófokra utazott.

Erdőfíntések. A földmívelésügyi miniszter dr. Csánády Gusztáv kezthelyi gazdasági tanintézet igazgatót a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatából a 2-ik fokozatba, Czákó Béla tanárt pedig a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatából a 2-ikba léptette elő.

Anyakönyvvezetés. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Zala-vármegyében a zalaszentbalázi anyakönyvi kerületbe Orosz Ernő segédjegyzőt, a kerkaszentmiklósi anyakönyvi kerületbe Kulcsár Miklós jegyzőt irnokot s a draskoveci anyakönyvi kerületbe Breoner Mihály jegyzősegédet anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével is megbízta.

Kinevesések. A zalaegerszegi pénz ügyigazgatóság Kerbler Károly tapoczi lakos, fögymnáziumot végzett tanuló a tapolczi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki. — A vallás és közokt. m. kir. miniszter L. u. Rezső zalaezerszegi áll. fögymnáziumi helyettes tanárt a IX-ik fizetési osztály második fokozatába való sorolás mellett jelenlegi állomáshelyén rendes tanárrá nevezte ki.

Atihelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Benedek Aladár esakörtornyi polg. iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a dicő-szent-mártoni állami polgári iskolához helyezte.

Eljegyzés. Nagy József Kálmán langvizi lakos, eljegyezte Lohonya Teréz kisasszonyt Zala-Szent-Grothon.

Házasságok. Mult vasárnap a hó 8-án Lang Ede nemesdedi kereskedő házasságot kötött Beck Gizella kisasszonnyal, Beck József szepetneki kereskedő leányával Szepetneken.

Ugyanezen napon városunkban is három házasság kötött. Szabó Oszkár vasúti hivatalnok Varasdról, Baum Malvin kisasszonynak, Baum Samu helyi kereskedő leányának;

Weiss Henrik siófoki géplakatos, Goldmann Reginának;

Pusofszy Kálmán vasúti mozdonyvezető helyettes, Kristofletti Jolán kisasszonynak, Kristofletti gépész leányának esküdött örök hűséget.

Zászlófelszentelés. A gróf Zichy Aladár ur védnöksége alatt álló Zalamegyei Aggharcosok Testülete Nagy-Kanizsán folyó évi augusztus hó 5-én új egyleti zászlójának felszentelése alkalmából a Polgári Egylet kerthelyiségében délután hangversenyt és ugyanazon nap este a Polgári Egylet dísztermében táncmulatságot rendez. Ugy a délutáni hangversenyen, valamint az esti táncmulatságon a székesfehérvári V. honvéd kerületi zenekar és kitűnő cigányzenekar játszik. A hangverseny kezdete d. u. 3 óraker. Belépőjegy ára személynként 40 fillér. A táncmulatság kezdete este 9 óraker. A személynként 1 kor. családjegy 3 szem. 2.40 kor.

Katonazene. A 17. gy. ezred zenekara Sopronból szerdán délután megérkezett és 14 napig marad városunkban.

Tanulmányi kirándulás Párisba. A 19. század kulturájának összes vívmányait egyhelyen egybegyűjtve tanulmányozni kétség kívül a legvágyottabb látvány! Minő nagy és mély következményeiben beláthatatlan hatása a fiatal fogékony lélekre a párisi kiállítás megismerésére! Dr. Wlassics Gyula kultuszminiszter éppen ezért örömmel üdvözölte Ropper N. János igazgató tervét, a ki a tanuló ifjúság számára jul. 19-én Párisba rendezendő tanulmányi kirándulást szervezni hajlandónak nyilatkozott. A kirándulás ellenőrzését Lukács Béla kormánybiztos vállalta magára, a mi annak erkölcsi prestige-jét biztosítja. A tanuló ifjúság tanárai vezetésével indulnak. Minden 20 tanulóra egy tanári vezető esik, maga a francia kultuszminiszter is nagyban érdekeltök a magyar diákok kivandorlása iránt s előre járhatólag ifjaink a legszélyesebb fogadtatásban és sokoldalú kedvezményben részesülnek. A jelentkezések közvelel a rendezőségnél (Hungaria szálló) történhetik mert a jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében vesztük figyelembe. A tanulók hozzatartozói szintén részt vehetnek a kirándulásban ugyanazon feltételekkel (II. osztály 145-50 frt, III. oszt. 115 frt 50) feltételek mellett.

Balaton halászat. nem mutat fel eddig nagy eredményeket; egyáltalán a mult üzelmét folytán aránylag kevés hal van a Balatonban, a mit a halászatnál naponként tapasztalhatni. Habár a halászbokroknak segítségükre vannak a gőzösök s beviszik őket a készletekkel a mély vízre, így sok fáradságtól meg vannak kímélve; még is a hálókban kevés a hal s olyan drága, hogy a parton is 70-80 kr kölőja a stíllónak a fogásé pedig 4 korona. Hát most milyen ára van a fogásnak míg B.-Pest, Bécs, vagy a külföldre ér is! Innen-onnan annyira kultiválják, gondozzák a Balaton, hogy még halat sem kapunk. A szálló halászat megkezdődött június hó 15-én; rabl halakat a tialom aati is lehetett halászni — írja tudósítónk. Az egész Balatonon Kenesétől le. Keszthelyig összesen csak hat háló van, melyekkel a halászatot üzik. Tehát kevés hal! drága hal! A fűrdővendégek s m igen örvendhetnek eunek a hírek, kik már előre számítanak rá, hogy milyen sok és szép fogást esznek majd a Balaton parton.

A gőzhajók menetrendje. Julius 1-től kezdve aug. végéig terjedő időtartamra a balatonai gőzhajók járataira nézve új menetrend

tében mint valósgában. — Egy külön értekezés, sőt egész kötet sem lenne elég alaposan kimutatni a hazudozás káros voltát, és sohasem beszélhetnék eleget az orvosias, kártás mikéntjéről. Részletes utmutatást adni majdnem lehetetlen, annyira sajátosak s egyéniek az egyes esetek. Mindenekelőtt meg kell vizsgálni, mi oka lehet a hazudozásnak, — milyen nevelése, lelkiállaga van a hazudozó gyermekeknek, ezen körülményhez kell mérni a büntetést. — ezekhez az orvosiasít. Lélektan ismeretek, türelem, szeretet legjobban megmutatják a helyes utat. — de általános elvül kimondhatjuk, hogy mindig, minden alkalommal megköveteljük a gyermektől az igaz beszédet; soha ne legyen alkalma hallani, hogy tanítója úgy az iskolában, mint magán életében nem mond igazat. A hazudozó gyermektől, addig míg meg nem javul — vonjuk meg bizalmunkat. — de ismét ajándékozunk meg azzal, ha ismét az igazmondás ösvényére lép. — A mily igazi lelki gyönyörrel tölti el szívemet, ha e csuf gatz gyökeresen kitéphettem a rám bízott szív-keretecskéből, — annyira fáj, — ha azt tapasztalom, hogy minden igyekezet hiába volt, — mint betegre, nagy betegre fájó szívvel gondolok mindig az ilyen gyermekekre. — Fognak-e szívével lelkeivel a családban ezután is gondolni?

Ha tovább ha adunk a gyermeki szív virágos kertjében, nem ritkán egy másik gyomra akadunk: árulkodás a neve. Kinek nem volt Önök között árulkodó tanítványa? — Énekeim már sokszor nagy szomorúságot okozott annak tapasztalása, hogy a gyermekek mily igen szívesen árulkodnak egymásra. S a legszomorubb ezen jelenségnél az, hogy ennek alapját vagy menteségét, — sem kóros lelkiállapothban, sem beteges, gyenge testszervezetben nem kereshetjük. Nem a test, — nem a lélek beteg itt, hanem a szív. — Hiányzik itt a legrészegb erény: a szeretet. A káröröm, irigység, harag, boszu undok fergei semmisítik meg sokszor gyökeréig a nemes szívvirágot, a szeretetet, mert a szeretetnek ez a három hatalmas ellensége vagyok. Már a két testvér Kain és Abel közt rátalálunk e három bűn nyomára, hol a harag, gyűlölség, irigység, harcot vívta a szeretettel. Kain a bűn súlya alatt földöntúló lett, de magával vitte a három nagy bűn magvát, mely kicsirázva oly közönsé lett, hogy sem akkor nem lehetett, sem ma nem lehet az emberek szívéből kiirtani.

De nekünk nevelőknek kötelességünk legyen ezen rút férgeket s a gyomot, melyen ragódik: az árulkodást a gyermekkorban irtogatni. — Hogyan? — Vedd el az anyagot, elal zika a tűz; tedd félre az alkalmat s vége a gyűlölség s irigységnek. Soha ne adjunk hitelt az árulkodó gyermek szavaának, ne büntessünk senkit társa vadaskodására. Semmivel sem keverthetjük el jobban a gyermeket magunk s egymás iránt, mintha társa sokszor igaztalan, aaptalan vádjára büntetjük. Ha a gyermek tapasztalja, hogy vadaskodásának nincs eredménye, csakhamar elmegy kedve az árulkodástól. Minden rendelkezésünkre álló eszközrel hassunk oda, hogy a testvéri szeretet minél mélyebb gyökeret verjen szíveikben. Ha soha sem teszünk különbséget tanítványaink közt legyen, rang, vallás szerint, s szeretetül ket csak személyes érdemeik folytán mérjük. — a cél el lesz érve s egymást szintén szeretni fogják.

Hát a kis cselszövöt ismerik-e önök? Valóságos kis csalán az erre való hajlandóság a gyermek szívében. Legmenthetőbb alakja az, midőn a gyermek a kidolgozott számszani példákat vagy nyelvtani dolgozatokat sokszor ügyes fortélylyal csempészi valamely társához. Ezen segíteni akar, tehát tettének indító oka: a jószívűség. De, mert tiltott dolgot cselekszik, a tanítót kijátszani akarja, — büntetni, a bajt orvosolni kell. Az én orvosom az, hogy sem az egyik, sem a másik munkáját figyelembe nem veszem, a segítő és segített az esetenk megfelelő korholásban részesül. Ilyen kis cselszövöt a minden rendű és rangú különösen leány növendékek között: a pletykázás. Etel mond valamit Jozsefinnak Sárióról, — hogy ilyen meg olyan a ruhája, kalapja stb. A hü barátin első dolga: besugni a mit hallott s kész az „örök harag”, — mig azután észreveszük, kihallgatást tartunk a kibékítjük őket. Sokszor azonban komolyabbá válik a dolog, ha nemcsak a Rózsi, Sári, Mariskák, de a

mamak is „örök haragba” esnek, mert a kis cselszövő pletyka azt is tovább meséli; mit mondott Erzsi mamája az Ilona mamájáról vagy a tanítóról, tanítónőről. Sokszor azt sem átálja a cselszövő, hogy ólthon kiszívze, nagyitva adja elő a tanító beszédét, tetteit, mit mondott a szülőkről, mit izent haza stb. effélet. A szülő persze a gyermeknek ad hitelt, s kész az apprehenzió, panasza megy iskolaszéki elnökhöz, igazgatóhoz, vagy csak nagy ritkán a tanítóhoz, hogy felvilágosítást kéjen. Ezekből is kitűnik, hogy mily igen átvös, — a saját jól felfogott érdekünkben, — a pletykázásra való hajlandóságot tanítványainkból kiirtani, másrészt a szülők és tanítók — család és iskola közötti viszonyt minél közvetlenebbé tenni.

Az a kedélybetegség, melyről most szólni akarok, ritkán vagy éppen nem fordul elő 6-10 éves gyermekeknek, de már gyakrabban a 10-15 éves korban. De mivel a Hallgatóm közül többen ily koru gyermekek tanításával, nevelésével foglalkoznak; ezt sem hagyom egészen említés nélkül. Ez a kóros ragaszkodás vagy vonzalom egy személyhez. Ilyen például a tanítvány szeretlen ragaszkodása a tanítójához többször tanítónőjéhez, vagy tanuló társához. „A milyen biztos jele a lélek virágának a má-okhoz való ragaszkodás, a barátság, az öneléldözés, a szív vágya a szeretet megederős valósga után: ép oly biztos jele a lélek tökéletlenségének a pityergő, indokolatlan epekedés s a szeretet convulzív következtelen nyilvánulásai.” — Azonban a nemes érzelmek ezen vadhajtsát nagy tapintattal, körültekintéssel kell lenyességetni, mert megörléhenetik, hogy magát a becses tövet, a szép és nemes gyümölcsöt termő szeretetet irtjuk ki. Pedig ha a gyermek szívében hiányzik a szeretet virága, — pusztá, kietlen marad kedélye örökre. Ha valahol úgy ezen jelenségnél van a nevelő tanítónak tapintatra szüksege: az ilyen beteges vonzalmu leny képzelemvilágának a helyesirányt megadni, érzelmeiben az öszhangot drasztikus eszközökkel: fenyegetéssel, büntetéssel, helyrehozni nem lehet. Dr. Oláh szerint azonban a gyermekkori szerelmet egészséges elméjü, sőt lángeszű emberek is mutattak. Így Byron 8 éves, Alfieri, a költő 9, Dante 9 és Rousseau 11 éves korukban voltak szerelmesek.

Beszélhetnek még egész sereg vadhajtsáról, melyek ellepik a gyermek szívet s ha ott mint hajlamok gyökeret vernek, szokássá, indulttá válnak. Nem szabad tehát megengednünk, hogy a rossz hajlamok szokássá vájjanak, mert a szokás arulkodik sőt szarnokoskodik az emberen az élet kisebb és nagyobb dolgaiban egyaránt. Még a legkisebb, a legártatlanabbnak látszó rosszra való hajlamot se hagyjuk figyelmen kívül. Már Plató elismerte annak igazságát: hogy: „A hajlam nem csekélység”.

Oh de nemcsak vadgyomokkal, rossz hajlamokkal van ám a gyermeki szív beültetve. Vannak abban nemes érzelemvirágok is, melyeknek átitése és ápolása ép oly kötelessége a nevelő tanítónak, mint a rossz hajlamok kiirtása. Melyik érzelemvirágnak, melyik erénynek adjunk hát elsősegét? A mindent fölelő, — a minden nemes érzelmet magában foglaló egyedül boldogított erénynek, a szeretetnek. Az élet forrásából, — a szív vérvével öntözzük e nemes érzelmet; mely mint a virágok királynője: a róza, ezer változatban forog most még az ártalan gyermek szívével, később az ifju, — majd az öregkor kedélyvilágát bearanyozni, boldogítani. A szeretetet az Isten olta a szívekb, — ápoljuk tehát mindekenkelt tanítványaink szívében az Isten, a legjobb mennyei atya iránti szeretetet. „A gyermeknek az Isten iránti szeretete legyen a vallása, hite; hisz a hol a szeretet, ott a hit. Szeresse a jó Istent midenk felett s ezen szeretetből kifolyólag tartsa meg parancsait, — kövesse a jót, kerülje a rosszat. A jó szülők az Isten helyettesei a földön; tehát a szülők iránti szeretet virágát is ápoljuk az érzelmek kertjében; mert a honnan ez hiányzik, azon talajban más érzelmek sem virulhatnak. — Szép, nemes fajú róza a szeretet róza fáján: a hazaszeretet. Tanítsuk meg szeretni e második anyánkat akként, hogy a hazaszeretet ne csak szó, szálló íge legyen ajkaikon, de tettekben is nyilvánuljon. Ertsessük meg a kicsinyekkel, hogy jelenben a kötelesség teljesítés, munkálkodás: ép oly hazaszeretet, — mint volt a múltban a hazánk kard-al való megvédése. Oltuk hát a szeretet

rózsafájába a kötelességszeretet s munkaszeretet nemes ágait is. Szóval szeressen a gyermek mindent és mindenkit: szeresse Istenét, szülőjét, hazáját kívül tanítóit, társait, felebarátait; ólájja ártalan gyermek szívéhez szövet és jót, nemest és igazat, mert a helyesirányú szeretetből minden jó, — a szeretetlenségből sok rossz származhatik. Szeretetteljes, szépsért és jóért hevülő szívet és derültkedélyt biztosítsunk a gyermekeknek nevelés, tanításunk által s boldogok lesznek Nem tagadom: a tapintattal keresztülvitt kedélyképzés nem csékelymunka; a testi erőf fejlesztes vagy az értelemnek tartalommal, ismeretekkel való elátása, könnyebb s eredménydusabb munka az érzelmek megszülditása s a káros indulatok kiirtásához képest. Nehéz feladat annál inkább is, mert ezt könyvekből tanulni nem igen lehet; a tanítóképzőintézetek tanítják ugyan a lélektan, mely ismeret nélkül a „szivképzés csak célt a lan kísérletezés; a nevelés tan elmondja, hogy an képezük a kedélyt, jellemet, miként irányítsuk a képzelmet stb. — de aki ezt meganulta s a nevelésből kitűnő kapott is, az még nem garancia, hogy jó tanító; főképp jó nevelő legyen. Rátermettség, hivatás kell a nevelő — tanító pályához, azért szeretném én, ha a tanítói oklevelek nem csak a tanítványkap tett előmenetelt jeleznek, de tájékozást nyujtanának, felvilágosítást adnának a tanító hivatottságról is. — Ez pedig csak úgy lenne elérhető, ha a képzők mellett a gyak. iskolák szintén internátussal lennének összekötve; (ez ábrándok honában szótt vágy, nem egy hamar megy teljesítésbe) a gyermekek a képzőintézeti növendékek gondjaira, felügyeletére lennének bízva; a kicsinyekkel való foglalkozás, játszás közben megismernék a gyermeki lélek és szivvilágát s mint önálló tanítók előtt a nevelés tere nem lenne egészen: „terra incognita” s a magottatás s a mindenáron való „csak sokat tanítás mellett, több időt és fáradságot fordítának a szivképzésre is. — „Mert a kedélyképzést elhanyagó iskola — kimondom — valódi műveltség helyett álműveltséget nyujt növendékeinek s ezáltal boldogság helyett boldogtalanságot, áldás helyett átkot áraszt a család, társadalmi s nemzeti életre.”

Mi tehát az eszköz, melylyel a tanító a kedélyképzés fontos munkáját keresztülviheti? Ez a hatalmas eszköz — tapasztalatból állíthatom — nem más, mint a szeretet, — hisz, szeretés csak szeretetnek lehet jutalma. — Szeretet, — még pedig odaadó, lelkesülő szeretet hivatásunk és fardalmat nem ismerő, önzetlen, tisztanyai, testvéri szeretet a gondjainkra bízott gyermekek iránt.

Szeretet nem hivatásunk, de hivatásunk iránt, mert a kettő nem azonos fogalom. „A hivatás egymagában gyenge és tartalmatlan, csak hivatás által lesz életképes; a hivatást pedig a tanító lelkének idealizmusa teszi nyilvánvalóvá. Idealizmus nélkül hivatás, kötelességtudó és munkakéret ügyeszeretettel betöltő tanítót nem képezhet. Megerősít e gondolatomban a tanító fogalma. — Mer mi a tanító? — „A szülő, főképp az anyai sziv munkatársa; — eleven törvény; — magasba törekvő sas, mely a repülés elemeire oktatja a kisebbeket; köféjtő földművese, a leg-nemesebb, de még műveletlen talajnak, a gyermeki szívnak; — ápoló kertész az Isten lelkéből kisarjadzott növényzetnek; művész, ki a holt anyagból eleven szobrot alkot s a gyermek lelkén láthatóvá teszi Isten képét s ha úgy akarjátok elnevezni: nemzeti napszámosa a s szép és nagy eszmének: vallásnak, erkölcsnek, igazságnak és jónak, minden nemesnek, hazafiságnak; az egész kulturának, a sziv és lélek jelen és jövőendő boldogságának”. Lehetne e magasztosabb, fenségesebb definíciót fogalomról adni, mint a minőt Ruschek Antal a fentiekben rólunk tanítókról adott? ... Elismerés ez egyrészt a tanító munkájáért; buzdítás, szót az e magasztos hivatásunk mikénti betöltésére. De nekem úgy tetszik, mintha a fenséges definícióban mint arany vezérlő fonal húzódnék végig a sziv és kedélyképzés fontossága; — hisz a tanító nemzeti napszámosa vallásnak, erkölcsnek, igazságnak, jónak, minden nemesnek, hazafiságnak a sziv és lélek jelen és jövőendő boldogságának. Ezt a nagy nemzeti missiót pedig csak a hivatását szive-lelkelemből szerető tanító teljesítheti, mert csak az szeretheti önzellenül a való bízott gyermeket is. Ezt köti lelkünkre a mi

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Az irányzat szilárd, árak némilg emelkednek. A hoztalok piacunkra megkezdődtek, a buza minősége nagyon szép, ára 7 f. 10-20, rozs kevésbé szép, ára 6 f. árpa nagyon különféle, minőség szerint vásárolták 5 f. 50-tól 6 f. 75-ig.

Anyakönyvi hírek

július 8-15-ig.

születések

- Németh Vendel, kocsis: István.
- Mikó János, kőműves: János.
- Zsidi János, kéményseprő: Lajos.
- Máté Ferenc, földműves: Katalin.
- Parti István, napszámos: István.
- Gari István, napszámos: Gyula.
- Tislér László, földműves: Anna.
- Godina János, földműves: József.
- Szabó György, házi szolga: Sándor.
- Hajdu István, kovács: Ilona.
- Acz Elek, molnár: Elek.
- Szlierius Károly, gépész: Károly.
- Josifovics Milivoj, kereskedő: Mária.
- Miklósk Lukács csizmadia: Magdolna.
- Keresztes János, erdőőr: Lajos.
- Horváth Anna, cseléd: Rozália.
- Kulcsár Pál, napszámos: halva született fia.
- Plánder Péter, sörgyári munkás: József.
- Taródi Viktor, szabó: Anna.
- Wagner Ferenc, pinócér: Erzsébet.

halálozások

- Gyergyak István, napszámos, 30 éves: veselőb (Letenyéről).
- Thonka Miklós, vasuti fűtőházi főnök, 31 éves, tüdőgütmő (Szombathely).
- Petrekovics Katalin férj. Mujzer Lászlóné, földműves 59 éves, gyomorhurut.
- Szabó István, városi szegény, 58 éves, tüdőhurut.
- Szak Anna, 1 hónapos, bélhurut.
- Kreisler Zoltán, 16 napos, rángörgő.
- Füsti Rozália, 12 éves, veselőb.
- Török Erzsébet, 1 és fél éves, hókhorut.
- Plánder József, 2 óras, gyengeség.
- Krausz Samu, szabó: 82 éves, aggkori végki-merülés.
- Kuzsner János, földműves: 50 éves ajk rák.

Házasságok kihirdetése:

- Soos Mihály, vasuti fűtő — Mikó Anna.
- Árva Adolf (Pécs) keresk. ntázó — Schulhof Adél.

Házasságot kötöttek:

- Bognár Mihály, cserépes — Horváth Katalin.
- Hajdu István, földműves — Dolmányos Katalin.

CSARNOK.

Anna napján.

— Irta: Huckstedt Jenő. —

Félejtini nem lehet, azt kinek szíremben
Emléke fátyola oly gyakran jelleben,
Ki kedves arcával,
Csicsérgő szavával,
Nais gyermeké tetteivel, aranyos kedvvel,
Artatlan szívevel tépte nyugtom szíjjel.

Szédtepte nyugalmam; de ábránd vilgom
Bájos szép emléked újra feltálo.
E világ mit adott.
Keserűvet, bánatot,
Mindent elfelejték; nincs oly fájdó dolog,
Mi bánód lelketet, ha red gondolok.

Könny csillog szememben, mi hozta ezt oda?
A tudat: e világ hozzám mily mostoha:
Hogy rajtam mint nevet?
Számomra üdv helyet
Nem adott, nem tartott? vérgő szívemet
Szaggata, mardosta? Óh ez nem! nem lehet!

Nem lehet! nem igaz! boldogság könnye ez,
Hisz lényed, emléked drága fénye környez:
A midőn te csevegsz,
Kedvesen csicséregsz,
Egyszer csak szemszítve hozd az azt rebedet:
En vagyok az, a ki kedvedet teneked.

Es te most névnapod ünnepled szép leány,
Körülled üdvözöl barát van akárhány;
Bókolnak, hajlangnak
Virágokat hoznak...
En pedig szívemből imádkozom itten:
Aldjon meg anygatom, áldjon meg az Isten!

Apró hirdetések

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest IV. Bécsi-
utca 4. Raktárunkon található a legjobb és legnagyobb
választék **divatos selyemkelmék, csiprők és szala-
gok**, valamint gyöngytűldiszek **pointlace-ruhák** és
cointlace-kelmék. Fekete, fehér és színes selyemkelmék
85 krtól 14 f. Ftig. Foalard-Pongis és Satin-Liberty-selymek
85 krtól kezdve. Angol mosáselyem 80 cm. szélességben 1.25
krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.
95-16.

Házéladás.

Helyben a Bajza utca és Szt. Györgytér
sarkán egy földszintes ház, mely áll három la-
kásból és konyhák, pince es padlásból, szabad
kézből azonnal eladó.

Bőv. bb felvilágosítás! Singer Samu urnál N.
Kanizsa 227-3

Házéladás.

Marton Ferenc Nagy Kanizsán a Hajcsár-
utcában (a vasut melett) a 6931. sz. tjkjk +
1308 c. hrsz. alatt s azon épített házakat a
mely áll két két szobás külön lakosztályból s a
mely évente 250 f. Ft. azaz 500 korona évi jöve-
delmet hoz, szabad kézből eladja.
Bővebet ugyanota háztulajdonosnál. 228-2

HIRDETESEK.

Az élet mindenek felett.

Mindenki raját akarata szerint renndezi be életét.
Mindamellert azonban ezt csak viszonylagosan
tehetjük, mert mindnyájan alá vagyunk vetve
egy magasabb akarataknak, amely ellen hiába
küzdünk. Vannak akiknek élete telve van öröm-
mel és boldogsággal, de a legtöbb ember bizony
sok szerencsétlenséggel, szenvedéssel kénytelen
megküzdeni. A legborzasztóbb az egészség elvesz-
tése. Fájdalmas betegség hamar tönkre tesz
a nyugalmas napokat s szenvedés út tanyát oit,
ahol vigasztalnak kellene lenni. Mert mi drágább
az egészségnél? A vagyon, a családi boldogság,
a baráti szeretet elveszti értékét, ha a betegség
által elgyengült test szenved. Pedig hát minden-
kinek joga van elethez. S éppen ezért írjuk e
sorokat. Meg kell találni a módot, hogy a jogos
örömlöknek az életnek örülhessünk. Az egészség
a lapóttetele a tiszta ellen-állásra képes ver. Ha
különléte körülmény következtében e tulajdonsá-

gok egyikét vagy másikat elveszti, oly gyógyszer
kell alkalmazni, mely a veszteséget kipótolja.

Csudálatosan hatásosak a ver teljes újraé-
állítói, a Dr. Williams-féle Pink-pilulák. Vissza-
adják a beteg egészséget, elgyengült erejét. A
vérszegénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma,
hármil legyen is az oka, emulik alkalmazásuk
által. Herz István derjamosi lakós levele is bi-
zonyítja:

Boldog vagyok, — írja — hogy tudathatom
Önökkel, hogy a Pink-pilulák feleségem egészsé-
gét telj-sen helyreállítottak. Kúdnök e pilulák
s nagyon jótékony a hatásuk. Mikor látam bá-
mulatos hatásukat, tiamon is próbát tettem
veitk s már azon is eszrevető a hatás. Ó még
szedi a pilulákat a én reménnyel várom az
eredményt. Kapható minden gyógyszerárban,
valamint a magyarországi főraktárban Török
József gyógyszerésznél, Budapest, Király utca
12. doboza 1 f. Ft, 75 kréri, vagy 6 doboz 9
f. Ftért.

2218 tk. 900 232-1.

Árverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvénzék tkvi osztálya részé-
ről közhírré tetetik, hogy Vild nger János
eszteregnyeji lakós végrehajtatonak Kövesdi Fe^o
renc végrehajtást szenvedő egei-aracsai lakó
elleni 150 K. tőke, ebből 37 K. 50 f.-nak 1898
nov. 7.-től, 37 K. 50 f-nek 1899 febr. 7.-től, 37
K. 50 f-nek 1899 május 7.-től, 37 K. 50 f-nek
1899 évi august. 7.-től járó 5% kamatai, 13 K.
76 f. végrehajtás kéretni 19 K. 30 f. jelenlegi
és a még telmerülendő költségek iránti végrehaj-
tási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék
területéhez tartozó a pakonyai 229 sz. tkben
+383 hrszámú, 840 koronára becsült közép
hegyháti szőlő; továbbá a +385 hrszámú 360
koronára becsült u. ottani szőlő

1900. évi aug. hó 1. napján
d. e. 10 órakor

Dióskál község hazánál Dr. Dick József telperei
ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtar-
tandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át
készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikül-
dött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsa a kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi május hó 11
napján.

GÓZONY kir. tszéki albiró.

4275/tk.1900 233-1

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya
részéről közhírré tetetik hogy öz. Weisenböck
Janosné szül. Tóth Ida nkanizsai lakós végre-
hajtatonak Hegedüs György és nejeMalik Anna
végrehajtást szenvedő n. recsei lakósok elleni
400 K. tőke, ennek 1896 évi május hó 27. nap-
jától járó 8% kamatai 36 K. 80 f. per, 28 K.
20 f. végrehajtás kérelmi, 20 K. 60 f. jelenlegi
és a még elmerülendő költségek iránti végre-
hajtási ügyében a fentnevezett kir. tvrsz. terüle-
téhez tartozó a nagyrecsei 791. sz. tjkvben +
(2810-2815) hrsz. 418 koronára becsült gesz-
tenyesi szőlő; (2868-2874) hrsz. 782 koronára
becsült u. ottani szőlő, — a (2691-2695) hrsz.
852 koronára becsült u. ottani szőlő

1900. évi szeptember hó 22. napján
d. e. 10 órakor

Nagy Récsé község hazánál Remete Géza tel-
perei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével
megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-
át készpénzben vagy óvadékképes papírban a
kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvrszék mint telek-
könyvi hatóságnál, 1900 évi július hó 13-án.
GÓZONY, kir. tszéki albiró.

Ideál a legjobb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindenféle alakban
a legjobb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.
kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

szervezés és gyakorlati alkalmazás nehézségeit talán éppen exponált, kizárólagosan lelkes hivatásánál fogva nem is győzhette te.

A lelkesi kar után közvetlenül a tanítói karra gondolhatnánk, ha a mai viszonyok között még ezzel szemben is körülbelül ugyanazok az erkölcsi okok nem merülönek fel akadályul.

Hátra volna még a jegyzői kar, amely éppen olyan közvetlen érintkezésben áll a néppel, mint a lelkesi és tanítói kar. Amde ezeknek szolgálati szabályzata, hivatali dolgaik kerete most még annyi dolgot tartalmaz össze, hogy ily humanitárius irányú célokkal nem is foglalkozhatnak. Pedig bizonyára ők is ismerik legmélyrehatóbban azokat a sebeket, amik a népet igen sok esetben az elkeseredésig leverik s ennél fogva fölük eredhetne a legbiztosabb, a legmegbízhatóbb tanács is. Addig azonban, míg az ő helyzetük majdan törvényhozás útján szabályozva, rendezve nem lesz, majdnem lelkiismeretlenség volna fölük olyan ügyek vezetését kívánni, amik szoros kötelességük teljesítését kockáztatnák.

Amde a néptanácsadók intézményének megvalósítását nem is tekinthetjük olyanoknak, mit néhány hét alatt teljesen akadálytalanul nyélbe lehet ütni: mert ez csendes, zajtalan előmunkálatokat, alapos tervezést, teljes megérlelést és biztos talaj-előkészítést igényel. Es így talán remélhető, hogy mire az eszme minden vonalon befejezi a maga kibontakozási és hódítási útját, — a jegyzői kar is eljut rendezett helyzetével, hivatali viszonyaival arra a színvonalra, hol már minderr aggodalom nélkül, teljes biztossággal kezebe lehet tenni a néptanácsadók intézményének sorsát.

Egyelőre — úgy hisszük — maguk az eszme megpendítői sem akarnak mást,

mint hogy e felett az illetékes és a megvalósítás esetén tette, munkára hivatott tényezők már most elmélkedjenek s eképpen az eszmének teljesen mélyébe hatolva, belássák annak rendkívüli nagy fontosságát, messze kiható erejét és így lelkesedni tudjanak majd érte akkor, mikor a kivitel lelkesedésére szükség lesz.

Ahhoz pedig, hogy az eszme becsét belássák, nem is kell valami erős meditáció; mert mindjárt az első gondolatokkal világosan fog állani minden értelmes fő előtt; hogy ez az eszme minden életszálával a szociális kérdés egyik legégetőbb részének gyökeréhez fut.

Első pillanatra tisztán áll a józan gondolkozók előtt hogy ez az eszme a humanizmusnak ama gyönyörű elvéből pattant ki: „Az erősebb mindenben támogatni, segíteni tartozik a gyöngét”. No esnem szükséges azt bizonyítgatni, hogy ahol ez az elv a maga fenséges tisztaságában és emelkedettségében érvényesülhet, a szociális kérdés sohasem verhet hullámokat.

Eppen azért erősen hisszük, hogy a néptanácsadók intézményének magasztos eszméje gyorsan be fog hatolni a társadalom életébe és egyszerre meg fogja hódítani azokat a lelkeket, akik önző elzárkózással em nézik a népek keserves vergődését, s akik szívesen tesznek a nép boldogulása érdekében először azért: mert azt emberi kötelességül ismerik; másodsor azért: mert az érzelmi motívumokon kívül vezetőiket az a meggyőződés is, hogy a nép boldogulása a legszilárdabb alapja a közös, az általános boldogulásnak.

A női keresk. tanfolyamok új szervezete.

A nőemancipáció ügyén nagyot lendített az a gyakorlati intézmény, amelynek a körkötésügyi kormány 1891. évi március hó 15-én 59258. 1890. sz. a. kelt rendelettel vetette meg alapját.

A női kereskedelmi tanfolyamok első szervezésére a kormány tár-adalmi szempontból is ama közhasznú humánus céll indította, hogy a nőknek tisztességes megélhetésre új írt biztosítson. Tapasztalhatjuk az üzleti élet különböző ágazataiban, hogy a kereskedelmi szakismerettel bíró nők nálunk is keresett munkaerők. Szerényebb igények, megbízhatóságuk, a vevő közönséggel szemben előkezes modoruk helyét biztosítanak részökre mindenütt, a hol az üzleti költségek szerényebb mértéke, az ellenőrzés korlátolt volta a drágább segédanyagok alkalmazását kizárja, kiválóan pedig azon üzletekben, melyekben mint vevők főleg nők fordulnak meg.

E szükséglet kielégítésén kívül jó szolgálattal tesznek e tanfolyamok oly nőknek is, kik mint családtagok, helyzetükkel fogva vehetnek részt valamely üzleti tevékenységben s valamikor talán maguk is reá utalának arra, hogy üzletet vezessenek. Számos nőt látunk önálló ipari tevékenységben és vállalkozásban és bizonyos iparágak majdnem kizárólag nők kezében vannak, köztük olyanok, melyek üzleti szellemet, megtanított számítást, pontos könyvelést, egyszerű szakismeretet kívánnak. Vegül pedig a magasabb növevelés szolgáltatásból tanítványok gyakorlati irányban való továbbfejlesztése eskiegészítése is kívánatosabb tette ilyen tanfolyamok szervezését. E vezérelek mellett becsatolta közre a kormány 1891. év tavaszán a női kereskedelmi tanfolyamok legelső szervezetét, tehát akkor, a midőn már ez intézmény a gyakorlatban életrevalónak bizonyult.

Ugyanis az első női kereskedelmi tanfolyam hazánkban 1898. havában nyílt meg a budapesti V. ker. községi polgári tanügyi iskolával kapcsolatosan.

A közszükségletnek fokozódó követelményeivel szemben a női kereskedelmi tanfolyam is évről-évre fejlesztésre kiegészítésre szorult. Kezdetben például a tanfolyam hat, majd nyolc hónapra az 1891. évi szervezet szorgalmi időül 9-10 hónapot állapított meg. E tiz hónapra terjedő kurzus keretét meg a legszükségesebb tudnivalók is erősen feszítették. Adminisztratív tekintetben is folytonos pótlásra volt szükség. Így 1898-ban a szervezet módosított; a következő években pedig a vizsgálati eljárásra adott a kormány utabiztosított rendelkezéseket.

E tanfolyamok tizenöt évi működésükkel a női szakoktatás terén s társadalmi tekintetben hasznosaknak bizonyultak, mindazonáltal a kor-

kor tartandó egybekelési ünnepélyre.

Budapest, 1898 december hó.

Özv. Dorr Miksánél

Ebéd délután 6 órakor.

Távírtai cím: Csillag utca 28.

IV.

(Egy év múltán)

(Kényelmes, egyszerű kis lakás. Kint erősen havazik. A piaci falni házak szinte görnyednek a nehéz fehér lepte alatt. Minden fehér, minden havas az utcán. A hálygában ritmikusan durussolnak a város lángnyelvek, mint a hogy es már egy jó nevelést novellában illik. Hoffner Károlyné szül. Dorr Ilona egy édes kis babát ringat a karján, föl-alá járkálva ócsigájátja. A kis babuci maga is hájuz, egyszerű csak szépen alballgat. Az anyja belefekteti a tolokocsiba. A szomszédos templomban megszólal a harang. Az előszobából két percet később lábdobogás hallatszik, mint mikor valaki cipőjéről a havat vari le. Hoffner ur most jön a hivatalból).

Férj. (Belép). Brrr! Cudar idő van ott kint. (Oda megy a tolokocsihoz és lassan félre libbent a függőnyt.)

Feleség. Muczikám ne! Felebred... (Oda áll a leje elé, hogy megvédje az alvó cseppseget.)

Férj. Milyen édesen alszik. Igazán kedvem volna megcsókolni.

Feleség. (Ellenkezve). Papukám, csak most aludt el: Te olyan hideg vagy, magaddal hoztad a zivatar kellemetlen levegőjét, feljedsz, sírná.

Férj. No, jó... (Ezzel megölelte a szép asszonyt és megcsókolta őt. Aztán neszalhoz ültek.)

Szóval ezek nagyon boldogok.

V.

...Látom, mint rázza most a fejet, a hogy összevont pillákkal az újság főé hajol. Nem érti. Maga kérdezte tőlem a múlt héten, hogy mi szükséges a boldog házassághoz. Csak nem feledte el? A sétátere nem volt, ott álltunk a szelid arcú püspök sötéten csillogó ércszobrának karcsú árnyékában. Ketten voltunk. Ott hagytuk a mamát és a mozorus, búzáke tanult a padon. Maga kérdezett és én nem tudtam hirtelen felelni. De megígértem, hogy megírom majd. Ime. Egy kis tájképet festettem fent a házasságok születéséről. De ez egy kis-é homályos, érthetetlen maga előtt. Világosabban felelek.

Mi szükséges a boldog házassághoz?

Legelőször is egy jó gyomor és amire ennek szüksége van. E nélkül nem ér a házasság egy fatátkát sem. A legnagyobb, a legszebb, a legtisztább érzésektől is felkopik az éhes ember álla, ezek nem tartalmaznak magukban semmi nemű tápanyagot. Felkötük magukat, szívőkbe lönek az emberek különféle szerelmi bajok miatt, vagy mérget isznak, de koplalni szerelmből legtlejebb csak huszonnégy óráig tudna bárki is.

Az éhség sötét penészű folt a szerelem hófehér szep virágán és ez hamarosan kitch szívet, meg-rabolja illatát.

Maga szép kissasszony, most szörnyen kiállhatatlannak tart engem, mi den idealizmus hián. Pedig szerelmes voltam már sokszor, és az vagyok most is. De lássa, a szerelem nem feltétlenül szükséges a házassághoz, sőt nagyon is ritka kivétellel csak meg olyan.

És ebből tudom. És ezért nem is tudok megfelelni kérdésére, hogy tulajdonképen mi is szükséges a házassághoz. Kinek-kinek más.

Hogy mint születnek, azt tudom. Jöjjen velem, elvezetem egy nagy műhelybe, a honnan kiindulnak. Már ott is vagyunk. Egy nyomdában. Hallja, hogy sugnak, mormolnak körülöttünk az óriási kerékek. A transzmissziók széles szíjjai élesen csikorogva, hűvösen csapkodnak fejünk felett. Ne féljen! Nézze csak minő kedves szép bejaja itt ez az óriási rotációs. Amott a hatalmas tekercsaról, möhön nyel be a tiszta fehér papírt és tulnán az oldalán kész újságokat köpköd. ki szájján szünetlen. Maga fél, irtózik tőle, szédül bele az agya, de nézze csak az a csillogó szemű, sápadt férfi a gépmester, milyen meleg nézésével csúng rajta, egészen szerelmes ebbe a hatalmas szörnyetegbe. Gyöngédséggel simul hozzá és valami kéjes érzés szalad végig idegében, a hogy megelégedetten csapkodja széles acélbordáit. Felgyelemmel vizsgálja, hallgatja nemnyanszokdik-e. Olajozza, hogy ne legyen semmi baja.

De menjünk odébb. Itt az üvegajtón át be-nézhetünk a szédőterembe. Meenyi sápadt arca

mány figyelmét ama körülmény sem kerülte ki, hogy ilyen tanfolyamok csak az esetben állhatnak a közérdekellettel egészen arányban és egyensúlyban, ha oly helyen állítanak fel, a hol a kereskedelmi, üzleti és forgalmi viszonyok tényleg indokoltak." E szempontból a tanfolyamok engedélyezését a kormány pár évvel ezelőtt korlátozta.

A régi szervezet, melynek feladata szerint a női tanfolyam a kereskedőiskolákkal lépett párhuzamba, a tanulmányi tekintetben sem maradhatott változatlanul. Az új szervezetben lényegesen újítás, hogy a német nyelv a levelezéssel rendelés tárgyul vétetett föl, valamint a gyorsírás is, míg a gépírás rendkívül tárgyként szerepel; a kereskedelmi földrajz pedig az áruismerettel hozott kapcsolatba, lehetőleg minden kémiái és technológiai rész meglőzésével. Általában az új szervezet a gyakorlati irányt emeli ki.

E célból szerveztették a továbbképző tanfolyam a nőkereskedő alkalmazottak részére, mely a tiszónapos női tanfolyam mellett illetőleg a főfőlt szervezhető, mert e nyolc hónapig tartó továbbképző tanfolyamba csak azok léphetnek, kik az előbbi tanfolyamot sikerrel végezték. A továbbképző női tanfolyam szervezete az iparos- és kereskedőségek továbbképző tanfolyamával egyezik meg nagyjában azaz a különbséggel, hogy ezen esti tanfolyamoknak is nevezet segédek továbbképző tanfolyama 6 hónapig (október-március) tart, míg a nők továbbképző tanfolyama nyolc hónapra (okt.—május) fog terjedni.

A női kereskedelmi tanfolyamok új szervezete első sorban felső kereskedelmi iskolai tanárok alkalmazását mondja ki, a nem szak tárgyak tanítására legalább polgári iskolai képesítést kíván. A régi szervezet első sorban középiskolai tanárokat vett figyelmébe.

Újítás a szervezetben a felügyelet is annyiban, hogy a női tanfolyamok a nept. tanfelügyelet köréből, közvetlenül az iparoktatási főigazgató hatáskörébe helyeztetek.

A szóban levő szervezetnek különösen a vizsgálati eljárásra vonatkozó része is egészen a felső kereskedelmi iskolai szabályokhoz alkalmazkodik.

A női kereskedelmi tanfolyamok új szervezetét a vallás és közoktatásügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulása mellett f. évi június hó 11-én 26.083. szám alatt kelt rendeletével adta ki, s már f. évi szeptember hó 1-től kezdve életbe lép. Tehát az eddigi tanfolyamoknak megadott engedélyek e tanév végével érvényüket veszítik.

Az új szervezet négy főlejegzeire osztik:

1. Általános határozatok. II. A növendékek felvétele. III. Tanulmányi adatok. IV. Vizsgálatok és bizonyítványok. A második rész: a továbbképző tanfolyam szervezete.

A tanfolyam, a tanítási idő 10 hónap s a

tannyelv: magyar. A tanfolyam felső kereskedelmi, polgári, vagy felsőbb leányiskolával kapcsolatosan szervezhető. A tanfolyam esetről esetre a közoktatásügyi és kereskedelmi miniszter egyetértő előzetes engedélye alapján nyitható csak meg. A tanfolyamba a polgári, vagy felsőbb leányiskola és leánygimnázium negyedik, vagy a felső leányiskola második osztályát végzett nők vétetnek föl, vagy ez ismereteknek megfelelő felvételi vizsgálat után (A felvétel itt azonos a régi szervezettel.) A növendékek által fizetendő tan- és beiratási díjakat, mely a tanfolyam költségeire fordítandó, az iskola fentartó állapítja meg. A tanfolyam egy osztályába 40 tanuló vehető föl; ennél néhány tanulóval több indokolt esetben a főigazgató engedélyével. Tanárokat szakfolyam tanítására felső kereskedelmi, tanárokat, egyéb tárgyra legalább polg. isk. t. képesítés kivantatik.

A továbbképző tanfolyam a nőkereskedő alkalmazottak részére következőképp van szervezve: E tanfolyam célja, hogy a női kereskedelmi tanfolyamot végzett nők kereskedelmi iródi szolgáltatásban nagyobb jártasságot szerezzenek. E továbbképző tanfolyam női kereskedelmi tanfolyammal kapcsolatban szervezhető. E tanfolyamba azok vétetnek föl, kik a női tanfolyamot sikerrel végezték. A tanfolyam nyolc hónapig (október—május) tart. A növendékek május végén írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek s ennek alapján bizonyítványt nyernek. A tanfolyamra a felügyelet a közoktatásügyi miniszter az iparoktatási főigazgató által gyakorolja az ellenőrzést. A tanfolyam szervezésére az engedély az iparoktatási főigazgató útján a közoktatásügyi minisztertől kérendő, a ki ez ügyben a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően határoz.

A továbbképző tanfolyam tárgyai és heti óraszámja: kereskedelmi levelezés (3 óra), könyvviteltan (4 óra), kereskedelmi számtan (3 óra), kereskedelmi és váltójogi ismeretek (2 óra), gyorsírás (3 óra).

Rendkívüli tárgyat a német kereskedelmi levelezés is tanítható heti 2 órában, a melyért a tanulók külön díjat fizetnek. Tanterve következő: Kereskedelmi levelezés, cél:

Képesség önálló üzleti levelezésre. — Könyvvitelt, cél: Feljebb jártasság az áru és bizonyítványi üzleti könyvelésben, a beléti és közkeresleti társaság alapítókéjének az alkalmi ügyletek elkönyvelésben. — Kereskedelmi számtan, cél: kelő gyakorlatosság az áru üzleti számolásokban. — Kereskedelmi és váltójogi ismeretek. Gyorsírás.

A továbbképző tanfolyam tanítási heti óráinak száma, mint fentebb láttuk, összesen 15, a mihez még két rendkívüli óra számítható.

A női kereskedelmi tanfolyamok új szervezetének életbe lépése ügyében a közoktatásügyi miniszter egyidejűleg valamennyi tanfelügyelőhöz közzétett intézkedést a fentebb ismertetett

szervezet, mely a továbbképző tanfolyam szervezetét is magában foglalja, a budapesti m. kir. egyetemi nyomdában jelenik meg s ott kapható (26 fillérért).

KIRCHNER BÉLA.

HÍREK.

Mennyi galambvér ?!

Július hó 2-án megkezdődik a verontás B. Füreden; hull a galambvér.

Ártatlan, kedves madarak tehát el Magyarországból; el messzire Afrikába, a Ceylon szigetekre, meddig csak szárnyatok bír, mert itt számotokra nincs kegyelem, nincs élet!

Itt a szokott sport. Kezdődik a galamblovászat. Már napokkal ebből ott a vérpadon kukoricázzák, buzaszemeket a világrészekből összefogdosított fehér, kékes-hamvas szíű tollakkal borított rabokat óriás kalitkáknak.

Együtt van vagy kétezer darab szelid szivű rab, melyeknek csak egy vették van: hogy szerelmesen turbékolnak; tisztán szerelemre tanítják az embereket.

Kényelmünkre még postaszolgálatot is tesznek a legben. Sebesen... minő sebesen... Első a villany, aztán a vihar; ezután a galamb...

S mi a jutalom?

Hogy piros vérvél fizessen a b-füredi zöld gyepen, a nagy urak szeszélyeinek vérpadján!

Minden kibullott toll egy ítéletírás a galambvél telkiismeretén...

Minden kibullott piros vércsepp egy-egy emékei a jövőnek, hogy mily pazarul hull az ártatlanság vére a pillanatnyi szeszély és vad szokásoknak!

Vagy kétezer rabmadár van együtt, e hurcolva a fészkeiktől, megfosztva szabadságuktól, fészkeikben hagyott kisdedeiktől, várva a mátyr-halált s még jutalmakat kapnak azok, kik legtöbb vért ontanak!

Nincs kegyelem! Csak a melyik a söréttől menekül, ez repül fel az égnek sebesen... fel az égnek, hirt vinni az Istennek, hogy itt a földön galambokat ölnek!

Hull az ártatlan fehér szárnyas százával... megint százával, s ezekre ráomlik a harmadik száz... utána a negyedik... a smaragd-zöld gyepen vértoltok, s fent a légből ott kővályog a vérszag után a fekete holló! Ott kavargó a varjuserg s még ez is azt kiáltja: Kár!... Kár!... Kár!...

A deszkasátrak előtt kéjes örömmel állnak a szép hölgyek csoportokban. Egész virágos kert könnyű, szivárványszínű lyoni selymekben, pok-

ember áll ott szólanul a magas szekrények előtt. Mindegyik előtt írás, rossz, cudarul rossz írás kézirat. A jobb kezük egyre mozog, gyorsan idegesen. Legtöbbjének homlokán turcsa zöld fényellenző, minőt csak fájós szemű öreg urak vagy asszonyságok hordanak. Minő rettentelen gyorsasággal folyik itt a munka, azok az apró ólombetűk szédellen halk pattogása hallzik, amint egymás mellé helyezik őket. Hallotta? Valami csattant. Már látom. Ott a sarokban a faktor pofon vágott egy fiút. Pedig egy fél év múlva már az is felszabadul. Maga nem ismeri ezt a gyereket. Honnét ismerne? Ugy-e nem ilyennek képzelte A mort vagy Kupidot kis nyúlával. Ez a szurtoskezű fiú detronizálta őket s talán lesz olyan modern piktor is, aki egyszer majd teljesen az ő formájára festi meg Amort. Ennek a fiúnak ujjain át surran bele az ólombetűbe az a bizonyos fluidum, mizek szerelem a neve. A nagy rotációs kiontja magából a szerelmet és a posta szerte röpi a nagy világban. Maga azt mondja, hogy ez nem szerelem? Igaza lehet, magam sem tudok nevet adni ennek a valaminek, de mégis egy erő, a mely képes házasságot teremteni. Ez a kis nyomdász fiú nem sejtí ott a sarokban az ólom-zékreny előtt, hogy milyen óriási Erőt képvisel. Ez csak arra gondol, hogy ne üsse őt pofon a faktor, meg a metőr és hogy szombaton este mennyit kap a külön óráért. Nem sejtí, hogy a boldogságot rakja sorba a kis ólombetűkkel, hogy a jövő nemzedék egy bizonyos procentjének csirája ott pihen a poros szedőszekrényben. Nem tud arról, hogy hány fiú átkozza majd egykor az apját, az anyját, a kiket tulajdonképen csak neki köszörhet, ennek a szedőfiúnak.

Magá szép kisasszony, most nevet, de fur-

csán; félve s azon gondolkodik gyanakvó mézessel: vajjon nem errem-e meg teljesen arra hogy beviyenek egy megfigyelő osztályba. Pedig csak őszinte vagyok és nem bolond. Nincsenek illúzióim, az üres, hazug fantomok megkoptak teljesen, én a nagyok gyermekjátékában nem tudok már hinni. Ennyi az egész. Persze maga szerelmes valami hosszuhajú poetába, piktorba, szobrászba, firkászba vagy más ilyenformájú haszontalan szépségbe. Mert haszontalan, élhetetlen lump népség az e fajta ekzisztencia. Nem élnék becsületes emberek módjára. Nappal az éjszakájuk és mikor a hold éjjelet, ez az ő reggelük. Kérdezze csak meg a maga papáját: fogadok reá, ő is ezt fogja mondani s utána még azt, hogy hóboros bolondok, léhak, könnyelműek, közönséges herék. És maga mégis csak tovább álmodozik róluk, egy deli bánatos arcu lovagról, ki szikrázó pikkelyes pánélban, rostélyos, fehér forgós sisakban jó majd el egyszer magáért. Holdvilágos nyári éjzakákön sokszor várta már, a hogy a csendben és az éj-zaka titokzatos fényben kikönyököl a ablakon és lent a kertben susogva bolygatják sötét, elmosódott koronáikat a nagy fák. A maga szép mamája is ilyenről álmodozott egykor és egy boltos felesége lett, egy becsületes, de nagyon szürke férfé, ki a kobox helyett egy vadonat új főkönyvet tartott kezében és egy csomó fakturát. Pánél, sisakot ő legfeljebb a muzeumban látott; nyergel, kauftárszját valamelyik kirakatban. Ne haragudjék, hogy én ilyen durva kegyetlenséggel szakgatótam szét ábrándjait, de tudom, magán is csak ilyen ember veszi el. De hogy fog szólni, ne irtózzék annyira tőle. Nem sirt a mamája sem akkor. Kérdezze csak meg tőle.

A mai házassághoz legelőször is egy „küz-

vetés" kell, a ki igen csinos procentekre dolgozik. Vagy egy kis hirdetés. Néha több is. De ez még mindig olcsóbb. Bocssá meg, hogy ilyen érzelmetlen vadással bontogatom szét szép illúzióit, de látssa maga egyszer már azért is nagyon boldogtalannak érezte magát, mert nem tudott „reménytelenül szeretni". Így szeretett volna, de nem akadt hozzá megfelelő medium. A ki a maga közelében felt, nyomban szerelmes lett. Kiállhatatlannak tartotta akkor valamennyit. S hogy a házasságok így születnek meg, mindez nem zárja ki a boldogságot, hiszen a legtöbb házasság ilyen — boldog. Higgye el nem kacagok, mikor ezt leírom. Luciferre mondom, nem kacagok.

Ne törődjék azaz, hogy Amor hatalmát egy kis ostoba szedő, egy újság kiadóhivatala, vagy egy ottomba házasság-közvetítő vette át, ki ugy dicseri a portékáját, mint egy kupec a lovat. Szép rubrikái vannak, igazán érdekesek: 167 centiméter magas. Szőke. Fogai épek. Besszel magyarul, németül, franciául; Zongorázik. A háztartáshoz nem ért, de szakácsnőt, szobaleányt fogtatani. Hozománya. 15.000 frt. = ügyvéd, vagy orvos. Vagy ez: Kicsi. Barna. Elől a hét foga hamis. Huszonhét éves. Buta egy kisaé, de van 40.000 frt. készpénze. Előny: nem él az anyja és apja után még vagy 50.000 frtot fog örökölni. Kiván: mérnököt, vagy katona tisztet.

Sohse törődjék különben ezzel, hogy ez így van. Hogy mi kell a boldog házassághoz, azt igazán nem tudom, de hogy miként jönnek létre azt itt leírtam.

En csak azt kívánom, hogy maga szerelemből meheszen férjhez, de okosab. Mert az okosság sohasem felesleges. De lehet, hogy nem sikerül majd. Higgye el, ez sem lesz oly nagy baj.

háló csipkével fedve, virágözöntől lehajló fantasztikus kalapokban!

Egy durraúás!... A sörét süvit...

A galamb vérzik!... Hurrah!!

Mily megfordult világ?!

Hát még a galamb is öli a galambot?!

Há rókkáit, fognak a sportkedvelők, a szarvasok, e hiénáit, e elezeszték a nádasok mentén, hogy leterítsék!

Ezt értjük!

Ila az uri passzió a közeli Bakonyból farukast hozat vaskalitikában, mely még tegnap a szentgáli csikót vitte a hátán, s golyóval leterítik, mert orozva rabolt, gyilkolt!

Ezt is értjük!

Elmenné Atrika sivatagjaira; elmenni az Indiára oroszlan, tigris-vadászatra; lögyözni a százszor nagyobb erőt az állatok verengző-királyát, mily erős lélek! Mily lélekemelő! De egy galambot leölni, mely a türelem, a házi bűség jelképe; az angyalok képmása.

Mi ez? Bravour?

Egy-két galambnak a kihullott vére az állatvilág áldozó tüze!...

Egy-két ezer galambot halomra öni, Nerói kejeje!...

Biboros hercegek! Könyörödjéretük!

De az Istenét, urak, egy galambot... sőt száz, de ezer galambot vér és halálra hurcolni, leölni... Egy fehér galambot, mely ott röpköd az oltárképeken is... A szentek életében... a marlyhalált szenvedőknél már olajját tartott csőrében!

A galamb után jön aztán a pacsirta; ezután a fülemile; ki kell pusztítani az erdők, mezők, barok összes énekeseit; így legalább megszűnik a természet örök szép himnusza, mely az ég felé zengett; s marad mi volt: a pusztia lég!!!

Oh, biboros hercegek, Vaszary Kólos! Hiszen Te a béke próféta vagy, könyörödjéretük Balaton-Füredi villáidban!...

Mennyi galambvér?!

— **Te Deum**, Junius 29-én, Péter és Pál napjai voltak a nagykanizsai iskolák évszázó istentiszteletei. A szentferencrendiek templomában, az államilag segélyezett közp. fiu- és leányiskolák s az állami elemi iskolák hálaadó istentiszteleten Farkas Vilma és Sebestény Katuska kisasszonyok szép „Ave Mária” kettőse gyönyörködtette az áhitatra gyülekezett hivat.

— **Névmagyarosítás** — Wamberger Sándor nagykanizsai lakos kiskorú gyermekei: Ernő, Melanie Pál és Adél vezetéknevüket „Vamberger”-ra magyarosították.

— **Érettségi vizsgálatok a főgymnáziumban.** Spitzkö-Lajos kir. tanácsos, kerületi főigazgató jelenlétében tartották meg július 23-ától 26-áig a helyi r. k. főgymnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatokat a következő eredménnyel: Jelesen éretnek nyilvánították két tanuló: e. p. Schvartz Gyulát és Kertész Pált. Jól éretlett 4, egyszerűen éretelt 10 tanuló. Az írásbeli érettségiben elbukott egy évről 1 tanuló, a szóbelin két hónapra visszavetettet 2 tanuló. A vizsgák után Spitzkö-Lajos szép beszédet intézett a végzett növendékekhez, kedden este pedig a Korona vendéglő éttermében kedélyes társas vacsorára gyűltek, hol a tanárokkal együtt örvendeztek a jó eredményen.

— **Kitüntetett család.** Szép ünnepély folyt le f. hó 24-én Zalacsányban, a hol gróf Batthyány József földbirtokos hű kocsisa Magasházi József nyerte el megérdemelt jutalmul a földművelésügyi miniszter által adományozott díszoklevelet s száz korona jutalma. Az ünnepélyt a zalacsányi plébánia templomban mise előzte meg, mely után, a templom előtt — nagy számú ünnepi közönség jelenlétében — szép beszéd kíséretében adta át Szentmihályi Dezso megbízottági tag az ünnepeltnek a díszoklevelet s jutalmat. Majd Bogyay Máté orsz. képviselő a zalamegyei Gazdasági Egyesület, dr. gróf Jankovich László főispán a vármegye és dr. Blaha Sándor szolgabíró a járási közönség nevében üdvözölte a jutalmazottat. Az ünnepélyen jelen voltak többek közt: dr. gróf Jankovich László főispán, gróf Batthyány József, Bogyay Máté orsz. képviselő, Borka János, Malatinszky Ferenc Szentmihályi Dezso, Bezerédi László, Oltai Guidó Hertelendy József megbízottági tagok stb. A fényesen sikerült ünnepély után a megjelent notabilitások gróf Batthyány József vendégszerető

házánál ültek ebédek, ebéd után pedig az egész társaság megtekintette a gróf által a ünnepelt tiszteletére rendezett sikerült ünnepélyt.

— **Az 1900 és 900 éves jubileum.** A keszthelyi katolikus főgymnázium tanári testülete és tanuló ifjúsága június 24-én nagy számú közönség jelenlétében pompás iskolai ünnepélyvel ülte meg a kereszténység 900 és a magyar kereszténység 900 éves jubileumát. A Himnusz elnéklése után Burány Gergely c. főigazgató lelkes beszédében emlékezett meg a kereszténységnek hatásától az elmúlt évszázadok történetére. Az ünnepi beszédet Haraszi Sándor mondta. Utána Magasházy László VIII. osztályu tanuló mély érzéssel Garaynak „Az apostol” című költeményét szavalta el, mire az ünnepélyt a pápai himnusz elnéklésével befejezték. — A kezdivásárhely-kantai római katolikus gymnázium a két évforduló alkalmából június huszonkilencedikén nyilvános diszünepélyt és utána záróünnepélyt rendezett.

— **Vitorlavérsenyek B. Fűreden.** A Stefánia jakt. egyesület júliusban rendezt szokásos Balaton-füredi vitorlavérsenyeit. A propositiók szerint július 2-án az egyesületi díjért versenyeznek. Délután és július 3-án galamblovést rendez az egyesület. Július 4-én a hőlgyek díjáért (handikap) szállnak jakra a versenyzők. Délután és másnap ismét galamblovést lesz. Július hó 6-án Esterházy Mihály grófné ajándéka a Comondore díj dől el. A hajók Balaton-Füredről Balaton-Földvárira indulnak s onnan vissza Tihany felől érkeznek be. Aznap délután galamblovést lesz, este 9 órákor pedig az egyesület közgyűlését tartják meg.

— **Győri diákok a Balaton mellett.** A győri bencés főgymnáziumnak 30 tanulója Kemény Fülöp tanár vezetésével tanulmányi kirándulást rendezett a Balaton vidéken. Ez alkalommal Balaton-Fűreden a Himni-dalok költőjének, Kisfaludy Sándornak szobránál kedves ünnepet ütek a kiránduló ifjak. Schand József emlékbeszédet mondott és a diákok habzószóraját letelte a szobor alapzatára. A koszorúnak ez a felirata: „A győri főgymnázium egykori nagy tanítványának — a győri főgymnázium tanuló 1900.” Azután Lingl Valérián, a fürdő igazgatója, mondott buzdító beszédet az ifjúságnak. Az ünnepen részt vettek: Halbik Ciprián tihanyi apát, Kóh Medárd pápai preláterus, báró Spleiny Ötön nejevel, Blaha Lajza asszonnyal, Horánszky Nándor és Szabó Imre országgyűlési képviselők, Möriz Péter főkönyv, Ling Valerián fürdőigazgató, Moys Bogomér fürdőfelügyelő és Balaton-Füred előkelő közönsége.

— **Balesetek.** M. hó 26-án Weiss és Shmidt helybeli fűszerkereskedők pincéjében rakódás közben egy 355 literes teli hordó oly erővel nyomódott Leder János 24 éves szabari kocsis jobb lábához, hogy az alszárcsonttörést szenvedett. — 27-én S h n e f f Peter József helybeli lakos, Katica nevű leánykájá, szülői távollétében a szénás pajta eresze alól madarfiókákat akart birtokába ejteni. E célból egy létrán fel is mászott, de amint a zsúpfordébe lértak kapaszkodni, elvesztette az egyensúlyt és a földre zuhant. Oly szerencsétlenül esett hogy jobb kezét és lábát eltörte. Jajgatására elősiettek a szomszédok és nemskora a mentő-kocsin szállították a kórházba, ahol most ápolják.

— **Agyonnyomta a föld.** Magrendítő szerencsétlenség történt június 27-én délután 5 óra tájban a Petőfi-utca végén fekvő Haba-féle téglagyárban. Prath Pál 42 éves téglagyári munkás földmunkásokkal volt elfoglalva. Az agyagföld egy részét ásta alá, hogy aztán bent ékelés után az aláasott részt ledönthesse. Azon rész azonban fent, már előbbi ékelés folytán meg volt repedve és talán az előző napi esőzés is hozzájárult, hogy az aláasási munkát közben az aláasott rész magától hirtelen leszakadt. Prath Pál sánta is lévén, így a hatalmas földdarab levágta és maga alá temette. Mire a gyorsan odasiető munkások kiásták a leomlott föld aól, már csak összezuzott hulláját találták meg. A rendőrség azonnal a helyszínére ment hol szigorú vizsgálatot indított, melynek során azonban kiderült, hogy — szerencsétlenségért nem lehet senkít gondatlansággal vádolni; ezért a kir. ügyész is eljárt az orvórendőri boncolással. A szerencsétlenül jart munkást kit már előzőleg a hullaházba szállították, tegnapé ült temették el. Feleséget és négy árva hagyott hátra.

— **A memezis.** Csütörtökön reggel Dobri József somogyiszentmiklósi lakos beállit Günzberger Jakab Petőfi-utcai fűszerkereskedő üzletébe és néhány liter pálinkát kért. Az üzlet-feladonos odaállított neki két pint, mintegy 3 liter pálinkát és mindjárt azután sürgős elintézési való folytan kiment az üzletből. Mikor megint visszajött, se Dobri József se pálinka. Előbbi, felhasználva az alkalmat, a kereskedő távollétében megugrott a két pines üveg pálinkával. Günzberger azonnal jelentést tett a rendőrségnek melynek meg is volt a haszna, amennyiben a pálinkalopó polgár lépre került. Pénzé akarván tenni a lopott jószágot, házáni ment azzal és éppen azon házba került a melyben a városi titkos rendőr lakik, akinek fel is ajánlotta vétel céljából a pálinkát. A város titkos rendőrének már volt tudomása a pálinkalopásról és Dobri uramat azonnal el is csipte és átadta a rendőrségnek.

— **A gólya és az oroszlan.** A Természet új füzetében olvaszuk a következő érdekes esetet: Egy vidéki állatkertben öt egészen fiatal oroszlan volt dresszura alatt. Az állat kertben egy gólya is volt s kísérleteket tettek, hogyan viselné magát a gólya az oroszlanokkal szemben. Az oroszlanszelidítőn ugyan válgig csóválta a fejét, hogy nem úgy megy az, de azért mégis végbe ment a kísérlet. A gólyát nagy ketreche zárták, ahol az oroszlanokat szokták rendszeren idomítani; a gólya csakhamar otthonosan érezte magát a ketrechen s méltóságtelesen sétált föl s alá. Ekkor bebocsátották a legfiatalabb oroszlant. Az első pillanatban meghökent a furcsa, vörös lábú, vöröscsőrű madár látára, de nemokára fölülkerelkedett benne a macskatermeszt lassan csuszva közeledet a gólya felé. A gólya szintén meglepődött. Mikor az oroszlan megpillantotta s nyakát felörzölve, elkezdett kelepelni az oroszlan a furcsa hangok hallására megállt, de egy pillanat múlva már ismét csuszott volt szakmánya felé. A gólya, mikor látta, hogy a kelepelés mit sem használ, kiterjesztette szárnyait s előrenyújtott nyakkal várta a támadást. Mikor az oroszlan körülbelül két lépésnyire ért, a gólya felugrott s csőrével hatalmasan az oroszlan hátára csapott. Az oroszlan megrökönyödve felugrott s a másik pillanatban már a ketrécs tulsó szögletéből vetett szórnyen tiszteletteljes pillantásokat a gólya felé. A gólya pedig ismét büszkén sétált föl s alá. Ekkor bebocsátották a másik oroszlant. Ugyanaz a eképedés, tolibborolás, de az oroszlan már hatról akarta ellenét megtámadni, de a gólya is szemmel tartotta az oroszlant s rettenetesen vagdalozott feje csőrével. Egyszerre csak kiterjesztelte szárnyát, egy ugrás s az oroszlan követte az előbbi példáját. Így ment végig. Utoljára bebocsátották a legidősebb oroszlant; ez kétszer próbált szerencsét, mind a kétszer egyforma eredménnyel. Másnap megismételték a kísérletet, de csak két oroszlan bárokodott hatalmas csapásokat szerzeni háttára. Harmadnap már a gólya teljesen ura volt a helyzetnek s méltóságtelesen sétált az oroszlanok közt; az oroszlanok többé nem merték megtámadni s csak tiszteletteljes távollólt kísértek aggodalmas tekintetökkel.

— **Mozgó fényképek.** Jun. 28-án és 29-én a Dreiss pörből mutatott be a kinematográf tulajdonos érdekes, megalto képeket. Tegnapi többek között „a csilag-sz álma” volt látható, mely átalakuló-kép, közel hét percig tart. Ma ugyanezt adják. Kedden és szerdán az angol bur haloru egyes résleteit vetitik a vászonra. Csütörtökön nagy fértiesztély követ ezik. Mint halljuk a kinematográf tulajdonosnak sikerült néhány érdekes képet az ideai párisi világkiállításról megszerezni.

— **Hogy a ló.** Minő gyorsan vesz erejéből, megerőltető munka mellett azt minden ló tulajdo os tudja, az izomszállak merevsége nagyon is gyakran következménye a túlterletésnek. Kitértő munkához alkalmasakká tehetők a lovak, ha rendszeren alkalmazzuk a cs. és kir. szabadalmazott lo-mosóvizet, a kwizda fele restitutions-fluidot. Ez különösen bevált mint segédszer-hicamok, rosszul lépés az idegek merevsége, gyengeség ellen és mint erősítő és erővisztaszerző szer nagy fátadalmak után.

Raszakadt az égő ház. Keszthelyről jelenti leveleznők, hogy Csöden Gréczy Pál háza ismeretlen okból kigyúlt s Gréczy Pálné az égő házból értékeesebb tárgyait ki akarta menteni. A vakmerő asszony több ízben behatolt s mialatt a feje fölött gyorsan hámvadt a földet, egy nyatáb ingóságot hozott magával. Már a gerendák is lángban álltak, a ház belseje tele volt füsttel, a mikor az asszony még egy utra szánta el magát. Alig ért azonban a szobába, a fojtó füsttől eszméletét veszítette s összerogyott. A következő pillanatban a házról nagy robajjal leszakadt s az elalélt asszonyt alátemette. Holttestét a tűzvész után korommal égre találták meg a romok alatt.

Eltűnt leánya. Logozár Florián muracsányi lakos Katalin nevű öt éves leánykaja június hó 4 én delután 6 óra tájban a muracsányi utról nyomtalanul eltűnt. Az a gyermek merült fel, hogy kőbor cigányok burcoltak magukat. A kisleányt a hatóságok körözik.

Megőrült az utczán. Szekesfehérváron a heivásáron Főrhecz Eszter gyep-bajomi (Zala-megye) születésű földmives leány megőrült, elkezdett kiabálni értelmellen dolgokat, majd a járókelőket is megtámadta. Hamarosan nagy népcsoportot verődött össze a szerencsétlen leány körül, majd értesítették a mentőket az esetről. Kik a mentőkocsival beszállították az örült leányt a városi kózkórházba.

Villámcsapás. Múlt hó 28-án a nap-pali órákban Ollavec községben villámcsapás-következtében Czifpó János ottani lakos lak háza kigyúlt és a melléképületekkel együtt leégett. A kár 1500 korona. Biztosítva 700 koronáig volt.

IRODALOM.

KI MEGY PÁRISBA? Az évek egyik legérdekesebb eseménye a parisi világiállítás. Aki dda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, amely vezesse, utba igazítsa ilyen kalauz készült a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Mindenre kiterjedő mű ez, amely a Párisba utazóknak nélkülözhetetlen. Külön térkép is van benne. De az itthonmaradók számára is sok élvezetet biztosít. A Magyar Hirlap minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a kalauzt, melyet a parisi világiállítás emléképepen is érdemes megőrizni. De nem csak így kalauzol a Magyar Hirlap. Kalauz maga is, minden irányban. Legjobb leghivebb kalauz a magyar közönségnek a Magyar Hirlapnak (szerkesztő: Fenyő Sándor) senkivel szeveben sincs lekötöttsége. Sem pártot, sem egyes embert, sem klikket nem szolgál. Független és szabad. Egyetlen urat ösmer: a közérdeket. Ebben is tántoríthatatlan, mint minden más elveiben. Aztán folytatja kalauz tisztét gazd rovataiban; ngyzerű hírszolgáltatásban, mely különösen a vidékre terjed ki és távirataiban. Irodalmi es művészeti kérdésekben fáradhatatlan kalauza a Magyar Hirlap a nagy közönségnek. Eppuz mint közgazdasági dolgokban es közérdekű kérdésekben. Ez utóbbit illetőleg a szerkesztői üzenetek rovataiban áll a kö-ség szolgálatára. A Magyar Hirlap a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az új előfizetők díjtalanul kapják meg a Magyar Hirlapban most folyó felette érdekes regénynek eddig megjelent közeleményeit (könyvalakban). Az Utthon című szepirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt évnegyedre nyolc koronáért kapják az előfizetők. Fél áron, negyedávenként egy koronáért es 50 fillérért jutnak egyszersmind a remek Francia Divatlaphoz. A Köpes Gyermeklaphoz pedig negyedávenként egy koronáért. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy óra pedig két korona es 40 fillér. A kiadóhivatalt Budapesten van az V. ker. Honvéd-utca 10. sz. alatt. Az előfizetési összeg legelőszerezben postautalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül, melyekre tart igényt az új előfizető.

Apró hirdetések:

Elsőrendű trifaell köszén.

a nyári hónapokban is kapható. Hetenként egy-szeri házhoz-szállítás. Megrendelhető Neu es Klein valamint Fischer Ferenc urak üzleteiben.

Klein Vilmos
fűlárnító.

Állást keres.

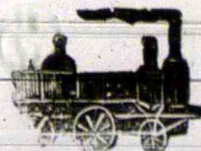
Egy uriember, a ki a hadseregél, mint számvevő őrmester es a polgári életben, mint posta es távirda kezelő állást működöt s kitűnő bizonyítványai vannak, — szerény feltételek mellett állást keres. Esetleg díjnoki alkalmazást is elfogad. Neve tudható a kiadóhivataltban.

Gazdasági gépész.

Állást keres egy nagyobb gazdaságban. Bővebb felvilágosítással szolgál Postai es F. műszövő Nagy Kanizsán Schönfeld haz.

Életképes üzlet

fűszer es vegyeskereskedés Muraköz jóforgalmu helyén teljes berendezés skészlettel elköltőzködés miatt szoldi alapon eladó. Jelentkezés 1000. 800 szám alatt a kiadóhivataltba

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	8 óra 52	percakor	reggel személy vonat
"	11 "	57 "	d. n. gyors "
"	1 "	40 "	d. n. személy "
"	8 "	05 "	este személy "
"	12 "	07 "	éjjel gyors "
Bécs (Wien)	8 "	42 "	reggel személy "
"	1 "	35 "	d. n. személy "
"	4 "	08 "	d. n. gyors "
"	10 "	05 "	este személy "
Z-Egerszeg	8 "	05 "	reggel vegyes "
Prágerhof	5 "	32 "	reggel gyors "
"	12 "	09 "	d. n. személy "
"	4 "	53 "	d. n. gyors "
"	11 "	22 "	éjjel személy "
Csáktornya	8 "	10 "	reggel vegyes "
Barcs	11 "	14 "	d. n. gyors "
Gyékényes	1 "	29 "	d. n. gyors "
"	11 "	41 "	éjjel személy "

Vonatok indulása.

Budapest	5 óra 47	percakor	reggel gyors vonat
"	9 "	51 "	reggel vegyes "
"	2 "	— "	d. n. személy "
"	5 "	03 "	d. n. gyors "
"	12 "	15 "	éjjel személy "
Bécs (Wien)	6 "	05 "	reggel személy "
"	12 "	20 "	d. n. gyors "
"	2 "	05 "	d. n. személy "
"	12 "	45 "	éjjel személy "
Zala-Szilvány	6 "	30 "	d. n. vegyes "
Prágerhof	4 "	42 "	reggel személy "
"	12 "	10 "	délben gyors "
"	2 "	35 "	este gyors "
"	12 "	17 "	este személy "
Csáktornya	6 "	— "	d. n. vegyes "
Barcs	4 "	57 "	reggel személy "
Gyékényes	2 "	22 "	d. n. személy "
"	4 "	25 "	d. n. személy "

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Kwizda-fele Restitutionsfluid.

40 év óta udvari istállóknak, es nagyobb katonai es polgári istállóknak használatban, nagyobb fáradozás előtt es után erősítésre, rángatózásnál az idegek merevségénél stb. A lovakat az idomításnál kiváló tevékenységre képesíti. Valódi csak a fenti védjeggyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszer-táraiban es drogueriáiban.

Franz Joh. Kwizda cs. es kir. osztr.-magyar es román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél Korneuburg. Bécs mellett.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRÁS
IGEN TISZTA
BICARBONAT
ASVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDEGLÖKBE
ES MINDEN VASUTI
ÉTKÉZŐ KOCSIKBA.

Nagy Kanizsán:
Günsberger Jakab, Fesselhofer József, Strém es Klein, Marton es Huber es Neu es Klein ura kereskedésében.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG.

valamint

Passepartout emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok es térképek caohirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Szerencsés

csak egy finom, fehér úde arcszín és egy arc, szeplő és bőrtisztálanságok nélkül, — a ezért használják

Bergmann liliumtejszappanát

ára darabonként 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc utraknál.

Mindenütt kapható.

Kalodont

1-38 elismert legjobb fogtisztítószer.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

előresere, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

Margit Crme,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zairmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket himlőhelyeket és az arcot fehérré, imává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvzer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit foggép (Zahnpaste) 50 kr., Margit arcviz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogus-üzletben és illa szerkereskedésben.

Raktár: Práger Béla cégnél.

Hamisítók bíróság üldöztetnek.

Csodás gyors hatása

UJANZSÉKIOI ÖVEKODJUNK

Dr. LENGIEL

nyirfa- * * * balzsam

kir. szabad. Svédkoron.

Már magában véve azon növény nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törését megfűjük, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szepítősszer volt ismert, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakították át, csak akkor nyer ugyannyan csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről amely ezáltal fehérré és gyöngédé válik.

Ezen balzsam, kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifjú arcszín, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrtakát s a bőr minden más egyéb tisztálanságát. Ára egy koronának-használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerertárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengiel-féle

Opó-krémet

használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér.

A dr. Lengiel-féle Benzoe szappan legalkalmasabb higiénikus szappan, mely a bőrt anyhévé és fehérré teszi és hivatalos van a balzsam jó hatását fokozni. Egy drb. ára 1 kor. 20 fill.

Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerertára, Budapest, Király-utca 12.

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó-tartalmu szénsavdus vasforrások

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásvényvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hű és égél; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendéglő, gyógyszerertár, naponta kétszer zene, sz.pék randulások. A női szervek bántalmai, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják

Évad május 20-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Fölvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyforrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatóság Tarcsára intézendők. Posta- és távirtda állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőr, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (5-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér-és társaskocsik (omnibuszok) tartják fön; egy négyüléses bérkocsi ára 4 korona 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasúti katalognál Szombathely, és Felső-Eőr között. 166-10

Szivattyuk Mérlegek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Legújabb javított rendszerű ti sod-s és fűtő anyamérlegek fából és vasból, kereskedelmi gyári mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Mindenféle csövek.

Szivattyu és gépgyártási üti társaság.

W. Garvens, Bécs.

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, teknikai és vízvezetési üzletekben, kultúrúrnál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket

Árnyen ésjegyzék bérmentve.

Fonciére, Pesti biztosító intézet.

Hirdetmény.

Az I. a) díjszabály szerint (hatálesteti tőkebiztosítás évi nyereséy-felosztással) biztosítottak, kiknek szerződéseit 1899. év végével érvényben állottak:

- az évi díj 10%-át kapják osztalékul.
- Az V. és V. a) (vegyes tőkebiztosítás 3 évi nyereségrészesse egybekötött) díjszabály szerint biztosítottak 1896-ik éyben megnyitott csoportjára
- az évi díj 68 3/4 %-a esik osztalékul.

Említett osztalékok 1900. október hó 1-éig azon képviselősegeinknél vehetők le, melyeknél a díjfelvétel eszközöltetett. A biztosítottak által lené időponyig tel nem vett osztalékok a biztosított tőkek emelésére fordítanak.

208-1. az Igazgatóság.

Padlózatok mázolásához

- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felülmúlt minden más gyártmányt tartóság keménység és fény tekintetében. szárad hat óra lefolyása alatt jótállás mellett sokkal kiadósabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 kgz. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszeri bomázolásához,

tehát használatban a legelődőbb

Raktárak Nagy-Kanizsán: **NEU és KLEIN** fűszerkereskedésében — **FIALOVITS LAJOS** butorraktárában.

Szerkesztőség:

Városház-épület: Fischei Fülöp könyv-kereskedésében.

Szerkesztésével értekezni lehet ugyan-
ként d. n. 4-5 óra közt.

Idő intésénde a lap szellemi részére
vonatközo minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp könyv-kereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

KLÓPIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyilttár petitsora 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések
vonzatások Fischei Fülöp könyvkeres-
kedésébe intésendők.

Bérmontetlen levelek csak ismert kessek-
ből fogadlatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa. 1900.

Felölös szerkesztő: Szalay Sander
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 5.

Iparkiállítás Nagy-Kanizsán.

Üdözöljük a nkanizsai Ált. Munkás-
képző Egyesület lelkes vezetőségét azon
mozgalom megindításáért, mely helyi ipar-
unk fellendítését célozza.

Üdözöljük ezen mozgalom élén V é c s e y
Zsigmond városunk polgármesterét, aki
az ifjuság kérelmét teljesítve, készséggel es
örömmel fogadta el a neki felajánlott el-
nöki tisztséget; melyből kifolyólag szomba-
ton este már meg is jelent az ifjuság kö-
rében. Ama lelkes fogadtatás, melyben
V é c s e y Zsigmond polgármester az ifju-
ság részéről részesült, ama nagy lelke-
dészel fogadott beszédek és előterjesztések,
melyek a polgármester ajkairól elhangzo-
tak, azon megnyugtató meggyőződést ér-
leltek bennünk, hogy a kiállitásnak ügye a
legjobb kezekben van letyve. Mert semmi
sem biztosítja úgy a sikert, mint a lel-
kesedés.

Ha mindazon tényezők, akiket a kial-
lítás érdekel, hasonló lelkesedést fognak
tanusítani, mint minőt eddig tapasztaltunk,
ugy a nagykanizsai helyi iparkiállítás si-
kere el nem maradhat.

Es mi bizvást hisszük, hogy ezen lel-
kesedés nem fog hiányzani sem a kiállítók,
sem a fogyasztó közönség részéről. Az
iparosok részéről nem maradhat el
azért, mert hisz a kiállitás leginkább az ő

anyagi érdekeiket szolgálja. Ok vannak
hivatva minél fényesebb bizonyítékát szol-
gáltatni annak, hogy a Nagy-Kanizsán
előállított iparokkkel teljesen kiállják a
versenyt a külföld vagy idegen helyről
behozott ipartermékkel. A közönség pedig,
ha meg fog győződni helyi iparunk fejlett-
ségéről, bizonyára hazafias és polgári köte-
lességének írja tartani a mostoha
anyagi viszonyokkal küzdő iparos osztályt
pártfogásába venni és helyi iparkészítme-
nyek állandó vásárlásával a hazai, illetve
a helyi ipar felvirágzását előmozdítani, mi
nemcsak az iparosoknak biztosít egy jobb
jövőt, hanem nagy befolyással lesz a köz-
jólétre általában.

A helyi iparkiállítás célja nem az, hogy
országvilág figyelmét, érdeklődését magára
vonja, hanem egyedül az, hogy önmagunk
megismerjük magunkat. A távolból ugyis
minden kisebbnek látszik, legalább a kö-
zelieknek mutatjuk be magunkat olyké-
p mint minők tényleg vagyunk nem nagyzo-
va, hanem természetes nagyságunkban; ha
pedig nagyobbakká akarunk lenni, akkor
fennünk, dolgozunk kell és nem szabad
összetelt kezekkel néznünk, mint vonják
el mások városunk iparosaitól és közön-
ségétől az anyagi erőt.

A kiállitásban szegény, gazdag egyaránt
találjon vásárolni valót. Az iparosok tehát

ne különlegességeket, disztárgyakat állítsa-
nak ki, hanem főleg olyan tárgyakat, me-
lyek állandó keresletnek örvendenek, mi
által a kiállító iparosok nem lesznek nagyobb
pénzáldozatra kényszerítve. A kiállított
tárgyakon ez esetben könnyen tudadhatnak,
sőt tömeges megrendelésre is számíthatnak.

Élérkezett az idő, hogy iparosaink meg-
mutathatják munkájuk becsét, kiállithat-
nak a versenyterre, hol megszerezhetik az el-
ismerés mellett a fogyasztó közönség ál-
landó pártfogását, melynek bitokában az
élet küzdőterén is győződelmeskedni fognak.

A kiállitás megnyitása 1900. szeptemb.
9-ikére van tervezve. Tekintettel arra, hogy
július és augusztus hónapokban iparosaink,
legkevésbé vannak elfoglalva, a két havi
időköz teljesen elegendő a szükséges elő-
készületek megtételére és a kiállítási mun-
kák elkészítésére.

A kiállítási bizottságelnöksége serényen
működik, az Ipartestülethez megleghangu
átiratot intézett, melyben az iparosokat a
kiállitason való részvételre buzdítja; külön-
átiratban megkerestetik ez irányban min-
den egyes iparos; az érdekelteket a leg-
közelebbi vasárnap délután nagygyűlésre
hivta egybe, mely alkalommal a kiállítási
nagy bizottságot fogják megválasztani.

A kiállítási elnökség tehát már munkál-
kodik; bizvást hisszük, hogy iparosaink

TARCZA.

Művelt ember.

írta: Vajdai Szabó István.

Kedves Nagysád!

Kegyed közelebből azt a fogós kérdést intézte
hozzám, hogy mondanám el, ki az igazi mű-
velt ember?

Bár kérdésére aligha tudok érdemleges választ
adni, mégis megkísérlem azt, még pedig portó-
költéség kimélete tekintetéből itt a vonal alatt.

Egy régi közmondás így szól: „Ruhája
szerint fogadjuk, esse szerint bocsátjuk el az
embert”. Vagyis az első benyomást a külső ha
tározza meg, az állandó bátást a lelektani (benső)
tényezők biztosítják.

Hogy azonban az első benyomás és későbbi
batás ne ellenkezzék: az összhangzatot töké-
letessé kell tennünk kül és beljelenségeink között.
Vagyis: a művelt ember beszéde szellemes,
magaviselete megnyerő; öltözéke — elegáns,
divatos, de nem — kirívó. (Hogy ki legyen fizetve
nem okvetlenül szükséges.)

Az igazi művelt ember első sorban udvarias.
(Nem hiba azonban, ha egy edes csak reménye-
nyében, a minőt például az ön piros ajkai ter-
nek, egy kicsit kirug a hámfából.) Bármily tehet-
séges is legyen valaki, az udvariatiságot
elnezik, de meg nem bocsátják soha.

Az igazi művelt ember mindig meg tudja
találni azt a finom vonalat, mely a hízélgés és
udvariasság között van, s ezt soha át nem lépi.

Nem magasztat mindent az egekig, nem mond
halomszámra elkoptatott bökokat, de nem is
léveszti el az alkalmat, hogy kellő időben udva-
riass modorban jól eső érzést ne költson fel vele.

Az igazi művelt ember szerény, de nem
gyámoltalan és meghunyászkodó; önértelmes, de
nem hivalkodó; bátor, de nem vakmerő; simu-
lékony, de nem tolakodó; fesztelen testtartású,
de nem hetyke, puffeszkedő.

Nem érezti senkivel szellemi fölényét, nem
fitogtatja gazdagságát, (elhalgatja adónságát!)
szivesen fogadja hitelezőinek köszönését; „uram-
nak” szólítja a borbélyt is; nem kárörvendő, tud
uralkodni önmagán; tud parancsolni szeneved-
lyeinek — legalább mások előtt. [Kivételt képez
peraze a — szerelem!]

Hölgyek társaságában nem ül lovagolva s
székre, nem könyököl az asztalra, nem támasztja
meg fejét a kezével, nem doból, nem szélmal-
mozik az ujjával; nem kíváncsi, nem kutatja a
mások titkait, kerül a lagatott kérdéseket, de
nem mutat részvétlenségét, sőt a hol mutatkozik:
készséggel segít. [Elvállal vótélységet, komaságot,
váltó kezességet].

Nem örül a más baján, [a magán még ke-
vésbé] nem gyakorolja az ember-szóliást;
[csak passive, t. i.: hallgatja!] — nem rágalmas
senkit, nem mond rosszat a háta megett még
elleneségéről sem.

Nem igyekszik mindenáron tanácsokat osz-
togatni, de ha épen rá szorulnak, szivesen nyújtja
azt is. [Hiszen úgy is tudja, hogy minden tanács
még ha a legbólcsebb is, predestinálva van a —
nem követésre.]

A művelt ember mindenről tud beszélni; [de
nem minden lében — kanál!] semmiről sem
beszél üresen, kellemes csevegő, de nem teccső;
mulattat és sohasem untat. Beszél mindenkiről,
de azavával senkit meg nem sért.

Általános érdektől társalog; hogy min-
denki élvezhesse társalgását; megadja minden-
kinek az őt megillető tiszteletet, de sem többet,
sem kevesebbet — ennél; becsül másokat s ez
által becsületet kelt maga iránt.

Szeretetremlő, gyöngéd, előzékeny, leeres-
kedő, önteláldozó, őszinte, világos kedélyű, jó-
szívű, de nem — balek; adakozó, de nem pazar;
takarókos, de nem lukar.

Es ezekhez a jó tulajdonságokhoz a „ün de
sziéje” még megköveteli azt, hogy az igazi művelt
ember cultiválja a sportot is.

Tudjon korosolyáni; vívjon spadássin. Gyűs-
séggel; (Azonban minden tyaksem típrásból ne
csináljon! — lovagias ügyet) — és biciklizzen;
(A bicikli perze részletletagadára is vevődhetik.)

Azán végül: részt kell vennie minden cultu-
rális mozgalomban és főképen pártolnia kell az
irodalmat! (Nem úgy értem azonban, hogy a
sajt neve alatt jelentesse meg Arany, Petőfi stb.
verseit!)

Szóval az igazi művelt embernek olyannak
kell lennie, kire,önök Nagysád, azt szokták mon-
dani, hogy „sneidig gyerek”.....

saját jól fellogott érdekökben szintén nem fognak visszariadni a munkától, hanem egész tudásukkal és ambíciójukkal oda oda fognak hatni, hogy a kiállított ipari termékek úgy készídjéknek, mint a helyi iparkiallításnak általában dicséretére valjanak.

— **A trónörökös házassága.** A hivatalos lap keddi száma a következőket jelenti:

„Ő császári és királyi Fensége, ausztriai Ferenc Ferdinánd főherceg ur, ő császári és apostoli királyi Fenségének, mint a legmagasabb uralkodóház legfőbb felségesséjének hozzájárulásával és beleegyezésével, az 1900. évi július hó 1-én Reichstadtban, Csehországban, méltóságos chotkocai wognini Chotek Zsófia grófnővel morganatikus házasságra lépett.

„Ő császári és apostoli királyi Fensége folyó évi július hó 1-én Ischlben kelt legfelső kéziratával, kegyelemben indítva érezte magát: ausztriai estei Ferenc Ferdinánd főherceg ur ő császári és királyi Fensége morganatikus hitvesét, Zsófiát született chotkocai és wognini Chotek grófnőt, díjmentesen örökös hercegi rangra emelni, Hohenberg névvel és „ő hercegi kegyelmessége“ címzéssel.

Aratás.

(F. L.) Peng a kasza az egész vonalon, serényen folyik az aratás a mi vidékünkön. Az aratásárga, érett kalászfélék sorra dőlnek az aratók ezreinek kaszái alatt. A melegen letűző nap minden nedvet kiszorított a szemekből, érlelte, acélozta, nehézzé tette és teljesen megterhelte a kalászféléket.

A vetések fölé Isten áldása borult,

mely elvont róluk minden elemi veszedelmet. A gazda emelkedő kabbellal, örömtől epedő szívrrel és mély hálaérzettel a vetések örökösje iránt, legeltheti szeméit a kéréken. Kiténők azok, minden tekintetben.

Zalavármegyében általában igen kedvező az aratás eredménye, jobb ugy mennyiség, mint minőség tekintetében a múlt évi termésnél, a mi leginkább a kedvező időjárásnak tudható be. Elemi csapások, betegségek nagyon csekély mértékben érték a vetéseket és ha ezek nem ártanak, akkor látható, hogy Zalamegyének olyan áldott termőföldje van, mely nem enged inséget szenvedni.

Aggasztók azonban az áralakulási kilátások. Magyarország gabnatermése nincs nagy befolyással a világpiac áralakulásaira és ha Amerika és India jó termést hoz, ugy megérzi azt a magyar gabnapiac az árak csökkenésében.

A világ e két hatalmas gabnarakára a mostani olcsó és tökéletes forgalmi eszközök igénybevételével leszorítja az európai árakat. Igy van ez jelenleg is. Jöttek ugyan hírek Amerikából, melyek rossz termést jelentettek, de ez alkalmisint csak börtzemanőver volt, mert a legtöbb sürgönyök nagyon jó amerikai termést hirdettek.

Ez tehát az oka is, hogy a vételkedv, a kereslet nagyon minimális terre szorított és a nagyfogyasztók különösen tartózkodó állaspontra helyezkednek.

Az árak ma olcsóbbak, mint a múlt évben voltak és dacára annak, hogy a mi fő- és első fogyasztó piacunk Ausztria nem igen jó gabnatermással dicsekedhetik.

idén jelentékenyebb áremelkedésre még sem igen számíthatunk, mert nagyon rossz termés a külföld egy országában sem mutatkozik.

De ha Isten segédelmével termésünk kár nélkül került csűr alá, ez ideig gabnánk a kitünő minőség folytán bizton keresletnek fog örvedeni és így vármegyénk gazdái nyugodt lélekkel nézhetnek a közel jövő elé.

Tollfuttában.

Egész komolyan áll van a nyár, perzsel a napsugár s bennünk mind erősebben ébred a vagy valamely fürdőhely vízének hús hullámai után. Városunkban mindinkább fognak az emberek; ma a titkár ur utazott el, holnap a doktor ur, holnapután az elnök ur, és így tovább. A fürdőház megnéptelenti a város utcáit, melyek — miután az iskolák is már zárva — amugy sem igen élénkek. Az egyletekben is megszűnik a zajos élet. A kibicék is megfogytak, az a néhány ember, kik egy-két zöld-posztos asztalnál ütik a plattot, szinte megijednek és kényelmetlenül érzik magukat a szokatlan, ünnepi csend miatt, mely körülöleli őket.

Az „Irodalmi és Művészeti Kör“ da lárdája szintén feloszlott a nyári hónapokban. Most már ok is vakációznak, a da'nak művelői június 23-án este tartották utolsó összejövetelüket a „Fogári Egylet“ egyik termében. Ez hogy kicsit emlékeztessék az utolsó összejövetelt, elhatározták, hogy egyet mulatni is fognak. Az elhatározást azonnal tett is követte: felhangzott a jelszó: „Ki a vasutra!“

A cinetorium mellett szokott helyén ott áll az utcán a kanizsai zeneművészetek főadmirális Sierneck Zsigmond, ki mikor a szüretesség előtte masirozott el, harsány hangon kommandorizta: „Rechts schaut!“ Támadt erre hűbő, baráti üdvözlés és a mesternek szintén meg kellett velők ki a vasutra.

Most aztán felharsant az első szörcséd, ma

Mükedvelők Lozsnokon.

Ira Mihók Sándor.

Lozsnok, S. magya szőlődomboktól és erdők-től körüvezett völgyében fekszik, a mely falúcska már rég idők óta számizta magát az idegeneket — s mint ilyeneket a kábor szíveszeket.

A falusi élet teljesszűnése már igen óhajatos dolog léven, tehát az ottapi intelligencia szívesen kapott Majorosi Tihamér ama propositáján, hogy jó volna egyet mulatni, a mely célból üdvösnök találta, a szomszédban székelő Vándor színész truppot egy szini előadásra meghívni. Amde ez csak propositió volt és az is maradt, mert közös elhatározás folytán Babos Clementina ő nagyságát kértek fel, hogy a helybeli hölgyek közreműködésével adjon elő egy szindarabot.

Clementina kisasszony, mint a fölévállalkozó szellem, mint a ki már Vinogradon is rendezett ilyen előadást, szép győzelműsöt teremt sikerrel, örömmel fogadta a felkérést, sőt hogy nagyobb tekintélyt szerezzen a bekövetkezendő estnek, saját szerzeményű darabját ígerte előadni.

Mi sem természetesebb, mint azon körülmény, hogy az egész falu izomba jött, sehol sem hallhatott az ember mást, mint a mükedvelői előadásról beszélci, sőt Clementin nagyságát is — aki egyebekben a konyhavegyészet mesternője — annyira kibőizta sorából ez az izgatottság, hogy mikor cseresznyés rést kellett csinálni, a cseresznyét befőzte a levesbe, s a metélt téstát pedig a rétesbe tette s így találta fel az asztalon; ebből az izgatottságból Scharantz Vladimir urra is ragadhatott valami, mert ő, a ki rendszeren szemüveget szokott viselni, az örömből hallására leejtette szemüvegét, a mely összetörtött

s most csak a szemüveg ramákon át spectálja a világot, s a mint ő modja: most sokkal jobban látszát.

Egyszóval beütött a művészeti láz, a mely akkor hágott tetőpontra, a mikor elkövetkezett a nevezetes nap s a vendéglő termét zeufőlisig megtöltö publikumnak. Majorosi Tihamér kiosztotta szerkesztésében megjelent „Lozsnoki Trombita“ című lapot, a mely tisztán a mükedvelők buzgóságát és érdemeit méltatta, sőt egy alkalmi ódat is közölt, a melyből a következő részletet kell kiemelni:

„Bennetek él a lelkesedés lángja
Elhatározás és kemény akarat,
Mert szindarabot adtok elő,
Főidhöz vágyván a főzőkancát;
Nehéz a ti gyönyörű munkátok
De azért mégis szépen sikerült
Bar játékokat alatt a retriben,
Elegett a drága csibeszűt.“

A publikum igen halásan fogadta az első lozsnoki sajtó-termék megjelenését s Majorosit zajos tapsok kíséretében megjelenezte, aki egy mozsártörővel kezében verte a taktust Chom hangszíri ivadékaiknak zenéjéhez, a melynek befeljezte után cselelet tartott a jelenlevők fölött s felette örvendett, hogy oly válogatott publikum jött el ezen estélyre. Többek között ott láttuk: Bugaczi Danyi, Korgós Muki, Zengő Tihamér, Szemüveggy Vladimir, Retegi Fridolin és Mukos Flórián urakat, a kik a hölgykoru között találtak maguknak álló helyet. A zajos csevegést felbeszakította a jelző csengő szava, a mely az előadás kezdetét adta tudtul s a publikum arcára művészi komolyság került, a midőn fellebelet a függöny „a gazdag gyárosné és fia“ o. komikus melodráma előadásakor.

Nem annyira maga a darab, mint inkább a benne előfordult helyzetek teljesen kiakaszták a publikum nevető képességét s éppen jokers jött a szavattal jelenet, a mely alatt ekomolyodtunk.

Ez sem tartott ám sokáig, mert báró Sander Gyula — a ki menyasszonyával táncol a bal jelenet alatt, — újra comikus kepel keremelt. Igy p d nem tudván jól megragasztani a bajuszt az a tánc közben a menyasszony lábai elé esett, vagy pedig kardját, — mert tiszt szerepe volt — belekasztotta tancosnője szoknyájának szalagjaiba s szörnyű pusztitást vírt ott véghez, a leg-hatásosabb dolog azonban az utolsó felvonás alatt történt, a midőn az inas behozta a tárcán a kompótos üveget, a melyet valahogyan leejtett s a befőt cseresznyek a padóra gurultak, — ebből a pillanatban felugrik a pódiumra Scharantz Vilbald ur Fori nevű kutyája, amely eddig csendben leste a fejlődő eseményeket — gazdája szőlle száke alatt — s neki látott a kompot fogyasztashoz, roppant gaudiumára a publikumnak — s csakis gazdája erőlyes parancsára tért vissza a szőllesek alá. Az előadás végre szerencsésen befejezést nyart s a jelenlevők zajosan megtapsolták a szerzőt, a kinek Vadóczi Karolina és Vajdané Nagy Zsófia urbölgyek egy pompás csokrot nyújtottak át. A művésznő meghatottan ugyan, — de általános közkíváncsra élénkezte a „Sajó kutyám jaj de, melyen aluszol“ kezdetű darabot, a mi ellen Vilbald urunk Fori kutyája olyan hangos tiltakozása fogott, hogy minden spanyol etikette mellőzésével nyilvánosan elpá-hofftatott és kidobott.

Az ének elhangzása után megpendült Pipás Ferkó hurja is, s táncra perdült a szépszámú publikum, a mely csak a hajnali órákban széled hazafelé egy feledhetetlen nap emlékével.

lyet a „Vasuti utca”-nak vették. (Vagy talán a „Vasuti utca” árnyas fasorai és az éj leple alatt enyelegetve andalognak a dalolva enyélő szerelmes pároknak?) A járőrelők lelki gyönyörűséggel hallgatták a gyönyörűséges dalokat, azok a bizonyos szerelmespárok pedig kellemesen érintve a szép hangok által, szorótabban simulnak egymáshoz: az élvezetes, tüzes dalok végzőzést s édesen búhajós érzéseket ebresztettek bennök.

És csengett a dal szakadatlan az ifjak ajkairól. Az „ifjak” mondom, dacára, hogy meglett férfiak is valának; de a dal újvá varázsol.

Künn a vasuti vendéglőben, valamely nedű felirásit a dalos kebleket és erősen fokozta a csintalan jökedvet. Miután még valóságos högölyzapot rendeztek a „Bogenrieder-Schnittekkel” megint bevonultak.

De az „admirális” egyszerre eltűnt. Hova lett? Bizonyára valami csokolni való dologban törte a fejét. De hát nemcsak megfellekedtek róla. Az élvezett nedű, a szerelmes daok, a fak lombjainak rejtelmes süttögása, a tülemlé éneke (de lehetett az valami álmából felriasztott verébnek sipongása is) donjouani érzelmeket ebresztettek a dalnokok szíveiben.

Milyen ingerlő, érdekes is leszen az, csendes holdvilágos éjjelen (nem tudom ugyan biztosan, ha világított-e a hold; de hát ez hozzá tartozik) odalopódnai egy háznak ablaka alá s egy ifju, bájteli hölgyet lenge almaiból telebreszteti fülbe-mászó, andalító, édesen bus dalokkal. Befordultak tehát az Iskola-utca. Oly lassan és óvatosan lépkedtek mint holmi összeesküvők, csak komolyság helyett út titkos gyönyörűség az arcukon. Aztán megálltak azon haz előtt, amelyen az a tábla van kiségezve: Bartos fogorvos.

Ez a tábla ugyan többnek keserű emlékeket idézett fel, de aztán elrendezkedtek és Böhm Emil az annyira becézett, de azért nem elbizakodott genialis karmester megadta a jelt. Búhajósan hangzó volt a dal, amint lágyan, buhiamosan belesimult a csendes, szerelmes éjszakába. Nem tudom, meglíbbent-e a függöny odabent, azon szép fehér kacsók érintésétől, melyek tulajdonosának a szerenádn szentelve volt, nem tudom ha Morfeus kiengedte-e karjaiból az ifju hölgyet, de a dalárda lelkesen, érzéssel, az igaz szeretet érzéseivel énekelte a „kedvencnek” és lerakta holdolatának jeleit labái elé.

Aztán tovább vonultak. A második hajnali óra kongott el a toronyban midőn daérték a művészanyához, Sterneck lakáshoz.

De mi ez? Álom-e vagy való? Vagy csak a képzeltet üzött családja játékot? A muzsák otthona fényárban uszott. Az ablakokban a disz-lampák fényugára Mozart és Beethoven mellé szobrain tört meg és az ablakon nagy betűkkel: „Éljen a dalárda!”

Most tudák csak meg, hogy a mester miért szokott meg.

No hát ezt meg is kell köszönni és felharsant a harmadik szerenádn. A főadmirális kedvesen mosolygó arca ott látszott az ablakban és olyan jó lelkién tekintettek szépen csillogó szemei a dalárdaistákra, hogy ezek nem tudtak őt elhanyagolni. Kezökbe kapták a szobrokat s egy kettőre bevonultak Apolló hajlékába. És most kezdődött meg csak az igazi hangverseny. A nagymester gondonka solo játékaival bütyölte el a dalosokat; majd Gürtler, a mester büszkesége szintén térdet kőz kapott egy gondonkát, Böhm Emil a zongoránál foglalt helyet és tehangzott egy isteni trió.

De a mester folyton időgesen mozgódozott, valami bántotta. Apolló hajlékában elfogyott a nektár. Pedig hát csak ugy szárazon nem érezheteti el a szerenádozó dalárdat.

Hopp, megvan. Hiszen van nekem valami a

szájonokra, mondja aztán örvedetesen a zeneművészetek főadmirális Sterneck Zsigmond.

Derült arccal sielett a belső, titkos szobájába, és még belsőbb, titkosabb fiókjaiból előszedte a boszniai vagy török specialitásokat és odatalálta a dállak elé. A specialitások aztán ugy eltűntek, mintha a kinematografosnak „Cillagász álma” című képében megjelenő szörnyeteg nyelte volna le azokat, füstöt okádvá utána.

Akármiilyen kellemesen mulattak, mégis végre menni kellett, a mester szépen kifátyólte őket aztán lelkesen éljenzve elszéledtek a szélrózsa minden irányában, hogy aztán friss erővel és tüdővel gyűlhessenek ismét egybe annak idején, hogy hathatósan iparkodanak mozgást, pezsgést varázsolni a mi városunk ausztrókonyi társadalmi életébe és hogy a jövőben is megkönnyíthessék a mamáknak, eladó leányaiakat a házasság révebe segíteni.

F. L.

XX

A falusi nótárius.

Üdvözöllek, sokszor megénekelte falusi jegyző, üdvözöllek e közt változó állapotai közepette, mesgyéjén annak a századnak, a mely régtől roánk maradt, eredeti alakodat a mult regéibe fogja illeszteni, az időkben, mikor majd a te helyeden is már modern beamterek fognak ülni s óraszerű pontossággal igazgatni az alájuk rendelt polgárok dolgait.

Üdvözöllek, derék, becsületos vitéze a közéletnek! Kerestem párodát német szoniszódainknál, a hol helyedet a kerületi hivatalnokokhoz beosztott, gyakorlaton levő ifju bürokraták foglalják el; a franciáknál, a hol jól nevelt titkárcák helyettesítenek, kiknek soha semmi titkuk nincsen; az angoloknál, kiknek segédzemélyzetre nem igen van szükségük, ott mindenki maga elvégzi a maga dolgát, kerestem párodát, de hozzád hasonlót sehol nem találtam.

Már száz évvel ezelőtt, egy művelt száz gróf, ki hazánkon keresztülutazott, esodálkozó szemmel nézte fürge ténykedésedet. „Minden faluban van egy ily lény — írja 1793 nyarán — a kit nálunk nincs mihez hasonlítani; fél jogtudós, s egyúttal fél vagy többnyire egész paraszt s a községet igazgatja, de ebben alárendeltje az alispánnak.”

Nyilván meglepte a falusi jegyzők sokoldalú tennivalója. Mert még ma is, ha a parasztnak pár száz forint kelene valami takarékból, ha házat ad vagy vesz, ha puskát akar a háznál tartani, mindezek csak a jegyző segélyével sikerülhetnek.

A község nevében a jegyző cselekszik, beszél, ír és bizonyít, mert hisz némelyik bíró még írástudatlan a hazában. A közigazgatási rendeleteket végeredményben ő valósítja meg.

A falu elméje, a bíró ur tolla, a kormány jobbközé, te vagy őh jegyző!

Nyilván nem érted, mért szállnak meg engem ily melankólikusan telkesült gondolatok neved említésére, mért jósolom sorsod változását? Egy tárgyalás alatt levő néhány törvényparagrafus hozza alakodat élelem, mely a jegyzői tantályamokat szabályozza, s melyet

sokan tán észre sem vesznek, vagy ha észrevesznek, el nem olvasnak.

Tán neheztelzs eszméimre; lehet, de kérlek s érts meg inkább; én e törvénycikkben az idők jelét látom.

Emlékembe idézem a régi magyar világot, mikor nem voltak százele tantályamok, megkülönböztethető s megkülönböztethetetlen diplomák s ebből kifolyólag harminc, megtudom én hány fokozatu ranglajtorják, melyen a beamterek százai kusznak felfelé. A ki valami akart lenni, tanult ott, a hol majd működni kell egyszerű, s tanult azért, hogy egykor beválják a princípális mellett, de nem, hogy oklevele legyen. Sok tekintetben hasonlítottunk a praktikus angolokhoz, a kiknek ifjai sohasem esnek a teória és praxis megfejtethetetlen ellentétének problémájába. A jogász az ügyvédnél, a mechanikus a mérnöknel, a medikus az orvosnál tanul, tanul ugy, a hogy akar, képzettségének az lesz a próvaköve, hogy hogyan válik be az életben. A ki rossz ügyvédre bizza ügyét, megérdemli, hogy pörét elvessze; s a ki rossz mérnökkel építeti házat, az ő baja, ha az összeadul. S így voltunk mi is. Tanultunk mi is gyakorlati dolgokat, hogy a gyakorlatnak megfelelőhessünk, elméletit hogy elméinket gyönyörködtessük, élesítsük, s ha kedrünk van, tudósokká legyünk.

Ma ez immár nincs így. Ifjaink java a jogi pályára lép, a kisebb része kedvből, a nagyobb rész magase tudja, miért tanulják ott a tizenkét tábla törvényét és szenátus-konzultumokat, Smith Adam és Malthus eszméit, a jog keletkezésének bölcséletét s a magyar jog antikvitásait. S mikor az életbe kerülnek; a lelkesebb része is kedvetlenül konstatalja, hogy a sok tanulásra nem volt szükség, hogy a princípálisnak többet ér, egy nap huszonhat úrlapot kitölteni, mint egy szép jogi kérdést megoldani. S nincs, a ki az ifjuval megértetné, hogy miért volt s még ezután is miért érdemes tanulni.

S így állnak elő bürokratáink százaz s szótlan sorai. Ifjukorukban tanulnak s utóbb eligazodni nem bírnak. A teória nem segíti a praxist, sem a praxis a teóriákat. Tudás és eszmék helyett előttük áll a nagy kolosszus; az állam, melynek testében minden beamter egy in, egy idegszál, mely annak kolosszusát, parányi részében bár tartja s melyet az éltet és táplál. Ennek adják át egész valójukat.

Fejlődésünk a diszciplína, a megkötöttség, a járszalagon vezetés felé visz. Hogy derék hivatalnokaink, tisztviselőink legyenek, meg kell szabnunk utjukat a bölcsőtől a koporsóig. Az elmult magyar idők szabadsága nagyapáink korában elfajult s a szabadsággal a közrend egyesülni nem tudott.

A nem állami tisztviselők között kiüztött a fejtelenség. Sem a pályán való előkészületeket, sem a pályán való működésüket senki sem ellenőrizhette s — fájdalom szegényletes állapotok jutottak s jutnak még ma is a köz tudomására.

A minél szorosb diszciplína felé visz a fejlődés. S ha már a községek e régi jó alakját is érintenie kellett e fejlődésnek, úgy az tagadhatatlanul az idők

változásának jele. E fejlődés jelenleg következő, bár ellentétben áll a százados magyar múlttal. De okszerűen folyik abból a csorbából, a melyet történeti fejlődésünket modern átalakulásunk ejtett. El kell ejtünk nem egy régi hagyományt, hogy modern állam lehessünk.

S e fejlődés utján fogsz te is mind messzebb eltűnni a multak homályában, sokszor megénekelt derék falusi jegyző, s helyedbe a buzgó hivatalnok kerül, új diplomával, új szellemmel szolgálni az új közigazgatást.

DR. LEFEBVRE.

HIREK.

— Vécsey polgármester — az Iparosifjúság körében.

Vécsey Zsigmond polgármester, mint a helyi iparkiallítás vezetésére felkért elnök, szombaton este megjelent az All. Munkásképző Egyesület helyiségében és résztvett az egyesület választmányi ülésén. A polgármestert beléptekor az ifjúság lelkes éljéne fogadta. A napirend előtt Fischel Lajos egyesületi elnök meleg szavakban üdvözölte a polgármestert úgyis mint az egyesület vendégét, úgyis mint az egyesület által rendezendő iparkiallítás elnökét. (Révész Lajos egyesületi és kiállítási titkár felolvasta ezután a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet a polgármester látható figyelemmel kísért, mert ebből meggyőződött, hogy ezen egyesület helyes irányban haladva, hasznos munkásságot lejt ki. Ezután áttertek a napirendre, melynek egyedül tárgya a helyi iparkiallítás rendezése volt. Fischel Lajos egyesületi elnök felkérésére ezután Vécsey Zsigmond polgármester elfoglalta az elnöki székét és szép beszédben méltatta az egyesület törekvését és a vezetőségnek dícséretes buzgalmaért elismerést szavazott, kérve további lelkes támogatását a kiállítás sikere érdekében. A polgármester beszédét gyakran szakította félbe az ifjúság lelkes helyeslése. Ezek után elénk eszmecsere fejlődött ki a legközelebbi teendők felett, miközben Révész Lajos titkár felolvasta a kiállítók és közönséghez intézendő felhívást, mely a lelkes hangulatot még inkább fokozta. Két teljes óráig tartó polgármester az ifjúság körében, mely alkalommal több érdemleges határozatot hoztak az iparkiallítás ügyében. Hogy mily jó hatással volt az ifjúságra a polgármester megjelenése, leereszkedő és barátságos tanácskozási modora, tán legjobban az bizonyítja, hogy a választmányi ülés berendezése után a nem választmányi tagok csoportjából kilépett egyik ifjú és az egy. elnök engedelmét a szóásra kikerlte. Az engedelmegszakítván, a munkás ifjúság nevében egyszerű keresetlen szavakban köszönetet mondott a polgármesternek azon kitüntetésért, melyben az ifjúságot megjelenésével és azon kijelentésével részesítette, hogy az ifjúsággal vállalva kíván munkálkodni. A hálas elismerés ezen spontán megnyilatkozása arra indította a polgármestert, hogy újabb: is lelkesítő beszédet intézen az ifjúsághoz, mely ezután a távozó polgármestert zajos ovációban részesített.

— **Eljegyzés.** Pollák Samu gákonakereskedő Barcsfelepről eljegyezte Wolheim Szofta kisasszonyt, özv. Wolheim Ernőné szül. Scherz Regina urnó leányát Nagy-Kanizsán.

— **Athelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Benedek Aladár csáktornyai polgári iskolai rendes tanított jelenlegi minőségében a dícső-szent-mártoni állami polgári iskolához athelyezte.

Hittoklató választás. A nagykanizsai izr. hittoklató iskolaszéke vasárnap tartott ülésében tudomásul vette Kondor József elemi iskolai nyugdíjazása iránti kérvényét és ezen alásra pályázatot fog kitűzni. A nyugalmába vonuló tanterfő 43 éven át működött ezen pályán és ebből 27 évet Nagy-Kanizsán töltött. Kondor József az áll. elemi iskolánál mint hittoklató is működött, ezen alásra Hirschfeld Rezső tanítót választotta meg az iskolaszék.

— **Korosk alkalmazottak kongresszusa.** A kereskedelmi alkalmazottak III. országos kongresszusa, mely augusztus hóban lesz Pozsonyban a nkanizsai Kereskedő ifjak önk. egyesületének választmányát is foglalkoztatta. A választmány legutóbb tartott ülésében Zerkowitz Lajos elnök kívánatosnak jelentette ki, hogy a kongresszuson a nagykanizsai Kereskedő ifjak önképző egyesülete is képviselve legyen és egyuttal bejelenti, hogy ő hajlandó az egyesületet a kongresszuson képviselni. A választmány ezt örömmel vette tudomásul, ep úgy az elnök abbebi bejelentését, hogy felkérésre folytán Révész Lajos szerkesztő, az egyesület választmányi tagja, késznek nyilatkozott hozzá csatlakozni. A választmányi tagok közül eddig a következők jelentették be a kongresszuson való részvételüket: Hirschfeld Ödön egy. titkár, Fischel Lajos és Neufeld Ödön. A kongresszus ügyében vasárnap értekezlet lesz, melyen valószínű még többen fognak csatlakozni az eddigi jelentkezőkhöz.

— **Zalavármegyei gazdasági egyesület f. évi ülése** hó 8-án helyben, a városház nagyteremében d. e. 10 órakor rendes közgyűlést ezt megelőzőleg pedig d. e. 9 órakor igazgató választmányi ülést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az 1900. évi munkatervet és költség-előirányzatot beterjesztése. 2. A gazdasági egyesület orsz. szövetsége által f. évi május hó 6-án Budapeston tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve és az autonóm vámtarifa ügyében ugyanott elfogadott határozati javaslatok előterjesztése. 3. Az országos szövetségbe való belépés alkalmából három egyleti tagnak a szövetségi választmányba való kijelölése. 4. Dr. Czinder István egyleti tagnak kérvénye a kulturmérnöki hivatalnak Zalavármegyében, Zala-Egerszegben leendő felállítására végett szükséges intézkedések megtétele iránt. 5. A szepreni és pozsonyi hadiparancsnokságok a tiratai az östermelektől közvetlenül beszerzendő gabonamennyiségek ügyében. 6. Az országos közraktári hitelintézet felhívása a megyei forgalmi gőcpontokon felállítandó közraktárak tárgyában. 7. A biharmegyei gazdasági egylet a tiratai a szedett sertések elszállításának korlátozása ügyében. 8. A nem földművelésügyi m. kir. miniszter ur leirata a gazdasági kirándulások ügyében. 9. Ugyanannak leirata a népies gazdasági előadások és házi ipari tanfolyamok rendezése ügyében és jelentése az előmunkálatról. 10. Felterjesztés a viharágyuzáshoz szükséges löpőkészlet vételirának leszállítása és viharjelzés rendszeresítése ügyében. Miniszteri leirata a lópor árának leszállítása végett. 11. Barayai Ödön e. tag beadványa hátralekainak rendezése tárgyában. 12. Orsz. Pálné nagykanizsai lakosnak kérvénye némi évi segély megadása iránt. 13. Új tagok felvétele. 14. Folyó ügyek és indítványok.

— **A. Jegyzői egylet közgyűlése.** A vármegyei községi és körjegyzők egylete ezideli közgyűlést B. Füreden tartja jul. hó 9-én d. e. 10 órakor. A közgyűlés a gyógyteremben lesz. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Mult közgyűlés jkvének bemutatása. 3. Nagy-Kanizsán 1899. évi szeptember hó 28-án tartott választmányi ülés előleges intézkedéseiről felvett jkv. bemutatása. 4. 1899. évi számadás. 5. 1901. évi költségvetés. 6. Az orsz. központi egylet elnöksége által kidolgozott nyugdíjintézet szabályrendelet tervezetnek a zalamegyei szabályrendelettel való összehasonlítása és javaslat előterjesztése. 7. Az orsz. központi elnöknek megkeresése az „Erzsébet királyné országos községi jegyzői árva-ház” alapjának segélyezése iránt. 8. Az árva-ház-alap létesítéséről alkotott szabályrendelet előterjesztése. 9. Központi egyletnek járó hátralekossági díjak utalványozása. 10. Fehér Sándor köveskálai körjegyző által az egylet ellen intézett megtámadása ügyében elnök előterjesztés. 11. Három tagú számadás-vizsgálóbizottság kiküldése. 12. Az orsz. jegyzői közgyűlésre képviselő választása. 13. Indítványok. 14. A jövő évi közgyűlés helyének meghatározása.

— **A trónörökös menyasszonyának magyarsága.** Az udvar körén kiál talán sehol sem ismerik jobban Chotek Zsófia grófnét, mint alsó Baranyában, a hol, mint Izabella főhercegasszony udvarh. ügye több ízben heket, sőt hónapokat, töltött. Sőt talán jobban ismerik itt, mint az udvarnál, mert lénye nem nyilvánlatott olyfeleztelen természetességgel, mint kin a pusztán, az erdőben. És bár az egész ország meleg szimpátiával fordul a trónörökös araja lele, sehol sem tudnak, beszélnek annyi szépet, jó róla, mint épen Baranyában. Mikor, ezen házaság meg csak merő híresztelés-számba ment, ott már tudták, hogy Chotek grófnő tökéletesen, gyakran és igen szívesen beszél magyarul; a ki tud magyarul, azai csak magyarul beszél. Maga azon körülmény, hogy a vármegye urival nyilvános alkalommal beszélt magyarul, még nem sokat jelent, de hogy a főherceg akkori segédszolgájával Schell báró huszárfőhadnagygyal — a ki természetesen igen jól beszélt németül — főherceglakon séta közben magyarul szokta beszélgetni, az már világosan mutatja hogy nagyon szereti a magyar szót! Erdekes, hogy Frigyes főherceg kis leányai, a kik a grófnőt bálványozták, megmielőt fárkinek sejtelmélet volna ezen viszonyról, már észre vettek valamit: Egy ízben panaszkodtak édesanyjuknak, hogy ha „Onkel Franz Ferdinand” is jelen van, a grófnő new is törődik velük! A grófnő magas, karcsú majdnem vékony alakját, jóságos arcát, gyönyörű szeméit nagyon jól ismerik a Duna-Dráva közében, ott tanult löni flöheri-puskával és ugyan csak szépen baladt, mert utóbb már biztos kézzel éteritette az erdő királyát, a szarvasbikat is. De madarait a világról nem akart löni, nem engedte a jó szíve!

— **Shakespeare új magyar szcenizája.** Dr. Hevesi Sándor, városunk szülőltje Hofmann Mór polg. isk. igazgató kedves munkatársunk fia, az ismert jeles aesthetikus a napokban egy memorandumot terjesztett Beöthy László, a Nemzeti Színház igazgatója elé, a melyben Shakespeare műveinek új szcenizására tesz javaslatot a színházak. Az az új szcenizálás, mit dr. Hevesi Sándor aján a Nemzeti Színháznak, egy teljesen új, zseniális ötleten alapzik, a mely máris annyira megnyerte Beöthy László igazgató tetszését, hogy azt elvben elfogadta és így a jövő évadban egy új szcenerájú Shakespeare-arciklusra van kilátás a Nemzeti Színházban. Az új szceneria nem indult az olaszos után, a kik Garrik nyomán önkényesen bántak el Shakespeare szövegével, a melyből nemcsak kihagynak, de hozzá is irnak, hanem hadat üzen annak és teljesen megírtja Shakespeare-t úgy, a hogy britt szellemőrítés megteremtette a maga remekműveit. Nem módosítja a szöveget a szinpadhoz, hanem a szinpadot alakítja át Shakespeare-hoz, úgy azonban, hogy az előírt folytonos színváltások elmaradjanak. Hevesi átvolasztott négy öt változást pl. a Romeo és Juliából, a melyben főbőttel bontja az illúziót az a körülmény, hogy minden nyuifarknyi jelentés után le kell érszteni a függőnyt, hogy beállítsák az új színt. Ezt a négy öt változást előlvasva azt látta, hogy ezek a változások összevonhatók. Nem okvetlen szükséges, hogy az estély, a melyen Romeo elős-ör találkozik Juliával: zárt teremben legyen. Meg lehet azt szinpadilag úgy is csinálni, hogy a háttérben áll a nyílt verandájú kastély (a melyben estély folyik le) és ugyanitt megváltoztat az erkélyjelenetet is, amelyei eddig csak változással tudtak adni. Ez a példa fogalmat ad arról, hogy micsoda irányelvek érvényesülnek a Hevesi új Shakespeare szcenizálásában. Ugyszólván tömöröbbé lesznek a darabok és nem szakad meg lépten nyomon az illúzió, a mit megvédeni első kötelessége ma a szinpadnak. Különösen pompásan érvényesül ez a szcenizálás Shakespeare vígjátékaiban és ezek között is elsősorban a Makrancos hölgyben. Ebben a darabban a cselekmény majd az utcaig, majd a házban folyik. Hevesi ezt a két színt egyesíti. Két színt osztja a szinpadot. Egyfelől kert van, a melyben megjátszhatók a házban előírt jelenetek; másfelől utca van, a hol Petrucchio érkezik és lejátszva a leánykérést és a többi utcára írt jeleneteket. Így egyszerűsítve a Makrancos hölgy négy fővonásban adható és az csak természetes, hogy ilyen tömörségben a klasszikus vígjáték csak annál jobban hat. Dr. Hevesi Sándor eddigleg négy újra szcenizált darabot terjesztett be a Nemzeti Színházba.

Ezek: Romeo és Julia, Sok hűbő szemtér, Makrancos hölgy és a Vízkeresz. Ugyanezt a mise en scenet németre is lefordítja Dr. Hevesi Sándor és nagyon valószínű, hogy ez a fölfüg-gás érvényesülni fog a német színpadokon is.

— **Haláleset.** Magyará volt szükség megint az égben. E hó 2-án hosszú szenvedés után örök álmra hunyta le szemét dr. Engel Sándor 6 éves leánykaja Rózsika. Nagy részvét mellett megtört szívvel kísérték ki a szülők a szeretett gyermeket tegnap délelőtt 10 órakor utolsó útjára.

— **Kerti mulatság.** Az „Általános Munkásképző egyesület” mult vasárnap sikerült kerti mulatságot rendezett a „Polgári Egylet” kerti helyiségében. Egész délután hangzott a vig muzsikaszó, melynek hangjai mellett jól mulattak a megjelent vendégek. Este számos lampion terjesztett dícsért világosságot és annál lesztele-lenebbé varázsolta a mulatságot, melyen mind végig kedélves jókedv uralkodott. Hangzott a confetti bombák durranása, a föld pedig tarka volt a gömbölyű confetti papiroktól. Az első negyest 40 pár táncolta, és ekkor meg is indult a virágszóra. A táncnak a hajnali órák vetettek véget. A mulatság tiszta jövedelme 90 korona.

— Ugyanezen napon rendezett az „Önkéntes tüzoltó egylet” a sörgyári parkban mulatságot. A tüzoltó zenekar kerülő úton vonult ki a mulatság színhelyére és a Polgári Egylet kerti helyiségében a „Munkásképző Egyesület” mulatságán egybegyűlt vendégeknek is fújtak, amint a Szár uton elvonultak.

— **A zálogházak megrendszabályozása.** A zálogházakat főként a szegényebb nép kezéi fel, ha pénzre van szüksége. Ezért az ott esetlegesen előfordul visszazalékok érzékeny sebeket okozhatnak a megszorult embereknek. Hogy e visszazalékok minél kevésbé fordulhassanak elő, Hegedűs miniszter több helyes rendeletet bocsátott ki. Elsőbben is megtiltotta a zálogháztulajdonosoknak a zálogüzletükben való ékszerkereskedést, a mely nagyon sok esetben értéktelen, vagy a kínált arúnál jóval kevésbé értékes tárgyakat tukmált a jóhiszemű közönség nyakába. Másik rendelet megbagya a zálogháztulajdonosnak, hogy ezután a közönség részéről befizetett minden összegről nyugtát állítsanak ki, melynek ellenőrzésre nyugta-szelvénykönyvet kell használniok. Erre volt leginkább szükség, mert a törvényes kamatokat és kamatszámítás nem ismerő sok szegény embertől kétszeresen is megvették a kamatokat. A miniszter legújabb rendelete kimondja, hogy ezután az árverésre került tárgyak nem „eladhatók” hanem „eladandók.” Eddig ugyanis, ha kikiáltási áron nem kelt el a tárgy, új árverésre bocsátották, azaz csak bocsátották volna. Mert nem egyszer az történt meg, hogy a zálogos a kikiáltási áron megtartotta azt magának. Ez többé nem történhetik meg. És ha esetleg az elzálogosító maga akarja megvenni kikiáltási áron alól, ezután megveheti.

— **Zamárdi vasúti megállóhely.** Már rég óhajtották a község lakossága és az évenként ide ereglett földközönség, hogy Zamárdinál is megálljon a vonat, de a déli vasutársaság oly magas árt követelt, hogy azt elfogadni nem lehetett. A folyó évben ismét megkísérelte az egyezkedést, de eredmény nélkül, mert az évenkénti 80 korona gőzlovasztás leengedése nélkül a község belemenni nem akart, míg végre a mult hó elején egy három tagú küldöttség ment fel Budapestre és sikerült a gőzlovasztást lealkudni s most így fizet csak a község egyszersmindenkorra 1720 koronát. Ezen összeget már fel is küldte a község, tehát most már lesz állomás. A jövő héten kezdik el a töltést és a váró helyiség elkészítését. A község törekvése dicséretet érdemel, hogy a sok teher mellett még anyagi áldozattal is hozzájárul a megálló létesítéséhez, mert felvilágosodott gondolkodásával be tudja látni, miszerint ez a község lakóaira nagy jótétemény leend, az ezentul szivesebben hozzájuk látogató földközönség bőven visszatéríti ez összeget a közönségnek. Elég szép haladást mutat fel a község; a mult évben hitelszövetkezet létesült, melynek áldását már is éri a lakosság, most meg az állomást nyerte ki, mely szinte kiszámíthatatlan jövedelmet hozhat bizton neki. Valószínűleg értelmes s törekvő vezetője van ez érdemes közönségnek, a kinek nagy érdeme lehet ezen hasznos intézmények létesítésében, mely pedig, ismerve a köz-nép gondolkodását, nem könnyű dolog.

— **Mozgó fényképek.** Mindvégig a közönség élénk érdeklődése mellett mutatja be Bianchi Angélo szebbnél-szebb mozgó fényképeit a melyek közvetlen hatásuk folytán sokszor lapsra ragadják a közönséget. Ma érdekes férfiestély kerül sorra. Pénteken és szombaton a párisi világgiallitásról mutat be egész új szép elvételeket.

— **Felső ipariskola.** A budapesti m. kir. állami felső ipariskolába (VIII. ker. Népszínház utca 8 szám) az első évfolyamra a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek négy szakosztálya van u. m. a gépezeti, vegyészeti, fém-, vasipari és faipari szakosztály.

Rendes tanulókat felvétetnek:

a) kik a polgári iskola, gymnasium, vagy realiskola négy első osztályban jó osztályzatu bizonyítványt nyertek a magyar nyelvből, a számtanból s algebrából, a mértanból és mér-tani rajzból,

b) iparossegédek és azok, kik a megjelölt tantárgyakból a felvételi vizsgálatnál kellő készsültséget tanusítanak.

A vegyészeti, fém-, vasipari és a faipari szakosztályba az alsófoku ipariskola harmadik osztá-lyát jó sikerrel végzett iparossegédek is felvétetnek rendkívüli tanulóknak.

Általában megkívántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoporthoz iparagban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, amely után az ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalhozott legyen s ezt hatóságilag igazolja.

A beiratkozásnál bemutatandó iratok: az elvégzett középiskolai osztályokról szóló összes bizonyítványok, a hitelesített gyakorlati bizonyítvány himnő ötási bizonyítvány

A beiratási díj egész évre 4 kor., a tandíj félévénként 20 korona.

Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilá-gosítást.

Az intézetnél folyó építkezés miatt a tanítás kivételesen csak október hó 22-én kezdődik, ezért az első évfolyamra felvett tanulók is kötele-tesek, beiratások után még október hó közepéig a gyakorlatban működni s azt hiteles bizonyít-ványokkal igazolni.

— **Népesedési mozgalom.** Folyó év első felében városunkban a születések száma 420, melyből 192 fiú és 162 leány törvényes mégis 38 fiú és 28 leány házasságon kívüli iker születés 6 esetben volt még pedig 2 esetben fiú, 2 esetben leány és 2 esetben az egyik fiú, a másik leány volt, (mult év hason időszakban a születések száma 395 volt.) Halálozások száma 322 melyből 168 fiú, 137 nőnemű mégis 9 fiú és 8 leány halvaszületett. (Mult év hason időszá-kában a halálozások száma 366 volt.) Házasság kötés céljából jelentkezett 166 pár (mult évben 138) míg házasságot 146 pár kötött (mult évben 118). Vegyes házasság 3 esetben kötötték anélk pedig: róm. kath. férfi — izr. nővel, izr. férfi — róm. kath. nővel és ev. ref. férfi — róm. kath. nővel 1—1 esetben.

— **Védekezés a mozdonygyújtásra ellen.** Most hogy az aratási időszak közelodik, celsze-rűnek tartjuk a gazdaközönség emlékeztetésébe hozni Hegedűs kereskedelemügyi miniszternek május hó 30-án kelt oly értelmű rendeletét, hogy a behordásra kezden fekvő mezeli termények u vasúti vonalról legalább 95 méterny távolságban helyezendők el; abban az esetben pedig, ha a földterület kis terjedelme ezt meg nem elegendő a termények a lehető legrövidebb idő alatt bevitessenek.

— **Vihar áldozatai.** A villámcsapás mult hónapban ismét két emberéletet pusztított el. Pénték Istvánné, Varga Juliánna szterceci és Viola Antalné Szabó Juli esentei lakosokat kím érte a mezőn a vihar s mindakettőt agyonsújtotta a villám.

— **A novai posta.** A Nován felállítandó posta- és távirata hivatal munkalatait a kereske-delemügyi miniszter elrendelte.

Anyakönyvi hírek

Mult héten bejegyzett születések:

Knortzer György, tkpri titkár: György.
Kondákor Erzsébet, házasnév: Mária.
Radosits János, kovács: Mária.
Saffer Lipót, asztalos: Katalin.
Lakatos Mária, szakkácsné: Mária.
Leonhardt Jenő, O. M. bank tisztviselő: József.
Vékási Pál, napaszámos: János.
Szollár György, földmives: Rozália.
Buncsom István, földmives: József.
Hajda István, molnár: Lajos.

Mult hét halottjai:

Horváth József, 3 hónapos: bélhurut.
Gerőcs László, 7 hónapos: hörghurut.
Bedenek György, 2 hónapos: bélhurut.
Lakatos Katalin, 3 hónapos: bélhurut.
Varga József, 19 hónapos: hörghurut.
Prat Pál, téglavető, 41. éves, balcsot azüdés által.
Kálovics László, földmives 76 éves, gyomorrák.
Pintér József, 16 napos: gyengeség.
Kunics Károly ifjú, 28 napos: gyermek aszály.
Bedenek Anna (v. Rada) Andrásné, gyümölcsáros, 78 éves, vinkór.
Slommer Gyula, cseléd, 24 éves, balcsot lezbanás által. (Hassznafalu)
Tiszai Anna (v. Kálovics) Lászlóné, földmives, 78 éves, közhvény.
Pint György, városi szegény 66 éves: tüdőgúgás.
Falcz György, 2 lónapos: hörghurut.

Házasságok kihirdetése:

Bognár Mihály, cserepes — Horváth Katalin.
Hajdu István ifjú, földmives — Dolmányos Katalin.
Bodnyák György, molnár s. — Matyák Mária (Porog-Sat. Pál.
Mayer Henrik, kereskedő (Varasd) — Löwy Janka.
Zemlak Jakab, csapó — Báboti Apollónia (Sat.-László).
Czojetyann Dániel kereskedő (Dorment, Bosznia) — Strassberger Róza.

Házasságot kötöttek:

Horváth Pál napaszámos — Geráli Annával.
Deutsch Károly, cipész — Bredó Katalinnal.

Szerkesztői üzenet.

Vigkert. Nem hozhatjuk, mert nem jó, sőt nagyon rossz.

Pécs. E napokban Barcson találkozhatnánk.

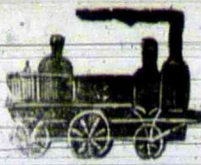
Birtokos. Mint tetszik látni, már mai szá-munkban, eleget tettünk b. kívánságának és aratás után rendszeresen közöljük a piaci ára-kat, közöljük pedig mindaddig, míg piacunkra tényleges felhozatal van, mert egyes kereskedők arat nem jegyezhetjük.

Legújabb hírek.

— **Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.** Frigyes főherceg hadtestparancsnok szerdán este 10 órakor a bécsi vonattal városunkba érkezett. A pályaudvaron dr. Jankovich László gróf főispán, Vé-csey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos v. főjegyző, Vlosz Ferenc főszol-gabíró és Farkas Ferenc alkapitány, a főkapitány helyettese fogadták. Frigyes főherceg a főispánnal, annak négyes fogatán hajtatott be a szépeu fellobogozott városba. A fő-utca és a városház-utca torkolatánál összesereglett nagy közön-ség telkes éljennel fogadta a főherceget ki az „Arany Szarvas” szállodába szállt meg s ma csütörtökön személt tart a es, és kir. 18-ik gyalogezred legénység és póttartalékosai felett.

— **Hirtelen halál.** Goldschmid Dávid városi képviselő, a „Kereskedelmi és Iparbank” titkára, a „Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet” ellenőre, szerdán este 9 órakor midőn családja után a séta-terre szándékozott menni, hirtelen rosszul lett és a Csengeri utcai háza szomszédságában összeesett. Lakására vitték, gyorsan csa-ládjáért és orvosért futottak de mire ezek megérkeztek a mindenki által tisztelt férliu szívszélhűdés következtében már kiszerve-dett A haláleset városzserte általános részvétet kellett.

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	3 óra 52 perccel	reggel személy vonat
	11 " 57 "	d. u. gyors "
	1 " 40 "	d. u. személy "
	8 " 05 "	este személy "
	12 " 07 "	éjjel gyors "
Bécs (Wien)	3 " 42 "	reggel személy "
	1 " 35 "	d. u. személy "
	4 " 08 "	d. u. gyors "
	10 " 05 "	este személy "
Z-Egerszeg	8 " 06 "	reggel vegyes "
Prágerhof	5 " 32 "	reggel gyors "
	12 " 09 "	d. u. személy "
	4 " 53 "	d. u. gyors "
	11 " 22 "	éjjel személy "
Csaktornya	8 " 10 "	reggel vegyes "
Bárcs	11 " 14 "	d. e. gyors "
Gyékényes	1 " 29 "	d. u. gyors "
	11 " 41 "	éjjel személy "

Vonatok indulása.

Budapest	5 óra 47 perccel	reggel gyors vonat
	9 " 3 "	reggel vegyes "
	2 " "	d. u. személy "
	5 " 03 "	d. u. gyors "
	12 " 15 "	éjjel személy "
Bécs (Wien)	6 " 05 "	reggel személy "
	12 " 20 "	d. u. gyors "
	2 " 05 "	d. u. személy "
	12 " 45 "	éjjel személy "
Zala-Szt-Iván	5 " 20 "	d. u. vegyes "
Prágerhof	4 " 42 "	reggel személy "
	12 " 10 "	délben gyors "
	2 " 35 "	d. u. személy "
	12 " 17 "	este gyors "
Csaktornya	6 " "	d. u. vegyes "
Bárcs	4 " 57 "	reggel személy "
Gyékényes	2 " 22 "	d. u. személy "
	4 " 25 "	d. u. személy "

1752/1k.1900 210-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy dr. Schwartz Adolf ügyvéd, mint Németh János örökösne részére kirendelt ügygondnok végrehajtónak Nagy József végrehajtást szenvedő alsórajki lakos elleni 190 K. tölkej ennek 1896 évi május hó II napjától járó 8% kamatai, 50 K. 90 fillér megítelt költség, ennek 1897 március 27-től 5% kamatai 4 K. 20 fill. hátralékos perköltség 19 K. 80 fill., jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék területéhez tartozó az ungyakabai 110 sz. t. vben +125 hrsz. a. felvett és 1924 koronára becsült alsó ungyhegyi szőlő Füte Katalin férj. Nagy Józsefné javára C 1 alatt bekeblezett hotigliani haszonélvezeti szolgalmijog épségben tartásával

1900. évi auguszt. hó 3. napjának d. e 10 órakor

Dióskál község háznál dr. Schwarz Adolf felperei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatoit fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezoi kívánók tartoznak a becsár 10 % át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1900 évi május hó 11-ik napján.

GÓZONY, kir. tszéki albiró.

Szenzáció Becskereken.

E város egyik lakója, Braun Péter ur különösen érdekes levélben tanúságot tesz megelégedettségéről. Sokáig fájdalmas betegség áldozata volt és oly szerencsés volt, hogy abból ha sem így gyógyult ki teljesen, de legalább a betegség veszedelmességét és fájdalmaságát mérsékelte.

— Van szerencsém önökkel tudatni, írja, hogy a Dr. Williams-féle Pink-pilula igen jó eredményt gyakorolt reám. Asztmatikus vagyok és csak nagyon nehezen tudtam lélegzetet venni. Lehetetlen volt éjjel fekvődni és aludnom, a mi nagyon kimerített. Ma sokkal jobban vagyok, miután látom mily jó eredményt értsem el, remélem, hogy teljesen is meg fogok gyógyulni és a Pink-pilulák használatát folytatom.

E pilulák, melyek ma általában jó hírnek örvendenek, a vér helyreállítására kitűnők. A vérkeringést szabályozzák, és az egész szervezet működését rendszeresítik. Visszaadják a szervezet elveszett erejét és meggyógyítják az elgyöngülést vagy a vér tisztatlansága által létrejött betegségeket. Ily módon legyőzhető a vese-gényeség, sárgaság, reuma az idegbetegségek, az angolkór és a gyermekeknek a vitus tana.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban, TÖRÖK JOZSEF gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12. doboz 1 ftt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 fttért.

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Apró hirdetések.

Eladó cimbalom.

Elköltözés miatt egy teljesen új, remek kivitelű pedálos cimba mot igen jutányos árral eladok

Mondschein Imre Nagy-Kanizsa. Deák-ter 599.

Elsőrendű trifaeli kőszén.

a nyári hónapokban is kapható. Hetenként egyszeri házhoz-szállítás. Megrendelhető Neu és Klein valamint Fischer Ferenc urak üzleteiben.

Klein Vilmos főelárúadó.

Életképes üzlet

fűszer és vegyeskereskedés Muraköz jóforgalmu helyén teljes berendezés s készletei elköltözéskés miatt szolid alapon eladó. Jelentkezés 1000. 800 szám alatt a kiadóhivatalba.

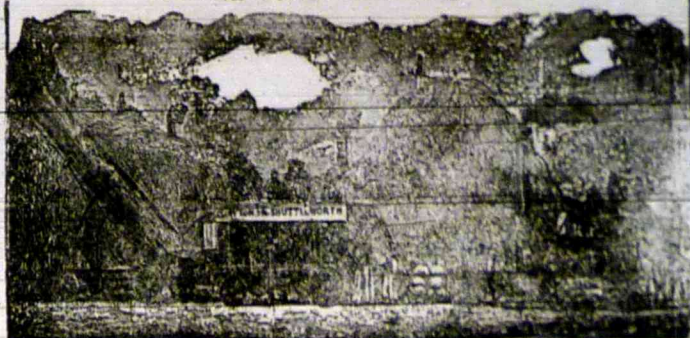
Egy régi és nagyforgalmu

üzlethelyiség Hahóton a templom mellett, 40 éves gyakorlatban levő és legélénkebb keresletnek örvendő fűszer és rőlős kereskedői helyiség, lakas és terjedelmes belső-éggel eladó. Venni szándékozók forduljanak dr. Dunst Ferenc apáthoz Kezshelyen. 213-3

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-csaplőgép, lőharc-csaplő, tisztító-pótlak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénacnyajtók, boronák.

24, egész 12 lőóróg, számkaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénacnyajtók, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemcsészék-ekék.

2- és 3-vasú skék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes lejegyzések kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.
Szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-6 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó híradás közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Égész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyilatkozat petízióra 20 fillér
Előfizetésnek, valamint a hirdetésnek vonatkozólag Fischei Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert kaszból fogadtatnak el.
Egyes szám ára 20 fillér

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Hévíz Lajos.

Vasárnap, július 8.

A zalamegyei tanítók közgyűlése.

A „Zalamegyei Alt. Tanítótestület” ez évi rendes közgyűlését Sümeghen tartotta meg jul. 5-ikén.

Ebből az alkalomból megyei tanítóink bizonyára örömmel győzöttek meg Sümegh város közönségének a tanítás-ügy és annak munkásai iránt láplált, példásan nemes érdeklődéséről. Ennek a nemes érdeklődésnek fényes tanujelét adta nagy vendégszeretetével, melylyel a tanítótságot fogadta. Megyei tanítótestületünk tagjainak nagy része már jul. 4-én érkezett Sümegre, a megyének különösen távolabb eső vidékeiről.

A város közönsége ez alkalomra fellebogozta a házakat, s a vasúti állomásnál privat-fogatok várták az érkező tanítókat, kiket legnagyobb részben privat-házaknál is szállásoltak el, hol a házigazdák mind-egyike barátságos ebédrel várta őket.

Jul. 4-én d. u. 6 órakor a »Polgári Önképzőkör» helyiségében tartották meg a tanítók előértekezletét, mely csak esti 8 órakor végződött, mivel ezen az

értekezleten a másnapi közgyűlés tárgyszorozatába fölvevett indítványokat tárgyalták. - Előértekezlet után a »Lövészársaság» helyiségébe vonultak ismerkedési estélyre, hol Sümeg intelligenciájának nagy része is megjelent. A rendkívül kedélyesen folyó ismerkedési estély alatt táncra perdült a fiatalság és járta éjfelig.

Másnap: jul. 5-ikén reggel 8 órakor »Veni Sancte» volt a plébánia-templomban. A misét Németh József sümegi plébános mondta. Ezen nemcsak a tanítótságot, hanem a sümegi Négyzet tagjait is nagyszámban voltak jelen.

Mise után a tanítótságot és közönséget lo-bogóval vonult Sümeg nagyszülőltjének Kisfaludy Sándornak emlékszórához.

Itt elénekelték a Szózat első versszakát, azután Szalay Sándor megyei tanítótestületi elnök, a gyönyörű, nemzetiszini szalaggal ellátott, feliratos babékoszorút az emlékszórra következő beszéd kíséretében tette le:

Mélyen tisztelt közönség!

A nemzet: nagyjainak emléke előtt hódolva meghajoló kegyelet-érzettel jöttünk ide, a magyar költészet egyik koszorúsának emlékszórához. S

amikor mélyen hajolunk meg szellemnagysága előtt - annak, kire e szobor emlékeztet, egyben büszkeség dobogtatja szívünket, fölemeli lelkünket az a tudat, hogy »Mindenható ezt a mi »szegény, rokonszám, maroknyi, de nagy viharokat átélit nemzetünket oly gazdagon ajándékozta meg nagyokkal. Valahányszor éjszaka borult (pedig be nagyon sokszor borult!) a magyar nemzet égre, mindannyiszor pazonon tele is szórta azt ragyogó csillagokkal. Mennél hosszabb volt az éjszaka, annál sürűbben támadtak a fényt sugározó csillagok.

E csillagok egyike volt Kisfaludy Sándor is. Mikor ő feltűnt, akkor már a fekete éjfelből lassan-lassan kezdett kibontakozni a nemzet. Valami sejtelmese derengés sugarai jeleztek a nemsokára bekövetkező hajnalhasadást; a nemzetelébresztő, világoságozó, nagy eszmék közeledő diadaléjfelét. - Világhódító fölkeltek annak a hatalmas hármasszögű napnak, mely a keletről jövő égi Nap gyújtó sugarait versenyezve nyomult felénk nyugatról. - A bekövetkező főszeles napversenyt, mikor a földet termékenységre, megújuló életre eszkölő égi Napot tulszárnyalva termékenyítette meg a lelkeket és szíveket az emberiség-megváltó eszméknek nyugatról kelő napja.

E hatalmas napverseny virradatának első derengését a költők prófeta-lelke sejtette meg legelőbb; az ő jövőbe látó lelkükben csillant meg első fénye a reménynek, hogy az ezerméretű háromság: a szabadság, egyenlőség és testvériség napja, a nemzeti géniusz hova-hamarább diadalt fog ünnélen a drága vérelel megharmatozott földön - a reménynek első szikráival ok gyújtották a nemzet millióinak aggodó lelkében a nemzet nyelv kultuszának biztató őrtüzeit.

TARCZA.

Bölcső-dal.

É n ekli egy fiatal anya -

Szerelmem záloga,
E földön nyílt egem.
Lelkem fölűhirtoka -
Pihenj kis gyermekem!
Aludjál édesen,
Nyugodjál angyalom!
Hozzon szemedre szép
Álmot magány-dalom!

Te még nem ismered
Oh drága magzatom:
A bú honnét ered
E vén csillagzatón?
Aludjál csendesen
Ringatlak angyalom!
Hozzon szemedre lágy
Szendert derült dalom!

Ha felnősz: álmaid
Nem mindig lesznek ám!
A sors csapásait
Tűrned kell oly korán!
Aludj egyetlenem,
Pihenj, oh angyalom!
Hozzon pilládra szép
Álmot boris dalom!

Most még alig dobog
Szívcsapkád - ah de várj,

Egyszer csak fellebog,
S kél - és keserűbe fáj...
Aludjál kis Baba,
Nyugodjál angyalom!
Hozzon szemedre mély
Álmokat bus dalom!

A szerelem vadul
Emészti lelkedet.
S sajoj mondhatlanul,
Ha átvéd nem leled!...
Aludjál violám,
Pihenj szép angyalom!
Hajtszon szemedre lágy
Szendert varázs-dalom!

Fonnyadsz, mint hervatag,
Hévanjított, tört virág;
Mig szived meghasad,
S békét csak a sír ál...
Aludjál rubinatom,
Nyugodjál angyalom!
Te boldog, nem tudod
Még: mi a fájdalom?

Irgalmas Istenem,
Óvd drága magzatom!
Kincsem és mindenem
Tenéked átadom.
Pihenjen őszemed
E kis ártatlanom.
Szálljon, mint szent ima,
Hozzád fel a dalom!

Szegfű

XX

Nyári menedékem.

Batran állítom, hogy aki nem érezte a nagyvárosi nyár pokolbeli kínjait, az nem is tudja, hogy mi a hőség. Rettenetes az, mikor a ropant köténger a beleje hatoló forró napmeleget csak úgy önti ki magából, - s az utcák közé szorult peshedt levegő megteik millióféle párával. Már magasabb életenergia kell ahhoz, hogy halandó ember ilyen gyeheenna világban járni-kelni bírjon, de valóságos önsanyargatás számba megy, ilyenkor a kemenevé vált házakban lakni, melyeknek tárt ablakai, mint megannyi táltott száj, levegő és frissesség után áhítoznak s kapnak e helyett förtelmes nyári gőzpárát.

En bizony tölem telhetőleg segítettem magamon, és ha már a nagyvárosból vagyok kötvé, nem lakom a köténger közepében, hanem nyárára kivonultam a kültelekre, ahol több a kert, mint a ház, és ezek is csak földzintesek. Lakom pedig en ezen város husz kerülete közül a tizenkilencedikben, Döblingben. - Ha több volna az ezres bankóm, mint a mennyivel jeleleg fehdelkezem, akkor a tizenyoladikra mentem volna, annak is a külső részébe, a »Währing-Cottage»-be. Itt telepedtek le azok, akik elég aprópénzzel bírnak arra, hogy esztendőn át villában lakhassanak, minden más »partáj» kizárásával. De nekem elég a döblingi ház nyájas környéke, meg kis kertje, mennyivel különb ez

!!!SZÓLÓBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!!!

Valódi amerikai ojtó gummi és

szőlő ojtó pamut gyári raktára

ALTÉS BÖHM Nagy-Kanizsán.

Póztai megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

A megnyitó beszéd után dr. Lukonics Gábor orvos, a sümegi iskolaszék nagybuzgalmu tagja, a város és az iskolaszék nevében igen szép, tartalmas, gondolatokban gazdag beszéddel üdvözölte a tanító-ságot, melyet a tanítótestületi elnök köszönt meg s viszonzásul Sümeg város érdemes közönségére a Mindenható áldását kérte.

Most fölállott dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, s elragadó szónoki hévvel a következő gyönyörű beszédet intézte a megye tanító-ságához:

Igen tisztelt közgyűlés!

Valahányszor a nagy emlékekből csak egy darab igazság is teljesedésnek indul, lelkünk új bizalommal szövi tovább reményét szálait. Tíz nap múlva lesz tíz éve, hogy az utolsó sümegi közgyűlés alkalmából, tanítói munkánk s közérzésünk elé három nagy célt tűztem e helyről.

A magyarság megizmósodása, s tanügy áldásos fejlesztése s a pályaszeretben megszárdult tanítói közszellem erkölcsi hódítása.

Tíz év elegendés történeli tavolság, hogy feltegyem a kérdést: valósult-e ezen szép emlékekből csak egy darab igazság is?

Nyugodt lélekkel mondhatjuk rá az igent! A magyarság megizmósodásában és pedig úgy idegen ajku polgártársaink érzésének: szeretettel s okos mérséklettel elhódítása, valamint földrajzi és művelődési magyar központjaink kulturális fejlesztése terén, Zalavármegyében, az alapunka körvonalai már vannak vonva.

Még csak a kép részletei várnak a közoktatási kormány áldozatkészségére, s a társadalmi lelkes tevékenységére s az önk. apostolságának hi fellengolására.

A második nagy cél, a tanügy áldásos fejlesztése, nem végződik a tudás módszerénél.

Mikor egy szép nagy dunántúli vármegye tanítói testülete a maga szellemi munkásságával horgonyt beleveti az oltár áldásába; aztán ide-farad megkoszorúzni a költő emléket; ide-farad a haza végső határáról, Gocsej csendes falvaitól, a Balaton ezüstös hullámainál, hogy a történelmi emlékektől szentelt földön terjessze a magyar kultúra fenségét és hatalmát: ekkor kötetek és elméletek trázisáinál meggyőzőbben igazolja, hogy a magyar tanügy áldásos fejlesztése nem alkalmi fogalom, de a test és lélek összes erőivel, állandóan és hiven szolgál életet!

Ha még elgondolom, hogy nemcsak a tanítók árvaik van immár menhelye, de tehetősebb gyermekeiknek is van családi otthona, van a tanítót a haza nevében összeforrasztó központja: nagy megelégedéssel érzem a magyar tanítók erkölcsi tétőfogását.

A mi tízéves sümegi em ékeinkből egy nagy darab igazság indul valóságának — igen tisztelt közgyűlés.

Szöjjük hát tovább új bizalommal reményeink szálait! Vallainkai pedig álljunk oda a modern paedagogia nagy elhatározása elé, mely sok kísérlet után visszatér az emberi lélek harmonikus kiképzéséhez: az értelmi és fizikai nevelés mellett, a kedély, a jellem, tehát az egész és igazi ember alapját rakja le már a gyöngye gyermekben is.

A derült ókor „ép testben ép lélek” elméletétől szálljunk fel az „ép testben szép lélek” tisztultabb világnézetéhez.

A kettőt pedig hidalja át a magyar genie fajszerete s szívós fenntartási ösztöne, hogy ez a lélek ne csak ép, ne csak szép, de — magyar is legyen!...

Aldja Isten Önöket!.....

A lelkes eljenzéssel fogadott, nagyhatású beszéd után tudomásul vették a mult évi közgyűlésnek, a hivatalos közlönyben már megjelent jegyzőkönyvét, meghallgatták és tudomásul vették az elnök évi jelentését s azután következtek az érdekesebbnél érdekesebb felolvasások.

Az első felolvasó Nagy Margit k. a. keszthelyi tanítónő volt, a ki „A gyermek sziv-világa” című remek értekezésével nemcsak a tanítókat, hanem a nagy számban jelenvolt laikus közönséget, különösen pedig az anyákat a szó szoros értelmében elragadta. Mikor felolvasását bevégezte, s a lelkes eljenzés elhangzott, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő kitünfető elismeréssel méltatta a gyönyörű értekezést s indítványára a közgyűlés a felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazván, elhatározta, hogy a laikus közönségre nézve is rendkívül tanudságos értekezést hivatalos közlönyében kiadja. (E határozat következtében a „Zala”, mint a megyei tanítótestület hivatalos közlönye, legközelebb már közölni fogja a felolvasást.)

Rendkívül nagy hatást keltett Mencey Károly csáktornyai tanítónak, a „Muraközi Tanítói Kör” elnökének reformtervezete is, melyet „Az önálló hatosztályú népiskola kötelező befejezésének haszna” című felolvasásának keretében foglalt. E reformtervezetnek lényege az, hogy mondatnék ki az önálló hatosztályú népiskola befejezésének kötelező volta; azután a továbbképzésre alakítottának ipari vagy földművelési iskolák, hatosztályú egységes középiskolák és a fölé szervezetnek magasabb fokozat az egyetemi szakoktatás. A felolvasó egy óráig tartó értekezésben a történelmi fejlődés követésével a magyar népoktatást jelenlegi színvonaláig kísérő kedvező vagy kedvezőtlen mozzanatok méltatásával s oly meggyőző erővel fejtegette reform-eszméit,

hogy fejtegetését mindenki lankadatlan, feszült érdeklődéssel kísérte s végül lelkes tapsokban és zúgó eljenzésben nyilvánította elismerését kiváló ügy-szeretettel, nagy szakismerettel és mély gondolkodással megírt munkálatáért. — Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő lelkes szavakban méltatta a felolvasó jeles munkáját s indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az egész munkát megküldi, mint memorandumot, a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságához oly célból, hogy az abban foglalt reform-eszmékkel foglalkozva, azoknak megvalósítása érdekében mozgalmat indítson; s ugyancsak e célból megküldi az ország több tanító-egyesületének is: a felolvasónak pedig érdemes munkájáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Major Károly hodosáti tanítónak „A tanítói-állás reputációjának két fontos érdeke” című. — Iluganff Ede zalaszentbalázi tanítónak „A nevelés köréből” című, — Szűcs Imre zalaszentgróti tanítónak „A nyugdíjrevizióról” című szépen megírt felolvasása szintén tetszéssel találkozott, s mindegyiknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés.

Éppen az indítványok tárgyalásába fogott a közgyűlés, mikor dr. Jankovich

László gróf főispántól távirat érkezett a kir. tanfelügyelőhöz következő szöveggel: „Az Általánostanítói egyesületnek szíves üdvözlétem nyilvánítása mellett sajnálatomat kérem közölni, hogy a közgyűlésen jelen nem lehetek.

Jankovich gróf főispán.

A távirati üdvözlést zúgó eljenzéssel fogadta a tanító-ság s a közgyűlés elhatározta, hogy azt távirati uton köszöni meg; ami nyomban meg is történt.

Az indítványok során tárgyalták Novák Mihály zalaegerszegi tanító indítványát, melyben az iskolaszéki és gondnoksági intézmény eltörlését s helyettük szakfelügyeletet sürget. A közgyűlés az előterjesztet határozati javaslata alapján kimondotta, hogy az iskolaszéki és gondnoksági intézménynek oly értelemben való reformálását óhajlja, hogy azok csupán az iskolák anyagi adminisztrációját vezessék, a szellemi vezetésre pedig hozassék be a szakfelügyelet; s e reformnak koresztülvitele érdemében kerestessék meg a M. T. Orsz. Bizottsága, hogy a Nm. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intézzen.

Brauner Lajos csáktornyai tanítónak a tanítók hivatalos levelezésének portomentessége tárgyában előterjesztett, valamint Bánfy Alajos, sümegi igazgató-tanítónak abbéli indítványát, hogy a vasuti kedvezményes jegyek a községi és telekezeti iskolák tanítóira is terjesztessék ki: a közgyűlés elfogadta s azoknak foganatosítása szintén az Orsz. Bizottsághoz ir föl.

Úgy szintén elfogadta László Károly sümegi tanítónak a névmagyarosítás érdemében tett indítványának minden pontját, többek között azt is, hogy az 1 koronás bélyegilleték megszüntetése iránt illetékes helyen lépések tétessenek az Orsz. Bizottság útján.

Grau Géza csáktornyai tagnak a közgyűlési napidijra vonatkozó oly értelmű indítványát, hogy a közgyűléseken megjelenő tanítók 6 korona napidijt kapjanak, a közgyűlés egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy ennek foganatosítása érdemében is megkeresi az Orsz. Bizottságot.

A zemplénmegyei kir. s tanfelügyelőnek a tanítók életbiztosítását célzó indítványa fölött Alpar Mór előadó véleménye, javaslata alapján a közgyűlés napirendre tért.

A „Muraközi Tanítói Kör” részéről ajánlott Majhen Ferenc és Jeney Gusztáv nyugalmazott tanítókat a közgyűlés egyhangulag az egyesület tiszteletbeli tagjaival választotta meg.

A jövő évi közgyűlés helyéül Perlatkot jelölték ki.

A tisztújítás során a közgyűlés egyhangu óhajára további három évre Nagy-Kanizsán maradt a megyei középponti választmány és változatlanul meghagyták a tisztikart, s a választmányi tagokat is.

A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet

szavazott Sümegh város közönségének és a sümegi tanítóknak a Zalamegyei Altt. Tanítótestület a közgyűlése alkalmával tanúsított lekötelező vendégzeretéről és nemess érdeklődésért.

A közgyűlés déli 12 óra 20 perckor végződött.

A társasbéd déli 1 órakor volt a Lővészársaság helyiségében, melyen a sümegi intelligencia részéről közel negyvenen vettek részt.

A lelkes hangulatú társasbédnél voltak szebbnél szebb tósztok.

Poharat emelt a tanítótestületi elnök a királyra; dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő; dr. *Wlassics* Gyula miniszterre; *Bánfy* Alajos: a kir. tanfelügyelőre; *Hoffmann* Mór: Sümegh város közönségére és hatóságára; *Békffy* Elek: a tanítótestületi elnökre; *Eitner* Sándor, sümegi iskolaszéki elnök: a tanítótestületre; *Mencsey* Károly: a hölgyekre; dr. *Lukovich* Gábor, sümegi orvos, tiskolaszéki tag: Könyve József veterán tanítóra; *Ujlaky* Mátyás: az elnökre; dr. *Ruzsicska* Kálmán (válaszolja) az elnökre stb.

A társasbédet némileg megzavarta az, hogy a Zala-Szt. Ivánon át Kanizsára és Muraközbe utazó tanítóknak már 2 órakor, az ebéd bevégezése előtt kellett indulniok, mivel az este érkező ukki vonattal Nagy-Kanizsa felé nincs összeköttetés Z-Szt. Ivánon.

A tanítók nagy része azonban csak a Sümegről este félhétkor induló vonattal utazott el.

Bizonyára mindannyian jó emlékeket vittek otthonukba abból a végtelenül kedves városkából, melynek közönsége igazán példásan megmutatta, hogy mitként kell méltányolni a nemzet kulturamunkásainak egyesületi működését.

Helyi iparkiallítás.

Tisztelt laptársunk a „Zalai Közlöny“ folyó hó 7-én megjelent számában közlésezi *Vécsey* Zsigmond polgármester, a helyi ipar-kiállítás elnöke felhívását, melyet az egyes iparosokhoz intézett az iparkiallításra való részvétel végett.

Laptársunk kifogásolja a felhívás azon pontját, mely szerint „a kiállításon csakis egyesületi tagok vehetnek részt.“ Ez alkalommal sajnálatunkra t. laptársunkkal teljes ellentétben vagyunk, mert mi nagyon is helyeseljük a laptársunk által kifogásolt feltételt első sorban azért, mert a kiállítást a nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület rendezzi és a kiállítást a nkanizsai Általános Munkásképző Egyesület helyi iparkiallításának mondja; már pedig igen énelevezés csak akkor jogosult, ha a kiállító a nkanizsai Munkásképző Egyesületnek tényleg tagjai. Ezen feltétel nem zár ki senkit a kiállítástól; de bele sem kényszerít senkit a Munkásképző Egyesületbe.

Hogy nem zár ki senkit azt bizonyítja az, hogy a kiállításon való részvételre ötször annyi címre küldetett felhívás, mint ahány címet az Ipartestület az elnökséghez bekü-

dött és azt hisszük, hogy nem fog találkoznit laptársunkon kívül senki, a ki ha kiállítani akar, vizsataratana az, hogy a Munkásképző Egyesület tagjává kell hogy legyen. Ezt nézetünk szerint nem kényszernek, hanem erkölcsi kötelességnek fogja mindenki tekinteni, ki méltányolni tudja a Munkásképző Egyesület dicséretes törekvését.

Ezen erkölcsi kötelességnek pedig annál könnyebben megfeleltet mindenki a ki a kiállításon résztvenni kíván mert a nagy áldozat, a mit tőle megkövetelnek évi 480 azaz négy korona nyolcvan fillér, mely összeg ellenében az illető kiállító élvezi a Munkásképző Egyesület tagjai jogait és a szokásos kiállítási hely-ileték ajul fel lesz mentve.

De ezen tagsági díj még mást is céloz. Országvilágban nagy sulyt fektetnek most az ipari szakoktatásra. Ilyen tanfolyamok rendezése fel van véve az egyesület alapszabályában is és a tagok ezek megtartását folytonosan sürgetik; de az egyesület anyagi ereje nem engedte az előadó erők javadalmazását és így szaktanfolyamok, melyek nemcsak a segédmunkásoknak, hanem a munkaadó iparosoknak és a fogyasztó közönségnek egyaránt érdekében állanak, mindeddig megmarthatók nem voltak, de az arra hivatott tényezők kellő pártfogása mellett, a közel jövőben már megvalósíthatók lesznek.

Tisztelt laptársunk a vidéki iparosokat is be akarja vonni a kiállításba. Erre a kiállítási rendezőségnek még csak gondolnia sem szabad, mert a kiállítás ez esetben elveszti a helyi jelentőségét és nem a nagykanizsai iparosok, hanem esetleg a vidékiek érdekelt szolgálja.

A kiállítás ügyében pedig igenis joggal vindikálhat magának vezérszeret a Munkásképző Egyesület azon egyszerű okból, mert a mozgalom élén a város első polgárát, *Vécsey* Zsigmond polgármestert látjuk, — a ki minden esetre azon lesz, hogy a kiállítás a közérdeket szolgálja.

Még egyet t laptársunk megjegyzéseire. Bár honnét indulna ki olyan mozgalom, mely tőspedő iparunk fellendítését célozza, legyen meggyőződve t. laptársunk, hogy mi szívvvel lélekkel és szerény erők teljes megfeszítésével oda-hatnánk, hogy ezen mozgalom teljes sikerrel járjon és nem keresnénk „kakán csomót“, ugy mint ezt t laptársunk teszi.

A város házából.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1900. évi tökélmamatadó levéltési lajstroma az 1888. évi 44. t. cz. 16 és 18 §§. értelmében a mai naptól kezdve 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közzemlére költetett oly éből, hogy a hivatalos órán belül bárki által betekinthető legyen, s hogy az ellen észrevételét megtehesse, és pedig:

Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstrom közzemlére költetelésnek napját — azon adózók, kik a

levéltési lajstromban megállapított adóval folyó évben először rovatják meg, adótervezésüknek az adókönyvesekében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a z. eger-szegei m. kir. Pénzügyigazgatáságnál benyújtatják.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi július hó 4-én.

NEU
ellenőr s. k.

VÉCSEY
polgármester s. k.

HIREK.

— **Hivatal-átvétel.** Dr. ák Péter városunk rendőrfőkapitánya szabadság ideje leletével e hó 6-án ismét átvette hivatalának vezetését.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A zala-ág. hitv. evang. egyházmegye folyó hó 3-án, Kővágó-Eörsön szokatlan fénytel és ünnepléssel tartotta közgyűlését. Az egyházmegyei közgyűlés fénypontja dr. Prugly Sándor kökúti nagybirtokos országgyűlési képviselő beigtatása volt a zalai ev. egyházmegye felügyelői állásban. A közönség zsulofság megtöltötte a templomot a hol a kiküldött bizottság felkérésére megjelent az új felügyelő és ellogalta az elnöki széklet a közönség zugó eljenzése közölt. A felügyelőt Czuppon Sándor az egyházmegye ékeszsóló esperese ádvözölte, miután a felügyelő letette az esküt, hatalmas székfoglaló beszédet tartott, mely viharos térszést keltett. Székfoglaló beszédében kiemelte, hogy ugy fogja egyházát szolgálni, hogy a felekezeti békét és a hazának érdekét soha meg ne sértsz. Az új felügyelő a lelkeszi kar nevében Magyar Miklós, kapolcsi lelkesz, a felügyelői kar nevében Csemeg Elek felügyelő, a tanítói kar nevében Szollár István tanító, a vespéremi egyházmegye nevében Szalay Ferenc várpalotai esperes, a vespéremi evang. egyh. nevében Horváth Dezső lelkesz ádvözölte. A beiktatás után letárgyalák az egyházmegyei közgyűlés tárgysorozatait. Ugy a közgyűlésen, mint az azt követő társasbédében nagyszámú vendégközörszoru tisztelte meg az ünnepelet felügyelőt és az egyházmegyet.

— **Halálozások.** Dr. Nyári Sándor műegyetemi m. tanárt, az országos képtár órét, aki mint ismert műtörténész mindenkor dicszére vált szülőmgyéjének (Zalának) amint mély részvételt értesültünk — sulyos csapás érte. Neje, született: Herzfelder Mariska, jul. 5-én hosszas szenvedés után meghalt. A fiatalon elhunyt anygal-lekű nő halála a főváros köreiben is mély részvételt keltet; még fájdalomabban érint minket, kiket dr. Nyári Sándorhoz, önjerejéből oly szép polcra emelkedett földinkhez a mult legbensőbb kötelekei füznek. Lesújtott jeles földink szívéhez a nagy fájdalom viselésére e régi, de tisztán megőrizett kötelekek erejével füzük most mi is öszintén vele érező szívünket.

Ifj. Oszterhuber László kir. táblai bírót, a nagykanizsai járásbírószág vezető főnökét, társadalmi életünk egyik legszerelettebb kitünőségét, — szintén nagy veszteség érte édes-atyja halálával. Fájdalmában igaz és mély részvételt osztozik Nagy-Kanizsa egész társadalma.

A kibocsátott gyászjelentés így szól: Ifj. Oszterhuber László, Oszterhuber Ferike tőrj. Dr. Hary Istváné. dr. Hary István, Hary Clarisse, Kálmán és Lenke fájdalomtól megtört szívvel jelentik jó atyjuk, ipa és nagyatyjuknak nyirlaki id. Oszterhuber László földbirtokos urának 1900. évi július 4-én esti 11 órakor életének 74-dik évében történt gyászos elhunyat. A drága halott földi maradványa folyó hó 6-án d. u. 5 órakor fog Mura-Szt.-Kereszten beszenteltetni fél 6 órakor pedig Mura-Szilóson örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miséldozat folyó hó 6-án d. e. 10 órakor fog a mura-szilósi plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutattni, Nagy-Kanizsán, 1900. július 5. Aldás és béke hamvaira!

— **Temetés.** Allalános részvét mellett helyeték örök nyugalomra f. hó 6-án Goldsmidt Davidot a Kereskedelmi és Iparbank hirtelen elhunyt titkárá. A temetésen testületileg megjelentek a Kereskedelmi és Iparbank és a nagykanizsai Segélyegylet szövetkezet igazgatói, a pénztársulat tisztviselői, a Tűzoltóság és több más egyesület. A halottas háznál dr. Neumann Ede Ibráhi szép beszédben méltatta a boldogult férfit érteit és a közjónak szentelt tevékenységét, melyekkel polgártársai tiszteletét magának kivívta. Ezen tiszteletnek megnyilvánulása volt a temetés imponans volt. A buzgó tisztviselő elhunytáról a Kereskedelmi és Iparbank valamint a nagykanizsai Segélyegylet szövetkezet külön gyászjelentést adott ki.

— **Köszörvő adományok.** Engel Rózsika, dr. Engel Sándor fogorvos leánykaja elhunyt alkalmából a következő játékos adományok voltak be a Cbevia Kadisa pénztárába: Weiss Adolf és neje, dr. Schwarz Adolf és neje, Weiss Tiadarné, Weiss Bódog, Danneberg Jakab és neje, Deutsch Izidor és neje 10—10 korona, özv. Rosenberg Izraelné 6 korona, összesen 66 korona.

— **Kimutatás.** A nagykanizsai Önk. tűzoltó testület által folyó hó 1-én a sörgyári mulatókertben tartott vígalmi eredménye. Összes bevétel 418 kor. 76 fillér, összes kiadás 124 K. 16 fillér, tiszta jövedelem 294 korona 60 fillér, felülfizettek: Eperjesy Gábor 3 kor. Knortzer György 2 kor 40 fillér, Franz Lajos, Szeivirt (Csáktornya) Belus Lajos Dr. Hauser János 2—2 kor. Dr. Franz Rudolf és Reichenfeld Sándor 1 kor 60 fillér = 1 kor, 60 fillér, Lovász Mariska 1 kor. 20 fillér. Szegő Gyula, Berger Adolf, Csorbie Károly (Csokonya) Tóth József 1 kor., Weiss Lipót Hajdu Sándor 80—80 fillér Lenkey Károly Pollák Ernő és Nemeth Ferenc 60—60 fillér. Neu Albert 50 fillér. Erlich Richard, N. N. Poliszinsky Emil (Csáktornya) 40—40 fillér. Hiczelberger György 30 fillér. Birk Oszkár, N. N. 20—20 fillér. Összesen 27 korona 60 fillér. A szíves felülfizetőknek hálás köszönetét nyilatkozza a rendezőség.

— **Párisi kiállítás-Nagy-Kanizsán.** Vége felé közelednek a kinematografiai előadások, melyek állandóan nagy tetszésben részesültek közönségünk részéről. Az utolsó két estén bizonyára még fokozottabb érdeklődés fog nyilvánulni, mert a párisi kiállítás néhány részletét fogja Bianchi igen sikerült felvételben bemutatni. Látni fogjuk a nagy iparpalotát a sürgő forgó nagy közönséggel el fog szemünk előtt vonulni a rue de Natur és Ó — Páris; igazi látványosságok, melyek igazán érdemesek a megtekintésre. Az utolsó előadások általában igen nagy szabásúak lesznek.

— **Hogyan élhetünk sokáig?** Dr. Pearson chikagói orvos, a ki friss erőber, jó egészségben tiporja életének 80. esztendejét, határozottan kijelentette, hogy 600 esztendeig el folytatos egészségben és jó erőben. Eltelivel, a melynek a betartásából másoknak is 100 esztendősi kort ígér, a következők: A legtöbb ember a fogával ássa meg a sírját. Csak semmiféle torta vagy édes kalács, s akkor nincs se betegség, se fájdalom. Ne hajszoltasd magadat sohasem a félelemben, ne igaztatsd fel soha magadat, a bosszúság minden pillanata az élet egy morzsiának elvesztését jelenti, ha meghúlsz, végy be kint és egyél meg hagymát. A pénzdet osszad szét, az örömet szerezd és meghoszszabítsa az életet. Se kávét, se teát ne igyál, mert az rongálja a szívet. A főzelék és a gyümölcs az embert fiatalosságának megőrzéséhez segíti, többet ér, mint minden „ifjusági forrás” és orvos szer. Megjegyezzük, hogy a doktor, híven életvéhez, 14 milliónyi vagyonát játékosnyan szétosztotta. Sok ilyen Mathuzsaemet a világnak.

— **A néppárt kortesutja.** A „Magyar Szó” írja: E hó közepén a néppárt szemérmetlen korteshadjáratának színhelyét átteszi a Székelyföldről Zalavármegyébe, ahol Pacsán rendez néppárti nagygyűlést.

— **Siketnéma intézet.** A kaposvári államilag segélyezett siketnéma intézet megküldte Klinda Kálmán igazgató-tanárral szerkesztett értesítést az 1899—1900-ik. tanévről. Az értesítésből megtudjuk, hogy a múlt évben fennállott három osztályt 29 növendék látogatta; az év végén maradt 27 növendék. Zalavármegyéből a következő növendékek vannak az inté-

zetben: Molnár László (Kis-Kanizsa), Soós Vince (Baksa) Gacsai Alojzia (Csáktornya), Scheffer Maria (Zala-Szt-Gról), Sárdi Antal (Tapolca), Antauer Sándor (Lenti) Az igazgatótanács a múlt tanévben 5000 gyűjtőlevelet küldött szét, melyben feleltili, hogy a dunántúli megyék siketnémainak száma 2752; tanköteleskoru 554; megyék szerint Zalamegye áll. első sorban, lévén ott 545 siketnéma és ezek közt 109 tanköteleskoru. Az adományoknál Zalavármegyé a negyedik helyen szerepel 311 k. 82 f. könyradománynyal.

— **Esküvő.** Harsay György magy. kir. póstatiszt folyó hó 7-én kötött házasságot Mantuanó Gizella kisasszonygyal, a nkanizsai áll. elemi iskola tanítóőjével.]

— **Blaháné és az örül.** A nemzet csalogányok balaton-fürdői lakásán e napokban egy zilálképű uriember jelent meg és mindenáron be akart menni Blahánéhoz.

— **A nemzet csalogányát akarom látni!** — kiáltotta izgatottan.

A cselekedés megmondta neki, hogy a báróné nincs otthon; az idegen erre dühbe jött és megveréssel fenyegette a cseledeket, a kik végre csendőrékkel voltak kénytelenek elvitetni az igazgató embert. A csendőrségnél aztán kitűnt, hogy az idegen egy vidéki gazdag orvos, a ki azonban megőrült, s Balaton-Füreden pl. folyton 50.000 forint hordott papircsomagban a hóna alatt, mert —ugymond— villát kell építtetnie rajta. A villa azonban aligha épül föl, mert a szerencsétlen orvos már gonдозásba vette a családjá.

— **Kitűntetett aratógazda.** Szép ünnepély volt f. hó 1-én Szepetnek községnek. Az ünnepély hőse Krezsnár János szepetnekilakos volt, aki már 30 év óta, mint aratógazda áll a herceg Batthyány Strattmann-féle uradalom szolgálatában. Ezen hosszós és jó szolgálatot a nm. m. kir. földmívelésügyi miniszter 100 koronával és diszokvellel jutalmazta és Zalavármegyé főispánja megbízásából dr. Hauser János ügyvéd megbízottági tag vasárnap adta át a jutalmat a kitűntetettnek. Ugy a községből, mint a szomszédos falvakból nagy községgel seroglett össze az ünnepélyre Hauser János dr. tartalmas és hazafias szellemű beszéd kísérteben nyújtotta át az ünnepeltnek a csillogó koronákat és diszokvellet. Krezsnár meghatóttan fogadta ezeket és könyves szemekkel mondott köszönetet a személyét ért kitűntetésért, az egybegyűltek pedig lelkesen éjenzettek. Az ünnepelt Diénes Sándor nagykanizsai járás szolgabírája zárta be, szép beszédben méltatva az ünnepelt jelentőségét.

— **Gyűjtő villám.** Jul. 6-án [pénteken] d. e. 10 órakor becsapott a villám Horváth József somogyimiháldi lakosnak öreghelyi pincéjébe s az teljesen leégett. A kár körülbelül 800 korona, melyből 200 korona biztosítás után megtérül.

— **Állat az emberben.** Takács Katalin kiskomáromi lakos 8 éves Julia nevű leányát, ki m. hó 23-án a tala szelén játszadozott, egy ismeretlen férfi a vetek közé csalta és ott gyalázatos módon arat elbánni vele. A sikoltozásra elősietett a leány anyja, kinek közbelépése akadályozta meg az ismeretlen; egyent erőszakos tette végrehajtásában. A csendőrség, kinek a esetet feljelentették a tetteket Halász Lajos kezethelyi illetőségű kömives legény személyében kiderítette és miután állandó tartózkodási helyet nem tudott bmondani, átadta a nkanizsai kir. ügyészségnek.

— **Gödörbe hull.** Özv. Fehér Jánosné 3 éves Károly nevű fia a Geise községhez tartozó Vörös-Baczkó pusztán e hó 3-án játszás közben a trágyalé-gödörbe bukkott s mire észrevették, már megfult. A gondatlan anyát a hatóság felelősségre vonta.

— **A honvédés köréből.** A király a honvédorvosi tisztikar tartalék állományában Pollák Ernő dr. segédorvos helyettesét a nagykanizsai 20. h. gy. ezredben segédorvossá nevezte ki.

— **Harcserző célőrvészet.** A helyben állomásozó cs. és kir. 48. gyalog ezred 2 zászlóalj legénysége folyó évi július hó 13 és 14. reggeli 6 óratól kezdve Kis-Kanizsa, Bajosa, szepetneki major és a. Princzipális kanális által határolt lötéren harcserző célőrvészetet tart. A rendőrfőkapitány felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körülfelben ezen napon annálkülsőbb is kikerülje, mert az ott tartózkodás élet-veszélyes.

— **Gyűjtogatás.** Múlt hó 25-én Kerecseny községben Németh József ottani lakos lakháza

hirtelen kigyúlt és a tetőzet 450 korona értékben leégett. Biztosítva 600 korona erejéig volt. A megindított nyomozás során kiderítette a csendőrség, hogy Németh József nyerszékedő vágyból maga gyújtotta fel a házat, miért is feljelentették a nagykanizsai kir. ügyészségnél.

— **Mi okvetlen szükséges minden hölgynek?** Ez az a szép arcból! Mindenki legkönyebben és legbiztosabban az egész világ ok elismert és kedvelt Margit című nánálata által érhető el. E teljesen ártalmatlan törvényesen védett arckenőcs, mely sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, a szepítő, májoltató, pattanást és az arc mindenemű tisztáltságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kaplató a készítőnél: Földes Kelemen gyógy szerésznél Aradon és minden gyógyszerárban Nagy télegy 2, kicsi 1- korona.

— **A Balaton átúszása.** A Balaton átúszásának bajnok-versenyét az idén is meg fogják tartani. A versenyt, mely jul. 15-én lesz, ezuttal a Magyar Atlétikai Szövetség rendezi. A bajnok versenyre már eddig számos külföldi és magyar nevezés történt és [Gráf] Balatoni Károlynak, aki háromszor egymásután lett a verseny bajnoka, előreláthatólag kemény munkájába fog kerülni az idei bajnokság elnyerése. Az átúszást B. Füred és Siófok között tartják meg 15 kilométernyi hosszúságban. Ezt a nagy távolságot a legrövidebb idő alatt, 5 óra 13 perc és 10 másodperc alatt [Gráf] Balatoni uszta át 1898-ban.

— **Jogakadémia.** A tiszt. ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakademiáján az 1900—1901. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-vel 12-ig eszkozlendők; az előadások pedig szeptember 17-én veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 13—16-ik napjain dékán, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezték be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be.

A vizsgálatok határideje szeptember 1-től 15-éig terjed.

Jogakademiái hallgatók vallastekezeti küldönség nélkül részesezhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintezet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított tételi díjak a következők: ebéd és vacsoraért 62 K., ebédért 38 K.). Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által éventéki kiosztatni szokott ösztöndíjakra; amiut a szegénysorsuak tandíjmentességére, tápintezeti díjengedéssre s a jelentékeny alapítókével rendelkez. „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakademiái ifjusági-vallamint collegiumi nagy könyvtar a hallgatósság reudelkezésére fog állani.

Mindenemű felvilágosításokkal szívesen szolgál Eperjesen.

A jogakademiái igazgatósága.

— **Tolvajlás.** Múlt hónap 29 ike óta egymásután tűntek el a helybeli üzletek kirakatain kiagatott tárgyak. A rendőrségnek végre sikerült e hó 6-án a tolvajt Horváth Viktor 15 éves és már rovtott multu borbély-tanonc személyében kiphatalolni. Az ellopott tárgyakat melyek Kohn Jakab, Kövesdi Kálmán és Kürsner Ignác helybeli kereskedők üzleteiből származnak nagy részben megtalálták a tolvajnál. Többet már eladogatott és a rendőrség az orgazdák ellen is megindította az eljárást.

— **Intő példánál.** Vannak olyan rosszlelkű egyének, kik abban lelők örömeiket, hogy másokat névtelen levelek ujján pellengére állítsanak. Okos ember nem igen veszi ugyan figyelemben az eféle galad üzemeiket, de Kiss György és Fehér Teréz aranyhegyi lakosok mégis megokálták, hogy már huzamosabb idő óta ellenök több meggyalázó levelet irnak és azokat nyilvános helyen kifüggesztik. A csendőrség aztán ki is nyomozta a névtelen levelek íróit Péterfi Rózi és Bársony Anna aranyhegyi lakosok személyében és most már a hatóság előtt kell számolniok rávalmazásaiért.

— **Állatsereglet.** A Koczka féle nagy állatsereglet amerikai sátrát városunkban a Zárda utcában ütötte fel. A legszebb és leritkább-ragadozó állatok a világ minden részéből, ugyszintén nagyszámu szentővegek, majmok és fajmadrak gazdag gyűjteménye Koczka állatsereglete. Naponta délután 4 és este 8 órakor két nagy előadás tartatik az összes ragadozók etetésével. Bámaltatos produkciók: Koczka, Louise a nubiai

királyoroszán csoportjával, Koczka Emilia kítű nővé imodított leopárdjával, továbbá Mr. fernando állatszelídítő a ragadozók csoportjával egy kerrecben. — Az állatseregletnek saját zenekara van, kitűnően van világitva és elég szellős, úgy hogy az ott tartózkodás legkevésbé sem kellemtelen.

— **Allatfajdonosoknak.** A nyári időszakban a háziállatok közt különöseb sertések, juhok, baromfiaknál gyakrabban, mint bármelyik évszakban, időszerű járványos betegségek lépnek fel. Igen ajánlatos tehát ezek ellen idejében alkalmas präservatív szereket alkalmazni, mint a minőknek a Kwizda-féle marha táppor, Kwizda-féle sertéspor, Kwizda-féle baromfi, Kwizda-féle hushajtószert juhoknak évek óta beváltak. — Mint hatóság fertőtlenítőszert istállók számára igen ajánlatos a Kwizda Ferenc János cég által Korneuburgban forgalomba hozott kreolin.)

— **Egy kerékpár fűrésze története**
Június hó elsején Walla Ferenc pécsi óráshoz beállított egy uriasan öltözött férfit Tutta Elemér vasuti hivatalnoknak mond a magát és egy kerékpárt akart vásárolni. Az órást mutatott neki egyet és Tutta elvitte próbára. Azóta nem látta többé őt. Az állítólagos vasuti hivatalnok eltűnt a géppel együtt. Walla mindenféle nyomozást a csaló után. Legelőször a deli vasúttársaság igazgatóságához fordult, hogy van-e tényleg hivatalnokai között egy Tutta Elemér nevű ember. Azt a választ kapta, hogy volt ily nevű hivatalnok a társaságnál, de ez már évekkal ezelőtt meghalt. Tegnapielőtt aztán a szombathelyi rendőrségtől egész váratlanul visszakapta Walla eltűnt gépjét. Az állítólagos vasutast ugyanis Szombathelyen elfogták és itt küldt, hogy Faller Janosnak hívják, pincér és hogy Eszéken, Kaposváron, Nagykanizsán és Győrben hasonló módon követett el már csalásokat. Mindenütt bicikliket lopott ilyen képen. — Tegnapi ugyanez egy uriasan öltözött fiatal ember állítottot be Walla óráshoz, a ki szintén biciklit akart vásárolni. Az idegennek ép a megkerült gép nyerte meg tetszését. Ő is elvitte kipróbálni és a csaló pincér példáját követve, ő sem tért többé vissza. A rendőrség most azt a második urat nyomozza.

517. tk. 900

217-1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bogár György vakonyai lakosnak özv. Szakos Józsefné által képviselt kiskoru Szakos Mária vakonyai lakos elleni 205 K. 60 f. perkoltság 16ke 18 K. 40. f. végrehajtási 19 K. 65 f. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagy kanizsai kir. szék (letenyei kir. járásbírósg) területén fekvő Vakonya községi 55. sz. tkjvben A + 59 hrsz. ingatlan és a rajta épült 16. népsorszámu háznak Szakos Mária kiskorut illető 1/3 része 160 K. kikialtási árban, az u. azon tkjvben A + 60. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 rész 107 korona az ugyanazon tkjvben A + 61 hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 rész 13 korona kikialtási árban az u. azon tkjvben A + 62. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 rész 14 K. kikialtási árban, az ugyanazon tkjvben A + 63. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 84 korona kikialtási árban az ugyanazon tkjvben A + 32 hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 158 korona kikialtási árban az ugyanazon tkjvben A + 131. a. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 12 korona kikialtási árban az ugyanazon tkjvben A + 255 c. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 128 korona kikialtási árban, a vakonyai 61. sz. tkjvben A + 268. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 60 koronakikialtási árban, a vakonyai 84. sz. tkjvben A + 218. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 59 korona kikialtási árban, a vakonyai 170. sz. tkjvben A + 98 hrsz. ingatlanok u. a illető 1/3 része 22 korona az ugyanazon tkjvben A + 126. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 06 korona az u. azon tkjvben A + 128. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 122 korona az ugyanazon tkjvben A + 114. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 22 korona kikialtási árban, az oltárci 155. sz. tkjvben A + 408 hrsz. ingatlanok u. azt illető felerésze 94 korona kikialtási árban a vakonyai 55. sz. tkjvben felvett ingatlanokra a 91. a. Kovács Erzséke özv. Szakos Józsefné vakonyai lakos javára bekebelezetett azon haszonélvezetnek érintetlen hagyásával a vakonyai ingatlanok Vakonya község bíró házául

hrsz. alatt felvett vasfarkói szőlő s pincének Kis György s neje Horváth Rozit illető s 106 korona 66 fillérre becsült 1/3 része

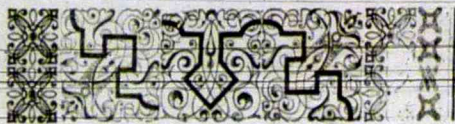
1900. évi július hó 18. napján d. e. 10 órakor

Orosztony község házául dr. Schwarz Zsigmond keszthelyi lakos felperes, ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatoi jog, még pedig tekintve, hogy az orosztonyi 342 sz. tkben + 103 c. 1. hrsz. s az orosztonyi 17. sz. tkben + 225 hrsz. alatt felvett ingatlan illetőségekre özv. Horváth Mihályné szül. Dankos Anna javára özvegyi haszonélvezeti jogalmijog, ezt megelőzőleg, pedig jelzálogos követelések vannak bekebelezve, ennél fogva ezen ingatlanok az érintett jogalmijog fenntartásával bebecsültattnak ugyan arverés alá, de csak az esetre, ha az előző követelések fedezése céljából az orosztonyi 342 tkvi. 193. c. 1. hrsz. ingatlan illetőségért 800 korona s az orosztonyi 17. sz. tkvi + 225. hrsz. ingatlan illetőségért 2600 korona vetelár a jogalmijog fenntartása mellett beígértetik, ellenkező esetben az arverés ezen illetőségekre nézve hatálytalanná válik s ezek a jogalmijog fenntartása nélkül is ugyanazon határnapon eladottnak.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi április hó 23-ik napján.

GÓZONY, kir. tszéki albiró.

Nyílttér.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban, Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házzalhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító), Zürichben. (2)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Apró hirdetések

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest IV. Bécsi-utca 4. Raktáronkon található a legszébb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok, valamint gyöngyáldiszek, pontlacc-ruhák és csintlacc-kelmékből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 65 krtól 14 frtig. Foulard-Pongis és Satin-Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosóselyem-80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készpénzre szolgálunk. 95-16.

Elsőrendű trifaeli köszén.

a nyári hónapokban is kapható. Hetenként egyszeri házhoz-szállítás. Megrendelhető Neu és Klein valamint Fischer Ferenc úrak üzleteiben.

Klein Vilmos főelárúító.

1900. évi július hó 16 napján d. e. 10. órakor

az oltárci ingatlanok Oltárc község bíró házául 1900. évi július hó 17. napján d. e. 10 órakor dr. Kreisler József nagykanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével nyilvános arverésen eladatoi jog.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi márc. 5 napján.

NUNKOVICS kir. tv. albiró

2255. tk. 1900

216-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Leitner Simon egeracásai lakos végrehajtónak Kis György és neje szül. Horváth Rozit végrehajtást szenvedő orosztonyi lakos ellen 152 K. 16ke ennek 1897. évi november hó 11. napjától járó 8% kamatai, 12 K. zálogjog előjegyzési 43 K. 20 f. eddigi per s végrehajtás kérelmi, 19 K. 50 f. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. tvszék területhez tartozó az orosztonyi 51. sz. tkben + 70. hrsz. alatt felvett 148 koronára becsült becsőség, továbbá az orosztonyi 584 sz. tkben + 72 hrsz. a. felvett s 500 koronára becsült 61 népsorsz. ház, udvar s kert, — az orosztonyi 342 sz. tkben + 193 c. 1. hrsz. alatt felvett nagyrét dűlői szőlőnek Horváth Rozit férj. Kis Györgyét illető s 56 koronára becsült 1/3 része, — az orosztonyi 17. sz. tkben + 225 hrsz. alatt felvett vasfarkói szőlő s pincének u. azt illető s 714 korona 68 fillérre becsült 1/3 része, végül az orosztonyi 566 sz. tkben + 224 a.

Most érkezett meg.

Rövid ideig látható

„Koczka“ világhírű

állatsereglete

Ma diszeloadás.

Naponként két előadás d. u. 4 és este 8 órakor

Unnepnapi 3 előadás 4, 6, 8. órakor

Bélepti díj; I. hely 1 kor. II. hely

60 fill. III. hely 40 fill. Gyermeknek

10 éven alul és katonák őrmestertől

lefelé felét fizetik. Számos látogatóért esedezik.

KOCZKA ANTAL igazgató

Ma vasárnap 3 nagy előadás d. u. 4, 6, és este 8 órakor, fellépte az összes állat szelídítőket.

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Szerencsésé

tesz egy finom, fehére árca és egy arc, azeplő és börtisztálanságok nélkül, — a osztó használatjék

Bergmann lilliomtejszappanát
Ára darabonként 50 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védőjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc uraknál.

1-38

elismert leghibb folteltel tőser.

Szappan

Mindenütt kapható.

Meghívó.

A „Pacsa és vidéke fogyasztási szövetkezetnek.”
1900. július hó 15. délután 3 órakor a pacsa vendéglő termében tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE.

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1899. évi üzlet eredményéről és a mérlegről.
- 2.) A zárszámadás felmentés megadása.
- 3.) Hivatalos közlöny kijelélése.
- 4.) Alapszabályok 33§ értelmében a kilépett igazgatósági tagok helyett újabb tagoknak megválasztása.
- 5.) A felügyelő bizottsági tagok megválasztása az alapszabályok 40§-a értelmében.
- 6.) Indítvány a „Hangya” központi fogyasztási szövetkezetbe való belépésre nézve és ebből kifolyólag az alapszabályok esetleges megváltoztatása.
- 7.) Határozat a hátralekös üzletreszek behajtása.
- 8.) Egyéb ügyek és indítványok.

Kelt Pacsán, 1900. július hó 4-én.

Az igazgatóság.

Általán elismert diétet-cosmet szappan az izmok erősítésére és idegek tesztelésére.

KWIZDA FLUID

Kigyó-jel

TOURISTA-FLUID

Erősítés és örömegejlesztés céljából arodma nyomat használják az összes túrázó, kerékpáros és párosok és kanyolók nagyobb tórook után.

ÜVEG ÁRA 2 KORONA 1/2 ÜVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLER.

Válódi csak fenti oedjeggyel. Kapható az összes gyógyszertárakban.

FŐRANTAR: **KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS** mellett.

Szivattyuk Mérlegek

minden neme, házi, mezőgazdasági építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gammi- és kender-tömők.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű ti zodes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi gyári, mezőgazdasági, ipari és házi-célokra.

Szivattyú-és gépgyártási szöveti társaság.

Schwarzenbergerstrasse 6. **W. Garvens, Bscs.** I. Wallfisch-gas a Nr. 14

Kaphatók minden vas-és egyéb használt kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútfúrásoknak határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket

Árnyen esjegyék bermentve.

Hirdetések

felvitetnek e lap kiivaadótalában

NAGY-KANIZSAN.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomerő szabályzóval. A munkaképesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek

Szőlő és gyümölcs őrölők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszálásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabadalm. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

es. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BECS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 400 arany, ezüstés bronzéremmel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviseleők és viszont elarusitók felvitetnek

M.K. EGYSZEM VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT LUKACSFURDOI HEGYFORRÁS

TEN TISZTA BICARBONAT

ASVANYVIZ

KAPHATO FUSZERKERESKEDESEKBE VENEGLÖKBE ES MINDEN VASUTI ETKEZO KOCSIBAN.

Nagy-Kanizsán: Günsberger Jakob, Fesselhofer József, Strém és Kleis, Marton és Huber és Neu és Klein urak kereskedésében

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felülmúlt minden más gyártmányú tartóság keménység és fény tekintetében.

szárad hat óra lefolyása alatt jótállás mellett

sokkal kiadósabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 liter elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszerű beázolásához.

tehát használatban a legolcsóbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:

NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — FIALOVITS LAJOS butorraktárában.

Különbözőség polozás
 halba-, konyharovar ellen

moly- és házálta-
 tetre ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Fesselhofer József
 Armuth Náthán
 Balaton Testvérek
 Deutsch Lajos
 Fj Fischer Ferencz
 Marton és Huber
 Neu és Klein
 Rosenfeld Adolf és fia
 Schlesinger Izidor
 Schwarz és Tauber
 Strém és Klein
 Weiss és Schmidt

Bares:

Dorner S.
 Fischer A.
 Fried Lajos
 Herczeg József

Barestelep

Sseuer Ferencz
 Kecher A.
 Fain József
 Mautner M. Béla
 Neumann M.
 Szabó Sándor
 Weiss Sándor

Bereczke:

Bauer I.
 Kaufmann I. S.

Csurgó:

Kreissler Géza
 Schwarz R.
 Fischer Simon

Felső-Szeged:

Weiler V. és Samu

Mis Komárom:

Berger Miksa

Nagy-Atád:

Nádasi Alajos
 Zaborsky Károly
 Zabusek Károly
 Rotter Bernát

Nagy-Récsé

Dedinszky J. gy. ögys

Pacsa:

Schleiffer M. G.

Perlak:

Kramarits Victor
 Sosterics Pál.

Sümege:

Bodis Mátyas
 Darnay Kálmán
 Márkus Salamon fia
 Würzburger Jakab

Zacherlin

nem papiraeskóban!

Egyedül csupán üvegben valódi!

110-10

EZEN SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN
 NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferenc József
kesertvíz

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber-cégeknél.

ajánlják A Ferencz József kesertvíz már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
 Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok
 Íróasztalgarnitúrák

a legnagyobb választékban a legutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében. N.-Kanizsán

Szerkesztőség:

Városháza-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. n. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyiltár postakora 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők

Bármentetlen levelek csak ismert kezemből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1906.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 12.

Iparkiállítási nagygyűlés.

Az Ált. Munkásképző Egyesület tágas helyiségét mult vasárnap egészen megtöltötték a helybeli iparosok és egyéb érdeklődők, kiket Vécsey Zsigmond polgármester, a létesítendő helyi iparkiállítás elnöke hívott egybe, megalakítandó a kiállítási bizottságot. Két óra után megérkezett a polgármester, kit az egybegyűlték éljenzéssel fogadtak.

Elnök üdvözölve a megjelenteket megnyitotta a nagygyűlést, a jegyzőkönyv vezetésével Révész Lajos szerkesztőt a Munkásképző Egyesület titkárát kérte fel, kit a nagygyűlés egyhangulag kiállítási titkárrá is megválasztott. Vécsey Zsigmond elnök most lendületes, az igaz meggyőződéstől áthatott szép beszédben magyarázta meg a helyi iparkiállítás lényegét, annak erkölcsi, társadalmi és anyagi hasznát; hangsúlyozta, hogy mennyire szükséges a helyi iparosok, a helyi sajtó ez ügybeni összetartása és egyöntetű eljárása. Elnök kiemelte, hogy a létesítendő iparkiállítás, a melynek elnökségét ő oly örömmel és lelkesedéssel fogadta el váro-

sunk érdekeit is szolgálja és nem szabad ez ügyben a személyeskedés terére tévedni, nem szabad egy percre sem személdi tövésztetni, hogy a rendezendő helyi iparkiállítás nem csak egy egyesület céljait segíti elő, de az az összes helyi iparosoknak egyformán és hathatósan szolgálja érdekeit. Sajnálattal említette, hogy a „Nagykanizsai Ipartestület“ leiratban tudatta vele, hogy az iparkiállításban nem vesz részt. Meggyőző érvekkel sikerült bizonyítania, hogy az Ipartestület téves nézetek alapján hozta ezen határozatát és üdvözölte az »Ipartestület« jelen volt elnökét és a nagy számban megjelent ipartestületi tagokat.

Majd felhívására Révész Lajos titkár előterjesztette az előkészítő bizottság javaslatát a kiállítási bizottság megalakítása iránt, mely szerint a kiállítási bizottság elnöke Vécsey Zsigmond polgármester. Továbbá megválasztattak:

Két kiállítási alelnök:

Weiser József gépgyáros és az Ipartestület elnöke; bizottsági tagokká: Lengyel Lajos v. főjegyző

Nagy Lajos előadó tanácsos
Deák Péter r. főkapitány, továbbá a v. szakkbizottságok elnökei:
az Ipartestület részéről:
10 eluljárósági tag;
A helyi lapok:
»Zala« és »Zalai Közlöny« felelős szerkesztői;

Az ipargyarak főnökei, illetve megbízottjai;
A nagykanizsai pénzügyintézetek u. m.:

1. Nagykanizsai Takarékpénztár
2. Dél-zalai
3. Gazdasági
4. Bankegyesület
5. Keresk. és Iparbank elnökei vagy ezek egy-egy kiküldöttje;

A kiállítási bizottság tagjai, továbbá a Munkásképző Egyesület választmányának tagjai.
A kiállítási bizottság azonban még kiegészítést nyer.
A nagygyűlés az előkészítő bizottság e javaslatát elfogadta, mire a titkár, az elnök felszólítására felolvasta a nagyközönséghez intézendő felhívást.

TARCZA.

Álom és való.

Néhány tagból álló vidám társaságban ültem a tó partján, egy fagyalt, sütemény és egyéb édességekkel dusan megrakott asztal mellett. Élénk csevegés, nevetgélés közt lelt az idő, jó kedvű volt mindenki és én magam is azok közé tartoztam, kinek a jó kedv tréfás ötleteket diktált.

De egyszerre csönd lett. Kifogytunk a témából és némán bámultunk magunk elé.

Szemeimet az előttem elterülő tóra függesztettem és gyönyörködve néztem annak mélyeséges feketeségét. Az ezernyi apró csillag fűn a nyári ég boltoatán, megnagyitva ragyogott a víz tükrén és a parion lévő lámpák sugarai vig táncot jártak a csöndes néma vízben. Olyan kísértetiesen feküdt előttem a tó, léltém tőle és mégis, valami úgy hívott, vonzott, nem bírtam szemeimet levonni arról a pontról, melyen megnyugodtak volt.

Hogy lerázam magamról azt a merevséget, zsiabdatságot fölkeltem és elindultam sétára. De hiába! a tóról nem bírtam levonni szemeimet. Mindig azt néztem, bámultam és minél jobban féltam tőle, annálközelebb jutottam hozzá, míg végre a tó partján egész közel a vízhez,

ledőltem a puha pázsitra. Szemeim merengve függtek a sötét vízen, számláltam a csillagokat, ott mesze, megakadt a tekintetem. A hold éppen akkor bujt ki a faközül és az ő méla arcát is vissza tükrözte a sima víz; egy egész fény-kör képződött azon a helyen, mely szemeim fogva tartotta és nem is bocsátotta többé el.

Félaómban feküdtem; a mulatók kacaját a pohárosengést, mintha csak álomban hallanám. A cigány is rákezdet egy andalító bus nótára, és én ott feküdtem szemeimet a vízre függesztve, elbűvölten, és úgy hallottam, mintha az az édes zene egy más világból jönne, csak lassan—lassan jutott el hozzám megszakitva egy-egy méla akkord.

Vágyódtam, kimondhatatlanul vágyódtam valami után, nem tudtam ugyan magam sem, mi elégítene ki vágyamat, de úgy éreztem, mintha ebben a pillanatban egy egész menyországot keblemre tudnék ölelni.

A víz susogott, susogott és én hallgattam, féltem.

Egyszerre megrázkódtam. Ott hol szemeim állandóan nyugodtak, hol a hold bámuló ábrándos képmását, ott a víz színe gyűrűzni kezdett, először kicsiny, majd nagyobb karika jelent meg és a középeből lassan-lassan emelkedett ki egy leány. Hajáról nagy cseppekben hullt a víz, a fátyol, mely alakját beburkolá szinte nehéz

volt a víztől. Szerettem volna szemeimet elfordítani a nedves ataktól, de valami fogva tartott: nem tudtam mi. A syrén kitérta hóhéher karjait és halkan, mintha nem akarná, hogy más is hallja, lágy dallamos hangon kezdett el beszélni.

— »Jőj, óh jőj a karjaimba, leviszlek az én világomba, hol az örök szerelem tanyázik. Oly jó ott lenni, ott szabad szeretni, nem gátolja ott a szerelmet semmi, semmi. Oh ti azt nem is tudjátok, milyen élet van a víz alatt, ott a szerelemnek élünk, ott van a menyországot, melyről költőitek annyit énekelnek, oh, csak mi, a vizlakói tudjuk mi az igazi menyországot. Jőj, jőj ismerd meg azt, izleld meg, mi az igazi élet, az igazi szerelem.«

Es a gyönyörű syrén lassan, a vizet elválasztva közeledett felém és karjait, melyek vakítóan fehérlettek a sötétben, kitérta. Én reszkettem, futni akartam, de ő fátylának egyik végét kidobta a partra és avval huzott lassan a vízbe és fogott fel karjaiba. Fátylam nedves ölelésben, kiáltani akartam, de szám tele lett vízzel, nem láttam semmit, csak rejtetes sötétséget. Éreztem, hogy lefele haladunk nem tudtam magamon segíteni, fejemet ráhajítottam a habléány vállára, szemeimet behunytam és hagyttam magam vinni, a hová neki tetszett. Tagjaim meg voltak bűnülva.

Szálltunk, szálltunk lefele.
— Megérkeztünk, — mondá csevegő hangon a syrén és én szemeimet kinyitottam. De azonna

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passapartout emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok fővábbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

S hogy a 10—15 frt: kárt okozó tolvaj éppen úgy büntődjék, mint aki 200 ezer forintot lop.

Nézünk szert meg leszállítható lenne a rablás azon esete is, mikor a tolvaj a tárgyak megtárlása céljából erőszakot fejt ki. Ezt egész bátran lopás büntetvévé lehetne minősíteni és a szert büntetni is.

13. Az önbíráskodási kérdés szabályozását olyténképp, hogy a bív. különös részében az egyes cselekményeknél külön szabályokat állítana fel arra nézve, ha az illető cselekmény önbíráskodási okszattal követelteti el.

Részünkről azonban inkább különálló és önálló büncselekményeknek szeretnők ezt tekinteni, mert a javaslat meghelyezgi az önbíráskodásokat — a cselekmény elnevezésével.

14. A csalást hivatalból üldözendőnek mondja ki.

Csemegei és társai lelken szárad, hogy elejétől fogva nem az Magyarország nem lenne akkor az, ami most — a csálók és szélhámosok menedékébe és nem fosztogatná úgy ki szegény becsületességében jóbiszemű és tudatlan köznépünket és parasztságunkat a csálók százfélé faja. Korai volt nekünk a bív. ide vonatkozó szabvány és feltételei, az csak teljesen művelt s jogi értékkel bíró fejlettebb nemzeteknek való.

15. A telettkönyvi csalást a családi esetek között írja körül és külön büntetés alá helyezi.

16. A külföldi bűnyegyek hamisítását a büntetendő cselekmények közé sorozza.

17. A rohanó szerekkel elkövetett büncselekményekre megfelelő büntetési tételeket állapít meg.

Ez az anarkistáknak szól, a kik ellen a külföldi államok törvényhozási gyakran kivétel nélkül hoztak hasonló intézkedéseket — párisi merényletek behatása alatt.

18. Az iskolai bizonyítványok hamisításának kérdését is tisztázza.

19. Vegül kibővíti a tulajdon elleni kihágás fogalmi körét, a mely az eddigi judikatura következtében is jelenlétképpen bővített, de csak kormány rendeletekkel.

Ezek az ugynevezett Szilágyi novella főbb pontjai, a melyeknek törvénynyó tételére bizony szükség van. Egyes pontoktól, minők az 1., 8., 9., 10., 12., 14., nagyon, de nagyon sokat várunk kibátásaiban.

Kívánatos lenne még az is, hogy mihamarabb készüljön el a törvényjavaslat, már csak azért is, hogy a büntetésekre s azok végrehajtására vonatkozó részek is összehangzásba hozassanak az új bünyádi perrentartással.

A földmiveltésügy közgazdaságunkban*)

Szükségesnek tartjuk, hogy az egész magyar közélet át legyen hatva azon közgazdasági politika jelentőségétől és céljaitól, a mely a jelenlegi földmiveltésügyi törvényhozási és kormányzati munkálataiban mind jobban kidomborodik; át legyen hatva első sorban lapunk szakközönsége, a mely a közgazdasági irányt elsősorban van hivatva a nemzet testébe, a vármegyébe és a községébe és innen a társadalomba átvinni.

Mezőgazdasági fejlődésünk egy lényeges pontban nagyon hátra van a nyugati művelt államokhoz viszonyítva. Nálunk e kis emberek, a kiknek legnagyobb része közvetlenül a földből él, gazdaságilag semmi számba vehető erővel nem rendelkeznek. A nyugaton a kisbirtok van a legjobban művelve. Nálunk legrosszabbul. A nyugaton a kisgazda tőkét gyűjt. Nálunk alig számbavehető kivétellel, napról-napra él és ha feleslege van, sem képes tőkévé váltóztatni. A nyugaton a kisgazda saját pénztárgató és terményértékesítő organumokkal bír. Nálunk az ő érdekeitől idegen pénz és áruüzletnek van teljesen kiszolgáltatva. A nyugaton már hosszab idő óta meg van a munkásnép egészen fejlődését őrző irott és szokás-jog.

*) A Magyar Közigazgatásból.

Nálunk mindezeket a dolgozók csak a mostani földmiveltésügyi miniszter indította meg. A kezdet elején állunk tehát, a leglényegesebb pontjában a modern közgazdasági fejlődésnek. De az ugynevezett mezőgazdasági szociális politika tétőfogalásával megtettük az első hatalmas lépést arra, hogy a magyarság milliói, a szorgalmas, a takarékos agrikultúr Magyar kisgazda erősödhessek és éppen olyan erős tényezője legyen a modern pénzügygazgatásnak, éppen úgy hordja össze a nemzet erőtárába a fillérekből összejövők milliókat, mint nyugati életsorsosai.

Bármily futólag tekintünk át a földmiveltésügyi kormány által kezdeményezett törvényhozási és kormányzati intézkedéseken, tudatára kell jönnünk a fent elmondottaknak. Hogy időrendet tartsunk, akár a szőlőfelújítási és a hitelszövetkezeti törvényeket nézzük; akár a közügyi és egyéb erdőkről szóló törvényt, a melylyel a kis erdőbirtokosok az államtól addig meg nem szerezhetik az erdőgazdasági szakértőkhez jutottak, a munkátszövények sorozatát, a melyek a mezőgazdasági munka végzését és eredményét vették oltalomba; akár a gazdaszektokról szóló törvényjavaslatot, a mely a mezőgazdasági értelmi munkásoknak jogos érdekeit veszi a törvény erősancaiba; akár az állategészségügyi szolgálat államosításáról szóló törvényt, a mely kiterjeszti, közelebb hozza a néphez az állategészségügy hivatott munkáit és szakértő tanácsadóit; akár a mezőgazdasági munkásbiztosítás előkészületben levő szerződését; mindeniket arra szolgálónak fogjuk találni, hogy a nemzet törzse, a magyar állam-épületnek falazata erősödjék anyagiilag és moráliter.

Mi ennek a közvetlen folyománya?

Annak a sokat emlegetett mondásnak a megvalósulása, hogy, ha a földmiveltésnek jó dolga van, mindenkinek jó dolga van. Annak a visszas állapotnak emegszünése, hogy gazdasági életünk alig támaszkodhatott a kisgazdák millióira, akár köztintézmények fentartásáról, akár nemzeti ipar létesítéséről, akár a hitelpapírok elhelyezéséről volt szó. És a menyinyben támaszkodott, az igen részben a kisbirtokosság törzstőkénének, nem pedig folyó kereseténél rovsására ment. Tehát földmiveltő népünket, a sok millió munkás és keresőkezel kell megerősíteni, a tőkegyűjtésre és pénzgazdálkodásra képessé tenni, hogy gazdasági és kulturális életünk erős és független legyen. Ha ez a szükség ki lesz elégítve, nagy lépést tettünk a modern Magyarország kiépítésének nehéz munkájában.

Földmiveltésügyi politikánk vezetése nemcsak törvényhozási alkotásokkal jelöli ki az új magyar közgazdasági politika egyik ágának kereteit, hanem kormányzati és adminisztratív intézkedéseiben is következetesen azon célt szolgálja. A népszerű gazdasági tanfolyamokon, vándor-előadásokon, a népkönyvtárak által évente a népek szá ezrei jutnak szükséges szakismeretekhez; a bérben kezelt állami birtokok igen nagy része kis bérletekben a kis földmiveltőnek ad keresetét; a munkásegélygyletek és szövetkezetek a népek adnak és gyűjtiknek pénzt; az állami erdőkihasználás meg lett nyitva a kis vállalkozóknak is; éventeknél több mint száz ezer forint értékű tenyészállat, velőmag gyümölcsfa teszi értékesebbé a kisgazdák

termelését. A népek a szabályozási és erdőbirtási munkák céltudatos megzése jó időszaki keresetet nyújt, vagyis, míg a földmiveltési kormány még csak alapjait rakja le a közel jövő érteljes fejlődésének, gondoskodik az átmeneti állapot nehézségeinek enyhítéséről is és okosan szivárogtatja le az államkincstárban összegyűlt milliókat, hogy a holnapra való munka közben, a mára is jusszon kenyér.

Ha már most meggondoljuk, hogy a kisgazdák milliói a legjobb vásárlói a közép és nagygazdának, különösen állatokban és velőmagban; hogy a vagyonos kisgazda a leghatalmasabb érték emelője a földnek, legnagyobb vásárlója az iparnak, legbiztosabb láplálója a kereskedelemnek és közhitelnek; arra a következtetésre kell jutnunk, hogy, midőn a közgazdasági politika a kis földmiveltéseket istápolja, egyaránt használ a közép és nagybirtokosnak, az iparosnak, a kereskedőnek, az állam minden társadalmi és kereseti osztályának. Közigazgatásunknak ebben a munkában erénydellenül és intenzíve részt kell venni. A magyar közgazdaság mindig átérést a magyar nemzet létérdekeit s szükség esetén teljes erejével vetette magát munkálásukra.

Mindnyáján emlegetjük a nagy Széchenyi azon mondását, hogy oly kevesen vagyunk mi magyarok, mikép az apagyilkosoknak is meg kellene kegyelmezni; ezt a mondást Nyugat-Európa nagy nemzetei gyakorlatilag akként érvényesítik, hogy népszerűség legszegényebb s erkölcsileg is legkevesebb értékű elemeit hol otthon, hol gyarmatokon megfelelőleg fölhasználják és erősödésükre, produktivitásuk emelésére hajóhadakat, drága köztintézményeket tartanak fenn. Mennyivel értékesebb ennél a magyarországi kis ember, a ki fölött modern közéletünk majdnem egy félszázadon át eliskölt a ki megmaradt erkölcsösnek, munkásnak, takarékosnak és a kit az első jözan szó vissza-terelt rendes útjára, a midőn arról igazságok és az élet nyomora eltéríteni megkíséreltek.

A változó közgazdasági politika nemcsak az emberszeretet, az öntudatos fajszereket, politikáját, hanem gyümölcsöző gazdasági politika, a melynek eredménye: pénz anyagi haladás és erősödés.

Ez a fajszerező, de realis közgazdasági politika egész teljében csak úgy érvényesülhet, ha közgazgatásunknak arról céltudatos tájékozása van és ha annak megvalósítása nemcsak a felülről jövő rendeletek kényszerre folytán, hanem saját kezdeményezéséből is folyton munkál.

XX

Iskolai értesítő.

A kegyes-tanítónérendiek vezetése alatt álló nkanizsai rom. kath. főgymnasium értesítője az 1899—1900. tanévből a következőket tartalmazza:

I. Egészégi szabályok. Irta: dr. Pachinger Alajos, igazgató.

II. A galandlérgek természetrajza. Irta: dr. Pachinger Alajos, igazgató.

III. Tanári kar.

IV. Előadott tananyag.

a) A rendes tantárgyakból.

b) A rendkívüli tantárgyakból.

V. Az írásbeli feladványok címei.

VI. Az érdemsorozatban használt rövidítések és jelzések.

VII. A tanuló itjuság érdemsorozata.

a) A rendes tantárgyakból.

b) A rendkívüli tárgyakkól.

Gelse község házána Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi április hó 23-ik napján.

GÓZONY, kir. tszéki albiró.

3089 tk. 900

220-1.

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Vékási Rozália és Vékási Teréz kiakomáromi lakos végrehajthatóknak ismeretlen tartózkodási Vékási Ferenc végrehajtást szenvedett elleni bírói letétbe helyezendő 300 k. tőke, egy végrehajtható keszére kilizetendő 300 K. tőke, 7 kor. 60 f. per. 19 kor. 90 fillér, végrehajtás kérelmi 18 kor. 30 f. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó az ungyakabfai 252 sz. tkvben — 305 hrsz. a. felvett a 896 koronára becsült búki hogyi szőlő

1900. évi szept. hó 18. napjának
d. e. 10 órakor

Dióskál község házána Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsa a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi június hó 26. napján.

GÓZONY tszéki. kir. albiró.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2/1, egész 12 lóerőig, szájmakasztalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 5/16-malmok, egytemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

MEGHIVÁS.

A „Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság“
T. CZ. RÉSZVÉNYESEI

az 1900. évi július 28-án délelőtt 11 órakor a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

Rendkívüli közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a részvények az alapszabályok 17. §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt folyó hó 25-ig elismervény ellenében leteendők.

A rendkívüli közgyűlés tárgya:

Az elhalálozás folytán megüresedett egy felügyelő bizottsági állás betöltése.

Nagy Kanizsa 1900. július 10-én.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság
igazgatósága.

Szerkesztőség
Városház-épület Fishel Fülöp könyvkereskedésben.
Szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. n. 4-6 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület Fishel Fülöp könyvkereskedésben.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Nyitlár postakölts. 20 fillér
Előfizetők, valamint a Hírlapokhoz vonalközök Fishel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.
Bármentetlen levelek csak írással kesséssel fogadtatnak el.
Egész szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feladó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőfőúr: Mévénz Lajos.

Vasárnap, július 15.

Nyári tréfák.

Tikkasztó hőségéről, e nyári hónap senedes gyötrelméről, sehol sem panaszkodhatunk az országban; annál többet panaszkodnak bizonyos emberek ama nagy szárazság miatt, mely a belpolitika terén érvényesül. Ezek az emberek, a kik az előítéletek köves talaját, a bogáncsos szántóföldjét a szenvedélynek oly szívesen megmunkálják, híjával vannak a jövővel szembe fordulóknak; néhány honatya otthon tartózkodik, hogy az aratás adományait összegyűjtse, mások egészségük erősítése céljából fürdőhelyeken vannak. Megvolt az évad utolsó minisztertertanácsa, amelyen elhatározták, hogy jelenleg nincs semmi sürgős elhatározni való. Ez természetesen ellenkezik az itéletnélküli kizsákmányolóknak tetszésével, mert nélkülözniök kell az ürügyeket, az aktuális javaslatokat, és hogy az újságra vágó olvasó unalmát megrovidítsék, Széll Kálmánra rontanak: a molyok a fényes, meleg világosságra, melyen azonban meg fogják perzselni gyöngye tehetségük zsenge szárnyait.

Egyesek megrendítő próbáit adják államférfiúi előrelátásuknak, midőn Széll Kálmán vádolják, hogy politikájával nemcsak nem mozdítja elő Magyarország nemzeti egységét, hanem szinte szétdarabolja és egyszerűen magyar Taaffenak stigmatizálják őt; mások mélyszéles közjogi ismeretükkel parádoznak, Széllt teljesen érzéketlennek bélyegzik Magyarország szuverenitásáért, mert jöhet Ausztriában paragon hever a parlamentarizmus, a közös ügyeket még sem jelentette ki eltörölteknek. Némelyek szeretnék, ha oly vihar kerekednék, mely elsöpörné a miniszterelnököt; mások az őszre jövődni, olyan vihar, mely gyökerestül kitépi a közös ügyeket.

Levegővel teleszitt száját s felfújt arcot senki sem fog meteorológiai biztos viharjelnek tartani; a nemzeti biztosság barometere nem mutatsülyedést. „Tenger és szárazföld nyugodt marad”. A p. t. közönség szórakoztatására azok az aggodalmat tetetők, mint hazafiai érzelmi gigerik, a közönséges utcai gigeriket utánozzák. Az utcai gigeri nevető napfény és száraz föld mellett is magasan

felhajítja a nadrágját; Ők kihívólag felgyűrnek politikai meggyőződésüket. Taaffe szelleme hirtelen Széll Kálmánba bujt, mert Széll az 1868. évi törvény értelmében a nemzetiségi igazságok elől a terepet elárkolni, a nemzetiségi törekvéseket a magyar államesszmébe fentartás nélkül felolvasztani, tehát a magyar egységes államot megingathatatlannul megszilárdítani akarja, egyenes ellenében Taaffeval, kinek működése az államesszmét szinte nyíltan támadó tendenciákban, melyektől Ausztriában majd minden nemzetiség meg van szállva, a legvégtetsebb gyömöcsöket érlete. Tehát ez oly állítás, mely mellett egyetlenegy helytálló érvelés sem lehet felhozni; e mellett azonban szívesen elismerjük, hogy ezt az állítást azok sem hiszik, a kik azt oly sok nyomattal kimondják.

És mert Ausztriában az államesszmét perhorreszkáló eme törekvések folytán a parlamentárizmus, mint azt az 1868. XII. t. c. Ő Felsege többi országai számára is követeli, nem működik. Széll Kálmánnak, hogy egy súlyos törvénytiszteget elkerüljön, már most hirdetni kellett volna a közös

TARCSA.

A gyűlölt idegen.

— Miért küzd a bokszert? —

Írta: *Salgó Sándor.*

Az anarkia kegyetlen vadsággal, tajtékozva szaguld végig Peking utcáin. Borzas üstöké szilajon rizza és a gyűlölet párokszizmusában vérszomjas karmait dühöngve vágja bele Európába. Csattogó foga között ott habzik az idegek párolgó, meleg vére, melynek izgató, forró illatától kábultan, örülten toporzékol. A fejtelenség a rémuralom felszabadult bős hullámai szétzúrták az elnyomott érzések billenőit és a bokszert saját kegyetlenkedésének borzalmas vérfürdőjébe akarja eltemetni a jövőnk fenyegető rémét. A felkelés harcriadójának megbomlott örült zajából csak a sötétebb, a kegyetlenkedés rémes akkordjainak egy-egy megszakított foszlányát hozza felénk a szél a messze távolból, a nagy vizeken át. És mi csak a gőzölgő meleg vért, Peking falain a kiütött emberfejeket látjuk meg, csupán, egyéb semmit. A kegyetlenül véres okozat rémsége borzalmas kelt bennünk, de nem keressük az összekötőkapcsokat. Hogy micsoda ellentétek szűlték e harcot; nem kerdezzük, hogy a fel-

kelés gyökere minő taljban táplálkozott, miből szivta az elhatározás nagy erejét: nem kutatjuk; egyszerűen, nyugodtan kiundjuk: lázadás.

Mi gyűlöljük a bokszert, mert kegyetlen, mert csak azt a sajtóságot látjuk meg most. Hogy kegyetlensége honnan ered, hogy a copfos kinézert mitől vadult meg annyira, titok előttünk, erről nem beszélnek az újságok. Európa most történelmet akar írni, de nem látjuk azokat a szájakat, amelyek az eddigi események rémes konkluziójához vezetnek.

A böbugyogás, a copfos kinézert nálunk eddig csak, mint operett-figurát ismerték, ezért is furcsa előttünk az ő kegyetlen okvetetlenkedése és nem akarjuk semmi áron őt hőnek tekinteni, ki nemzeti és vallási egységet védi, ki karddal kezében kiált át nyugot felé:

— Ne tolokodjatok! Elég!

A háborúban nem igen keresik az öldöklés formáit. A halottak teljesen mindegy: elszelik-e fejét törzsétől, vagy ott hagyják-e helyén. Mi élők, mi a humanitás elvei szerint nevelt objektív szemlézők természetesen felháborodunk az ily barbárságon, az ily vadállatias pusztításokon, pedig a történet nem említi fel egyetlen oly háborút sem, hol a tolokodó ellenfél keztyus kezekkel fojtották volna meg. A párisi forradalom borzalmai nem esnek még oly nagyon távol tőlünk, de ott áll saját múltunk dicső szabadságharca, és ebbe feketén mered bele Balazsfalva emléke,

amelyre román testvéreink (?) utalattal gondolnak-e? Kissé ha beljebb tekintünk, látjuk Eperjest, hol kéjelegve, gyönyörrel szivja magába a magyar vér párolgó illatát Caraffa. Vajjon az osztrák sógor is úgy tekint-e erre, mint mi? A kegyetlenkedés is csak relativ-logalom. A történet csak komédia — mondja Heine — melyet a jó Isten azért adat elő, hogy az unalmas időt elölthesse vele. De a komédiának, ennek az unalomtűző játéknak is vannak okai. Mi ezt a mostani kínai zavarokban nem látjuk, vagy nem akarjuk észrevenni.

Az egyedül üdvezítő anyaszentegyház tanai rést ütöttek Kína falain és ezzel lassan-lassan utat tapostak a szorongó Nyugatnak a kényelmes, a gazdag Kelet felé. A népvándorlás megváltottatta utját, ép az ellenkező iránynak tart ma, oda akar visszatérni, a honnan kiindult. Hogy az aszkéta életű misszionárius nem látott be a jövőnk méhébe, ez teljesen mellékes, ezt nem lehet bűnül felírni. Ő athatva a nagy, a szent tanok ihletétől, inkárnálódva a szeretet vallásának tüzeben csak az Egyedülnek, az Örökkévalónak akart szolgálni, ki teljesen betöltötte lényét. És mégis ez volt az első hadüzenet. Az Ő- és Új-Testamentum egy réggib, egy hatalmas ellenfél akart magába olvasztani: a budhizmust. Ha azt kerdezném, hogy volt-e joga az egyedül üdvezítő anyaszentegyháznak ehhez a hódító utjához, a

Fishel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passaportot emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

ügyek megszüntét. Mint ha a közös ügyek nem lettek volna már 144 évvel az 1867-i kiegyezés előtt a pragmática sanctio-ban megállapítva és elintézve is más módon, ha nem is mindig szigorúan korrekt módon; mintha az 1868-i kiegyezésben határozottan ki lenne mondva, — és az ily határozott rendelkezést nem lehet mással pótolni — hogy ha Ausztriában bármely okból a parlament nem működik, Ausztria és Magyarország közt a közös ügyek is megszűnnek.

Ez is csak dőre nyári tréfa, mely mint az előbbi, csak a forszírozó tréfacsinálók hiányos tehetségére mutat. Magyarország boldogulása szerencsére nincs erre a hiányos képességre bízva, hanem körültekintő, előkelő tehetségre, a ki nyugodt szilárd-sággal örökdió fölötté.

A gyermek szívilága.

(Felolvastatott a Zalamegyei Alt. Tanítótestület nek 1900. júl. 5-én Sümegen tartott közgyűlésén.)

Irtá: Nagy Margit.

Tanterv-revizió előtt állunk. Hogy mennyire válik előnyösnek, — mennyire fog az új tanterv, — helyesebben tanításterv, a sokat hangzatosított népiszkolai tulterheesen segíteni, — azt majd a jövő mutatja meg. — Ketség kívül a terv készítőiben: a Közköztartásügyi-Tanácsban, az Országos Bizottság tagjaiban megvolt a teljes jóakarát az új tervben a legjobbat adni gyermeknek, tanítónak egyaránt. A javaslatot megküldték az összes tanítótestületeknek véleményezés céljából. A járáskörök legnagyobb része, a megyei általános tanítótestületek majd mindegyike foglalkozott a tanterv-revizió kérdésével. Tapasztalt tanítók a jai mondattal el, szakavatott toleik írták meg a pro- és contra véleményeket. Ezek figyelembe vételével, tehát az összes tanítóság bevonásával készítették az új tervet. Elővástam, áttanulmányoztam valamennyit; figyelmesen meghallgattam Hoffmann pog. írt. tanárnak: „Az új tanterv s annak etikai vonatkozásai” c. mély tanulmányról tanuskodó értekezését, melyet a Zalamegyei áltl. tanítótestületnek 1899. aug. 25-én Tapolcan tartott köz-

gyűlésen olvasott fel. Ehhez hozzáadva a magam szerény véleményét, elmondhatom, hogy az új tanterv sok jót, — elég festettség, de sok újat nem tartalmaz. — Csekélységem s tudományom kártársaim közül is többen, — talán helyes tanítás érzékénél fogva, egyik-másik tanítót, természetesen a régi tanterv keretében, — eddig is az új tanterv intenciójának megfelelőleg tanítottuk. Így pl. évek óta hetenkint külön órán át tárgyalom a tört. olvasmányokat, amint azt az új tanterv megkívánja. A nyelvtan osztályomban régebb idő óta szintén csak eszköz a magyaros beszéd-fogalmazás-tanítás és helyesírás szolgálataiban. Említhetnék egyes-mást, amit én feleslegesnek tartok a népiszk. tantervben, de ezek elvegre is egyéni vélemények, melyek a tanterv jóságát nem csökkentik. Nekem ez lenne a kívánságom, másoknak meg más; 27.000 tanító kívánsága pedig csak nem juthat érvényre. Különbön a tanterv mint neve is mutatja — csak terv, keret, vázlat, melyet tartalommal kitölteni, melybe szint, életet lehelni, a tanító tisztje, feladata.

Teljes bizalommal és örömmel üdvözlöm az új tantervet kiváltóképpen azért, mert világosan kimondja s követeli, hogy a tanítás a vallásos, hazafias, erkölcsös nevelést vegye alapjául s a tantárgyak egyenkint és összesen az Isten és haza szeretetre való nevelést, az isteni és társadalmi erények megismertetését és gyakoroltatását előzzék. Tehát gondoskodik az új terv az értelem és szív kiműveleséről egyaránt. Talán nem fognak túlságosnak tartani, — hisz nő, tanítónő vagyok s leánygyermekket tanítok, nevelék, — ha kijelentem: a szívnevelését, a kedélyképzést fontosabbnak tartom az értelemképzésnél. — Eddig sem tellettem, ezután sem fogom féltetni népiszkolai tanulóink tudományát; az új tanterv szerint is, — úgy mint eddig rosszul jól jobban és legjobban, — ki hogyan tudja, eltanítjuk a tantárgyakat, — s iparkodni fogunk a tananyagot a legkisebb morzsáig fel-do gozni. Ismeretekben tehát nem lesz hiány; tudomány lesz mindig annyi, a meenyi a népiszkolát végzett tanulóknak szükséges, részint, hogy tanulmányait folytassa, részint hogy azt elhagyva, az egyszerű életviszonyok között helyet meg-állja; írni olvasni tud; s számolás alapművele-keit is ismeri; a többire megtanítja természetes esze, a gyakorlat s az élet. De hogyan történjen tanítványaink szívének művelése, nevelése? Az új tanterv kijelöli, hogy ez a vallás és erkölcs tanítása, — a szív-élet nevelés olvasmányok tárgyalása, a történelem elő-adásával és a művészeti tárgyak, különösen az énektanításával kapcsolatban eszközöltessek. De hogyan és miként? Mert pusztán a versenyt, történelem tanítás vagy az énekelletés még nem szívkepzés. Ennek hogyan és mikéntjéről óhajtok ma szólani Önök előtt, jóllehet ez irányban csak

általánosságban lehet utmutatást adni, mert éppen a szívvilágban előforduló jelenségek annyira egyetlsek, az érzelmi: erények és hibák s azok nyilvánulása annyira személyhez vannak kötve, hogy úgy ápolásuk, mint orvoslásuk minden egyes esetben külön eljárást kíván. Az ezen irányban felt szerény megfigyelésem 12 éves tanítói működésem alatt gyűjtöttem össze, mert mindig különös érdeklődésem tárgyát ke-paste tanítványaim szívvilága s mindig jobban elcsüggesztett, ha növédekem szívében átadtam termékeiken talajra, mintha a törtek szorassat vagy az ok és célhatározó közt különbséget nem tudtam velük megértetni. Ezen tapasztalat szerzett gondolatokat szívémben hivatásom és a gyermekek iránti szeretetben felmelegítve, a lelkesedés tollával írom le. Szívből jönnek — szólnak szívhöz.

Hogy a szívkepzés nagy fontossága munká-jához foghasznunk, — mindenek előtt ismernünk kell munkáságunk színterét: a gyermek szívet. Nem azt a kis darabka, kamrácskakkal, pitva-rokkal elhatott izomdarabkát, — hanem azt a kis virágos kertet értem én, melyben egyfor-mán tenyésznek a szepnek, jónak, nemesnek virágai, a rossz hajlamok, szokások káros hajta-saival. Ezt a helyet kell nekünk alaposan ismerni; itt van alkalmunk hivatásunk rontosabb és szebbik részét a nemesítő nevelést gyakorolni. Ismernünk kell a szívvirágoknak természetét, fejlődését, ápolásimódját; s ha egyszer az elhintett magvak termékeny talajra találtak ezen kis kertekben, a gyermekszívekben, cda hassunk, hogy ott gyökeret verve meg is hono-sodjanak. És ha észre vesszük, hogy kis kert-jeinkben gaz, dűdya nő, és elnyomással fenye-geti kis virágainkat: siessünk a bajt orvosolni, ügyes kézzel szerető szízzel fogjunk kiirtásához; vigyázzunk, nehogy elhamarkodva tépjük ki a gyomot, egyengessük puhítsuk előbb a talajt, óvatosan húzzuk ki a gyökeret, nehogy egy száls is benne maradjon s újra kihajtsa. A kiirtott gyom helyébe dűtsünk egy egy erény-virágot, hogy helye üres ne maradjon.

Begyűjtök néhányat ezen káros és veszedel-mes gyomokból, melyek gyakrabban gyökeret vernek a gyermeki szívében a melyek sokszor megakadályoznak a szívnevelés munkájában. Önök is bizonyára ismerik e vadhajtsók neme-lyiket, melyek különböző változatban a talaj és környezet minősége szerint lépten nyomon előnkbe lépnek. — Ilyen vadhajtsók pl. a hazudásra való hajlandóság. Igen fontos és figye-lemre méltó gyom ez a gyermeki szívében; tanítványaimmal az évek hosszú során át többféle alakban ismertem meg ezen sarkalatos hibát. Megbocsátható, könnyen orvosolható alakja az ugynevezett állentgetés, midőn a kis bűnös hanyagságot mulasztását, későjövését mente-getni igyekszik; ilyenkor még az is elég eszes-séget tanuít az „ok-ok” kigondolásában, a mese szövevényben, ki, különben tán egy egyszerű bővített mondat kigondolására sem képes. Már komolyabb a baj, ha valaki csak azért hazudik — hogy hazudjék, mert könnyebb a lelkeinek ha nem mond igazat. — Előb helyen említettem e vadhajtsát, — mert sajnos, leggyakrabban elő-fordul kis virágos kertünkben, s mert tán vala-mennyi lelkigyom között ez a legkárosabb, hisz minden vétek, bűn alapja a hazudás. — Azt hiszem az itt lejegyzett kártársak majd minde-gyike tudosa saját tapasztalásából eseteket fel-hozni, — azért nem akarnám szives figyelmüket eolatans példákkal fásztítani.

Dr. Olah Gusztáv az angyalföldi tébolyda or-vosa „Az elmebeli gyenyekedés gyermekeknél” c. igen érdekes értekezésben említi a káros hazudomái ösztönt. — a hazudást nem valami különös célból, de betegségből; — kezdődik ott, mikor a gyermek beteges phantáziával olyan dolgokat mond el vagy ír le levélben magáról vagy környezetéről, melyek a valóságnak nem felelnek meg. — Elemi iskolai övédekéknél ez az eset ritkán fordul elő, de azért már saját tapasztalásom körében is előfordult. Hallottam ugyanis, amint egy kis leány elbeszélte társnőjé-nek: mit ettek ebédre. A képzelet összeállította nem igen jó volt, de is-erve a kis lány körülményeit, tudom, hogy olyan ebéd sohasem került az illetők asztalára. — Ilyen hazudomái ösztön-nel írják le sokszor az intézeti övédekék társnőiknek otthonukat, — amidő a szobák száma csodásan megszorodik, a kert parkka alakul s tán a papa is előbb kap magasabb rangu hivatalt a nagyvirágó beteges képzele-

klerikálisok természetesen megvádolnának istenta-gadással, szabadkőművességgel. És mégis ez volt az első, az öntudatlanul kiformalódott ok, a melynek eredménye a mai háboru. Mélyebbre kell szántanunk, ha a történelem összefüggő lánczemei között a kiinduló pontot keressük. Előbb évezredek vallás-át akarták csendben elvenni kínától, aztán majd nemzeti jellegét. Ha az emberiség mozgalmának nagyszívi folyamata ez uton halad, ha az élet maga így kívánja is azt, ki meri azért azt mondani, hogy ez a mozgalom maga az igazság?...?

Európa nyújtózkodni szeretne, kénytelen vele, mert kiasi itt a ter, nem fér meg már rajta görnyedt teste és a hogy hosszú karja elérte a sárga vizek buja talaját, mohón kapaszkodott bele. Igen ám, de a copfos kínézert egyideig el-nézte nyugalommal; aztán maga így kívánja is azt, ki meri azért azt mondani, hogy ez a mozgalom maga az igazság?...?

— Elég! Ne toladjotok!

A drámai összeütközés itt kezdődik és ezt elősegítette az ország belső politikájának előttünk teljesen ismeretlen zavara. Ki kellett a szikrának pattanni. Kína féltékenyen vad tanítvánnyal őrizi nemzeti és vallási egységét, mintha csak Magyarország legújabb történetéből tanulmányozta volna ki a nagy igazságot, hogy minden nemzet-nél a legelső és legnagyobb átok az idegen nem-

zetiségek megtűrés. Ok tüzrel, vassal igyekeznek meggátolni minden erőszakos toladást, mielőtt ennek csirája mélyebb gyökeret verne hazajuk földjén. Joguk van hozzá.

Európa éhes és már ostromkodik is Kína roncain, pedig ez a dió nagyon kemény lesz. Hogy ez a háboru az alatomosság jegyében indult meg s hogy az európaiakat lemeszarolták, fejeiket Peking falaira türelték, ez már nem igen változtat a lényegen, ez már csak a háborukülső formájához tartozik. A lényeg, az igazság régebb keletű: Európa eszeveszletten toladott, éhes volt Kínára.

„A haza minden előtt!” Erre oktattak ben-nünket az iskolában és minden nemzet fainak ez az első és legnagyobb kötelessége. A hazáját, nemzetét félti a bokszer, és mi, kik szabadságunk-ért nem egyszer állunk síkra, most bizonyos ellenszennvel nézünk, mikor a bokszer ugyanazt cselekszi, mert talán a formákban kissé barbar. A kegyetlenkedés relativ fogalom, a háboruban, a politikában nincs sohasem igazság, vagy talán csak ez: a cél szentesíti az eszközt.

Mi, ezer és ezer mérföld távolságról figyelő objektív szemlélők, a lelkelek harci riadójának megbomlott, örült zajából csak a sötét kegyetlen-keedés egy-egy akkordját halljuk. Finnyások va-gyunk, egy kissé pozolunk a humanizmussal, szóval mi az igazságot nem látjuk, vagy nem akarjuk észrevenni.

barátunk, a kedélyképzésben hü segítőársunk, Pósa Lajos: „Szeresd a gyermeket“ c. remek költeményében.

Ezekben kívántam elmon daní szerény nézetimet a szivnemesítés és kedélyképzés fontosságáról és mikéntjéről. Bársokat beszéltem, tudom még sem mondtam el mindent és nem úgy, amint azt értem. Tán tulságosnak is tartják némelyek nézetimet, midőn a sziv felsőbbiségét és előjoga hangoztatom az értelemmel szemben, — de ismétlem; nő, tanítónő vagyok s leánygyermeket tanítogatók, nevelgetek; nekünk pedig egyedül kincseünk: szivünk, — fégyverünk: a szeretet. Hisz a nő akkor áll igazán rendelkezésnek magaslátán, ha inkább szíve, mint értelme van kiművelve.

Most pedig hivatásom iránti szeretetből ahatott szívvvel kérem a tanítói tábor jelenlevő barcosait, adjunk hátát a jó Istennek, hogy „annyi balszerencse közt is mindenha megáldotta működésünket és „oly sok vizzály után“ — sem meg nem törve, sem meg nem fogva, — de erőben és tehetségben növekedve léphetünk át az új századba. — Lelkesedéssel bontsuk hát ki az új század küszöbén és lobogtassuk magasra a nevelő tanítás háromszínű lobogóját és arra tégyünk fogadást, hogy a gondjainkra bizott gyermekeket mindenha az Isten, háza- és királyi tisztelgetésére és szeretetében fogjuk nevelni.

Ugy legyen!

Magyar türdök.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Nagyon szomorú állapotban vagyunk mi a nyaralásunkkal, a furdözéssel. Pedig nem csekély fontoságu ennek a helye megoldása.

Szinte a természet rendje kezd lenni, hogy a mint elparentáljuk Karneval ő fenségét, az se baj, ha még csikorog, hó borít mindent azzal kezdünk foglalkozni, hova megyünk a nyáron?

Ostendétől, Dieppetől Málnásig, Gyertyánligetig, Tatrafüredről Mehádiáig minden: oly kis és nagy közégben megfordulunk, hol legálább egy (a terjeszti árnyé at. Az már a verünkben van, hogy Ostendénél kezdjük. Csak akkor szoktuk ezt és még néhány más helyet kis és messzinek találni, ha a naprótnapra érkező propektusokban levő számokat összevetjük budget-nk azon rovatával, mely a nyaralásra megszavazott összeget rejtgetei.

Nyaralni kell! Ha a házi orvos nem is tüzi ki a záros határidőt, melyen innen okvetlen beadjuk a kulcsot, ha itthon maradunk, egyre nagyobb vágyon óhajjuk a sok szürkeség helyett a zöldet, a „űzgot, a por- és szénatomoktól ment levegőt.

Az idő gyorsan telik s így már-már határozni is kellene. Hát hova is menjünk? A határon innen-e vagy túl? A szivünk s lelkünk idevonn a Kárpátok-űzezte, Balaton-mosta mesés szépségű földre. De tehetünk-e arról, hogy zsebünk is van! És ez a zseb hangosan mondja, hogy biz' az keptelenség. Hiába látatja velünk patriotizmusunk még kékebbnek az eget, zölddebbnek az erdőt, ligetet, azt a luxust, hogy itthon szivjük az ózondus levegőt, bámuljuk a fenyvesek égbe nyuló caucsain átörő ég kékjét, vagy áztassuk magunkat a Balaton hársnyos hullámaiban; sokszor a legnagyobb áldozatok árán se tehetjük.

Nem hiába özönlik ki az országból a közönség főleg Tirolba. Eget, fenyveset ott is lát, a levegő is balszamos s a mellett minden hozzáférhető is. A helységek, ha nem is „kimondott furdök“, közvetlen vasút mentén vannak. Nem kell 4—5, még 6 óráig is középkorbeli utakon agyonrázalt magunkat. A községek tiszták. Nemcsak szombat este szőpörnek a házak előtt. A nép előzekeny, udvarias s nem veti feljebb a fejét, ha meglát, nem kíván közönséget minden lélegzésnél, mert kegyeskedik megengedni, hogy az ő levegőjüket szivjük.

Fotórekvések az, hogy jövőre is oda menjünk.

Legszébb kirándulohelyeikre kitűnő utak vezetnek. Konnyhájuk nagyon jó s az, hogy nem srófolják fel árakat úgy hogy azért Palkóvits-nál is dimerzhetünk, meg a portástól kezdve a Zimmerfraug is azon is tul nem tartja felénk

a kezét borra valóért hét lélek, hogy aztán a szerint taksálhassanak, bizony elég ok arra, hogy vissza is menjen, a ki egyszer ott volt.

Szinte fájdalmasan érintet az a „okra szép és jó. miket láttam, mikor végigjártuk az Amperrot a Pusterhalt.

Fájdalmasan, mert itthonra gondoltam, hol a természet, ha pzarabbul nem, de oly bőkezűen mindenestre elhalmozta az ors zágot szépségekkel. De racionális dologal volna-e az, ha azzal a tudattal mennének el, mondjuk Vityiló-füredre, hogy a prospektusra lerajzolt gyönyörű szállodának tetejéről átszivarog ay eső s elkészülhetünk rea, hogy valamelyik éjjel szeledebb természetű zuhanyra ébredünk. Mert i. i. az igazgatószáz ezelett 10 esztendővel felépítette a szállodát, de a tartozásra nem igen gondolt azóta.

Egyszer megkockáztattuk.

Ovtak ugyan, de hát nem akartuk elbírni.

A vasúti állomástól alig 15 percznyire fekszik a Magas-Tatra alján. Kell-e ennél szebb hely! Hogy tágul a tódó, hogy teleledt a 7 órai zakatolástól elbogyadt test, mikor leszállva a vonatról, kocsira ülve néhány perc múlva Vityilófüreden voltunk.

A park ugyan angolosabb s a szálloda is cirádásabb, stilszerűbb a képen, de ez nem rontotta meg az illuziót. A rajzoló tábláziájának tulajdonítottuk.

A szobák ijesztő ridegsége is hagyjan, de az már mégis bozantó, ha a szobaleányt már első nap 4—5 szór kell csöngetni s végre oly grandezával lép be, hogy hirtelenében azon gondolkozunk, nem kérdjük-e meg: parancsol-e valamit.

A fáradt test mihenőre vágyik. Lefekszünk. Hogy az agy kemény, monjuk: higiénikus dolog. De hogy valamivel hajnal után remítő csárdás és valcerek ugrasztanak fel az ágyadból, az már merénylet.

A zenekar ott húzza az ablak alatti a legelkenyszeredettebben a nótákat. Évezni kell a művészetet. Akkor azonban már tudjuk, hogy itt alvasról már szó sem lesz. Pedig azta komozió nyáron nem igen hajlandó az ember engedni, hogy addig aludjék, a míg jól esik. A ki azt hiszi, hogy a széllyzet a kongó folyókban labujjhegyen jár s a tisztított cipőket halkán teszi az ajtó elé, alaposan téved. Jó nyirkorgós cipőben „fellép“, a cipőket oda kopantja az ajtóhoz. Aztán nincs is még az emberrel tisztában az első vasárnapig a borra való dolgában. Addig pedig csak félelme előttük a publikum. Ekkor dől el aztán végleg, hogy egyáltalán leteünk-e?

Az étteremben első nap kitanulmányozzák mi látszik ki az új jövevényből s a szerint taksálnak a pincér urak. De ha ki is elégítjük, öket bususan s megvagyunk győződve, hogy azért a borra valóért tul a határon ide s tova másodsor is megebédélhetünk, tudjuk jól, ha belép a megyebeli aispán dedunokájának a pegyediző unokaöccsére, ha már utban van is felénk a tállal, visszafordul s megkerdezi előbb alaposan, hogy mit óhajt a nagyas úr.

Ilyenkor azután, ha pisztrángot kérsz, csukát ajánl, ha rosbeafre volna kedvünk, csak file-t van, ha gorgonzolát rendelünk, scwarzenbergit hoz.

A drágaságot még elviseljük, de délutáni állmunkból a szobák között levő társalgóból a Czur skála vagy a Cerny etude hangja ébressz, felidézve összes ebbeli gyermekkori kinajukat, úgy a hogy bele szokának, sok más komoziónról lemondanánk, az utak rettenetessége miatt még három pár cipőt is rendelünk, de az olyan esetek minden ünérzetes embert felháborítanak.

— Hogy lehetne ezen segíteni? Csakis egy változathat rajta: a józan társadalom.

Hogy furdögylet egyáltalán nincs, annak az igazgatóság indolenciáján kívül maga a furdöközönség oka, mert nem helyezkednek arra az álláspontra, hogy ha már egy kis területen vannak, tegyék kellemessé egymás itt tartózkodását. Egyik jobbra, másik balra húz.

A könyvtár néhány napilapon kívül legfőbb Ohnet s Feuillet regényeire szorítlozik. Modern magyar irodalom termékeit hiába keressük.

Mint hogy; pedig az olvasó a kártya-szoba mellett van, honnan az alsó bemozdásai hangzanak át: szinte föléleges az igazgatóság bőkezűsége, mert a ki bemegy, mielőbb igyekszik kikerülni onnan.

Mennyi pénz várdorofezek miatt külföldre. Pedig ha volna valami, a mi megkötne a furdöző közönséget, mennyire javulna azokon a rossz megélhetési viszonyokkal bíró helyeken a szegény nép sorsa. Háziasuruk, téli foglalkozásuk nincs s így szinte természetes, hogy az a pár embert szípoilyozsák, azon akarják megvenni, mire télen szükségük lesz, kik odavetődnek. Ez egyik oka a nagy drágaságnak is.

Erős elhatározással, e könnyen megszűntethető mizeriák nagyot lendíthetnének ezen az ügyön. Ha a furdötulajdonosok plá e megérteinek a személyzettel, hogy ók vannak a furdözőkért, nem a furdözők ő értük, örömmel keresnők fel azokat a helyeket, melyeket a természet oly sok szépséggel ruházott fel.

Hogy ez minél előbb bekövetkezzék, nagyon sokan óhajják, közülük hiva:

Tr. éral.

XX

HIREK.

— **Helyi iparkiallitás.** A nagykanizsai helyi iparkiallitás bizottsága f. hó 15-én vasárnap d. u. 3 órakor Vécsey Zsigmond polgármester, kiállítási elnök elnöklésével a városház nagytermében ülést tart.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A dunántúli ag. hitv. ev. egyházkerület ez évi rendes közgyűlése idejűl aug. hó 8 és következő napjain, helyéül pedig Gyónkőti útszék ki Gyurátz Ferenc a kerület püspöke és hathalmi I. háza-Lajos a kerület felügyelője. A meghívókat a szeptemberben bocsátják szét.

— **Házasság.** Mayer Hendrik Vasasról f. é. július 22-én d. e. 10 órakor köt házasságot Löwy Janka kisasszonnyal Nagykanizsán, az izr templomban.

— **Terep felvétel.** Pino Arthur altábornagy Czibula János cs. és kir. őrnagy vezénylete alatt 10 hadisekölai főtiszt terepfelvétel végett e hó 12-én vasárnapunkba érkezett.

— **Megjutalmazott gazdasági cseléd.** A földművelésügyi miniszter Keszey János öhideroyei m. jorgazdának 40 évi hü szolgálatáért emlék érmet és oklevelet adományozott.

— **Zenés mise.** Ma vasárnap délelőtt fel 10 órakor a honvédeknek közműködésével zenés mise lesz a szent-ferenciek templomában. Musz a Károly a széphanagu káutor solot fog énekelni.

— **Üngyilkosság.** Sajtóri Etelka karmacsai lakos e hó 2-án gyermeket szült és közvetlen utána üngyilkossági szándékból az udvaron alkutba ugrott. Mikor kihalzták még élt, egy óra múlva azonban meghalt.

— **Tartssuk be a törvényt!** Több oldalról azon panasszal fordultk bosszánk az üzleti alkalmazottak, hogy dacára a törvény világos rendelkezésének, mely a munkaszünetet pontosan meghatározza, a főnökök a munkaszünet ideje alatt alkalmazottakkal zárt ajtóknál mögött dolgoztatnak. Eltekintve attól, hogy a főnökök ily eljárással határozott törvényértést követnek el, az ily eljárás által megszűnik az alkalmazottak öszetlen munkakedve és ragaszkodása, mely a kölcsönös jóköt tisztelbentartása mellett mindkettőnek előnyére válna. Mert ott, hol az alkalmazottak ezt látják, hogy a főnökök öket a törvény által előirt munkaszünetről is megfosztják, ott a munkakedv helyébe csak ellenszédés és ellenséges indulat lép. Egyenesen felhívjuk városunk rendőrfőkapitányát ezen helytelen dologra, hogy azon főnököket, kik zárt ajtóknál mögött dolgoztatnak, érzékenyen megbüntesse. A dolognak egyébként az lenne a leggyorsabb megoldása, ha az illető alkalmazottak maguk találnának módot arra, hogy a rend-

Géség az alkalmazottaknak ily törvénysértő kihasználásáról tudomást szerezze.

Értéklött ember bosszúja. Keszthelyen tavaly körjegyzői választottak. Takács Imre főszolgabíró első helyen Schönfeld Györgyöt ajánlotta, a ki, mint helyettes körjegyző, évekig szorgatta a községet. Tehetséges, jóra való embernek ismerte mindenki a főszolgabíró jelöltjét, csak egy hibája volt, nagyon szerette az italt. Ezért aztán meg is bukott a választáson. Schönfeld a kudarc után otthagya Keszthelyt, s községről-községre vándorolt, mert a részeges embert s-hol sem tűrték meg soká. Hogy, hogy nem, az a rögösmeje támadt, hogy szerencsétlenségének Takács Imre főszolgabíró az oka, és elhatározta, hogy magát is, meg a főszolgabírót is ayanlóvi, Tolnára revolvert veti és a múlt év szeptember 26-án Keszthelyre utazott. Az utcán találkoztott a főszolgabíróval.

— **Leszámolunk most, főszolgabíró ur,** elég volt a névezés kiindulásból! — kiáltott közvetlen közelből rállott. A golyó azonban a főszolgabírónak csak a bal karját surolta.

Takács a mérénlyőre sújtott esernyőjével aztán elietett. A sikos uton azonban elesett. Schönfeld abban a hiszemben, hogy megölte a főszolgabírót, háromszor önmagára löött, de sebétől kigyógyult. A kanizsai törvényszék a mérénlyőt szándékos emberölés kísérleének a bűntette miatt öt évi fegyházzal sújtotta s ezt az ítéletet úgy a pécsi tábla, mint Paiss Andor elnöklésével tegnap a kuria szűneti tanácsa is megerősítette.

— **Öngyilkossági kísérlet.** E hó 12-én este 7 óra után D. L. nagykanizsai hajadon, mert tudomására jutott szerelme tárgyának hülessége, Magyar utcai lakásán öngyilkossági szándékból gyufadatot ivott. Mután roszul lett, a gyorsan előhívott orvosok ellenszert alkalmaztak, úgy hogy a leány életben maradt. D. L. ekkora igaz szerelmének láttára taán meg fog tenni a hűtelen szerelme.

— **Népmulatság.** A nagykanizsai „Első Temetkezési Egyesület” saját alapjávára, folyó hó 15-én tréfas népmulatságot rendez a „Polgári Egyet” kerthelyiségében. Torma Antal cigány zenekara és a Hadastján zenekar közreműködése mellett. Kezdete este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 60 fillér. Felülfizetések tekintetve a nemes a célt köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Este fényes tűzjáték, s konfetti dobálás. Nappal szabad bemenet. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július hó 22-én fog megtartatni. Jegyek előre válthatók a választmányi tag uraknál, és a Sas vendéglőben.

— **Drága viszony.** Piberezik Lajos erdei napszámos Csesztregén birja lakását, melyet nem egészen hűségese hitvesársával oszt meg immár 16 éve. Ideje nagyobb részét az erdőn kénytelen eltölteni s ezért hitvese gyakran unatkozott. A község egyik dalias legénye Simon Kálmán, ki a donjuánkodáson kívül mellékfoglalkozás képpen a kanászi tisztiséget kelte méltósággal tölti be, már három év előtt arra vállalkozott, hogy az unatkozó menyecskét szórakoztassa. Az elvállalt feladatnak megfelelni törekedett, bár a férj több ízben a házbau érte s mikor egy ízben sűrű jelenlétének okát batorkodott kérdezni a legénytől, utóbb hűlegekkel dokumentálta az erősebb jogát; azóta a férj nem szólt neki, túrt némán, míg végre urnapján a bosszu órája ütött. A férj cupi csárdában ivott bánatában, az asszony sietett este a legényért, a kit szerencsésen a szobájába szállított; egy óra múlva azonban zörgettek az ajtón; az asszony kinyitja az ajtót s nem vár! férjét látta maga előtt; az asszony sehogysem akarta megtalálni a gyufát, a mivel a férj kellett logikával fixirozta a helyzetet lelki szemei előtt s a kiment a sötét konyhából a még sötétebb udvarra. A dalias kanászt bántotta a helyzet bizonytalansága s ennek azzal vetett véget, hogy egyszerűen ellépni akart; azonban az ajtó küszöbén a megbántott férj kést dűfött a hasába s most az egorzagi kórházban halálos veszedelemben elmélkedik a kanász az eset fölött.

— **Hangverseny a sörgyári parkban.** A városunkban idős honvéd zenekar ma vasárnap délután a sörgyári parkban fog hangversenyezni. A nagyközönség bizonyára szívesen fogja

megragadni az alkalmat, hogy olyan helyen gyönyörködhessek a katonai zenekar kitűnő produkciójában, a hol minden más élvezetet is megtalál. — A sörgyár jelenlegi vendéglőse Merkli János régi jó hírneve biztosítékot nyújt arra nézve hogy a vendégek legyenek ezek bármilyen nagyszámban, kitűnően lesznek kiszolgálva úgy az étel, mint az ital tekintetében. — A park az esti órákban fényesen lesz kivilágítva, hogy az ott tartózkodás minden irányban kellemes legyen. A hangversenyre a belépti díj nagyon csekély, egészben 30 fillér. Kocsik közlekednek d. u. 3 órától kezdve a D-ák-Ferenc térről; viteldíj 20 fillár.

— **A bosszu.** Gerencsér György kis-komáromi lakosát e hó 7-én egy vándorló szállást kér, de miután semmiféle igazolvánnyal nem bír, a gazda nem engedte házába. Gerencsér elment hazulról, s midőn ujra haza érkezett észrevette, hogy az udvaron kiterített ruhái mind eltűntek, a konyhája ajtaján pedig észre vette a feszítelés nyomait. Jelentés tettelet a csendőrségnek és nemskóra kézrekerült a ruhatolvaj M a k s z Pal berlini illetőségű csavargó szobafestő, az előbbi szállást kérő vándor személyében, ki tettét beismerie.

— **Villámcsapás.** E hó 8-án Bogdán Mihály göröghegyi lakos istállója villámcsapás következtében kigyullt és egy óráll. 10 mm. takarmánnyal és egy tehénnel együtt leégett. Biztosítva nem volt.

— **Pénzlopás.** Mujt héten Vinkovics Mihály kereklopási lakos szobájának ablakát ismeretlen tettes betörtte, azon keresztül a szobába hatolt és az ott levő zárt láda feltörése után 10 drb. 10 frtos, 1 drb. 5 frtos bankjegyet és 12 korona ezüst pénzt összesen 222 koronát ellopot. A csendőrség a tettest Plavincsek Lőrinc határorsi illetőségű csavargó személyében allapította meg, de dacára az erélyes nyomozásnak, mindeddig nem került csendőrszékre a penzoltolvaj.

— **Falb időjósítás.** Falb, a híres időjósító tényleg nem tévedett jóslásában július hóra nézve. Idő jósoló könyvecskéjében e hónapra meglehetősen állhatatlan és barátságatlan idő van bejegyezve és a mint, sajnos, tapasztaljuk, Falbnak eddig teljesen igaza volt. Falb július hó első felének hőmérsékletét mélyezek, a második felet rendeznek mondja. A hónap második felében számtalan zivatart és az utolsó héten nagy országos esőt helyez kiirtásba. Augustusra nézve sem kecséget benrűnket jobb idővel. Ez az ugynevezett megleghónap ezuttal ki fog tűnni különös hideghőmérsékletével. Sőt Falb azt állítja, hogy rendez hőmérséklet magasságot nem is fogja elérni. A csapadékoknak legelőjebb, mint országos esőknek szabad csak föllepni és különösen csak a hónap második felében. Ausztriára sokkal hevesebb viharokat jósol Falb, sőt a magasban fekvő helyeken augusztus utolsó napjaiban havat is jósol. A kritikus napokban, melyek augusztus 25-étől kezdődnek s néhány napot tartanak, óva int a hegymászásról.

Falb, mint kri ikus napnak jelzi júli. és augusztus 12-ikét, július 26-át, augusztus 10. és 25-ikét. A mit Falb július első felének barátságatlan időjárásáról előzetesen mondott, az tényleg be is következett. Nagyon kellemetlen volna a nyaralókra, ha a további jóssásl is találhatnánk; majd meglátjuk, hogy igaza volt-e neki.

Szerkesztői üzenet.

F. A. Helyben. Említett verse hozsánk nem érkezett.

T. V. Sajnálattunkra a szép verset mint nagyon is megkésztet nem közölhetjük.

Közgazdaság.

— **A gabonázletről.** —

A beállott kedvező időjárás folytán az aratási munkálatok ismét felvették s minthogy az új gabona már néhány nap mulva piacra kerülhet s a ter-

més jónak ígérkezik az irányzat igen lanyva lett s az árak robamosan bonyolultak. O bura 7 f. 25, ó rozs 6 f. 10, 20, új buza jövő heti szállítása 7 f. 30, új rozs 6 f. 30. Ó zab 5 f. 25, tengeri 6. f. 20.

Hogyan fokozzuk szőlőnk termését.

Nehezen barátkozik meg azzal az immár bebizonyított tényvel a magyar gazda, hogy bármiféle növény csak ott adhat elegendő termést, a hol a talaj termőképessége fenntartaték vagy épen öregbítették. Ha van is tekintettel az arany szabályra, azt legfeljebb szántóföldjein alkalmazza, de már azutan réjtét szőlőjét, komlóját trágyázásban egyáltalán nem vagy csak igen ritkán részesíti, pedig immár számos oldalról bebizonyított tény, hogy a szőlő is csak az esetben adhat jövedelmet hajtó termést, ha intenzív trágyázásban részesül. A természetes s tudva azt, hogy többnyire ávtizedeken keresztül egy és ugyanazon talaj haszallatik szőlőtermelési célokra, a nélkül, hogy az a tápláló anyag, mely a szőlő által elvonatik, bármiként is vissza pótoltatott vol a, mert bizony különösen régebben vajmi kevesen gondoltak szőlőterületeik trágyázására. Igaz ugyan, hogy a szőlők trágyázása nagyon fáradszó és költséges munka, mert nem kis feladat az istállótrágyát a többnyire magassabb-hegyeken fekvő szőlőkre felhozatni; ma azonban, mikor a műtrágyák olcsó áron állanak rendelkezésünkre, a midőn ezen kis terméjű trágyák hatásosabb táplálékot nyujtanak az istálló trágyánál ezen nehezség megváltozt, mert ezeknek a legmagasabb hegyekre való felhozására sem igényel nagy munkaeort.

Ezideig nem voltunk kellőleg tájékozva az iránt, hogy a szőlők minő műtrágyát igényelnek s hogy minő eredmény várható valamely műtrágya alkalmazásától.

Ma azonban az ország számos helyén végzett kísérletek kellő támpontot nyujtanak erre nézve is, halgaság volna tehát azokat figyelembe nem venni.

Ezen kísérletek egy és ugyanazon elv szerint az ország különböző pontjain hajtattak végre. A kísérlet mindenütt három párhuzamos parcellán ejtetett meg.

1. A egyes parcella trágyázatlan maradt, 2. foszforsav és kálium, 3. foszforsav és kálium s nitrogénnel trágyázattott.

Es pedig a 2—3-as tábla kapott 200 kg. 38%-os kálit vagy 450 kg. kanitot, a 3-as parcella a fentieken kívül 10% kg. chilisátrómat.

A kísérlet eredményeiből az tűnik ki, hogy a mindhárom anyaggal megtrágyázott parcellákon a kísérlet igen kedvező eredményt szolgáltatott. Es pedig a szuperfoszfát és kálival trágyázott parcellákon 10 kísérlet közül 8-on a termésobblet 50—250 kg. szőlő a chilisátrómmal is trágyázott parcellákon 11 kísérlet közül 8 helyen volt a termésobblet 200 kgon felül s ezek közül 3 esetben 500 kgon is felül, a midő feltes határozottsággal kiűnik, hogy homoki szőlőknek csak úgy érhetünk el sikert ha mind a 3 tápanyaggal trágyázzuk, miután azok mind a háromban szűkölködnek.

A trágyázás jövedelmezőségének kiszámításánál a vízben oldható foszforsav kilóját 23 irra a chilisátrómat és kénasav kálium q-ját 12 irra számítva a holdankénti költség, a vaatról való elluvározással együtt 34 irra tehető. Feltéve már most, hogy a fűrttermésobblet meghaladja a 300 kgot, a trágyázás még az az esetben is jelentékenyebb jövedelmet szolgáltat, ha a fűrt q-ja csak 20 irra értékesíthető, mitöz járul még a trágyázás utóhatása, a mi különösen szőlőknel szintén igen jelentékeny s így joggal mondható el, hogy a műtrágyák olcsó alkalmazásával módunkban van homoki szőlők jövedelmezőségét igen telenteen fokozni.

Kötött talajon is tettek kísérleteket igen kedvező eredményvel úgy szuperfoszfát és kálival mint letrágyául chilisátrómmal is. Akár homoki akár kötött talajon, ha nem ősszel, de mindenestre kora tavasszal hintendő el, egy a szuperfoszfát, mint káli.

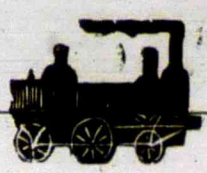
IRODALOM.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Országszerte ismeretes a Budapesti Napló mesés sikere. A lelkes csapat, mely a Budapesti Naplót megalapította, most, négy év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb buzságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és johirű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, a lap szabadelvű és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érzületének és magas iszlésének minden buzonygy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpátiáinak gyors feklőlésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, politikai cikkei, a melyek nyomatékosan teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes változatos, eleven rovatai a mindennemű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megtelelt a legvermesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó-közönség közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponkint jelentkeznek ez a Szerk. üzenetek rovataiban.

A Budapesti Napló szerkesztősége nem csatlódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, a mely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódjék benne, arra váltítve, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, a melynek belső tagjai: Veszi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Fülöp, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fai Béla, Gergely István, Hajdu Mihály, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, Kovács Jenő, Lackó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferenc, Pekar Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak diszes serege, a melyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Besseney Ferenc, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Victor, Halász Ignác dr., Kupa Árpád, Lengyel Laura, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka Szana Tamás, Szántó Kálmán és Tutsek Anna neveit emeljük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítékát jövőendő szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, a mely semmiféle idegen tőke szolgáltatásban nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar, nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. A Budapesti Napló karácsonyi ajándék gyanánt egy külső diszre pazar, tájékoztató, közhasznú tartalommal mindenre kiterjedő és szépirodalmi részében magas színvonalon álló naptárral kedveskedik kivétel nélkül minden előfizetőjének, azoknak is, kik a lapra havonként fizetnek elő. Ez a naptár értékes, művészi címtáblával, terjedelmével és

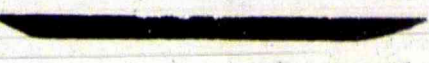
tartalmával messze felette van mindennek, ami ezen a téren ezideig nálunk produkáltak. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Naplóra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődők és válságos lelki épülőkre azoknak, a kiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.			
Budapest	3 óra 52	perc	reggel személy vona
"	11 " 57	"	d. u. gyors "
"	1 " 40	"	d. u. személy "
"	8 " 05	"	este személy "
"	2 " 07	"	éjjel gyors "
Bécs (Wien)	3 " 42	"	reggel személy "
"	1 " 35	"	d. u. személy "
"	4 " 08	"	d. u. gyors "
"	10 " 05	"	este személy "
Z-Egerszeg	8 " 05	"	reggel gyors "
Prágerhof	5 " 32	"	reggel gyors "
"	12 " 09	"	d. u. személy "
"	4 " 53	"	d. u. gyors "
"	11 " 22	"	éjjel személy "
Csáktornya	8 " 10	"	reggel gyors "
Báros	11 " 14	"	d. e. gyors "
Gyékényes	1 " 29	"	d. u. gyors "
"	11 " 41	"	éjjel személy "

Vonatok indulása.			
Budapest	5 óra 47	perc	reggel gyors von
"	9 " 30	"	reggel gyors "
"	2 " " "	"	d. u. személy "
"	5 " 03	"	d. u. gyors "
"	12 " 15	"	éjjel személy "
Bécs (Wien)	6 " 05	"	reggel személy "
"	12 " 20	"	d. u. gyors "
"	2 " 05	"	d. u. személy "
"	12 " 45	"	éjjel személy "
Zala-Szt-Iván	6 " 20	"	d. u. gyors "
Prágerhof	4 " 42	"	reggel személy "
"	12 " 10	"	d. u. gyors "
"	2 " 35	"	d. u. személy "
"	12 " 17	"	este gyors "
Csáktornya	6 " " "	"	d. u. gyors "
Báros	4 " 57	"	reggel személy "
Gyékényes	2 " 22	"	d. u. személy "
"	4 " 25	"	d. u. személy "

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP

Apró hirdetések.

Egy régi és nagyforgalmu
üzlethelyiség Hahóton a templom mellett, 40 éven gyakorlatban levő és legelőkelőbb keresletnek örvendő fűszer és rőtös-kereskedői helyiség, lakás és terjedelmes belső-terület. Venni szándékozók forduljanak dr. Dunat Ferenc apáthoz Keszthelyen. 213-3

Egy fűszerkereskedő megéde
ki a magyar és német nyelvet bírja (horvát nyelvben jártas, előnyben részesül) azonnali belépésre kerestetik
Strahia Testvérek fűszerkereskedésben Csáktornya.
224-1

Házhelyek eladása.
A „Zrínyi”, úgynevezett „Kis német”-utca hosszában, élénk forgalmu helyen fekvő három ház helyek alkalmas 532 □-ös területű széles bel-ütelek szabad kézből azonnal eladó. A venni szándékozókknak bővebb felvilágosítást nyújt Tubóy Victor ügyvéd.

Hirdetések:

Ami az idegeket csillapítja.

Herc Bernát ur Turapatakról (Liptó Tepla) levélben jelenti nekünk idegbetegségének gyógyulását, mely hosszú szenvedések után következett be.
— Nagyon boldog vagyok, írja, hogy a Dr. Willams-féle Pink-pilulák, melyek dicsőretéről gyakran hallottam, idegbetegség ellen kitűnő szernek bizonyultak. Fogadja halás köszönetemet. Az idegek túlfeszültsége nagyon gyakori fájdalmat, s gyakran komoly zavarokat okoz. Az idegrendszer a test különböző szerveivel benső összeköttetésben van, arra a mozgást átviszi és ott az érzés jelenségét okozza. Ezért ha a idegközpont beteg, azt mondhatjuk, hogy az egész szervezet beteg. Azok kik ily bajban szenvednek, mozdulataiknál kellemetlen érzést sőt fájdalmat éreznek. E betegleg legtöbbjét migrén bántja, lássuk, hallásuk zavari, gyakori szívdobogásuk van és a vérkeringés rendetlen. Ha alszanak, lidércnyomás zavarja őket, eltávoznak, erejük csökken s komoly rendellenések állhatnak be. Az idegek gyöngülése, a vér szerényesége, ezek a baj eredményei; hatnak az idegekre, helyreállítani a vért ez az orvos-ág. A leghatásosabb és a leghíresebb orvosok által legjobban ajánlott gyógyszer a világon a Pink-pilulák neve alatt jól ismert. Cudálato eredményeket mutattak fel nemcsak idegbeteg-égeknek, hanem vérzegéységnél, sárgaságnál, gyomor és belbajnál, reumánál és általános gyöngeségnél.
Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban TÖRÖK JOZSEF gyógyszerésznél, Budapest Király-utca 12. doboza 1 frt. 75 kőr., vagy 6 doboz 9 frtért.

Látható reggel 8 órától este 10 óráig.

Koczka világhírű
Muzeuma
és
Panoptikumja

Saját a célra épült mintegy 400 méter nagyságu csarnokban
a régi Sörház udvarában.

Helyárak: Panoptikum 15 kr., anatómiai muzeum 15 kr., külön osztály 5 kr., katonáknak az összes osztály 20 kr.

Hirdetések
 felvételnek e lap kiadásától kezdve
NAGY-KANIZSÁN.

Állatgyógyászati diätetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

50 év óta a legtöbb istállóban használják étvágyhiány, rossz emésztés ellen, a tej feljavítására és a tehének tejelőképességének emelésére. — 1/2 skatulya ára 1 kor. 40 fill. — 1/4 skatulya ára 70 f. Valódi minőségben csak a fenti védjegyvel kapható minden patikában és drogueriában.

Főraktár: II.
Kwizda Ferenc János
 cs. és k. osztr. magy. román és bolgár hercegi udv. szállító
 kerületi gyógyszerésze KORNÉBURGBAN Bécs mellett.

M.K.EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY
 SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
 HEGYFORRÁS
 ICENTISZTA
 BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
 FÜSZERKERESKEDESEKBE
 VENDEGLOKBE
 ÉS MINDEN VASUTI
 ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

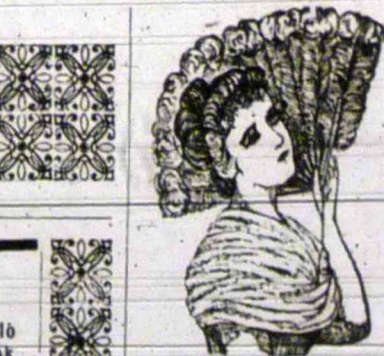
Nagy-Kanizsán:
 Günsberger Jakab, Fesselhofer József, Strém János
 Klein, Marton és Huber és Neu és Klein urak
 kereskedésében.

Szerencsésé

tesz egy finom, fehér úde arcszín és egy arc, szép és bürtisztálanságok nélkül, — a ezért használják

Bergmann illiomtejszappanát
 ára darabonként 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védjegy: két bányász.)
 Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc uraknál.

KLYTHIA a bőr ápolására
 szépítésére és
 finomítására **PUDER**

Legelőkelőbb ütözéki, bál és társalgó Puder.
 Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben
 Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
 cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.
 Főraktár: BECS, I. Wollzeile 3.
 Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésben és g... arban. NAGY-KANIZSÁN: Alt- és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknek 51.

Egy doboz ára
1 forint 20 krajcár

Utánvétellel vagy az
 összeg előleges beküldése után küldetik.

PÁRATLAN A
Thymol
 FOG-CREME

Legkellēmesebb, legkitünőbb és nélkülözhetetlen
Fogtisztító szer tubusokban.
 TÖRVÉNYESEN VÉDVE.
 — egy tubus 60 fillér. —
 Kapható mindenütt. 386-7

6 tubus díszes dobozban 3 kor. 80. fill. bérmentve
 Gyártó: Készítő és főosztályi raktár:
SCHWARTZ illatszergyára
 Hygien. kosmet. laboratorium
BUDAPEST, VII. Damjanich-utca 28.
 Gyári Raktár és főküzlet: Temesvárott

THIERRY A.
mell- és gyomor-balzsamát

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védjegyvel van ellátva. Felismerhetetlen szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbapdvag bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szállítóküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse
 (csodakenőcsnek nevezik)

nitőlérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatósága. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsnek egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott ontszant, sjobban pedig egy 22 éves rákserű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatósága mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátégely bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőügyjelhez
 Prograda, Prágerhof felé, a Döll vasut mentén.

— Prospektus ingyen és bérmentve —

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használni a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Isaigano Dordogns, Ko pe hága,
 fabrikau farma. Milánó,
 A. Bertoloni. Maimo, Sverige, Apot. Lejonai.
 Nantes, Pharmacie C. Fredot,
 Apoly. Palermo Páris, Pharmacie française. 1 & Place de la République, Pharmacie Daprey, Rue de francou Bourgeois.
 Prága. Róma. Corpo, Agenzia del Pollicinaco. Raubaix, Pharmacie F. Gerrath Sarajewo, Szeged. Temesvár Triest. Velence Vichze. Zürich

Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védjegyvel valódi.

Tarcsa gyógyfürdő
Vasvármegyében.
Glaubersó-tartalmú szénsavdús vasforrások

A legújabb módszerek szerint berendezett meleg- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hű és meleg; a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer szent, sz. pék randulások. A női szorvek bántalmi, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják

Évad május 20-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Földvilágossággal szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Allandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyfürrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és táviratállomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőr, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (5-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bár- és társaskocsik (omnibusok) tartják fenn; egy négyülösös bárkocsi ára 4 korona 50 fillér, társaskocsi egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasúti kasszáknál Szombathelyen Felső-Eőr között. 166-68

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dusan felszerelt fűszer, festék, gyarmat, legfinomabb tábla és afixi olajok, valódi jamaikai rum, orosz tea, likőrök, továbbá milly-gyertya, szappan, rizskeményítő, mandola, merseola szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum és minden a szakmába vágó cikkre.

Ásványvizek, dekaratált szesz feltűrt palackokban megbízható csiraképes mezőgazdasági vetemény magvak.

Trifaili-község eladás nagyban és klesirynben.

Az összes budapesti gőzmalmok listájából, mindig jelentékeny raktár **Postai megrendelések pontosan eszközöltek**, olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hírnéynek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újja átalakított fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny kézzel beünket fenti árak ajánlata, melynek minél számosabb pártfogóinkat alázattal kéri

Balaton Testvérek
 fűszer, hazai termék és lisztkereskedés
 Nagy-Kanizsán
 220-52 Eötvös tér a „barát pékhez.”

A női szépség
 előidéző, tökéletesítésre és fenntartására legkifejlesztett és legbiztosabb a

Margit Crème,
 mely vagyintá, sem árgányt, sem álmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és színtelen

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckrém pár nap alatt eltávolítja a bőrtől a pattanást, bőrtörést (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat, redőket, himlőbelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkifejlesztett óvszer nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit bőlgypor 50 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fűzőp (Zahapasta) 50 kr. Margit arcvíz 50 kr.

Szántalan díszemű és közönséges levet.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvételrel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
 113-5 ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogria üzletben és illatszer kereskedésben.
 Főraktár: **FRÁGER BELA** és **Relus Lajos** gyógyszerár az „Igazságos” Nagy-Kanizsán.

KITÜNTETVE

1896. illeniumi kiállításon arany érdemkereszt és milleniumi nagy ármel.
 1897. isabéri nemzetközi vetőgépversenynen első díj: **allamj aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépversenynen nagy díszre; első díj: aranyéremmel
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenynen első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel
 1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C.
 gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán
 Ajánlja:
MAGYARORSZAG
 legjobb és
LEGJOBB
VETŐGÉPÉT
 s szabad, kivált, ató kapacit
 lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

orvetőgépet **„Perfecta”** olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szes-
 orvábbba szesb. kezelt, több kiállításon első díjjal kitüntetés
 Sakrendszerű azélekkelt, boronált, árgányait, szénagyújtott, rostált, triureit.
 darálót, szeeska és répavágót, kukorica-morszóit
 és mindenféle gazdasági gépet.
 Elvállal malom és vízvezeték-berendezéseket.
 „Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt.
 -20 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenütt kapható.

Saga's Kalodont

1-36 ellamert legjobb fogtisztítóeszer.

Szivattyuk Mérlegek

Mindenféle csövek.

Szivattyu és gépgyártási vállalatok társaság.

Schwarzen-gerstrasse 6. **W. Garvens, Bécs.** I. Waifisch-
 gas u Nr. 14

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kulford vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felhívult minden más gyártmányt tartóság keményység és fény tekintetében.
 szárad hat óra lefolyás alatt jótállás mellett
 sokkal kiadósabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 kg-er elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszori bemázolásához,

tehát használatban a legolcsóbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — **FIALOVITS LAJOS** butorraktárában.

Szerkesztőség:

Városháza épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra között.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városháza épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: ~~csütörtök~~ és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyiltárpetitum: 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézkedni.

Bérmentetlen levelek csak a tiszteletből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felölts szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 19.

Aratási ünnepek.

Nemcsak a poézis sirathatja az aratási ünnepek ellefedett népszokását, hanem sirathatja a társadalmi pacifikációt is.

Mily-bájos, megindító, költői volt az aratási ünnepek tarka népszokása, ez a ritka ünnep, melyet nem hirdetett a kalendáriumi vörös betű, de a melyet nagy normanappá avattak a szívek. És mint minden ünnep, ez is a békét, a megnyugvást, az altruizmust, a társadalmi korlátok leomlását és a szeretet szolgálta.

A pünkösdi királynék látománya nem is hasonlítható a régi aratási ünnepekhez, melyek — csak idézzük fel gyermekemlékeinket — a munkának apotheozisa volt. Mikor jehült az utolsó rend is és megolvasták a keresztek, kijelölték a részt, számba vették az ég áldását és kölcsönös bizalommal kirólták a munka bérét, akkor hátra volt még egy aktus.

A mit az alföldi magyar így fejez ki: a parola. De ez a parola ünnepélyes volt. Kaszások, marokverők az udvarházak nagy portáira heje-hujával, nótaszóval, aratási szimbólummal, buzakalászszal vonultak fel.

A munkaadó háza-népe már várta. Az öreg bundagazda még rigmust is kerített. Néhol a marokverők karéjba állottak és a buzakoszorus aratólény közt végig játszótlak az alkalmi társasjátékot.

A munkaadó pedig vendéglátó gazda volt, a ki, a költő szerint „nem feledte ki a gazda, nem feledte, kit vendéglátó — ráköszöntötte az ő munkásaira” a poharat, párolgott a birkapaprikás illata, kikerült a marokverők közt a dudás, a csimpolyás is, olyan vigadás kerekedett abból, hogy az ifjabb része megemlegette a másik afálásig, mindenek felett pedig nagy tisztességére szolgált a gazdának és ápolta, segélyte, fentartotta azt a patriarkális benső viszonyt, a melyet majd majd úgy siratnak sokan, mint az aratási ünnepek megszűntét.

Es mintha okviszonyba volna a kettő hozható. Ugyanis meglazulván a birtokos és munkásosztály érintkezési pontjai, a bizalom, a szeretet és ragaszkodás érzetének is gyöngülnie kellett. Lassan-lassan új érintkezési pontokon serkedt fel a magára hagyott osztály reménye. De ezek a remények egyoldaluan a munkaadó ellen

játszottak ki. Majd azok, kik társadalmi alakulásunk tüneteinek oknyomozó törtériját megírják, ki fogják mutatni, hogy mily egyenes arányban van az, hogy a mint a birtokos-osztály vezető keze alul kimaradt a munkáselem, sodortatott lassankint a nemzetközi propaganda céljaira.

Kétségkívül idők során az életviszonyok a munkáskereset normáit is változás elé hívták, a míg azonban a munkás és munkaadónak megvoltak a maguk érintkezési pontjai, mikor még voltak alkalmak, mikor a szívek megnyilatkozhattak, a vágyak alakot nyertek atranzakció amagamedrében, idegen beavatkozás nélkül sikerült: addig a fokozódó életviszonyok szerint méltányos bérmeelés, a speciális vágyak megannyi külön-külön faja érvényesült, a mint az életben szokott: mindkét fél kölcsönös belátásával, engedésével és egyezésével.

Nem a maga természetes társadalmi vezető-körében maradván az az elem, bizalom helyett bizalmatlanság, szeretet helyett gyűlölség, egymásra utaltság helyett nyerserőnek szolidaritása, a békés megegyezés érzése helyett egy, a mezőgaz-

TARCA.

A szerelem.

Írta: Vajdai Szabó István.

Elhatároztam, hogy a szerelem legkiválóbb tüneteit fogom ez alkalommal elemezni, úgy azonban, hogy a lényegesek közül mi sem maradjon ki, s az elemzés alapján az legyen megállapítható, miszerint az az elmébántalmak egyik fajához tartozik.

Hogy a szerelem csakugyan betegség, a fölött a régi kortól kezdve mind e mai napig egy szakértő sem kételkedett.

Mózesnek a teremtésről írt könyve II-ik részének 21. és 22-ik verseiben meg van írva, hogy midőn az Ur látta, miként Adámban hasonló lényt nem teremtett, mely elmét bocsátott rá, s álom közben baloldaralából kivett egy bordát, annak helyét hússal pótolta, a bordából pedig elkotta az — asszonyt.

Ebből nyilván kiviláglik, hogy Adámon előbb sebészi műtét végeztetett, hogy asszonyhoz juthasson. A műtét fájdalommal lehetett, mert hiszen előbb elaltatták, csak úgy mint ma is elaltatják a betegetek fájdalommal operációk előtt.

S hogy ma is sok embernek fájó részét képezi az oldalbordája, e fölött még csak vitakozni, is felesleges.

A legtöbb ujkori nemzetnél körülbelül hasonlóan van leírva az első férfinak az első asszonyhoz való hozzájutása, tehát a szerelem kezdete.

A régi görögöknél és rómaiaknál — mint tudjuk — a legszebb Isten asszonyoknak, a szőke Venus-nak fia, a pajkos Amor lövöldözte nyilait, s a kit az szíven talált, szerelmbe esett. Ez is azt mutatja, hogy a görögök és rómaiak is betegségnek tartották a szerelmet, még pedig — szívbetegségnek. E nézet, hogy a szerelem szívbetegség volna, egyeseknél még mai napig is kísért, boncoláskor azonban a szíven a legtöbb esetben semmi elváltozást sem találunk, a hol pedig igen, ott a megbántalomnak az életben egész más tünete volt, mint a szerelem név alatt ismert tünetcsoport, úgy, hogy a kettőt egymással összefüggésbe hozni nem lehet.

Ezek után az egyetlen lehetséges nézet az, hogy a szerelem, a mennyiben betegség — határozottan elmébántalom s így ezek között kell kutatnunk, hogy az elmébántalmak mely csoportjába volna leginkább beilleszthető.

Mielőtt azonban ennek taglalásába — bocsátkoznám, megjegyzem, hogy én nem a szerelem tulajdonságait tartom szem előtt, nem az olyan eseteket, a mik az elmébéteget intézetekben való elhelyezést teszik szükségessé, hanem még azokat az eseteket, melyek a rendes mederben folynak le, a milyeneket magunk körül mindennap látunk

s a milyenen többé-kevésbé egyszer, vagy többször magunk is keresetlül estünk.

E betegség rendkívül — ragályos.

A sarkóktól az egyenlítőig a világ teremtésétől mindaddig, míg csak a föld teljesen ki nem hűl, mindenütt és mindig uralkodott, uralkodik és uralkodni fog.

A ragályt okozó anyagot azonban mind e mai napig nem sikerült kimutatni.

Es feltűnő, de tény, hogy a betegségben szenvedő egyénekkel mások ha érintkeznek, bárha semmi elővigyázati rendszabályt nem használnak is, nem következik, hogy megkapják a bántalmat.

Ez arra mutatna, hogy a ragályozó anyaghoz az érintkezésen kívül még más egyéni tulajdonságok is szükségesek.

Nagy elterjedtségéből lehet következtetni, hogy a bántalom majdnem az összes életkorokat megtámadhatja.

Lefelé, az aggkorit felé a határt épenességgel nem lehet megállapítani, főfelé, az ifju korban a kezdetet általában 14—15 évre lehet tenni. Ujabb vizsgálatok azonban azt mutatják, hogy kivételes esetekben már tizenhárom éves egyének is megkaphatják a bántalmat.

A betegség egyszeri kiállása nem biztosít annak ismétlődése ellen, s így a védőoltások hiába valók volnának, mi is azt mutatja, hogy

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passapartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

daság menetét nem ismerő elemnek agitacionális jelszavai léptek előtérbe.

Es jóllehet a kormányzat a maga részéről mindent megtett, hogy a fölvillanó osztályharcot gyújtóanyagától megfosssa, egymásután léptette életbe azokat a törvényeket, melyeket a méltányossággal körültekintő munkás érdekében hozottnak kényszerült elismerni, mindazonáltal, noha a kormányzat az orvoslást azokkal a mélyreható kulturálgörökkel végezte, melyeknek ma oly szép sikereit látjuk és egyszerűen tárgyalanná tette azt a gunyos jelszót, mintha csupán preventív rendőri intézkedésekkel tudna rendet csinálni, igazában ezeknek a kormányzati intézkedéseknek, valamint még azoknak is, melyek a megkezdett mű továbbképzésére szánvák, csak akkor lesz maradandó sikere, ha a pacifikáció munkájában a birtokos-osztály is kivészi a részét.

Távol van tőlünk azt állítani, hogy ez az osztály a társadalmi béke létesítése körül nem hozott áldozatot és e tekintetben szociális feladataira nem emelkedett. Ellenkezőleg! Valljuk azt, hogy ez az osztály öseinek kultuszát híven őrizve, mely szabad elhatározásából a jobbágy-osztályt a feudális maradványok alól föloldta, tudott a társadalmi békének olyan áldozatokat hozni, melyek a mezőgazdasági válság éveiben szinte kétszeresen jelentékenyek.

A birtokos osztálynak éppen ez a hajlandósága, nemeslelkűsége készítet bennünket, hozzájuk szólván, arra a felhívásra, hogy a társadalmi pacifikáció érdekében ne hagyják figyelmen kívül azokat az alkalmakat, melyek a munkás-osztályt hozzájuk nemcsak szerződésbeli kötelezettségek, de szívük révén is köti. Mostanában pedig ilyen alkalom lenne az aratási ünnep restitúciója.

Ez az aratási ünnep úgy szűnt meg a legtöbb helyen, hogy a birtokos az ünnepnek ráeső költségeit reparálta és az érdekelteknek egyenkint készpénzben kiadta, sok helyen le is vágták a hagyományos tinót, birkákat, de husát kiosztották, haza vitték az artók és megették odahaza, kiki megőlvé azt a saját tűzhelyénél. Nem kell szót vesztegetni, hogy a birtokosnak ez az eljárása minden poétikus, sőt etikai jelentőségétől fosztja meg a régi szokást.

Külföldön új érintkezési pontokat keresnek, hogy a két osztályt, a mely valóban egymásra utalt, összehozzák. Natunk pedig még a százados szokást is nivellálta civilizáció vagy a — keleti fatalizmus.

Azért csak régi módján jöjjenek vissza az aratási ünnepek. Marokverő leányok, fonjatok koszorút! Öltözzetek, kaszások, mu ka végén ünneplőbe! Processzió legyen az, mikor a gazda udvarán munka vezetével összegyűltek, keljen ajkatokról dal! Mert a dal, mely ebből az alkalomból száll ég felé, a munka apoteózisa!

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület nyári rendes közgyűlést Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnöklése alatt f. hó 8-án tartotta Keszthelyen a város-haza nagyermeben.

Elnök üdvözlővel az egyesület megjelent tagjait, kezeivel emlékeztet meg az egyesület egyik alapító tagjának, Boggyay Istvánnak pályaszos elhunytáról s indítványára a közgyűlés az elhunytak emlékeit jegyzőkönyvileg örökítette meg s a gyászoló családhoz részvétirat ínyését határozta el.

Majd jelentette, hogy az egyesületek országos szövetsége által Budapesten az autonóm vámtarifá ügyében tartott rendkívüli közgyűlésen az egyesület öt taggal volt képviselve s egyik javaslatát az egyesületek az előterjesztett közös memorandumba felvették. Tudatta továbbá, hogy

a magyar gazdák biztosítószövetkezetének szervezési közgyűlésén Koller István alelnökkel együtt résztvett; a magyar gazdákot oly közvetlenül érdekli úgy a szervezési stádiumában van.

A közgyűlés az elnöki jelentést helyesítőleg tudomásul vette, a magyar gazdák biztosító szövetségét illetőleg pedig a szobán forgó egyesületi megkeresési alapszabályainak elküldésére amelyet azután a Zalamegyei Gazdasági Egyesület tüzeles tárgyalás alá vesz.

Ezután Gruner Lajos egyesületi titkár előterjesztette az egyesület 1900-ik évi munkatervét. A nagy részletességgel egybeállított programból felemlítjük a következőket: a létező 4 gazdakör mellé új gazdakörök alakítását és sorban Nagy-Kanizsán, ugyanitt tejszövetkezet létesítését; az egyesület kebeleiben létező szakosztályok kibővítését; bizalmi férfiak kijelölését tagok gyűlése céljából, akik egyúttal előkészítenék a talajt idekötő új gazdakörök létesítésére; a letenyésztés fokozottabb fejlesztését s hogy e célt eredményesebben lehessen elérni, a faterjesztés terén kiváló tanítók jutalmazását; a létező amerikai szőlőtelepek támogatását; palatkiállítás rendezését Nagy-Lengyelben és Letenyén; tarsas kirándulást a Balaton szököltura tanulmányozása végett; erélyes mozgalom megindítását az olasz borvám felemelése tárgyában. Ezen program megvalósítására céljából a közgyűlés a már megállapított 1900-ik évi költségvetésen több változtatást tett s egyúttal határozatlalag kimondotta, hogy amennyiben a földmivélségi minisztérium részéről kérésre helyezett segély a kiállítás támogatására megadatik, a nagy-lengyeli gazdakör részére 160, a Letenyén rendezendő kiállítás céljára pedig 100 korona segélyt szavaz meg.

Előterjesztették a gazdasági egyesületek országos szövetsége által a f. évi május hó 6-án Budapesten tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét és az autotom vámtarifá ügyében ugyanott elfogadott határozati javaslatokat. A közgyűlés az előterjesztést tudomásul vette, valamint elnöknek abbéli jelentését, hogy a szobán forgó ügyben az egyesületi titkár igen alapos és részletes munkát készített, melynek egész terjedelmében az Egyesületi Értesítőben való közzétételét elhatározták, egyúttal Gruner Lajos egyesületi titkárnak a kimerítő memorandum készítéséért jegyzőkönyvileg fejezték ki köszönetüket és elismerésüket.

Az országos szövetségbe az egyesület tagul belépve, a szövetség szervezési szabályai értelmében jogosítva van magát a szövetség választmányában három taggal képviseltetni; a közgyűlés ezzel a joggal élve, az egyesület képviselőiben a szövetségbe választmányi tagokul Hertelendy Ferenc elnököt, Koller István alelnököt, és Boggyay Máté igazgató választmányi tagot választotta meg.

a társadalomban nem olyan contagiosus betegség, mint pl. a himlő.

A betegség tünetei legnagyobb részben a lelki működés megváltozásában nyilvánulnak, vannak azonban olyan jelei is, a melyektől a többi szervek rendellenes működésére lehet következtetni.

A szerelem legtöbb esetben lázzal kezdődik, mely az illető egyeni érzése szerint ugyan igen magas fokot ért el, de a mely hőfokot nem mutatja ki. A láz teljesen félbehagyó, azaz teljesen lázmentes időszakokkal váltakozik.

E láz és lázmentes időszakok naponta többször is ismétlődhetnek. A rohamok fellépése illetően befolyással van az „ő” közelléte vagy legalább nevének említése. Külöleg pedig — ha a hőmérő nem mutatja is ki — az által valik felismerhető, hogy az említett tényezők mellett az arc kipirul, a szemek ragyogóbbakká válnak.

Egyidejűleg heves szivdobogás is lép fel, a mely külsőleg is felismerhető, akár a szivverés, akár az érverés számát olvassuk.

A láz kifolyásaként s ezzel egyidejűleg, de teljesen lázmentes szakban is nagymérvű szomjúság gyöttri a beteget. A szomjúságra jellemző, hogy a víz akár tisztán, akár növényi vagy állati savanyúságokkal elegyítve, mit sem használ. Ellenben kiválóan enyhítik a szerelmi szomjúságot a szeszes italok, bor, sör, cognac, pezsgő...

Még nem egészen bizonyos, vajjon a szomjúság leküzdésére nagyobb mérvben — önkénytelenül is — fogyasztott szeszes italok okozzák-e, vagy

ez is csak a láznak következménye, de a szerelmes élvágyt is elveszíti, az ételt nem kívánja gyomor hurulja lesz, nyelve bevont, lepedékes. Ez utóbbi baji maga is érzi s ennek leküzdésére hacsak az időjárás engedi, nagy sétákat tesz, kütönösen ha a csillagoktól ragyogó égről lemolygó hold árasztja szét szende lenyét az alvó öreg tőle felett.

A lelki élet terén nyilvánuló jelenségek közül első a kényszer képzetek (fixa ideák) föllepte. A szerelmes nem tud szabadulni az „ő” alakjától. Hiába akarja agyát megszabályozni, hiába akar másra gondolni, „ő” ismét és minduntalan visszater oda. Az „ő” rá való gondolás veszi lágyba minden idejét. Ez kiseri ei munkája mellé s mivel csak mindig „Rea” gondol, nem csodálható, ha dolgát hanyagul végzi s szórakoztatásánál fogva hibákat követ el.

A kényszerképzet miután egy ideig uralkodott fölötte, utána győri tépelődés szállja meg a beteget. A tépelődés szoros összefüggésben van a kényszerképzettel: „Szeret — nem szeret?” Ezt kérdezi magától, ezt kérdezi az akáclevelektől, melyeket egymás után tépel le szürakról. Ha kártyázik, ezt a kérdést teszi fel a kártyának. S a szerint komorodik el, vagy vidul fel arca, a mint a feladott kérdés a vége felé járván, a kiemenetelt sejtjeni lehet. Téveszmék lépnek fel, melyek folytonosan foglalkoztatják a beteg elméjét. Az ő mosolyából, vagy hidegségéből, abból a mint másokkal társalog, nagszabasu következtetéseket von le, melyek mindig csak a

körül az egy dolog körül forognak, vajjon az saját magára előnyös, vagy hátrányos-e?

Természetes, hogy mivel az „ő” magaviseletének indító okát nem minden esetben ismeri, igen sokszor téves következtetéseket von le s úgy saját magát, mint „ő” folytonosau gyöttri következtetéseivel.

Igy támad a — létekenység! A téveszmék azonban rendkívül gyorsan változnak, úgy tartalomra, mint minőségre nézve. A legelkeseredettebb hangulat után az „ő” bájjai, mosolya vagy egy gyöngéd kacsinása az ellenkező vegletbe viszi a beteget.

Ekkor ellenkező tartalmu következményeként von le legtöbbször ép annyira komoly alap nélküli mint a mennyre nem volt oka az előbbesetben a sötét hatterű téveszmékre.

Ez a két főtünet. A kényszerképzetek és téveszmék egyidejű fennállása után kezdődik a valódi kifejezett betegség: a valóságos szerelme....

Ennek tünetei a legváltozatosabbak, s a környezet, úgy az illetővel érintkezőknek türelmet a legnagyobb próbára tesők. E változatos tünetek azonban néhány főcsoportra oszthatók be s e főcsoportok a következők: a melabusság, a dühösség, ahallucinációs elmezavar, a tébolyodottság, különösen ennek a heveny alakja. Ennek egyes tüneteiben az agylágyulás jelei mutatkoznak, míg az alkoholos elmezavar — inkább csak következménye szokott lenni a bántalomnak, ninosen annak jellegző tünete.

HIREK.

Ziehrer Vilmos mikódi nagybirtokos a Battyegedi közut padkóján egy magánhasználatú gazdasági lövönatu vasút építésére kér engedélyt. A kérvényt a bizottság érdemleges intézkedés végett átteszi a vármegyei törvényhatóságához; amennyiben a kérvényben jelzett közigazgatási bejárat még ebben a hónapban megtartanak s az abban való részvételre a keresk. miniszterrel a megkeresés megérkezik, a közg. biz. képviselőiben Barcza László tagot és Lányi Kálmán főmérnököt küldi ki.

A kir. tantfelügyelő jelentése szerint meglátogatta a nagykanizsai középponti és egyik külkerületi elemi fiu- és leányiskolát, az izr. polgári, elemi fiu- és leányiskolát és a 4 egyesületi kisdudovodát; jelen volt a községi polgári leány iskola egyik záró-vizsgálatán; meglátogatta perlati általán és a „D. K. E.” kisdudovodát s ugyanott jelen volt az elemi iskola több osztályának vizsgálatán, valamint a stridói, rác-kanizsai II., IV. hegykerületi és királylakai állami iskolák vizsgálatán. Előnkölte alatt tartották meg a csakertnyai állami tanítóképzőnél a képesítő vizsgálatokat. Volt Alsó-Lendván a polgári iskola épületén mutatkozó hiányok ügyében. Jelen volt a vármegyei tanítótestület sümegi nagy gyűlésén. — Megkereste Nagy-Kanizsa város hatóságát a tanév elején szükséges tantermek ügyében; ugyan ez érdemben intézkedett a gondnokság után a zalaegerszegi áll. elemi iskolánál szükséges tantermek végett; megkereste ugyancsak Zala-Egerszeg városát a polg. leányisk. ügyében hogy a már több ízben megtartott tárgyalásokhoz képest ezen halaszthatatlan állapot most már véglegesen orvosollassék.

A talian-dörögdi, tördemeci iskolák államsegély iránti, valamint a lesence-tomaji iskolának korpótlék iránti kérvényét a közigazgatási bizottság, pártólólag terjeszti fel a miniszterhez.

A kállosi és türjei iskolák államsegély iránti kérvényét pótlás végett a bizottság visszaküldi.

A petriventei és bánok-sz.-györgyi iskolák részére a miniszter korpótlékat engedélyezvén, erről nevezett községeket a bizottság a miniszteri rendelet másolatával értesíti.

A sádogi iskola jellegének megállapíthatása végett helyszíni tárgyalást rendelt el a bizottság a járási főbíróknak és a kir. tantfelügyelőnek részvétele mellett.

az, hogy a betegség végzetes kimenetűvé válék s ha ez következne is be, a kimenetele meg is közevett okok — párbaj, öngyilkosság, i-zákoság sth. idézték elő.

A betegség gyógyításánál mindig az illető mellékkörülményeit kell tekintetbe vennünk. Könnyebb esetekben a telekkönny megnézése is — segít. Ha „neki” nincs a nevére írva anyni, mint a mennyit a beteg remélt, a betegség sokszor minden további beavatkozás nélkül — önmagától meg-zúnik.

Súlyosabb esetekben néme-ye-ek egy igyekeznek eljárni, hogy „öt” előszóva, vagy anonyim levelekben beteketik, s nem hagyják rajta — a közmondás szerint — egy csepp tisztát sem.

Ez igen hibás eljárás, mert rendszeren az ellenkezőt eredményezi.

A közép-súlyosságú esetekben legcélszerűbb várakozó álláspontot foglalni el, banyini a beteget szabadjárni, csupán arra ügyelve, hogy valami olyat ne kövessen el, a mi őt a társadalmi renddel összeütközésbe hozná.

Hosszabb vagy rövidebb idő alatt vagy meggyógyul, vagy pedig a legsúlyosabb alakba megy át.

A legsúlyosabb alakban méltán tétbarhat a környezet attól, hogy a beteg magában, vagy másban kárt tethet... Ez ellen orvosilag csak egy van, a házasság, mely mint már régen meg van írva, minden szerelmeknek — sirja...

— **Helyi iparkiallítás.** A nagykanizsai helyi iparkiallítás bizottsága *Vécsey* Zsigmond polgármester elnöklése alatt f. hó 15-én vasárnap délután a város háza nagytermében ülést tartott a végből, hogy magát kiegészítse és azután a végrehajtó bizottságot megválassza. A nagygyűlés által megválasztott bizottsági tagok, közül az ülésen megjelentek: *Weiser* József alelnök, gépgyáros, *Varga* János m. alelnök, ipartestületi elnök, *Eperjessy* Sándor ügyvéd, takarékpénztári elnök, *Harkányi* Ede kir. keresk. tanácsos, vállalkozó, *Stern* Sándor nagybirtokos, téglaagyáros, *Dants* Kálmán asztalos, a keresk. és iparkamara külválasztmányának tagja, *Szalay* Sándor és dr. *Villányi* Henrik lapszerkesztők, *Stolzer* Gusztáv bankigazgató, *Tripammer* Gyula takarékpénztári igazgató, *Sallér* Lajos építőmester, a keresk. és iparkamara külválasztmányának tagja, *Sartory* Oszkár cementgyáros, *Heltai* József gabonakereskedő, *Fischer* Lajos egyesületi elnök vezetése alatt a nagykanizsai Általános Munkásképző egyesület választmányának tagjai és több érdeklődő az iparosok köréből. *Vécsey* Zsigmond elnököl polgármester a megjelenteket üdvözlővén, bejelenti, hogy a nagykanizsai Ipartestülettől, mely átiratiig felkérte, hogy a kiállítási bizottságba 10 tagot küldjön ki, olyan választ kapott, melyből azon egyenlő meggyőződésre jutott, hogy a kiállítás ügyében hiányzik azon összhang, melyet ezen fontos közügy megkíván. Az elnök felkérésére *Révész* Lajos titkár felolvasta az Ipartestület átiratát, melyben az Ipartestület kijelenti, hogy a kiállításon, mint ilyen, hivatalosan nem vesz részt; a bizottságba tíz tagot nem küld ki, mert nem akarja, hogy az iparos ifjuság magának babérokat arasson az iparosság rovására. Kijelenti továbbá, hogy nem az iparos ifjuságot, mely a mozgalmat megindította, illeti meg a kezdeményezés joga, hanem az Ipartestület hivatott a „kezdeményezés vezérszerepét” vinni, de dacára ennek, nem fogja az egyes iparosokat „gátolni” a kiállítás részvételében.

Az átirat kapcsán *Vécsey* Zsigmond polgármester ismét röviden előadta a mozgalom keletkezését, annak idáig való fejlődését, melyből elég világosan kitűnik, hogy a kezdeményező Munkásképző Egyesület teljesen háttérbe vonult, amennyiben a legutóbb tartott nagygyűlés megválasztotta a kiállítási bizottságot, mely városunk vezérférfiából és a kiállítás rendezésére hivatott tényezőkből áll. Ha az Ipartestület mindezek dacára állást foglal a kiállítás ellen, legjobbnak véli, ha a kiállítási bizottság visszahelyezi mandátumát a legközelebbi egybehívandó nagygyűlés kezébe s a nagygyűlés ruhazza át a kiállítás ügyét és annak keresztülvételét a kezdeményezésre magát egyedül jogosítottknak tartó Ipartestületre. A polgármester ilyen értelemben határozati javaslatot is nyújtott be, a melyet a bizottság elfogadott. Dr. *Villányi* Henrik, *Harkányi* Ede és *Révész* Lajos hozzászólása után elnök az ülést bezárta.

Az Ipartestület magatartása miatt a kiállítás ügye nem fog megfenekezni. Ertesztülünk szerint ugyanis az iparosság jelentékenyebb része nem azonosítja magát az Ipartestülettel és a kiállítás megtartását óhajtja és sürgeti, mit legjobban

bizonyít azon körülmény, hogy mindinkább szaporodik azok száma, a kik a kiállításon való részvételüket bejelentik.

— **Halálozás.** Thomka Endre v. tanácsost sulyos csapás érte. Szépreményekre jogosító fia: Thomka Miklós, a Déli Vasút szombathelyi állomása fűtőházi főnöke f. hó 16-án 31 éves korában elhunyt a szülői házban Nagy-Kanizsán. A hosszas sorvasztó betegséget nem tudta legyőzni a fiatal erő, de fájdalmait enyhítette az édes apa önfeláldozó szeretete, mely őt állandóan környezte. Haláláról a következő gyászjelentést tettük:

Thomka Endre édes aya a saját, — ugy neje Thomka Endréné szül. Relle Zausanna mint mostoha aya, mégis dr. Thomka István, Thomka Ilona férj. Györflyné, Thomka Ren és Thomka József testvérei, Györfly János sógora, Györfly Zoltán és Thomka Edit unokatestvérei nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, felejtethetlen jó fiának tomkaházi és biszocska Thomka Miklósának, a Déli Vasút szombathelyi állomása fűtőházi főnökének f. évi júl. hó 16-án este 9 órakor fűtőházatlan munkásejtének 31 évében hosszas betegség után jobb létre szenderült. stb. Aldás és béke a lengyen kedves halott gyászos emléke telett!

— **A vidéki szinészet országos felügyelője.** A belügyminiszter, mint a hivatalos lap jelenti, *Festetics* Andor grófot, a Nemzeti Színház volt igazgatóját, a vidéki szinészet országos felügyelőjévé nevezte ki.

A miniszter egyttal valamennyi törvényhatóság számára rendelkezlet bocsátott ki az újonnan kinevezett felügyelő támogatása dolgában. A rendelkezlet kifejezi a miniszter, hogy a vidéki mágyar szinészet erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítására, művészi színvonalának emelésére szükséges volt egy szakember, a ki a helyszínen szerzett tapasztalataival e kulturális feladat megoldását elő tudja segíteni. Ezért Festicics Andor gróffal töltött be. A szinészeti felügyelő feladata a vidéki szinészet működésének megfigyelése, ellenőrzése. Kötelessége tehát, hogy a vidéki szinészetet illető időkön meglátogassa a tapasztalatairól időnkint jelentést tegyen, a bajok orvoslására pedig javaslatot adjon. A szinészeti felügyelőnek kötelessége teljesítésénél szüksége van mind a törvényhatóságok, mind a szinügyi választmányok támogatására. Meghagyja tehát a miniszter az összes törvényhatóságoknak, hogy a kulturális cél érdekében lehetőleg támogassák az országos szinészeti felügyelőt.

— **Gyászhir.** 1895. augusztus hó 11-én bucsulakomát ültünk főtisztelendő Poór János főgyógyászati tanár, a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör alelnöke tiszteletére, a kiben a Kör nemcsak alelnökét, hanem egyik megalapítóját is ünnepelet. Most 5 év után, midőn még élénken foglalkoztat benntünket az általános tiszteletnek örvendett derék férfiu emléke, N.-Károlyból érkezik a gyászhir, hogy Poór János áldozópap s kegyes tanítórendi okl. főgyógyászati tanár folyó hó 14-én korán 38-ik, szerzetes életének 20 évében hosszas szenvedés után elhunyt. — Aldás emlékére.

— **Katonazene.** Mult vasárnap nagy számú községet vonzott a katona zenekar a sörgyári parkba. Kellemesen lepte meg a közönséget a szépen fejlődő s gondosan ápolott park, ahol mindenütt a fák kellemes árnyékában sétálhat, üldözhet a látogató. A park zöjje mögöl imponánsan emelkednek a sörgyári épület hatalmas meretei. A pezsgő jókedélyt, melyet az igazán kitűnő sör teremtett, a késő esti órákig hatalmasban tartotta a közönséget s a jó kedvet fokozták a katona zenekar által előadott gyujtó magyar darabok. A kiszolgálás gyors és kifogástalan volt, mert segít-egül vettek a sörgyárban foglalkozkodó minden Kuit, Rozit meg Teresit. Aztán a közönség mégis panaszkodik, hogy hem mehet sehova, a vasárnapot kellemesen eltöltötte.

Ugyanezen vasárnap délután a katonazenekar a vonóhangszerekkel a vasuti kertben

Előterjesztették dr. Czinder István egyesületi tagok kérvényét a kultur-mérnöki hivatalnak Zalavármegyeben, Zala-Egerszegben leendő felállítására végett szükséges intézkedések megtétele iránt. A közgyűlés üdvözlö az életrevaló s a gazdaközönség érdekeit oly közvetlenül érintő eszmét de mivel a vármegye törvényhatósága Zala Egerszeg város megkeresésére a miniszteriumhoz ez érdelemben már fölirt, egyelőre további intézkedés szükségességét nem látja.

Ez ügygel kapcsolatban tett indítvány folytán az egyesület feliratilag megkeresi a földmívelésügyi minisztert vármegyékben alhatenyestési felügyelői állás szervezése tárgyában.

Felolvasták a soproni és pozsonyi hadtűparancsnokságok átiratait az őstermeléktől közvetlenül beszerzendő gabonamennyiségek ügyében. A közgyűlés az egyesület tagjainak figyelmét erre újból felhívja.

Előterjesztették az országos közraktári hitelintézetnek felhívását a megyei forgalmi gócpontokon felállítandó közraktárak tárgyában. A közgyűlés a felhívásra erkölcsi támogatását kiállításba helyezi s egyuttal Csáktornyát, Nagykanizsát, mint a mely helyeken már ugyanis vannak közraktárak és Zala-Szent-Ivánt jele ki ily gócpontokul.

A Biharvármegyei gazdasági egyesületnek átirata a szedett sertések elszállításának korlátozása tárgyában felolvastatván, a közgyűlés az átiratban felhatalmazta magáévra tette és feliratilag megkeresi a földmívelésügyi minisztert az iránt, hogy ily szedett sertések csak tíz napi szigorú megfigyelés után lehessen más vármegyébe elszállítani.

A földmívelésügyi miniszternek leírta a gazdasági kirándulások szervezése ügyében megkérve érkezett, azonban egyesületi titkár részéről egy kisebb kirándulás létesítése tárgyában az előleges intézkedés megtörtént, amit a közgyűlés helyesítőleg vette tudomásul.

A népies gazdasági előadások és házi ipari tanfolyamok rendezése ügyében leérkezett miniszteri rendelet felolvasása után, egyesületi titkár tüzetes jelentést tett az általa eddig fogantatott előmunkálatokról. A közgyűlés a titkár jelentést és előmunkálatot jóváhagyólag tudomásul vette.

A lópor árának leszámitása tárgyában érkezett miniszteri rendeletet a közgyűlés tudomásul vette.

A közgyűlés dr. Lovassy Sándor, Czako Béla és Csorba Gusztáv keszthelyi gazdasági intézeti tanárokat az egyesület tiszteletbeli tagjaivá választotta meg.

Titkárnak az egyesületi kert állapotáról szóló jelentését tudomásul vettek.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a földmívelésügyi miniszter legújabb intézkedését, mely szerint a gazdaságokban huzamosabb ideig szolgáló munkavezetőket és munkásokat pénzbeli jutalomban és okmánykiállításban részesíti tapasztalja már is annak üdvös hatását; óhajlja

azonban, hogy ily kitüntetésben ne annyira a nagy uradainak munkavezetői és munkásai, mint inkább a kis gazdánál levők, akár kevesebb ideig szolgálnak is, részesüljenek s felkéri a vármegye főispánját, hogy lehetőleg ilyeneket szíveskedjék a jövőben kitüntetésre ajánlani, a mit a jelen volt főispán szíves készséggel megígért.

A közgyűlés tudomásul vette a barcsi serfics hízaló telep igazgatóságának megkeresését, melyben tudatja a telep létesítését, annak szervezőit s a telepet a tagok figyelmébe ajánlja.

Malatinszky Ferenc egyleti tag indítványára a közgyűlés megkeresi a vármegye törvényhatóságát oly irányban való intézkedésre, hogy a törvényhatóság utnál levő árokok és tartozékaikain nemcsak a szénát kaszálják le, hanem egyuttal az ott levő de fel nem használható tuskékat is.

Panasz emellett az iránt, hogy az állatorvosok által kiállított bizonyítvány szerint egészségesnek nyilvánított hizot marhákat ha Münchenbe szállítják, mint eladottakat, ott gyakran tüdővésznek nyilvánítják azokat és ezen a címen az átvételnél jelentékeny levonást tesznek. A közgyűlés az egyesületi tagjait erre a körülményre azzal teszi figyelmeztet, hogy az egyesület tagjai az eladásnál szerződés szerűleg kössék ki, hogy az ily megvizsgált és egészségesnek tartott állatokra nézve további felelősséget nem vállalnak s így semmi nem levonást el nem fogadnak.

Csorba Gusztáv keszthelyi gazdasági intéző felhívja a közgyűlés figyelmét a Zala-Szántói mintaparaszt gazdaságra.

Végül elnök jelenté, hogy a legutóbbi közgyűlés határozatából az egyesület tagjai társas kirándulást rendeztek Elek Lipót egyesületi tagnak újnapi gazdasága ak, valamint gazdasági szeszgyárának meglátogatására, ahol a megjelentek a legszívesebb fogadtatásban részesültek, miért is indítványára a közgyűlés a tulajdonosnak köszönetét nyilvánította.

A vármegye házból.

— Közig. biz. ülés. —

A közigazgatási bizottság július havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöke alatt f. hó 10-én tartotta a vármegyház nagy gyűléstermében.

Elnök a megjelent bizottsági tagokat üdvözlőlvén, az ülést megnyitja.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes agraiban június hóban előfordult eseményekről felolvastatván, a bizottság azt tudomásul vette.

Mivel a közigazgatási bizottság feléves jelentése az augusztusi gyűlésből terjesztendő fel: a

bizottság a szakelőadókat a szükséges adatok beszolgáltatására felhívja.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvosnak a vármegye területén a közegészségügy terén június hóban előfordult eseményekről szóló jelentését a bizottság tudomásul vette.

Olvasták a keszthelyi főbíró jelentését, melyben tudatja Keszthely városának intézkedését ottani kórház építése tárgyában. A bizottság a jelentést, mely szerint biztos kiállításba helyezett a kórház építésének legkésőbb, a jövő tavasszal megkezdése, tudomásul vette.

Dráva-Magyaród község közelében a Déli vasut mentén a község egy utatójáró létesítését kérte, azonban a bizottság által elrendelt helyszíni szemle megtartása előtt a kérelmet visszavonták, egyébként a megtartott szemle alkalmával is kiderült az utatójáró szükségtelessége, amit a bizottság tudomásul vett.

Előterjesztették az Ukk—csáktornyai vasut mentén Szépkök állomás közelében levő párhuzamos uti megállapítása tárgyában elrendelt helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyvet, amelyben a kérelem teljesítését javasolja a kiküldött bizottság. A közigazgatási bizottság a javaslat elfogadása mellett megkeresi a Dunántúli h. é. vasut igazgatóságát, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelő párhuzamos utnak a kisajátítási térképen való kiüntetését eszközölje.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszternek leírta, melyben tudatja a miniszter, hogy a bizottság abbéli óhajának, miszerint a Törje—balaton-sz. györgyi h. é. vasutvonalon az eddigi járatot vonatok visszaállításának, elege nem tehet.

Mivel a kereskedelemügyi miniszter leírta szerint a csáktornyai vasuti állomás melletti vasuti átjáró áthelyezése iránt csak a helyszíni szemle eredményéhez képes hajlandó intézkedni: a közigazgatási bizottság a helyszíni szemlét Ziegler Kálmán bizottsági tag elnöke alatt elrendelte.

A vármegye alispánja bemutatja a pécsi posta és távirtda igazgatóságának a gyenes-díási postahivatálnak Vonyarcra való áthelyezése kérdésében intézett átiratát. A közigazgatási bizottság a postahivatálnak Gyenes-Diástól Vonyarcra való áthelyezését nemcsak általános közigazgatási, hanem egyuttal közgazdasági, kereskedelmi és balneológiai szempontból is kívánatosnak tartja s erről a pécsi posta-és távirtda igazgatóságot értesíti.

E különböző tünetcsoportok a legkülönbözőbb sorrendben következnek egymás után. Fellépésök valamint egymás után való következésük nagy mértékben függ a beteg véralakától, valamint az ő. magaviseletétől.

Mindezzel a legtöbbnyire a hallucinációs elme-zavar tünetei következnek a téveszmékre.

Ez az ábrándozás korszaka!

Ilyenkor a beteg erca fokként kezd halványodni, a máskor lázas tüben égő szemek bágyadtan, révetegen tekintgetnek szerte.

Sőt elég gyakori az is, hogy ez időszakban egészen az agylágyulásra jellemző nyomorultul kicsinnek érzi magát a beteg.

Egészen más tünetek vannak olyankor, ha a betegnél a dühösség szaka jelenkezik.

E szakban a beteg önéreztése nagy mérvben fokozott, sokszor egészen az agylágyulásra jellegzetes téveszméig. Császárnak, királynak képzeli magát vagy legalább nem sokat ad ezekre sem, az „ő” birbátása több előtte, mint a legnagyobb földi jólét és gazdagság.

Egy szálfafedélű kunyhó, száraz kenyér az asztalon s „ő” az asztal mellett, — palotává változtatja a kunyhót s pástetommá a száraz kenyeret.

Ebben a szakban a bántalomnak verseket is ír a beteg, csakugy, mint a melabus szakban, de mig az utóbbiban a sötét alaphang, világtájdalmos örmékek származnak a dühösségi szakban írott

költevényekre a fokozott önéreztet, s a csapongó jókedv jellemző.

Napi terveket kovacsol nagy vagyon szerzéséről, előkelő állás elnyeréséről álmodozik, de mindazt csak azért teszi, hogy „Neki” nyujthassa át s annak méltóbb legyen. „Hozzá”.

Az esetleg utjában felmerülő akadályokat meg akarja semmisíteni, azért gyátróri és szakban a verekedés, a műveltebb osztályoknál a parba. E szakban ritkán szenved szomjúságban a beteg, mint a melabus szakban, s így ritkábban is nyul a szomjúság cillapítására szükséges szesz italokhoz.

E szak fölépére is tartamra, valamint fokára szintén a legnagyobb befolyással van az „ő” magaviselete. Sokszor a nyilvánosan hamisított figyelmet idézi elő, de gyakrabban a titkos légyottok melyekről nem tud senki semmit, vagy a titokban adott készírtások.

Hogy azonban a téveszmék mellett is mikor lép föl a dühösségnek az a loka, mikor az illető közörend ellenes magaviselet kezd tanusítani, az tisztán csak a beteg természetétől függ.

A tébolyodottsági tünetek az előbbieket folyamánjai. A hallucinációk lépnek fel először a érre vagy a méla-bu, vagy a dühösség szaka következik.

A szerint hogy melyiknek a tünetei voltak tulnyomóak, kellemes, vagy kellemetlen tartalmu téveszmék maradnak meg a beteg gondolat-körében. E téveszmék aztán kiindulási pontját ké-

pezik következtetéseknek, melyek alakilag és logikailag helyesek ugyan, de mivel a kiindulási pont hibás volt, hibás kell, hogy legyen a levont következtetés is.

Es e hibás következtetéseknek megfelelőleg rendez be a beteg életét — s ha egyszer-más-szor rá jön is arra, hogy egész következtetése hibás, azt nem hiszi el.

Tévedését át nem látja, „Hozzá” mábacsal ragaszkodik esetleg éveken át is.

E szak tartama tisztán és kizárólag csak „ő” tőle függ. Ezt a közeleiben rendszerint ugratásnak szoktak nevezni, — a mi valóban nem egyéb mint a szegény beteg tébolyodottságából való szabadulásának megakadályozása.

A fent elősorolt tünetcsoportok a legkülönbözőbb változásokban következnek egymás. Az „ő” egy monolya melabusból akár maniakust is csinálhat, kacértsága pedig a maniakust ismét a legnagyobb fokú melancholikusvá varázsolhatja át. Valóságos tengeri kigyó a betegség, előre kiszámíthatlan tünetekkel, melyek sokszor még a szakértőt is meglepi föllépésük heves és erőszakos voltaival.

Az elmondottak alapján nem lesz nehéz belátniok, hogy e bántalom csakugyan elme baj. Csak azt nehéz megállapítani, vajjon önálló bántalom-e, vagy pedig más bántalomnak alfaja. En azt tartom, hogy önálló bántalom. Mert ugyanis a heveny-tébolytól a gyógyulás ritka, mig a szerelemmel az nagyon gyakori. Ritka eset

játszott szintén nagyszámú közönség jelenlétében.

133.716 sz. előfizetés. Ezen címre a Budapesti Napó 4. hó 16-án megjelent számában a következő szerkesztői üzenetet küldi: „Felső kereskedelmi iskolák vannak: Budapestben Alsó-Kubinban, Aradon, Brassóban, Debrecenben Fiumében, Fogarason, Győrött, Homannán, Kassán, Késmárkon, Kolozsvárott, Lippán, Miskolcon, Nagybeáskereken, Nagy-Rőcén, Nagyváradon, Pancsován, Pozsonyban, Sopronban, Szegeden, Szekesfejervárott, Szombahelyen, Temesvárott, Turóc-Szerén, Maronban, Ujvideken, Veszprémben, Zala-Egérsegen, Zomborban.” Szegény Nagy-Kanizsa. Neked igazán bátorozt p e c h - e d van; aig van valamid és a mid van, arról is meglepedkeznek még jóbarátaid is. Mi úgy tudjuk, hogy Nagy-Kanizsán is van felső kereskedelmi iskola; igaz, hogy a nagykanizsai izr. hitközség tartja lenn nagy ádozatok árán, de a lapírásunk a Budapesti Napló üzenetéből bizonyára nem e miatt maradt ki Nagy-Kanizsa, hanem egyszerűen azért, mert Kanizsának már fáma, hogy mindenkor meglepedkeznek róla.

A forráság és honvédelm. E hó 16-án a gyarkarloterről tért-haza az itt állomásozó és leggygyakorlatokra bevonult tartalékos honvéd csapat, midőn a Babochay-ház előtt egy honvéd pórtartalékos a forráságtól rosszul lettes hirtelen összerogyott. Vízrel locsolták le és nem-okára eszmélete tért, de oly gyenge volt, hogy úgy kellett a kaszárnyába vinni. Bizony nem ügyelére mentő doog teljes felszereléssel kirukkolt, mikor a nap 28-30 foknyi melegséggel tűz le a földre. De a katonának „muszáj”. Megkeil szoknia a marschot kemény hidegben épp úgy mint eget forráságban, mert hisz ha háborúra kerül a sor, ott nem igen lehet tekinthető venni az időjárás szeszelyeit. Bezzeg szegény katonáink, kik a kinnai vérfürdők elé küldetnek, bizonyára erősebben izzadnak; mert ott nem csak forró napsugár tűz le rájuk, de a szél is tűzbe kell menniök. Így hát vizsgálódhatnak a mi 20-as honvédeink, ha az izzadásg cseppekben folyik is róluk, ha a por teljesen belepí arcait ruházatukat. Meg aztán itt van a honvédeknek. Hiszen ha lecsendül a csapattok élén a mi híres Rakóczy indulók, melynek lelke-itó hangjai a szívbe kápnak, erőt öntenek a taradt tagokba, vagy ha a zenekar rázendül a zamatos magyar nótát:

Befordultam a konyhába,
Ragyujtottam a pipámra;

olyan könnyű akkor lépegetni, olyan edes emlékek elevenednek fel a honvéd lelkében, mikor azt a nótát otthon hagyott szerelmesének, vagy szerelmesével énekelte, hogy észre sem veszi és már feltárol előtte a kaszárnya kapuja, ott-hon van. A nagyközönség is mindig összeröndök, ha a csapatok hazaérkeznek a gyakorloterről a honvédekkel az élőkön, s jóleső büszkeséggel halgatja a régi jó magyar nótákat.

Felsült vendéglős. Mult szombaton tudvalevőleg a Polgári-Egylet emellett termében hangversenyezt az itt időző katonazenekar. A vendéglős azért rendezte a teremben a hangversenyt és nem a kerthelyiségben, nehogy a közönség az utcán is élvezhessen valmit a zenéből, hanem kénytelen legyen mindenki a belépődíjat megfizetni és a terembe felmenni. De a közönség babár ritkán van rés e katonazenében, mégsem ment fel izzadni a zárt terembe, hanem künn élvezte a szép meleg est levegőjét. De nemkünn a „Polgári egylet” kertjében debogy. A vendéglős a kertajtót is bezáratta, hogy csakis a terembe kényszerítse a közönséget. Így aztán nem volt sem a teremben, sem a kerben közönség és a vendéglős felsült. Minek is irigyli a közönség azon részétől a katonazenét, melynek nehezére esik belépti díjat fizetni. Meg vagyunk győződve, hogy a vendéglősnek nagy közönsége leit volna, ha a hangversenyt a kerben rendezteté. A tanulságot levonhatja a jövőre nézve.

A síófoki löversenyek elmaradása. Az e hó 7. és 8 ikára kitűzött löversenyek a nagy zivatar pusztításai s a Balaton kiöntése miatt elmaradt. Előbb úgy volt, hogy a meetinget egyszerűen elhalasztják egy-egy napra; utóbb azonban kiderült, hogy a pálya sokkal inkább meg van rongálva, hogysem a versenyek megtartására egyhamar gondolni lehetne s azért az urlovasok szövetkezete lemondott az

a síófoki versenyekről s helyett e hó 21 es 22-én tartja meg Alagon' a síófoki löversenyt. Jövőre azonban öt napos meetinget helyezett ki-látásba Síófokra az urlovasok szövetkezete. Az idei löversenyek elmaradása igen érzékenyen hatott a síófoki üzletvilágra. A furdóidény leg-nevezetesebb pontját a löversenyek képezték. Sokan már most számítják, hogy jövőre mikor lesznek a löversenyek Síófokon....

Gazdasági-Egyesület kirándulása. A Zalavármegyei Gazdasági egyesület. hó 8-án Keszthelyen tartott közgyűlésén elhatározta, hogy szeptember hoban a Balaton vidék szőlő kulturájának tanulmányozása végett társas kirándulást rendez, melynek előzetes programját következőleg ábrapította meg: szeptember 8-án reggel 8 órakor indulás Keszthelyről Keszthely-Lesence-Tomajra, ahol megtekintik gróf Deym szőlőjét, innen Tapolcára, ahol lesz az ebéd; ebéd után meptekintése a vincellérikolának és szőlőjének, este Badacsonyban vacsora. Szeptember 9-én Badacsony szőlő kulturájának megtekintése, ugyanitt viharágyverseny, délután átrándulás Rév-Filip szőlőzetének megtekintésére, ahonnan Bogláron át lenne a visszautazás. A viharágyversenyben való részvételre felhívják úgy a belföldi mint a külföldi gyárosokat, az egylet a verseny eredményéhez képest kiüntetésekkel fog osztogatni.

Klabbírszj parí az orosz-lánok közt. Nagy közönséget vonzott kedden este az állatseregletbe az a hír, hogy három helybeli fiatalember négy oroszlán közt fog klaberózni. A két állatszelidítő és az állatszelidítő fellépte után, kiknek szép és vakmerő mutatványaiért zajosan tapsolt a közönség, mindenki az oroszlánok kretcéhez tódult. A kretcbeben már elhelyeztek egy asztalkát és négy széket aztán beléptek a rettenthetlen kanizsaiak *Puhán István* betűszedő a Fischel-nyomdában, *Gipsz Oszkár* felső keresk. isk. tanuló, *Oszeszly László* a „Zala” kiadóhivatalának tisztviselője, kik dicseretükre legyen mondva, minden félelem nélkül bátran léptek a kretcbe, hova most beeresztettek négy hatalmas oroszlán. Az ifjak miután az asztalon levő borból egy kis bátorságot ittak, elkezdtek aztán kártyázni és úgy ütötték a plattot kedélyesen, mintha csak ott-hon létek volna. Az orosz-lánok meg csak jártak a kretcbeben ide oda, rápislogattak a kártyázókra, talán azt gondolták: milyen jó falat is kerülne ki azokból, de az állatszelidítő visszatartotta a bestiákat. Elvégezve a partit, kiitták a bort a bátor szívű ifjak és miután az oroszlánokat eltávolították, kiléptek a kretcbeből. A közönség zajosan megélenezte őket.

A háborus hírvörülje. Gödre községben a minap az a hír keringett, hogy a Frigyes kir. herceg nevével viselő pécsi 52. gyalogezredet, nemokára elviszik Kinába, a háboruba. A községben nagy szomorúságot keltett a hír, mert az ottani legények csaknem mind az 52-ik gyalogezredben szolgálnak. Az öreg Schmausz Péter is az őszszel vált meg a fiatal, akinek immar két csillagot varrtak a hajtokájára. Eppen ez az, ami szerfölött megzavarta az öregot, a ki tisztára meg van győződve, hogy a sarzeit viszik legelőbb az ütközetbe. S addig-addig töprengett, gondolkozott, míg nem sötétség borult a lel-kére. Portáról portára járt a falujában s minden-kinek a tanácsát kérte, hogy az ő szép, deli legényfiát kimentse a háboruságból. Tegnap reggel gyalogszerrel, hajdon fölvel törteit be Kaposvárra, ahol a pécsi ezred l zaszólalja állomásozik. A kaszárnya előtt sorra kérdezte a katonákat:

— Merre van a fiam? káplár Schmausz?

A bakák gyanuttanul vezették be az öregot az urvarra, hol egy század reggeli-gyakorlatát végezte. A boldogalan ember hirtelen van orditozással yetette magát a földre:

— Tiszt ur, tiszt ur, na vigye el a fiamat!

Aztán tépte a haját, a mellét meg ököllel ütölte és riót, jajgatott:

— Nem engedem a fiamat. Hagyják itt a fiamat! Ne vigyék Amerikába!

A bakák megrendülve néztek a jelenetet, mely a gyakorlatot is félbeszakította. A kaszárnya népe vegre is-lefogta az öregot, kit a rendőrök a közkörház megfigyelőosz-árára vittek ott ült mellette a délceg káplár is: *Schmausz János*. Szerencsétlen- apja-azonban már nem ismerte meg.

Törvényjavaslat a vidécek ellen. A kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlésnek aziránt, hogy a vidékek legyenek elítélva a házalástól. Ehhez örömmel hozzájárult az ország minden kereskedelmi kamarája s csupán csak az utazó fővárosi cégek és ezek sürgetése a fővárosi kereskedelmi és iparkamara szóltal vel. Most egy újabb anketten-ugy a fővárosi kereskedők, mint a kereskedelmi kamara is megnyugodtak s hozzájárultak a törvényjavaslathoz. Hasonló törvényjavaslatot adnak be az Ausztrával kötött kereskedelmi szerződésnél fogva a bécsi Reichsratnak is. Az osztrák törvénytől fogva a magyar vidékek ki lesznek szorítva Ausztriából, a magyar törvénytől fogva pedig Magyarországból lesz elítélva az osztrák vidékek hazalása. A fővárosi titasztó cégek attátták, hogyha kijáruznak az osztrák vidékek Magyarországról, részükre minden hazalás nélkül biztosítva lesz az aruk ketete. Az új törvény értelmében csak ismét-eladók-hoz léphetnek be a vidécek, magánházakhoz a labukat be tenni sem szabad; kivételnek csak ott és akkor van helye, ha a magánfel felkéri az eladót, hogy árnyat lakására hozza és ott marassa be.

Közgazdaság.

Rendelet.

3694

1900. sz.

Városunk területén a sertésvész járványszerű fellépése megállapítván, a város területet zár alá helyeztem. Ennek folytán a földművelésügyi min. kir. ministerium által 9300/III/12 1898 sz. alatt kibocsátott rendelet alapján a következő óvintézkedések szigorú betartására hívom fel a város közönséget.

A sertés állományban előforduló betegüések és elhullásokról nyilvántartás vezetetik; e célból minden illy eset a rendkaptányságnál megjelentendő, hogy elhullási eseteknél a dögtérre való kiszállítás kellő időben eszközölhető legyen.

Sertések a város határából ki nem hajthatók, miért is az összes sertéslevelek bevonását elrendelem. Azonnali leszurásra a városból vidékre sertések csak előzetesen kinyerendő miniszteri engedély mellett szállíthatók. — Ugyazinté iltva van a város területén bármely vidékről sertés farkak keresztülbajtása.

Trágya a fertőzött és lezárt udvarokból csak 5% frissen oltott mésszel való fertőtlenítés után szállítható ki.

Hentesek- és átlakereskedőknek a sertésrakba való belépés tilos.

A ki a jelen rendeletben előirt szabályok és rendelkezések, avagy tiltalmak ellen vét, kihatag követ el, mely a cselekmény vagy mulasztás minőségéhez képest az 1888. évi VII. t.cikk 152 155. §§-ai szerint lesz minősítendő és büntetendő.

Nagy-Kanizsa, 1900. július 14-én.

A városi tanács megbízásából mint állategészségügyi l. fokú hatóság.

Deák Péter s. k.
rendőrfőkapitány.

XX

Husz évi szenvedés és küzdelem.

Közdeni a sors és csapások ellen nehéz, de küzdeni a testi fájdalommal husz éven át, a legborzasztóbb kín és a létező legnagyobb es leginkább gyöngítő szenvedés végtelensokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad

Ily körülmények között olyan energia, a melyről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett ellenállásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és az eltökéltségnek.

— Boldog vagyok, — írja — hogy felhasználhatom ez alkalommal, hogy a Pink-pilulák jóságáról a nem gyakori hatásáról nyilatkozhatom. Huszonegy év óta borzasztó főfájásban és idegben szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elállt a lélegzetem s oly heves szívdobogásom volt s oly gyöngeltem, hogy a fejfájógyulladás semmi reményem se volt, jóllehet sokféle módját megkísérlettem. A véletlen, egyik barátom által néhány doboz Pink pilulához jutottam és bár már semmiben se bíztam, használtam a pilulát. Az eredmény nem sokára bebizonyította jóságukat, mert lelkiismeretes használat után, ily hosszúszevedés után teljes gyógyulást éreztem. Mindenki: ajánlom a pilulákat és önt felhatalmazom levelem közlésére.

A Pink-pilula az idegek legjobb helyreállítója, a vér leghatalmasabb előállítója; meggyógyítja, mint számtalan példa bizonyítja, a verszegénységet, az idegességet, a reumát, a neurastheniát és minden gyöngeséget.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban Török József gyógyszerésznél, Budapest Király-utca 12. doboza 1 forint 75 krért, vagy 6 doboz 9 forintért.

IRODALOM.

— A MAGYAR MŰVESZET júliusi száma feltűnő szép tartalommal és kiállításban jelent meg. Rövid idő alatt bebizonyította a Magyar Művészet, melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főszerkesztője Beniczkyó Bajza Lenke, hogy művészetünk hathatós pártfogója s betöltötte azt a hiányt, melyet művészetünk és irodalmunk

művészeti folyóirat eddigi hiánya miatt szenvedett. Az új számban színes képek emelik különösen a becses tartalmat. Számtalan művészi képek közül irodalmi része pedig jeles közleményekkel változatos. Elbeszélést írt Buday László, Szarko Matild. Cs. Szabó Kálmán, érdekes londoni levelet Hughes-Hughes, Bajza Ilona, verset Váradi Antal. Beniczkyó Bajza Lenke folytatja Hanna c. regényét; folytatást találunk Cyprianus, a varázslóbol Vildenbruch Ernő e nagy feltűnést kelteit regényéből, melyet Hans Peppi írtetett át magyarra. A többi részét is apróbb közlemények és művészet, színház s irodalomról hozott kritikák teszik változatosá. Ez a folyóirat egyuttal a legelőbb képes lap.

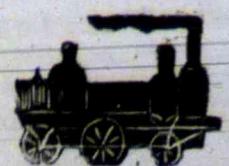
Előfizetéseket a kiadó hivatalba kell küldeni: Budapest, V., Hold-utca 7. Pesti könyvnyomda Részvény-Társasághoz. Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona. Egy szám ára egy korona. Kapható minden könyvkereskedésben is. Mutatványszámot szívesen küld.

— A „VENDEGLŐSÖK LAPJA“, a mely ebben a hónapban XVI. évfolyamának II. füzét kezdte meg, nagy fontosságu akciót indított. Ennek az a célja, hogy a vendéglősök, kapcsolatosan a bortermelők szövetezeteivel borvásárló szövetezeteiket alakítsanak. A „Vendéglősök Lapja“ különben a hazai iparpartólását is hathatósan akarja előmozdítani.

E végből azt a kedvezményt nyújtja, hogy minden magyar iparosnak és gyárosnak, a ki előfizetője a lapnak, céget allandóan ingyen hirdeti. A „Vendéglősök Lapja“ előfizetési ára egész évre 12 korona. Szerkesztője és kiadóhivatala: Budapest, VII. ker., Akácia-utca 7.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	3 óra 52 perczkor	reggel személy	vo
"	11 " 57 "	d. u. gyors	"
"	1 " 40 "	d. u. személy	"
"	8 " 05 "	este személy	"
"	2 " 07 "	éjjel gyors	"
Bécs (Wien)	3 " 42 "	reggel személy	"
"	1 " 35 "	d. u. személy	"
"	4 " 08 "	d. u. gyors	"
"	10 " 05 "	este személy	"
Z.-Egerszeg	8 " 05 "	reggel vegyes	"
Prágerhof	5 " 32 "	reggel gyors	"
"	12 " 09 "	d. u. személy	"
"	4 " 53 "	d. u. gyors	"
"	11 " 22 "	éjjel személy	"
Csaktorna ya	8 " 10 "	reggel vegyes	"
Bárcs	11 " 14 "	d. u. gyors	"
Gyékényes	1 " 29 "	d. u. gyors	"
"	11 " 41 "	éjjel személy	"

Vonatok indulása.

Budapest	5 óra 47 perczkor	reggel gyors	vonat
"	9 " 30 "	reggel vegyes	"
"	2 " — "	d. u. személy	"
"	5 " 03 "	d. u. gyors	"
"	12 " 15 "	éjjel személy	"
Bécs (Wien)	6 " 05 "	reggel személy	"
"	12 " 20 "	d. u. gyors	"
"	9 " 05 "	d. u. személy	"
"	12 " 45 "	éjjel személy	"
Zala-Szt-Iván	5 " 20 "	d. u. vegyes	"
Prágerhof	4 " 42 "	reggel személy	"
"	12 " 10 "	délben gyors	"
"	2 " 35 "	d. u. személy	"
"	12 " 17 "	este gyors	"
Csaktornya	6 " — "	d. u. vegyes	"
Bárcs	4 " 57 "	reggel személy	"
Gyékényes	2 " 22 "	d. u. személy	"
"	4 " 26 "	d. u. személy	"

XX

Dr. LENGIEL nyírfa-balsam

kir szabad. Svédhonra. Már magában véve azon növény nedv, amely a nyírfaiból kifolyik, ha annak törzsét megfúrjuk, emberemlékezet óta mint a legkifutóbb, azépitőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balsammá alakítatik át, csak akkor nyer ugyazólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelynek válnak le a bőrről, amely exaltá felérré és gyöngéddé válik. Ezen balsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhegyeket, ifju arczint, a bőrnek tisztséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szepilöt, majfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrtakát s a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ara egy korsónak használati utasításal 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerárban.

A nyírfa-balsam által puhává lett bőr-konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Langiel-féle

Opo-krém

használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb higiénikus szappan, mely a bőrt anyhévé és fehérré teszi és hivatta van a balsam jó hatásait fokozni. Egy drb. ára 1 kor. 20 fill.

Főraktár Magyarországon: Török József gyógyszerész. Budapest, Király-utca 12.

3435-3436 1900.

HIRDETMÉNY.

Nagy-Kanizsa város r. tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a v. hivatal szolgálk, erdőőrök és rendőrök részére az 1900-ik évben beszerzendő egyenruhazati cikkek szállításának biztosítása tárgyában a helybeli szabómesterekkel 3709 korona költség előirányzat mellett a f. évi július 24 napján d. e. 10 óra or a városházán a kis tanács teremben szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyalás fog a megállapított minták, költségvetés és ieltételek alapján tartatni.

Az árlejtésen résztvevők bánatpénz fejében 185 koronát készpénzben vagy óvadékképes papirban esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben és pedig a szóbeli árlejtők az árlejtést vezető bizottság, kezéhez a zárt írásbeli ajánlatot tevők pedig ajánlataikhoz mellékelten letenni.

A zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéseig vagyis legkésőbb f. évi július hó 24 napjának 10 órájáig lesznek a városi iktatóba annál inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A minta szövetek, költségvetés és az árlejtési feltételek a v. levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi július hó 13.

A városi tanács.

Ideál a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban mindenféle alakban a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban. kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csüörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egyes évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Nyugdíjra . . . . . 3 korona

Nyiltár pótterem 30 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Börmentellen levelek csak ism. i. kasszából fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felülső szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap július 22.

Iparkiállítás lesz Nagy-Kanizsán.*)

Vécsey Zsigmond polgármester ur elnöksége alatt és kezdeményezésére f. évi szept. hó 9 én iparkiállítást fog rendezni a nagykanizsai iparos ifjuság önképző egyesülete. E tényével ezen testület életképességének adja tanujelét és — mondhatnók — megszégyeníti, lefözi a helybeli ipartestületet. No de ez nem az ő hibája; sőt dícséret illeti meg érte úgy az iparos ifjuságot, mint a kiállítás létesítése és sikere érdekében buzgólkodó polgármester urat. S azt hiszem: nem állok egyedül városunk kisiparosai között azon óhajommal, vajha a kiállítás a lehető legjobban sikerülne!

Hisz városunk kisiparosaira is jótékony hatással lehet ezen kiállítás. Nem lehetetlen,

*) Ezt a megszívlelésem méltó, jeles cikkét július 15-én, tehát még akkor kaptuk, mikor az iparkiállítás rendezése az eredetileg tervezett mederben haladt.

Szerk.

hogy némileg hozzájárul majd a közönség és kisiparos között már annyira megrendült bizalom helyreállításához. Talán visszahódíthatja magának a kisiparos, ilyen utómódon a nagyközönséget. Noha, 16 évi önállóságom alatt szerzett tapasztalataim alapján, sajna, nem érzem magamat jogosítva valami vérmes reményeket fűzni a kiállítás ezirányu sikeréhez.

Be kell őszintén vallanunk, hogy városunkban nincs meg az az osztály, melynek támogatására a kisiparos biztosan számíthatna.

Nagy-Kanizsán tényleg csak két osztály van: szegény és gazdag. A szegény-osztályhoz tartozók csak elvéve csinálhatnak valamit a kisiparosnál; hanem szükségleteket a készáru-raktárakból részletfizetésre szerzik be. A vagyonos osztály tagjai pedig nem biznak a helybeli kisiparosban; hanem zsebre vágják azt a szép summapénzt, amit itthon a kisiparosoktól bevásárlásuknál megtakarítottak, azoktól ugyszólván

elvontak és elmennek Bécsbe; hol azután tizezreket adnak — talán kevésbé jó áru cikkekért, mint minőt itthon beszerzhethének, — olyan iparosoknak és kereskedőknek, kik soha egyetlen krajcárral sem járultak hozzá Magyarország háztartásához. — Van városunkban olyan gazdag család is, mely legegyszerűbb konyha-butorait is Bécsből szerzi be. A helybeli iparosoknál csak apró-cseprő tárgyakat készíttetnek, — milyen pl. egy gyurótábla, vagy személtáda, vagy javítgatásokkal bízzák meg azokat. Ilyenkor is csak hosszas alkudozások után juthat olyan keresethez a kis iparos, melyből nem csak hogy adóját nem képes fizetoi, de megélni is alig tud.

Volna ugyan városunkban még egy igen tekintélyes osztály, melyet az ugynevezett középosztálynak lehetne tekinteni, ha ugyan az maga-magát is annak tekintené. Ezen osztály tagjai tisztességes és biztos jövődelemmel rendelkeznek. Nézetem szerint ez az osztály volna elsősorban

TARCA.

A boszu.

A „Zala” eredeti tárcája.

Irtá: Fehér Lipót

Két gyönyörű nő tűnt fel egy napon Meran sétaterén. Az egyik fiatal asszony volt a másik a fiatal asszonynak hajadon nővére. Oly káprázató szépség volt mindkettő hogy nem lehetett meghatározni, vajjon szebb e az egyik mint a másik.

Az asszony szabadabb tekintetű, vállai teltebbek, keble erősebben kifejldött. Egy teljes pompájában kinyílt rózsá. Míg a leány öde, kicsattanó arcával a rózsára emlékeztető volt, mely kitörni készül a szirmaiból és mely már is sejtetni engedti minő remek formában fog kifejldöni.

Midőn e két nő a legelőkelőbb útözékben, lengő kecses járással végiglibbent a promenádon, akaratlanul megállt és utának fordult még a legöregebt, legbetegebb ember is.

Hát még az asszonyok! Még csak irigységet sem éreztek e két nő iránt, annyira lenyűgöző és minden kritikán felül álló volt azoknak szépsége.

És ő: szépségek tudatában királynői tartással járattak villogó tekinteteket az ember áradaton, mintha eszményíteni akarnák e szavakat „Bámuljatok és hódoljatok!”

Moszkvából jöttek a zord, téli időjárás elől, az „Erzherzog Johann” szállóban laktak. Az asszony neve Feodora Bogitics volt. Ennyit tudtak az érdeklődők.

Ez érdeklődők közt volt egy fiatal orosz milliomos is, a nők által annyira becézett Sergius Eldaroff.

Nem törődött ő most már a többi leányokkal asszonyokkal; minden vágya, egyedüli óhajta volt a két szépséges orosz nővel megismerkedetni. Azt hitte, hogy ez nem igen lesz nehéz, miután egy szállóában laktak, miután ő szintén orosz nemzetiségű a miután nagy sikerekkel dicsekedhetett már a nőhódítás terén.

Két remek virágcsokrot küldött a két orosz nőnek. Az egyik usupa rózsaszínű sötét ő szípiros rózsából a másik fehérszínű s tearóz-akból volt összeállítva. A csokrokat Eldaroff névjegye kísérte e szavakkal: „Büszke vagyok önökre! Egy orosz honfitárs.”

És minden reggel küldött a két nőnek virágot, később már névjegy nélkül. A virágokat nem utasítottak vissza, de Eldaroff iránt nem érdeklődtek más különben a hölgyek. Lehet, hogy nem is ismerték őt. Néhányszor találkoz-

tak a léposházában, de a nők egyszersem szolgáltak alkalmat az ismeretség megköltéséhez.

Sylvester estéjén a fürdővendégek előkelősége fényes bált rendezett. Eldaroffnak volt rá gondolja, hogy Feodora Bogitics asszony és nővére biztosan kegylenek meghívott.

A hatalmas báli terem villamos fényárban uszott. A rendezők Eldaroffal öltökn minden lehető elkövették, hogy a vendégek fogadtatása minél fényesebb és minél meglepőbb legyen.

Mikor már megtelt a báli terem levegője virágillattal, midőn a vendégek társalgása szorgalmasá vált, melyből gyakran pajkos nevetés csengett ki, akkor érkezett meg Bogitics Feodora nővérével.

Két királynői szépség; nehéz kivágot, tehát brokát ruhában. Nyskéők csillogásánál, csak szép hosszupillájú, lángoló szenvedélyt eláruló szemek voltak ragyogóbbak; azok a fekete gyémánt szemek, melyekkel büvöltek, melyeknek tekintetével lenyűgözni tudtak a melyeknek pillantásával sejtetni engedték a menyország minden édes gyönyörűségét és a pokolnak összes kínjait.

Mosoly játszadozott rózsá arcokon; es látni engedte a fehér gyönyörgök, melyek tüdőoklésben versenyeztek a sötét hajukban ragyogó pyémánt csillagok.

Eldaroff, ki szívdobogva váta őket, bemutatta magát; egyuttal, átnyujta a drága kivitelű lapo-

Amo-
pában az orvo-
sok mindinkább
a természetes
gyógyvizek hasz-
nát, ezek kö-
zött különösen a
maga nemében
páratlan

Ferenc József
keserűvíz

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégeknek.

ajánlják A Fe-
renez József
keserűviz már
több mint husz
év óta van hasz-
nálatban s egy
családban sem
szabadna annak
hiányoznia.

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok
Íróasztalgarnitúrák
a legnagyobb választékban a legutányosabban kaphatók
Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán

hivatva és módjában is állana a kisiparost foglalkoztatni és a saját érdeke csorbítása nélkül támogatni. Még vagyok győződve, hogy ki is tudnók annak igényeit elégíteni.

De hát Istenem! ezen osztály tagjaira sem számíthat a kisiparos; mert, noha egy nagy részük ugyanazon anyja emlőjéből nyerte első táplálékát, kinek egy-két tisztességes kisiparos is köszönheti lételetét: mégis — talán csak alszeméremből, vagy a korszellem romlottsága miatt, — ezek keresik legkevesebbé a kisiparossal való összeköttetést; sőt nem tévedek tán, ha azt állítom, hogy ezek törődnek aránylag legkevesebbé a szegény iparososztály sorsával.

Az elmul' jobb időkben a kisvendégtűsök is nagyobb részben kisiparos-társaitól nyerték jövedelmüket. Ma már azonban csak a tekintetes urak vannak olyan szerencsés helyzetben, hogy itt-ott némi szórakozást, néha tán egy kis mulatozást is megengedhetnek maguknak; de bezeg nem teheti ezt a szegény mesterember. A mesterember Nagy-Kanizsán alig képes annyit keresni, mennyi kenyérré szükösen elég, s mert szegény, lenézi őt még jobb módba jutott édes testvere is. Mindenkinek el kell ismerni, hogy a nehéz munkával foglalkozó iparosnak is szüksége van néha egy kis szórakozásra, mert ha az sorsával meg van elégedve és jó a kedélyállapota, a munkakedve is nagyobb lesz, s így a társadalomnak hasznosabb tagjává válik.

Hogy az ilyen állapotok okai sokkal mélyebben gyökeredznek a társadalom szervezetében, hogy sem azokat kisebb szabású, szűkebb körű kiállításokkal onnan kiirtani lehetne, az nyilvánvaló. Szerény nézetem szerint, ezen baj orvoslására két tényező van csupán hivatva. Elsősorban a társadalomnak igaz magyar érzelmeiből fakadó, kölcsönös támogatást eredményező átváltozása; másodsorban a kormányhatalom öntudatos jóakarata.

Távoláll tőlem az a szándék, hogy kisiparos-társaimat, vagy a közönséget a kiállítás eszméjétől elidegenítsem, de ismervén helyviszonyainkat, nem palástolhatom abbéli aggodalmamat, hogy kudarcra is végződhetnék nálunk egy ilyen kiállítás; mivel nincs meg az annak sikerét biztosító közönség. Így aztán arra való iparos sem akad. Hisz aligha van városunkban — egy-két szabót és cipészt hivéve — olyan iparos, ki ilyen kultuszba 2-3 száz főt befekethetne anélkül, hogy az neki né hiányoznék. Pedig bizonyos szakmabeli iparosnak, ilyen pl. az asztalos is, ennyiféle okvetlenül szüksége van, hogy produktív képességet bemutathassa. Azon reménységre támaszkodni, hogy a kiállításra készített tárgyainak méltányos áron leendő értékesítése, vagy a kiállítás révén szerzett nagyobb mérvű megrendelések által fog megtérülni ily célra fordított lőköje: nem lehet. Nem lehet pedig azért, mert mint már mondtam, ehhez nincsen publikumunk.

Ezen országszerte, de különösen városunkban meglévő nehézségeket, mint fennebb már említém, csupán a kormányhatalom célszerű intézkedései, a társadalmi rendszer helyes irányu alakulása és még a vagyonos osztály példás jóindulata szüntethetik meg. Szigoruan hazafias irányban kellene növelni a nemzet minden rétegének gyermekeit; már az iskolában bele kellene a magyar gyerekebe oltani a magyar készítmények iránti előszeretetet és azon erős hitel, hogy mindentől, uly terményből, mint készítményből az a legjobb, ami magyar, mert az a miénk. S ha majd mindnyájan kizárólag csak magyar készítményű tárgyakat használunk és bizonyos önérzetes büszkeséggel hangoztatjuk, hogy nem kell nekünk a másé, megelégszünk mi azzal, amink magunknak van: bizony merem állítani, hogy fel fog iparunk virágozni.

A kormány támogatására is alig számíthat a kisiparos. A gyáripari még csak istápolja valamennyire, de a kisiparosokkal édes-keveset törődik. Pedig hát szerény felfogásom szerint az államhatalom jóindulatát minden állampolgárnak egyformán kellene éeznie. Nagy gondot kellene a kormánynak ugyanis fordítani arra, hogy e haza minden polgára lehetőleg elégedett legyen. Micsém könnyebb, mint a magyar népnél, mely annyira ragaszkodik a neki oly szent földhöz, ezt elérni; mert ha csak félig-meddig türethető is a magyar ember állapota, azt mézes kalácsosál sem lehet drága hazájából kicsalni. Azért igen elszomorító, és aggodalmaim jogosultságát bizonyítja azon sajnálatos esemény, hogy csak nem rég az állam maga — talán valamely félreértésből folyólag — fosztott meg, mintegy 3-4 ezer tagból álló munkáscsaládot kenyérkeresetétől és engedett át a nyomornak; mintha a szegény magyar munkás csak mostoha gyermeke volna ennek a szép hazának. Lehet ugyan néha magas állású és hatalmas férfiak ajkáról szép, hangzatos beszédeket hallani a magyaripar érdekében. Csakhogy, — fájdalom! — szép szóval sem az ipari felvirágoztatni nem lehet, sem pedig a magyar munkás nem tud abból megélni. Hisz Krisztus urunk maga is megmondta, hogy: „nem csupán Isten igéjével él az ember”. Kenyérre is szüksége van a magyar munkásnak. És ezért az szívesen is fáradozik, csak legyen tisztességes munkája és láthassa annak méltányos jutalmát.

Azért óhajtottam mindezeket elmondani, mivel hiszem, hogy vannak többen polgártársaim között, akik a magyar kisiparosnak, különösen pedig városunk kisiparosainak bajait nem ismerik; pedig ha ismerék, hazafias érzületük által vezéreltetve, bizony hozzájárulnának annak javításához. Mert hát tudniok kell, hogy azzal nem csupán

rendet. Orosz nyelven kérte őket, fogadják el ez estén az ő szolgálatát.

Az asszony elfogadta Eldaroff karját, ki őket egy már részökre rezervált helyre vezette. Örömmel látta, hogy az asszonynak legyezőjén egy piros, a leányon egy tea rózsza volt tűzve az általa küldött csokrokra.

— Örülök hogy végre megismerhettem önt és hogy megköszönhetem figyelmességét, melylyel engem és Mariannát kitüntetett. Nagyon szeretjük a virágokat.

— Igen és ezek oly szépek voltak — szölt Marianna az asszony nővére — csak kár hogy el kell hervadniuk. Mindig elszomorodtam valahányszor láttam hervadásukat; de annál nagyobb volt örömem midőn friss virágokat láthatam.

— Boldog vagyok, hogy örömet szereztem kegyeteknek — felelt Eldaroff jól megnézve a két szép nőt — a legnagyobb gyönyörűségem hölgyeknek virágok által lejezhetni ki igaz hódolatomat. Rendkívül szeretem én is a virágokat de a hölgyeket is virágoknak tekintem.

— Ugy látszik maga nagy rajongó — szölt az asszony gyűjtő pillantással — én szeretem az olyan embereket.

De mintha megbánta volna ez utolsó hirtelen kiejtett szavakat, gyorsan másfelé terelte a beszélgetést.

— Tehát ide ülünk? Ismeri az itt ülő hölgyeket?

Eldaroff bemutatta Bogitics Feodorát és nővérét Kartinkin Mariannát néhány hölgynek, kik

leereszkedő nyájjassággal viseltettek velök szemben.

Eldaroff büszke örömmel ment végig a bálterem parketjén, megigérve a feleje siető barátainak, hogy igen majd bemutatja őket a szép orosz hölgyeknek.

Azt érezte, hogy jó benyomást gyakorolt Bogitics Feodorára és nővérére és előre legtesté magának ez ismeretség kellemét.

Távolról sem gondolt holmi házasságra; mulatni akart csak és hízelt hiúságának, hogy a legzsebb asszonnyal két baráti viszonyt. Az asszony inkább lefoglalta gondolatjait.

Egy hatalmas tükör előtt ment el és nem állhatta meg, hogy bele ne nézzen. Az igazi, mesterkéletlen előkelő gavallér benyomását gyakorolta mindjárt az első látásra. Gondosan ápoltt szép fekete szakká, kellemesen olvadt öszsz tekintélyes bajuszával. Pici ny görög metszésű orra, lágyan tekintő rendkívül vonzó kifejezésű nagy fekete szemek, melyeket szépen formált szemöldök ivelt át nagyon megnyerő külsőt kölcsönöztek arcának, melynek finom fehérséget ma piros árnyalat borított. Magas fehér homlokát ideálisan fésült dus puha haj övezte.

Alakja sugar, nyulánk, széles vállakkal büszke tartással. Nagyon hozzáillt Bogitics Feodorához.

— Sergius! édes barátom, hol vagy hogy nem találta! Én megőrülök, nem bírom ki tovább! Itt van a teremben ő, Istenem ő itt van és én — én — ha nem beszélhetek ma vele akkor..... akkor holnap már vé... Édes

Sergiusom jöjj kérlek, jöjj mutassa be azonnal... jöjj kérlek... esengett hozzá rohanva kebelbarátja egy tüzes francia fiatalember, a ki a promenádón szeretteit bele Kartinkin Mariannába.

— De ne örjög kerlek szakította meg Sergius — hiszen teljesülhet vágyad, de előbb a zenészekkel kell megbeszélni valamit.

— Nem fog sokáig tartani? én most el nem eresztélek!

A zenészekről aztán vissza tértek a hölgyekhez. Sergius bemutatta a barátját Louis de Rameaut a ki uszott a boldogságban és ugyan csak meggyőzte Mariannát, hogy a francia gavallér a legkellemesebb és legszellumesebb udvarló.

Bogitics Feodorát Sergius foglalta le. De a két orosz szépséget az egész estén az udvarlók nagy serege fogta körül. Táncoltak nagyon sokat és fesztelen, de mégis a legfinomabban nyilvánuló jó kedvük elragadott mindenkit. A nők épp úgy örültek, ha beszélgethettek velök mint amilyen boldogok valának a férfiak ha közelökben lehettek, ha közelről megrészegezhettek a két szép nőről leáradó igézetből.

Azon naptól aztán megváltozott a két fiatal hölgynek életmódja. Merán előkelő világa köréjük csoportosult, ők voltak a férfiak és a nők beszéd tárgyai.

De mindenek felett megelégedett volt Sergius ki a fiatal asszony kegyeit látszott megnyerni. És határtalanul boldog volt Louis de Rameau

a kisiparosokon, de magukon is segítenének és ami a fő: szeretett hazánknak is nagy szolgálatot tennének.

Világért sem szándékom magamat a szóban levő kiállításon leendő részvétel alól kivonni; sőt legnagyobb örömmel teszek meg mindent, amit szerény helyzetem megenged. De félek, hogy helyi iparunk szerény és nyomott viszonyai miatt ezen kiállításnak nem lesz meg a várt eredménye. Azt pedig tapasztalataim alapján állíthatom, hogy semmiféle kiállításból soha kisiparosnak haszna még nem volt. Ennél fogva ezen kiállítástól sem merek sem saját, sem kisiparos társaim részére akár anyagi, akár pedig erkölcsi hasznot reményleni.

Midőn a legmelegebben üdvözlöm a polgármester urat és az iparos ifjúságot ezen uttörő munkájukért: azon legőszintébb óhajomnak adok ismételt kifejezést, hogy önzetlen fáradozásukat a legteljesebb siker koronázza.

Nagy-Kanizsán 1900. július hó 14-én.

Torma Lajos
asztalos-kisiparos.

XX

Helyi iparkiállítás.

Nyílt levél

a nánizsai Ipartestület tekintetes Előjáróságához!

A tek. Előjáróság, a helyi iparkiállítás ügyében egy olyan határozatot hozott, mely ellen — bocsánatot kérek — de állást kell foglalnom. Nem lévén sem az Ipartestület, sem a Munkásképző Egyesület valamely bizottságának tagja, elfogulatlanul bírálhatom meg az ügyet, melyet halomából és a helyi lapokból ismerek.

Ismeretes a tek. Előjáróság előtt az, hogy városunkban nagyobb mozgalom indult meg azon célból, hogy helyi iparkiállítás rendeztessek. Jól tudom, hogy a kibocsájtott első felhívásnak egyik-másik pontja iparos társaim között nem tudott annyira érvényesülni, a megnyit éppén egy

ily fontosabb mozgalom megkíván és ha a tek. Előjáróság egyedül ezen szempontból és csak azért mondott le a kiállításon való részvételéről, mert a felhívásnak egyik vagy másik pontja ellen kifogása van, úgy mondhatom, hogy a tekintetes Előjáróság nem járt el helyesen, mert amely pontja a felhívásnak nem felel meg, ezt megvalósítani nem ütközött volna nehézségekbe, mert hisz a felhívást kibocsájtó tényezőzők maguk is belátták azt, hogy egy valamire való kiállítás, rendezésében kell, hogy az összes munkaadók részt vegyenek; s akkor magától érthető, hogy a kiállítás nem a Munkásképző Egyesület kiállítása, hanem a nagykanizsai iparosok és iparossegédek kiállítása, vagy pedig mint később helyesen megállapítva lett, helyi iparkiállítás. Ezen általános cím alatt úgy a munkaadóknak, mint a segédeknek meg van a kellő szerepük.

Szerintem ezt lett volna hivatalba megoldani a tek. Előjáróság és nem lemondani mindenről, mert ha a tek. Előjáróságnak egyáltalán nincs hajlandósága kiállítást rendezni, meg nem következik abból, hogy az Ipartestület tagjai többségének se legyen. Elvégre az Előjáróság csak huszonhat, az Ipartestület pedig több mint négy száz tagból áll.

De bármely okból történt is a lemondás, az nem helyeselhető, mert jól tudjuk, hogy iparunk csak akkor és akként fejleszhető, ha készítményeinket közszemlére bocsátjuk és bírálat tárgyává tesszük. Ez ambiciójára úgy az önálló iparost, mint a segédmunkást, és hogy mennyire helyes és hasznos az ily kiállítások rendezése, azt bizonyítanom felesleges. Feleslegesnek tartom pedig azért, mert sokkal hivatottabb egyének (sőt ipartestületek is) kisebb, vagy nagyobb mértékben gyakorlatba hozták a kiállítások, vagy tárlatok rendezését, melyek hasznos volta és célszerűsége majd mindenkor igazolást is nyert. Azt hiszem, hogy ezen szempont vezérelte az első lépést megtévő Munkásképző Egyesületet is; tehát az eszmét — bárkitől eredjen is — kötelessége első sorban az Ipartestület Előjáróságának magáévá tenni és nem szabad a vízzel együtt a gyermeket is kiönteni.

Városunkban minden tényező mezmozdult, városunk legelső polgára és vezérférfiai tettek magukéva ezen ügyet és buzdították az összes tényezőket a kiállítás minél fényesebb, minél imponzansabb kivitelére, és ime, mi történt?

A t. Előjáróság az első hivatalos megkeresést, a mely a Cimhez intézve lett aziránt, hogy küldjük meg 12 Ipartestületi tagból hivatalos névjegyzéket, gyönyörűen agyonvágta, mert az iparosoknak még csak negyedrészt sem írták ki. Már pedig az Ipartestület tagjainak pontos nyilvántartása egyik legelső és legszükségesebb

alkotórésze az Ipartestület ügyei vezetésének. És mi történt másodízben?

A t. Előjáróság lemondott olyan ügyről, melyet talán az iparosoknak nagy része már magáévá tett; lemondott akkor, mikor a város legelőkelőbbjei élén a város legelső polgára felkészült az ügyért, amely úgy tulajdonképpen a mi ügyünk: lemondott a t. Előjáróság annélkül, hogy iparos társait megkérdezték volna előbb: akarnak-e kiállítani? és ha igen, hogyan és mikor? lemondott a t. Előjáróság annélkül, hogy erre megbízatása lett volna. Ismétlem, annélkül, hogy erre megbízatása lett volna. Mert a tek. Előjáróságnak általunk felajánlott mandátuma csak belső ügyek vitelére terjedhet, ily fontos körülménynél illő, sőt költségteljesnek teszi maga az ügy fontossága is, hogy egy rendkívüli közgyűlésen minden egyes iparos véleményét e tárgyban meghallgassák és csak ekkor tudjuk meg, kell-e kiállítás: igen, vagy nem; rendezhetünk-e, vagy nem. Önök nem tekintettek semmit és senkit. Önöknek elegendő volt az, hogy az eszmét a Munkásképző Egyesület adta meg, elegendő volt ez arra, hogy lemondjanak.

Nóde még nem késő; idő van elég, csak akarat legyen, s kell, hogy legyen. Meg kell mutatnunk legalább azt, hogy a közszükségletet képező mindennapi cikkeket elkészíteni tudjuk olyképp, hogy kiálljunk a versenyt sokféle; az idegenből behozott ipari tárggyal a ezzel kétszeres költséget teljesítünk. Egyrészt saját érdekeink megóvásáért kellünk versenyre, másrészt pedig az ipar fejlesztésére hatunk töltök lehetőleg.

Tiszteletteljes kéresem tehát t. Előjáróság nem lehet más, mint az, hogy igenis csatlakozzunk, hozzánk méltó jellegű alatt azon zászó alá, a melyet városunk legelső polgára tart kezében és legyünk büszkéek arra, mert az ő kezében biztos a siker és győzelem.

A tek. Ipartestület Előjáróságának hivatalos tisztelője

Nagy-Kanizsa, 1900. július hó 19.

Halvax Frigyes.

XX

Párisból.

Páris, július 15.

Kanizsai embernek Párisról újat írni bajos. Annyian látták Párist, annyian gyönyörködtek boulevardjainak pompás épületeiben, csinos, kedves lányaiban, hogy ezt a témát el kell ejtenem; a kiállításról sem írok, lesznek erről cikkezések per linguam et lacum.

Tolltuttában csak egyet-mást említek, mi talán érdekelni fogja a n. é. közönséget. Így az

— Csak egy csókot, — esengett Sergius remegő ajkakkal.

— Nem nem, jöjjön el holnap megint — szólta a szép asszony felindultan, — üljön le oda gyorsan.

A másik perében Marianna lépett be Louis de Rameau kíséretében.

Sergius különös örömmel üdvözölte az úde szép ifjú hölgyet s bár nem volt szokása, nem állhatta meg, hogy bókot ne mondjon Mariannának. Marianna meglátta a leveleket melyek ott voltak egy kis empir asztalkán és kérdőleg pillantott nővéreire.

— Igen, megmutattam azokat Sergius Eldaroffnak, ő megígérte, hogy felkutatja a levelek íróját... Aztán elhatároztam, hogy visszavonulok a mostani ismeretségek elől és kirándulást fogok tervezni mindennap másfelé, Eldaroff ur és moszjő de Rameau társaságában. Beleegyeznek az urak?

Eldaroff halásan emelte szeméit az asszonyra. Louis de Rameu és Marianna tekintete pedig örömmel villant egybe.

Edes örömmel beleegyeztek sőt kitűnőnek nevezték Feodora tervét.

Másnap midőn Marianna, Rameau kíséretében különféle megbízatásban eljár a kiránduláshoz szükségesek dolgában, Eldaroff a szép asszonynál volt.

Célhoz jutott. A világfürdő legszebb, legünnepeltebb asszonya az övé lett.

Bogitics Feodora, a szépséges orosz nő nem tudta megfékezni fellázadó forró vérét, örült szenvedélyi dobta oda magát a szerelem gyönyöreinek.

(Folytatása következik.)

ki a bájtelj Marianna szívében hódított kétség-telenül tért.

Egy napon midőn Sergius meglátogatta az orosz hölgyeket, fel ünt neki az asszonynak, ki egyedül volt — kedvetlen hangulata. Kérdésére villámzó szemekkel fakadt ki az asszony:

— Sergius Eldaroff, ennek a dolognak végére kell jarni. Mióta a Sylvester esti bálon voltunk, alig mulott el egy nap, amelyen aláírás nélküli levelet ne kaptunk volna. Eleinte ügyet sem vetettünk ezekre, de midőn látjuk, hogy a legintimebb dolgainkról pontosan és legrejtélyesebben értesülve van a névtelen levelíró már nem vehetjük közömbösen, hanem határozott bosszúságot okoz. Ime ma is két levél: szemrehányások, intések, figyelmeztetések, hogy óvakodjam öntől, kergessem el Louis de Rameaut társaságunkból, ne beszéljek Burdsinkevics gróffal, ne evvel az az asszonnyal, ne evvel a férfiuval és így tovább. Hát nem bosszantó dolog ez!?

Sergius arcát az igaz harag pirosra festé. Kérte az asszonyt, hogy ne is olvassa el többé az ilyen leveleket és hogy engedje át az egész ügyet neki.

— Meg lehet győződve, hogy minden lehető elkövetek és semmi fáradságot sem kímélek, hogy azon hitványt egyént felfedezhessem és megfenyíthessem. Én és Rameau vállalva fogunk ezen fáradozni.

Az asszony halás pillantással nyújtotta kezét Sergiusnak.

Elbűvölő volt kényelmes reggeli öltözékében, melynek keblei fölött levő részét áttört csipkehálózat képezte. E csipkeszővevényen át sejtetni lehetett az ingerlőn emelkedő fehér telt keblek-

nek szoborszép formáit, amint oda hajlott az átelleni alacsony fotelről.

Sergius akaratlanul fogva tartotta a szép asszony kezét. Kéjes borzongás futotta át rajtán és hirtelen ajkaihoz emelte az asszony fehér, puha kezét és csókot lehelte annak picit gödröcskéire.

Az asszony hagyta. A hirtelen lobbanékony orosz vére fellángolt ereiben. Látta a kezére hajló férfi széles erős vállait, melyeken megfeszült a sötét kabát, látta Sergius erős fehér nyakát, érezte kezén ajkai forróságát és felébredt benne az elfojtott szenvedély.

Sergius még mindig kezében tartva az asszony kezét, feltekintett annak arcába, kérő, mohó pillantással.

Az asszony erősen elpirult és lesütötte tekintetét, mintha félne, hogy Sergius kiolvassa szeméből az "igen"-t.

Sergius tapasztalt ember volt. Az asszony kezét két kezébe fogva lassan lecsuszott a szék-ről és odatérdelt eléje a szőnyegen. Karjait az asszony ölébe nyugtatva nézett a pirulva reszkető asszonyra és szerelmesen, exkuzáló hangon sugta:

— Feodora, miért vagy oly igézőn, oly örjítőn, oly észbontón szép!?

Az asszony hallgatott, csak szíve dobogott erősen.

— Szeress engem! — rajongott tovább Sergius, — szeress, tégy boldoggá... Feodora...

Az asszony már-már elvesztette öntudatát, midőn künn csegették.

Marianna érkezett meg.

Fölugrottak.

urakat, hogy rettenetesen magas gallérok, kampós botok és szélesebb karimájú kemény kalszok vannak divatban; a női kalapok még mindig nagyok, de a fésülködésben most valamennyi párisi leány a kontyra való feltűsölést használja, mert a kiállítás szobor alakja így van fésülködve.

A cammogó roué-járás kiment a divatból. Gyorsan, elénken és könnyedén kell lépkedni. Ez most a chic! Divatba jött a biggított fekete kávé és a roza-szárán felszűrőült Tisane. Nevű savanyú jeges pezsgó, mint hltó nedű a kávéházakban.

No a kocsi terén korszakot alkot egy fődött kordé, melynek hátulján áll a kocsis és a kanzárszárakat a fedél fölött tartja. Ha Karolyi Pista gróf meglátja — azonnal rendel ily extravagáns hintó kordét. A csunyan zörgő locomobilok most a bicikliket kezdik kiszorítani. A fiakkerekek is csúsznak konkurrenciát. Az sem kutyá, ha a démi mondaine-utca madaraktól vont nagykerékű talgán jár-kei a bolonyi erdőben. Ezt a szokást Kuba szigetéről hozták be Párisba.

Feltűnt nekem a sör terjedése Párisban. A francia borivó nép, de most minden kávéházban isznak 20-40 cent. bajor, mozei és pilseim sört még pedig, mint látom, teljes pásszióval, sőt szalonokban is szopogatják, akár a normandi-ai eidret, vagy a jeges citromlevet (citronade). De a csokoládé ivás sajnos tunik. Már csak spanyol táncosnők isszák.

Idegenekből legtöbb a spanyol, angol, belga német, olasz, magyar keves. A párisiaknak nagy versenyt csinálnak ezek az idegenből bészakadt teremtések, kiktől óvakodni kell, mert a párisi nő, ha mondaine is, becsületes, udvarias — de e gyűlt-ment idegen mondaine és démi mondaine világalzó szemtelen tolakodó és követelőző. Mivel a kanizsai ifjura nem igen hódolnak az abstinentia erényének, Párisban még igen sok szép nő látni — vigyazzanak a németes pisze orrokra és spanyol leányokra, kik többnyire valami boulevard keztűs aszfaltbetárral vannak szövetségben. Ezek kiűnően értenek a kopasz áshoz.

Megkopaszító intézetek még az a expressivement pour messieurs-fele kávéházak p. o. e. Maxim, az Osztrigás Mici tanácsa Rat morte (Place Piqualle) Abbaye le Thelem ugyanott (fúrca apátság) Café d' Horkourt (Boulevard St. Michel) Pant-heon mögött, hol diákok és kedveseik (Grizette) találkoznak. Kelles és kevésbé duhaj hely a Cafe Vachette, a hol még finomabb a társaság. A legnagyobb pompólók a nagy hotelok, restaurateurok s mindenféle enekes kávéház külön földkei, a hol orosz hercegek vagyona szokott eluszni. Mert hát ki mindenáron vesztettül kottent akar, azt itt megtöheti, van mire. Budapestest és Kanizsán nincs mire.

Még a kiállítás területén is lehet 20-300 frt-ot ebédelni. Az Eitel torony és sevillai torony kőt egy restaurációban, a hol a győri cigány banda muzsikál, egy leves 6 fr., pecsenye 70 franc stb. Hogy mi a mennydörgős menkö 35 forint egy pecsenyén, nem tudom elképzelni. Ott mutattak egy gyámánakkal kipiperézelt mondaine ki 800 frankon alul szóba sem áll az emberrel. Akkor valami börzelovag társaságában volt. Csinos, üde arcu fruska, gyönyörű természetű és szemekkel 17 éves — de 800 frank és 400 frankos ebéd!

Nem Cook-utazó számára nyílik a tesledező piros rozsa! A Cook-irodat igen ajánlom. Most 1300-an esznek ebéden, minden nap jó és meggy egy csomó utazó. A kinek nem tetszik odahaza a dejeuner, diner az beválthatja a jegyet másból. Párisban mindenütt elfogadják Cook ebédjegyet.

A színházak a nagy hőségben is jatszanak. Könyv az utcára állított színpadok chanteusejének p. o. Grenet rue de hát az operában, Sarah Bernat színházában, az Odeonban, hogyan esik +25-28 mellett jatszani? Igen érdekesek a theatroszopok, egyes drámai és operai jelenetek kinematografiai és phonographikus bemutatásai. Ezeket a boulevardokon mindenütt látni. A kiállítás is teli van velük. Igen szép a táncos ház, hol a világ minden táncát gyönyörű lányok mutatják be. (Tres de cent.)

Dr. Cibusz Géza.

Fürdő levél.

Gleichenberg, 1900. július hó

Együtt vagyunk hát ismét Gleichenbergnek társaközönsége! Mert meg van ám Gleichenberg-

nek is a maga állandó vendég serege, akarcsak az ablak-asztalnak a központban. Sőt ünnepeket itt nagy jubileummal olyan boldog boldogtalansággal is, ki ötven év óta tüdőbeteg, s ötven év óta gyógyítja ki Gleichenberg, évről-évre. Olyan meg, ki husz-huszonöt év óta hordja ide a pénzét, akad minden bokrban. Persze egy sem bokor-ugró szoknya tűzről pattant; hanem van köztük akárhány „helyre való.” Tehát együtt vagyunk ismét! Már t. i. a kik Isten kegyelméből vagyunk, mert hát-ne szépsűk a dolgok, elmondhatjuk itt is azt a bizonyos katedrai bölcseséget, hogy: „sokakat látok a kik nincsenek itt.” Egy bizonyos százaléka a beteg állomány-nak menthetlenül elköztökődik a jobb hazába, de azért a közönség száma meg nem csappan, mert nagy ám a tartalék, sőt felek, felek mindinkább nagyobodik. És saját-ágos, minél nagyobb mértékben látjuk a betegnél a vég kezdetét: annál nagyobb bizalommal van ő Istenhez, emberhez, orvoshoz, kurához; hálát ad egyiknek, dicséri másikat, mert lám, lám, ő már egész könnyebben érzi magát; most még otthon egy-két hétig pihen, s akkor..... — Az az, akkor talán majd már örökre elpihen. Negyede-éve történt. Két vézna, nyurga fiatal ember földiek: „Talan felszik i-mérni, én Csillag városi dijnok vagyok a társam meg Takács József borbélyeség.” Felismertem őket. „Hogy vannak?”

„H. I. jöl.” S szegény Csillag nagy közvetlenséggel elbeszélte, hogy ő már legközelebb írniok lesz, s bizik a polgármesterben, a ki köztudomás szerint jó ember, hogy ő pár év alatt oly állásnak bír majd a városbázan, hogy meg is nőülhet. És Takács József? Ő meg már kiszemelt egy sarokházat, a hol üzletet fog nyitni, a legalkalmasabb hely fodrászüzletnek, biztos jövő, csak még 4-5 évig sepe-dekik. Nagyon bántja, hogy a köhögése nem akar megszűnni, de csak azért, mert edes anyja megjéid majd, ha megint csak köhögni hallja, de csak azért, egybenként ő tudja, hogy ez nem veszélyes! S mondta mindezt akkor, amikor már a „temező-rozsák” állandóan ott voltak részvetkelő jóságos arcan. Két-három hónappal később megapta az egyik a legfelsőbb elgöptetést, a másik a legesendesebb jövót felszálltak mindketten a Magasba. S mit szóljak szegény Led. Iszky Antalról, szegény Lakenbacher Józsefről, kik teli reménnyel sziettek vissza családjukhoz, hogy egyik rövidesen, esendes kimulással, másik éveken át tartó sorvadás után örökre elvájának fölül! Hadd emlékezzem még meg Papp Miklós kedves, szeretett földinkről is. Mikor ide jöttem, az idén, legelőször is ő jutott eszembe, szegény megboldogult. Ezen asztalnál együtt irtnak; azon a lócán együtt hallgattuk a kurmuzsikát, a egyszerre — egymást kimélve, egymástól elfordulva — törül-tünk ki szemünkből — egy-egy önként kiszordult könnyet, mikor a hátunk mögött eldudolta az a jogász-gyerekek, „azt sem kértem sokáig élek-e?” Csak eleinte nem érezte magát jól, később táplálta, erősítette a remény. „Hazamegyek Erdélybe, edes anyám cipője tudja amiből a minap is megkínáltam.” — az a késétja, az a levegő, majd kigyógyít engem!” S csak-ugyan az anyaföld, szűkebb hazája, imádott Erdély-országa adta meg neki a csendes nyugodalmat. De csak ő ment el, emléke itt maradt, élni fog közöttünk! Felkerestem tavalyi lakását. Ahitatal levőem át küszöbén, tekintetem az ágy fölött levő szőreg esett, hol most egy éve a leggon-dosab, legszeretőbb, leggyengédebb hitves elefánt-csontból készült keresztje lógott, s most egy szintoly vallásos jámbor öreg zsidó imad-sága csüng. Egy kis licencia, s elmondhatjuk „Az ég mindig ragyog, csak a csillagok változnak.”

Nagyon is elmerengtem azokon, akik már nincsenek itt, pedig érdekesek ám az ittlevők is. Egyike olyan szerény, hogy egyáltalában nem akar eszrevételeit, a másik meg mindenáron azt akarja, hogy észrevegyék; inkább rák magára egy ékszer-bolt kirakatot mert ő kérem a budapesti kétemeletes háziasasszony villamvilági-lágítás-al és vízveretékke! Bözög a megboldogult Hollan Ernő tabornagyról senki se mondta volna most egy éve, hogy nem egy knabe farkas Jeremiás, oly visszavonultan járt, kelt civil ruhájában. Meltok tiszteletre Szécsény grófnok, kiket szintén csak egyszerűségükről lehet felismerni, egy kútból iszák velünk a tejet, egy konyha fozó számunkra a reggelt, mert nem valogatóak még a szomszédságban sem! Mert

h. I. egész-egések, s az itteni konyhának is első székséges keletke volna a jó gyomor, a jó etvágy. S mintan utóbbiakban bőséges itt a bány, sorba járja akárhány ember az összes vendéglőket, a mikor mar mindenütt kinéste az étlapokat, s neki még sem ízlik, sorba szajda őket. Pedig három olyan onyhamint pl. a Teresi-enhof-ban van még a legnagyobb gurman igényeit is kielégítheti. A tulajdonos maga vezeti a konyhát; csupa fül, csupa szem, vigyáz minden ventéjére, s dicséretre legyen mondva, itt nem a borral való imponál a jól dressirozott pincérseregnek, hanem az asszony. Van is látszatja jó konyha és jó kiszolgálás. Persze a pénz mód fölött fog, hanem csak meglegyen a látszat; megnyugszunk, ha négy heti kupa után gyarapodunk 400 korona-ért, a 4 kg-rt sulyban. A miről nagy lelkiismeretességgel gondoskodik orvosunk dr. Kaufer Sándor, kinek kiváló nemes erényeit kívül legfőbb díszre, híres szakképzésére. Egy hajszála eltalálta Budapest az első megvies-gálásra s a minap mondta rá a minap egyik ismerősöm „uram ez az orvos a legnagyobb robb vadász.” Egy látás, egy hallás — a tudó és szív megállgatása t. i. — s pontosan el talál. Betegeink barátja, jóakarója, tanácsadója, a kire még akkor is vigyáz, mikor már nincsenek itt, ellátva őket a szükséges utasításokkal teltire. Mi kanizsaiak szeretjük is őt mindannyian azért is, mert magyar ember. Pedig kanizsai mindig van itt. Most is Treiberics Titusz tisztelendő atya — hogy lelkiükben ne essék hiány s Knauz barátunk ja Délzalatol — hogy anyagiakkal is ellátasszunk, — szükség ne essék velünk hüsel itt. Sőt képviselve van a nagy Takarékpénztár is Kaufmann ur k. neje szeme-lyében, s hogy bamsitalan bor kerüljön asztalunkra Gleichenbergben is, arról gondoskodik Schulhof Adolf földink, ki megjéid helyen parbutella bort küld be szobánkba, Pollax Miksa úrnó meg közbenjárás felkeresésünkre k. földink ki aztán oly műve zsem zongoráz el néhány magyar népdalt és egyéb classicus darabot a kursalonban, hogy mindannyian bússákkedünk vele, mikor felzudal a taps és „hogy volt, hogy volt.” Még lelt az atlatok alatt azok a meg-rök onyódott „alszók” is abba hagyják egy darabig a contrat, recantrát, kiváncsiak kérdik: „ejnye ki zongorá olyan az en?”

Válahogyan csak lemorzsoljuk a három hetet, s a negyedikben már olvassuk a napokat, hogy hál hány-sor is tekszünk meg le, meg hazamegyünk. Bizunk a „Ur”-ban, de meg jobban dicsérhetjük miadszanyian mindkettőt, úgy legyen!

Barta Lajos.

Tollfuttában.

Zsidót eszem!

— Irta: Körmeny Pál.

Förtelemes egy kiszólás. Ha Bécs város fő-polgármestere, Luoger mondja, annak talán elhiszik az ő atyáiál ott; de nekem, langvizi embernek, hogy otyas emberevő-képességek volna nem hiszik el itt, Nagy-Kanizsa tájékan.

Ne is higgye el senki, hogy embsrevésig emelkedett volna az igyekezetem.

Samrecoányi Pál, szepesi rom. kath. püspök szavai jutnak eszembe. A méltóságos püspök ur ezeket mondta Horovits, alsókubini főrabbinak: „Őnök is olyan vallásból nyerik lelkesedésüket, amely a rom. kath. hitnek az alapát képzati... Isten dicsőítése közös törekvésünk marad és es legelőször és főképpen a tiszta és kölcsönös szeretetben és becsülésben nyilvánkozik.”

„Kölcsönös szeretet”: igen szép fogalom. Ha ez a két szó a társadalmi életben megtestesül: megszületett ézen a sárgómbon az igazi boldogság. Ez láttam, észleltem a kölcsönös szeretet megnyilatkozását.

Nebéz beteg egy özbeborult pápista asszony. Melette lakik a jó Glücksmaun Antalné urasszony. Ez utóbbi izraelita; de egy cöppet se alterálja őt a beteg vallása; úgy kezeli, úgy szereti,

mintha saját hírsorsosa, — sőt többet mondok, oly gondosan, dédelgeti: mintha édes-anyja volna...

Te, édes izraelita asszony, áldjon meg az Isten érte! Te azon a rögös úton is tudsz virágot növeszteni, hova mag se hullott...

Édes-kedves történet ez eddig. Most cikkemnek címét ke'll megmagyaráznom, mert az nagyon harapós.

Évekkel ezelőt esett meg, amit elmondok. Tamásy József még akkor élő ember volt: a népszínmű legényalakjainak nagymestere. Ez a kípótlhatatlan művész, népszínmű énekes, Székes-Fehérvártól volt vendégszerelő. Játék után betért az egyik rácvárosi kocsmába. Vagy tíz szálás legény iddoggalt ott.

Tamásy József művésznök a magyar nép fiainak haragját akarta megtapasztalni, amikor az megnyilatkozik: szívbén és arcon. Számított a behozandó husángokra is, amikkel igen alaposan meg lehet magyarázni, hogy ne bántad meg a fejevérmegyei legényt, még édes magyar szóval se.

— Korcsmáros uram bort idé! Ma ugyanis parasztot eszem! — kiáltott Tamásy.

A legények szeme megvillant és mozgolódniak. Tamásy igen örült ennek a jelenetnek.

— Budapesten hűséggel eljátszom a parasztleány szerepemet — dűnyögte magában.

— Korcsmáros ur, parasztot eszem! — Kiáltott ismét.

— Bocsnát, ilyesmivel nem szolgálhatok,

— Van a másik asztalnál elég!

Bizony a tulsó szögletből elő is lépett egy szép szál legény.

— No hát égyen meg az ur, ha bir! Es eközben felgyűrte az ingét a karjain. — Én is paraszt vagyok!

A hatalmas termetű színművész is gyömmöszölte a kabátja ujját.

— De mégis, mielőtt csüölkre mennénk, mondja meg a ténsur, miért akar parasztot enni?

— Mert szeretem! És átölelte azt a szép szál legényt.

A fiu karja lehanyatlott.

— Miért nem mondta ezt nekem a ténsur? — eszem a jó lelkét!

— Tanulmányozni akarlak titeket.

— Hát falusi mester az ur?

— Nem; színész vagyok.

— Vagy ugy? — hát komédiás? No, akkor üljön mellénk maga is!

Elpoharazgattak; hogy meddig, azt a székesfővári korcsmáros tudja; de hogy a budapesti népszínház közönsége Tamásyban mindig igazi magyar parasztleány alakot talált, — az is bizonyos...

„Zsidót eszem!” — mert tiszteltem és szerettem, mondom én.

„Parasztot eszem, mert szeretem!” mondta nagy művésznök.

„Ezen cikk íróját megesezem!” — ordítja Lueger úram.

Nem bánom; batha éppen a legelső harpánál bomlik meg a magyarok bécsi, jó barátja!?

Az ál-királyiügyész.

Szerdán (jul. 18-án) Nagykanizsát az a híbetlen: hír járta be, hogy a nagykanizsai kir. ügyész valami kirándulásról egy tulontul kaptos kompániával kocsin jöve, Magyar-utcán a békésen haza felé ballagó Vindics József marhakereskedőt megtámadta, mire dulakodás támadt, melyből a kir. ügyész iszonyuan elpáholva került ki.

Ezt a hírt azok, akik a nkanizsai kir. ügyészt ismerik, és tudják, hogy társasága meg-

választásában nagyon szigorú elveket tart szem előtt: egyszerűen képtelenségnek tartották és napi rendre tértek fölötté. A társadalomnak azok a kis Galeottói azonban, akik mennél képtelenebbnek látszó hírt hallanak, annál szívesebben kolportálják, — nagy mohósággal kaptak a kávéházi és korcsmai tárgyalásra egyszerűnek ígérkező legújabb szenzáción és terjesztették, fargyalgatták uton utfélen.

Az elhíhetetlen hírek ily módon való gyors elterjedése azután már reánk is köteleességül róta, hogy a dolognak utána járva, alaposan informáljuk a megtevé-zített közönséget.

Utánjárásunk eredményeül közöljük a valódi tényállást.

F. J. és F. T. bírósági hivatalnokok; B. A. biztosító intézeti és R. J. pénzügyi hivatalnok július 17-én éjjel a pallini korcsmából jöve, boros állapotban összetűztek a Magyar-utcában járó-kelőkkel. Vindics József marhakereskedőt is megtámadták, kinek azo ban Vimmer Ferencné, szül. Herzeg Apollonia, később Milhoffer Gyula magyar-utcai vendéglős védelmére siettek. Dulakodás, verekedés támadt, ami közben a támadók igen sok ütlegét kaptak. Egyedül F. T. bir. aljegyző nem vett részt a verekedésben sőt még kérlette a dulakodókat.

Mikor már látták, hogy a védelemre sietők tömege erősen növekedik, az egyik, hogy szorult helyzetéből kimenekedjék, azt kiáltotta a tömeg felé: „Én a királyi ügyész vagyok; majd holnap 9 órakor velem lesz dolgotok.”

Ezt a meggondolatlan s még a szorongatott helyzettel sem menthető kijelentést az egybegyűlék jól hallották, s így támadt másnap az a képtelen hír, hogy a kir. ügyész részeg kompániában volt. Ez a hír azután a szokásos módon növekedve, a közleményünk elején leirt tartalommal járta be a várost. Annál is inkább, mert két ott maradt kalapért másnap reggel 8 órakor is azzal az üzenettel küldtek Milhoffer Gyulához, hogy az egyik kalap a kir. ügyészé s éppen azért adja ki, mert máskép baj lesz.

Minden esetre sajnálni lehet, hogy uri emberek ily módon viselkedtek. Az elszomorító tény még súlyosítja az a körülmény, hogy egyikük — a kijelentés horderejevel — nem számolva — kir. ügyésznek adta ki magát, s ezzel nemcsak a kir. ügyész egyéniségének alaptalan meghurcolására adott alkalmat, hanem egy tekintélyes közfunkcionáriusi állásnak erkölcsi tartalmát is erősen érintette.

Mert másnap már csakugyan akadtak, kik az ál-királyiügyész kijelentése alapján a valódi kir. ügyész egyéniségét a hír tendenciózus terjesztésével kompromittálni akarták. E miatt egyik helybéli ügyvéd-ele a följelentés már meg is tetetett.

Ennyit tartottunk köteleességünknek a megtevé-zített közönség helyes informálása céljából nyilvánosságra hozni.

A viz-gálat folyamatban van.

HIREK.

— **Temetés.** folyó hó 18-án delután helyezték örök nyugalomra Thomka Miklóst a Déli Vasut szombathelyi fűtőház fiatal főnökét. A gyászhasznál óriási nagy közönség jelent meg részben azért, hogy a mélyen sujtott apának részvétét nyilvánítsa, részben azért, hogy kegyelettel adózzék az elhunyt jó barát, a példás hivatalnok emlékének. Impozáns számban volt a Déli Vasut-hivatalnokai kara és; személyzete képviselve. A nagykanizsai mozdonyvezetők temekézési egylete gyászlobogó alatt vonult ki és annak tagjai gyászlapával álltak körül a ravatalt. Pontban 6 órakor Hüttér Lajos ág. ev. lelkész elmondta a szokásos halotti imát és

megindult az impozáns gyászmenet, hogy elkerülje Thomka Miklóst utolsó útjára. Menet közben a fűtőház testület zenekara gyász-zabokat játszott. Mielőtt elhelyezték volna Thomka Miklóst örök nyugaló helyére a családi sírboltba Hüttér Lajos lelkész mélyen megható bucsuzszóval adózott a boldogult emlékének. A ravatalt a következő, élővirágokból font gyönyörű koszorúk díszítették: Isten veled — Ilona és Jancsi; Szeretett bátyánk Isten veled — Pista és Editke; A felejtethetlen kartársok — az ügyelgázgatók tisztikara; felejtethetlen kartársunknak — a nagykanizsai vasuti tisztikar; felejtethetlen Miklós barátomnak — Winkler Nándor; Szeretett kartársam — Nagy-Kanizsa fűtőház tisztikara; Felejtethetlen kartársunknak — Székesfehérvár állomás tisztikara; Kegyelet jeléül — a Székesfehérvári mozdonyvezetők testületétől; felejtethetlen kartársunknak — Székesfehérvári műhely és fűtőház tisztikara; A jó barát emlékének — Süteő Lajos és neje; Utolsó üdvözet — a barsai fűtőház személyzetétől; Tisztelettel jeléül — Nagy-Kanizsa vonatkiérső személyzete; és több felirat nélküli koszoru.

Thomka Miklós haláláról lapunk múlt számában megjelent közleménye szerint az elhunytak hosszas sorvasztó betegsége alatt kiállott fájdalomait enyhítette az édes apa önfeláldozó szeretete, mely őt állanlóan a környezte. Magától az elhunyt édes-atyától nyert erősítésünk alapján kööljük most pótlólag, hogy a szenvedettnek fájdalmait éppen oly mértékben enyhítette az ő nevelő-anyjának egy valódi édes-anya, odaadással végeztet, szerető, gondos ápolása is.

Továbbá szét lett küldve több példányban olyan szövegű gyászjelentés is, melyhez a saját apa maga akaratával és beleegyezésével nem járult s mely tudán kívüli került a közönség kezébe és lapunkba is.

Az édes-anya részéről kibocsátott gyászjelentés szövege ez:

„Thomka Endre édes atya a saját, — ugy neje Thomka Endréné szül. Rella Zsuzsanna, mint anyja — mégis dr. Thomka István, Thomka Ilona férj. Gyórtlyne, Thomka Irén, és Thomka József testvérei, Gyórtly János sógora, Gyórtly Zoltán és Thomka Edit unoka-testvérei nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejtethetlen jó fiának Thomka Miklósnak a Déli Vasut szombathelyi állomás fűtőházi főnökének folyó évi július hó 16-án este 9 órakor taradhatlan munkás életének 31-dik évében hosszas betegség után jobb léire szenderültét, s a t. Aldas és béke lengyeu kedves jó gyermekem gyászos emléke felett!”

— **Kanizsa tervez.** Szabadka végez. Szabadkát nem hagyja ayugodni Baja dicősege, a rekkenő hőség dacára is iparkiallított rendez a kánikula végere, agyusz us hó 14. és 20-dika között. A kiállítás védnöke Schmausz Endre főispán, elnöke Mamusch Lazar főgármester. E kiállítás alkalmával fogják megállapítani a Szabadkán tartandó országos ipartestületi kongresszus módozatait és a város anyagi hozzájárulását. Hogy hegedős miniszter megtekintetheti-e a kiállítást, még nem bizonyos, de valószínű, mert a miniszter akkor éppen itthon lesz s részt vesz a Margitszigeti-híd megnyitásban.

— **A tolvaj szobafestő.** Kohn Hermann csáktornyai lakós jelentést tett a csendőrségnek, hogy szobájában levő zárt szekrényéből ismeretlen tettes 300 korona kézszeput ellopott. A csendőrség kiderítette, hogy a lopást Dobsa Ferenc csáktornyai testőlegény követte el, ki e hó 9-én Kohn Hermann szobáját festette és másnap Grácsa szökött. A gráci rendőrség értesítést kapott az esetről a csáktornyai csendőrségtől és hihetőleg kézre kerül a tolvaj szobafestő.

— **Meglopott fakereskedő.** Emlékezetes lesz Ferik János mahrenbergi (Svájcország) lakosnak az e hó 12-én Drávahídon elűtött éjszaka. Tizenhárom munkásával deszkát szállított a Dráván. Drávahídon meghaltak. A munkások Bingen János drávahídi korcsmáros istállójának padlásán helyezkedtek el, Ferik pedig a korcsma szobában tért nyugalomra. Lefekvés előtt pénzt 1 drb. 100 frtot, több 10 frtos bankjegyet és ezüst pénzt az ágy vánkosa alá helyezte mely-

ben aludt. Az éj folyamán ismeretlen tettes a szobá ablakát betörte és ellopta Ferk feje alól az összes odahelyezett 380 koronát. Elképzelhető szegény stájernek megelégedése, midőn reggel ablakát feltörve, pénzének pedig csak hült helyét találta. A megelített vizsgálat után mindinkább valószínűvé vált, hogy a pénzt Ferk egyik munkása lophatta el, ki tudta, hogy pénz van nála, tudta hogy éjjelenként vankosa alá helyezi azt is tudta, hogy Ferk siketsége folytán könnyebben végrehajthatja gonosz tetteit. A munkások korán reggel tovább usztattak a Dráván és a csendőrség nem hallgathatta ki őket.

Gyilkossági kísérlet. Kele Antal vasuti napszámos e hó 18-án este elment Jambor Sándor József kiskanizsai lakos lakására, hogy ott levő Tiboly Ferenc nevű jó barátjával találkozzék. Beszélgetés közben Jambor Sándor József a falról lekapta töltött pisztolyát és ezt Kele Antal fejének irányába elsűtötte. A lövés szerencsére célt tévesztett, csak Kelenek jobb fülét súrolta a golyó. Rendőrségünk megindította Jambor ellen a vizsgálatot. Kele azt állítja, hogy a lövése nem adott semmi okot. Hogy az mégis miért történt meg, a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Vérengzés csempészés miatt. Borzasztó vérengzés történt a napokban a Csáktornya és Dráva-Vasárhely közötti útvonalon, ahol néhány olasz munkás és három pénzügyőr között elkeseredett harc folyt le. Az illető Krinka János pénzügyőri főfelügyelő, Zalánka József és Szentur András pénzügyőrökkel a rendszeres vizsgálatra indult, mely alkalommal tervbe vették, hogy átvizsgálják a Csáktornya közelében lévő kőbányát is, ahol olasz munkások szoktak dolgozni s akik állandóan üzik a csempészetet.

A bánya átvizsgálása alkalmával találtak is külföldi dohányt, továbbá 10.000 darab cigarettát és nagymennyiségű szivarokat. Az olaszok nem ellenkeztek, mikor a pénzügyőrök ezeket a csempészett árukat összeszedték, sőt aláírták a felveti jegyzőkönyvet is, úgy, hogy a pénzügyőrök mitsen sejtve, nyugodtan távoztak a bányából Csáktornya felé. A mint a bányából az erdőn keresztül kifelé haladtak, egyszerre néhány olasz munkás termelt előtűk s dorongokkal feltegyverkezve megtámadták a pénzügyőröket; ezek a hirtelen támadás elől visszafelé akartak menekülni, de alig haladtak pár száz lépést, itt is olasz munkások álltak útjukat.

Erre a pénzügyőrök fegyverüket vették elő és eleintén a levegőbe lötték, hogy a támadókat elijesztsék. Ez azonban nem használt semmit, mert az olaszok megrobtanták a pénzügyőröket, kik ekkor már közülük lötték a támadóknak és két olaszt súlyosan megsebesítettek, egy Muncsió nevű olaszt pedig agyonlőttek. A megtámadott pénzügyőrök közül Krinka János főfelügyelőt és Szentur András vizgázót annyira összeverték, hogy életbenmaradásukhoz nincs remény. Zalárnának sikerült elmenekülni s ez értesítette a csáktornyai csendőrséget, mely rögtön kivonult a helyszínre és a vérengző olaszokat, -- szám szerint 18 olasz munkást -- letartóztatták.

Elvezett szivartárca. Folyó hó 20-án a város belterületén (Sngár uton Fő utca vagy (Főtéren) egy hosszú sötét-zöld színű virginai szivar tárca elveszett. Felkértek a becsületes megtalálóra hogy az a káros félnek leendő kézbesítés végett a rendőrkapitányi hivatalnál adják át, hol a tulajdonos által tekintettel arra, hogy az emlék tárgy, magas jutalomban fog részesülni.

Muzeum. A vasuti utcában a régi űrház udvarában álló Koczka féle muzeum a csékely belépti díjért sok érdekes látványosságot nyújt. Látható sok érdekes csoportozat; a spafolyó inkvizíció kizű eszközei, a különböző népfajok, azonkívül az emberi szervezet feltűtető nagyon tanulságos viaszalakzatok. A muzeum még csak ma látható.

Tűz Bat-Bei Gyben. Julius 17-ikén (kedd-n) délben a Balatonról haza felé menő fűrdővendégek között nagy ijedelmet okozott a községhen támadt tűz. Balaton-Berénynek „Duruga” nevű része egy pilanat alatt lángokban volt. A pusztító elem a nagy szárazságban a tömött álló gabona-azlagokat, gyors egymásutánban gyújtotta ki és feltartóztatlanul terjedt. Végre az ottani, balatonszentgyörgyi és vörösi tűzoltók mégis annyira lokalizálták, a tüzet, hogy a „Duruga” rész teljesen meg-

sem pusztult el. Leégett 3 lakóház a melléképületekkel együtt. A kár néhány ezer forint.

Balaton-Berény fűrdővendégeinek legtöbbje nagykanizsai, miért is a tűz hirt itt óriási ijedelmet kellett, de a fűrdőző mieinknek egyéb baja nem esett, mint nekünk itthon: ők is megijedtek. A tűzvész közvetlen érintette dr. Huszári Sándor kir. törv. bíró családját, mert az a ház tetőzete, melyben laktak, leégett. A szomszédos házat, hol Fabianics Zsigmond kir. adópenztárnok családjá lakik, a lángok érintetlenül hagyták és átcsaptak a harmadik szomszédba.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről. Nagy-Kanizsa 1900 július 21-én. Kedvező időjárás mellett serényen folynak az aratási munkálatok s ma már némi biztonsággal állítható, hogy vidékünk termése kevés kivétellel nagyon kielégítő. Az eddig cséplelt buza olyan jó minőségű, mint már sok éven át nem tapasztaltuk, csak kár, hogy a még meglévő tavalyi készletek sürgős kínálata annyira nyomja az árt, hogy új buza 7 frton, felel nem értekezhető. Ezen árban már törtétek eladások.

A rozstermés kevésbé mondható sikerültnek, szép áru mellett előfordul sok sötét, selejtesebb minőség is s a mennyiség sem felel meg a várakozásnak. Az árpa cséplése még nem kezdődött, a várható eredmény mennyiségre és minőségre nézve rendkívül eltérő. Mai ársaink: 6 buza 7 f. 20, új buza 7 frt. 6 rozs 6 frt. új roza 6 f. 20, egy pár kocsai új árpa 6 frtjával kelt el. Zab 5. frt 50, tengeri 6 frt 20.

IRODALOM.

A MAGYAR MŰVESZET júliusi száma feltűnő szép tartalommal és kiállításban jelent meg. Rövid idő alatt bebizonyította a Magyar Művészet, melynek szerkesztője Gs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Benickyné Bajza Lenke, hogy művészetünk hathatós pártfogója s betöltötte azt a hiányt, melyet művészetünk és irodalmunk művészeti folyóirat eddigi hiánya miatt szenvedett. Az új számban színes képek emelik különösen a becses tartalmat. Számtalan művészi kép-közöl irodalmi része pedig jeles közleményekkel változatos. Elbeszélést írt Buday László, Szarko Matild. Cs. Szabó Kálmán, érdekes londoni levelet Hughes-Hughes, Bajza Ilona, verset Váradi Antal. Benickyné Bajza Lenke folytatja Hanna a regényét; folytatást találunk Cyprianus, a varázslóból Vildenbruch Ernő e nagy feltűnést keltett regényéből, melyet Hanu Peppi ültetett át magyarrá. A többi részét is apróbb közlemények és művészet, ahinához s irodalomról hozott kritikák teszik változatossá. Ez a folyóirat egyuttal a legolcsóbb képes lap.

Előfizetéseket a kiadó hivatalba kell küldeni: Budapest, V., Hold-utca 7. Pesti könyvnyomda Részvény-Társasághoz. Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona. Egy szám ára egy korona. Kapható minden könyvkereskedésben is. Mutatványszámot szívesen küld.

A „VENDEGLŐSÖK LAPJA”, a mely ebben a hónapban XVI. évfolyamának II. félévét kezdte meg, nagy fontosságú akciót indított. Ennek az a célja, hogy a vendéglősök kapcsolatosan a börtnermelők szövetkezeteire borsvászáró szövetkezeteiket alakítsanak. A „Vendéglősök Lapja” különben a hazai ipar pártolását is hathatósan akarja előmozdítani.

E végtől azt a kedvezményt nyújtja, hogy minden magyar iparosnak és gyárosnak, a ki előfizetője a lapnak, céget állandóan ingyen hirdeti. A „Vendéglősök Lapja” előfizetési ára egész évre 12 korona. Szerkesztő-egye és kiadóhivatala: Budapest, VII. ker. Akácfa-utca 7.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP

Nyilttér.

Selyem-blousok 2 frt 40 krtól

éjebb — 4 méter! postabár és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldetnek; nemkülönbben fekete fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 54 krtig méterenkint.

HENNEBERG G. selyemgyáros

(cs. és kir. udvari szállító) Zártehen.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen, élte virágában elhunyt fiam, illetve testvérünk elhalozása alkalmával az igazl részvét oly számos jelével találkoztunk, hogy engedve szílvünk parancsának ezuton a köszönetünket fejezzük ki, a déli vasuti igen tisztelt tisztikarának és mindazoknak, kik részvétükkel mély fájdalomukat nyilvánították.

THOMKA ENDRE és családja.

229-1

Apró hirdetések.

Házeladás.

Helyben a Bajza utca és Szt. György tér sarkán egy földszintes ház, mely áll három lakásból és konyhák, pince és padlásból, szabad kézből azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást Singer Samu úrnál N. Kanizsán. 227-3

Házeladás.

Marton Ferenc Nagy Kanizsán a Hajcsár-utcában (a vasut mellett) a 6931. sz. tükj. 1308 c. hrsz. alatt s azon épített házakat a mely áll két zét szobás külön lakosztályból s a mely évente 250 frt. azaz 500 korona évi jövedelmet hoz, szabad kézből eladja.

Bővebet ugyanot a háztulajdonosnál.

228-2

Hirdetések.

Nagy butor-eladás!

Rendkívül olcsó árak!

Jelinek B. A. és Fia

butorárúházában.

Budapest VII. Kerepesi-ut 8. szám.

földszinti helyiségek.

Szivattyuk Mérelegek

Minden neme, házi, mezőgazdasági építkezési, ipari és egyéb célokra, legjobb gummi- és kender-tömők.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű tömés és fűtő-szolyomérőgek (fűtő és -vasból), kereskedelmi gyári mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Szivattyu és géppdyártási társaság.

Schwarzauerstrasse 6. **W. Garvens, Bécs.** I. Wallfischergasse n. 14.

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kulföldi átalakításnál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérelegeket.

Árjegyzék legyen és bérmentve.

Mindenütt kapható.

Szag's Kalodont

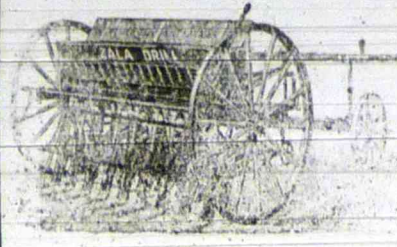
1-36 elismert legjobb fogtisztítószér.

KITÜNTETVE.

- 1896. Milánai kiállításon arany-éremkereszt és milánai nagy-éremmel.
- 1897. Bécsi nemzetközi vetőgépversenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
- Lévai nemzetközi vetőgépversenyen nagy-üzemre; első díj: aranyéremmel.
- 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen első díj: aranyéremmel.
- Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.
- 1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán

Ajánlja:

MAGYARORSZAG

legújabb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT

szabad, kiváltható kapacitásokkal állított

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

orvetőgépet „Perfecta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szárazabb szab. kezelt, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sackrendszerű aczéleket, boronált, arganyalt, szénagyújtót, rostált, triurelt.

daráló, szecskés és répvágóit, kukorica-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, a 10 fnt.

7-20

Árjegyzék legyen és bérmentve.

3436-3438

1900.

226-2

HIRDETMÉNY.

Nagy-Kanizsa város r. tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a v. hivatal szolgálak, erdőőrök és rendőrök részére az 1900-ik évben beszerzendő egyenruházati cikkek szállításának biztosítása tárgyában a helybeli szabómesterekkel 3709 korona költség előirányzat mellett a f. évi július 24 napján d. e. 10 óra-or a városházán a kis tanács teremben szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyalás fog a megállapított minták, költségvetés és feltételek alapján tartatni.

Az árlejtésen résztvevők bánatpénz fejében 185 koronát készpénzben vagy óvadékképes papirban esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben és pedig a szóbeli árlejtők az árlejtést vezető bizottság, kezéhez a zárt írásbeli ajánlatot tevők pedig ajánlataikhoz mellékelten letenni.

A zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéseig vagyis legkésőbb f. évi július hó 24 napjának 10 órájáig lesznek a városi iktatóba annál inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A minta szövetek, költségvetés és az árlejtési feltételek a v. levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi július hó 13.

A városi tanács.

BALATON-FÜRED.

tengeri és gyógyfürdő, Balaton metropolisa

Zalavár megyében. Posta és távirtda helyben.

Fürdőidény máj. 20-tól szept. végéig.

Azon-nyégy udulók, és mellbetégek, kik B. Fürdőt kedvező klimájukkal élvezni akarják, már május 16-tól itt minden kényelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak tiszta ózondus, enyhé egyenletes tóparti levegőt; égvényes, sós, szénavas, vasas források: julsavó-, tej-, szőlő-, masszázs-gyógyfürdő; szénavas meleg poangó- és szénavas hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok balaton-tavi, hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérszegénység, görvény, gumókör, estsz, köszvény, légzőszervek hurutos. bántalmái, rekedtség- vérköpés, gyomor és bélhurut, máj- a lépverőbőség, női bajok és ideg bántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyektől védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezés, szőlőpark, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, füves tiszta tiszta, szőlőerdős, hetenkit igemulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipoly-udvarban, az Erzsébeti és Klodi udvarokban és a Grand Hotelban; csinos nyaralók. Jó és megszállt étkezés, tál- és dlants-convért 1 fnt. 50 kr. Szobák 40 krajcártól 5 forintig kaphatók. Janius 15-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés a Grand Hotel éttermiben 20 százalékkal olcsóbbak.

Vasuti állomások: Siófok és Veszprém; Sióftól Fürdőt gőzhajón 1 óra. Veszprémtől kocsin 1 és fél óra. Vasuti szezonjegyek 33 egyharmad százalékos kedvezmény nyel, menetérti jegyek — 3 napra — feláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa dr. Huray István, kir. tan.

Lakásmegrendelések — előleg beküldése mellett — Lingl Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balaton-Füredre. A Balaton-füredi ásványviznek, mely nem csak mint gyógy, hanem mint étrendi-víz is igen kedvelt. forrástárosa Edes-kuty L. ásványvízszállító Budapesten. Ezenkívül kapható Szemeray Jánosnál Veszprémben és Lichtnecker Antalnál Székesfehérvárott.

Prospektusokkal ingyen szolgál a főigazgatósg.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír díszes dobozban

mindentéle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence díszes dobozban.

kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

1570 szám.
1900.

A zalamegyei m. kir. államépítészeti hivataltól.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Zalavármegye tekintetes közigazgatási bizottsága f. évi július 10-én tartott ülésén hozott 2133. sz. határozatával a zalavármegyei törvényhatósági közutak tartásához szükséges fedanyag szállításának az 1901. 1902. 1903. 1904. évekre való biztosítását elrendelve, az erre vonatkozó versenytárgyalás czennel kihirdetitek, melynek megtartására

Település	Tárgyalás időpontja
Tapolczára a főszolgabírói hivatalban	1900. augusztus 23-ának
Sümege	22-ének
Keszthelyre	24-ének
Szent-Grothra	21-ének
Nagy-Kanizsára	25-ének
Pacsára	22-ének
Novára	23-ának
Álsó-Lendvára	24-ének
Letenyére	25-ének
Periakra	24-ének
Csáktornyára	23-ának
Végül Zala-Egerszegre az államépítészeti hivatalban	27-ének

mindenkor délelőtt 10 órakor kitűzetik.

Felhívtnak vállalkozni kívánók, miszerint szabályszerű módon felszerelt ajánlataikat és pedig azokat, melyeket csakis egy járás területére vonatkoznak, a járásra kitűzött nap délelőtt 10 óráig az illető járási főszolgabírónál, a zala-egerszegi járásra nézve a kir. államépítészeti hivatalnál, ellenben azokat, melyek több járás területére vonatkoznak, f. évi augusztus hó 21-én d. a. 10 óráig kir. államépítészeti hivatalnál nyújtsák be, mert később beérkezett ajánlatok, valamint bármikor beérkezett tavrakok, figyelmébe vételni nem fognak.

Az öt pecséttel zárt ajánlatok borítékán a címzésen felül világosra kirandó azon törvényhatósági közut neve, illetve az utszakasz, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalnál betekinthető ajánlati minta és felosztási kimutatási minta szerint teendők.

Egy-egy kilométer szakaszra nézve csak egy ár hozható ajánlatba, de egy-egységi ár több kilométerben is szerepelhet.

Az árak az államépítészeti hivatalnál kitelt mintára kell vonatkoznia.

Az esetben, ha oly különre tétetik ajánlat, mely az államépítészeti hivatalnál kitelt kimutatástól eltér a szállítandó anyagok anyagnak a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlatához csatolandó s egyúttal a felosztási kimutatás 3 rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás fogantatásos lesz, megjelölendő.

Ha egy kilométer szakaszban kétféle anyag van előirányozva, akkor az egységi ár mindenikre külön teendő ki.

Minden ajánlatot tevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve nyolca hétig köve marad ajánlatához a a már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerűen bélyegzendő s mindkettő az ajánlatot tevő által aláírandó.

Az ajánlatához a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitelt mennyiség után az ajánlatot tevő által ígért árak összegének legalább 5 százaléka bánatpénzül készpénz vagy értékpapírok alakjában csatolandó. Köségek mint jogi személyek által benyújtott ajánlatához bánatpénz helyett a képviselőtestületi határozat csatolandó.

Azon ajánlatot tevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzük az árlejtés eredménye fölötti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illetőre nézve, azonnal, a vármegyére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, amikor a közigazgatási bizottság által elfogadtatik.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek kiegészítő részét képező felosztási kimutatás, valamint a szállítandó fedanyag mintái az államépítészeti hivatalnál Zala-Egerszegen, a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, vagy az előírt költségek megtérítése mellett megszerezhetők.

Zala-Egerszeg, 1900. június hó 13-án.

A zalavármegyei m. kir.

államépítészeti hivatal.

Hirdetések
 felvételnek e lap kiadóhatalában
 NAGY-KANIZSÁN.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomó szabályzóval. A munkaképesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek

Szőlő és gyümölcs őrők. Aszaló készülékek gyümölcs és fűszerek aszálására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezettű szabadalm. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetező, gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

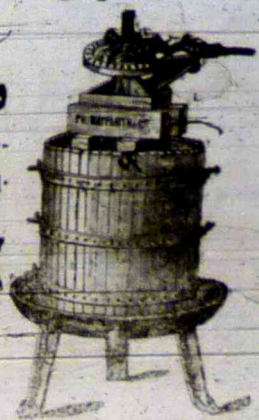
cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gép-gyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

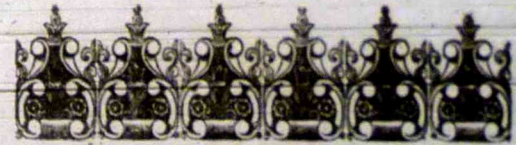
Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronzéremmel

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszont elarusítók felvételnek

Hirdetések

Szerencsésé

tesz egy finom, fehér üde arcszín és egy arc, szeplő és bőrtisztatatlanságok nélkül, — a ezért használják

Bergmann lilliomtejszappanát

ára darabonként 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc áruháznál.

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Tarcsa gyógyfürdő

Vasvármegyében.

Glaubersó-tartalmú szénsavdus vasforrások

A legújabb módszerek szerinti berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hő- és égall, a lényoelen minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene, szép randulások. A női szerek bántalmaj, sápkór, vérzegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják

Évad május 20-tól szeptember 30-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Fülvillagosi-tással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyfürrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatóság Tarcsára intézendők. Posta- és távirat állomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (56 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bór- és társasokozók (omnibusok) tartják fenn; egy négyüléses bérkocsi ár 4 korona 50 fillér, társasokozóin egy hely 50 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kasszáznál Szombathely r. Felső-Eőr között. 166—22

Egy doboz ára.
1 forint 20 krajcár

Utánvételt vagy az összeg előleges beklü-dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására **PÜDER**

Legelőkelőbb ütözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlja **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által Bécsben

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: **BÉCS, I. Wollzeile 3.**

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésben és gy y arban. **NAGY-KANIZSÁN:** Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknek. 51.

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték felülmúlt minden más gyártmányt tartóság keménység és fény tekintetében.

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték szárad hat óra lefolyás alatt jótállás mellett

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték sokkal kiadósabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszerező bemázolásához.

tehát használatban a legolcsóbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:

NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — **FIALOVITS LAJOS** butorraktárában.

A KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen tisztá, kalcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatos
 ásványvíznek minősítendő.

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

40 év óta udvari istállóban, e nagyobb ka-
 tonai és polgári istállóban használatban, na-
 gyobb fáradás előtti és utáni erősítésre,
 fáradtságosnál az idegek merevségénél stb. A
 lovakat az idomításnál kiváló tevékenységre
 készít. Valódi csak a lenti védjegyvel, kap-
 a tó Ausztria-Magyarország összes gyógysz-
 táraiban és drogueriaiban.

Franz Joh. Kwizda es. és kir. osztr.-magyar és
 román kir. udvari szállító,
 kerületi gyógyszerésznél Korneuhurg, Bécs mellett.

A nagyon tisztelt közönség
 figyelmét felhívjuk, dusan felszerelt fűszer, festék,
 gyarmat, legfinomabb tábla és káxi olajok,
 valódi jamakai rum, orosz thea, likörök,
 továbbá milly gyertya, szappan, rizskemé-
 nyítő, mandola, morzsola szőlő, olasz-
 jappán, indiai rizs, szalon petróleum és
 minden e szakmába vágó cikkre.
 Ásványvizek, denaturált szesz fűlites
 palacsokban megbízható csiraképes mezőgazdasági
 vetemény magvak.

**Trifaili-köszén eladás nagy-
 ban és kicsinyben.**

Az összes budapesti gőzmalomok listjéből,
 mindig jelentékeny raktár. Postai megrende-
 sek pontosan eszközöltetnek, — olcsó ver-
 seny árak mellett.

A régi jó hírnévnek örvendő, a mai igényeknek
 teljesen megfelelő és ujja átalakított fűszerüzletünk
 és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy ver-
 seny készlet bennünket fenti árak ajánlára, mely-
 nek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek
 fűszer, hazai termény és lisztkereskedés
 Nagy-Kanizsán
 Eötvös tér a „barát pékhez.”

Különlégségek, polsók
 balha-, könyvtárcsavar ellen

moly- és házimala
 tetve ellen.

Zacherlin
 nem papírcsokban!

Egyedül csupán üvegben valódi!

EZEN SZER IGAZÁN OSALHÁTATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-
 NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.

110-10

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemű könyvkötő-munkát** A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:
 valamint
 Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Nyomatott Fischel Fülöp Raptarajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1900.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
szerkesztővel értekezni lehet kaponkint d. n. 4-6 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Nyilatár postakora 20 fillér
Előfizetők, valamint a hirdetőink vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.
Bérmintézet levelek csak is a. t. hankból fogadtatnak el.
Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Mévász Lajos.

Csütörtök július 26.

Helyi iparkiallítás.

Előbb mintsem vártuk, megtörtént az, a minek meg kellett történni a helyi iparkiallítás ügyében. Egy meghívás jelszik előttünk a következő szöveggel:

A tervezett helyi iparkiallítás ügyében kell, hogy lehetőleg az összes iparosok megnyilatkozzanak, miért is tisztelettel kérjük iparos társainkat, hogy ezen, városunk iparára és iparosaira rendkívül fontos ügyben f. hó 26-án csütörtökön este 8 órakor a Polgári Egylet emeleti helyiségében tartandó

általános értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Nagy-Kanizsán, 1900. július hó 24-én

- Halvax Frigyes
- Horváth József
- Horváth Károly
- Németh Imre
- Pavelkovics János
- Samu József

- Sörlei Zsigmond
- Schweitzer József
- Szencz Géza
- Tersztenyák Bódog

Tebát belátták iparosaink, hogy a kiállítás ügyét dülőre kell vinni és hogy nem szabad engedni, hogy az iparrestület elűjárósága magatartása miatt az iparosság összessége erkölcsi és anyagi vereséget szenvedjen.

Üdvözöljük iparosainkat, a kik nyiltan akcióba lépnek, hogy a helyi iparkiallítás ügyét diadalra segítsék.

Üdvözöljük azokat, a kik belátták, hogy a helyi iparkiallítás olyan közügy, melyet első sorban is az iparos osztálynak kell — saját jól feifogott érdekében — lelkesen felkarolni.

Iparosaink dicséretére legyen mondva, hogy azon általánosán elterjedt hir dacára, mintha a kiállítás ügye a sajnálatraméltó ellenáramlat miatt megfeneklett volna, igen szép számban jelentették be a kiállításon való részvételüket, úgy hogy már ezen be-

jelentésekből is kikertülne egy csinos kis kiállítás.

De mi Nagy-Kanizsa város összes iparosainak munkáját szeretnők együttlátni. Szeretnők: ha ugy városunk, mint a vidék fogyasztó közönsége azon meggyőződést merithetné a kiállításból, hogy Nagy-Kanizsának munka- és versenyképes iparos osztálya van, mely tud dolgozni, ha van kinek.

Figyelemmel kísértük a helyi iparkiallításnak ügyét annak minden egyes fázisában és azon meggyőződésben vagyunk, hogy csakis iparosaink felbuzdulása hiányzott eddig; most ugy látszik ez is megvan Tehát fel a munkára!

Ne tekintünk hátra, hanem előre. A ki állandóan a kiindulási pontnál marad, az még soha nem ért célhoz.

Nem-e lesz dicsőbb, nem-e lesz szebb, ha városunk iparkiallításáról fognak — mi-ben nem ketelkedünk — dicsérőleg beszélni mint ha alkalmat adunk olyan közlemé-

TARCA.

A boszu.

A „Zala” predeti tarcája.

Iria: Fehér Lipót

(Folytatás.)

Aznap este ismét névtelen levelet kapott mely így hangzott: „Fodora Bozitics asszony! Önnek viszonya van Sergius Eldaróval. Órizkedjek térje boszujától!”

És a két szerető, boldog élvezeteinek serlegében öröm cseppek voltak a rejtélyes, névtelen levelek, melyeknek íróját képtelenek voltak kiűrkészni, és az a rejtélyes levélíró minden lépéséről értesülve volt.

Egy napon hosszú kirándulást terveztek. Egy darabig vonaton utaztak és egy állomáson kiszállva a már előre megrendelt és rajok várakozó landauerban helyet foglaltak. Mindenki megbámulta a két gyönyörű nőt és a férfiak ugyanosak irigyelték a két fiatal embert, kik a bájos hölgyek kíséretében lehettek.

Tavasx volt. Az enyhe szellő lágyan csókolgatta a két nő szoborszép arcát és élénk rózsaszínt varázsolt azokra.

Még derengett a reggel. Csend honolt a

völgyben. Az a csend, mely a nap felkelte előtt borul a természetre, mintegy lélekzet visszafogva várva a nap éltető aranyugarát, hogy aztán hozsaannában törjön ki.

A nyugaton emelkedő hegyóriás ormát már rózsaszínű fény borítja, azt már csókolgatta a napsugár. A rózsás szín mindinkább halványodik és a napfény szép lassan csuszik alá a nyugati hegyóriás lejtőjén.

A landauer, melyen a társaság ül éppen elébe megy a feléle huzódó napsfénynek.

Nem sokára találkoznak. Az előttük levő 12 koronája már a napsugarban fürdik és egyszerre a keletre eső Ortier csoport egyik hófödte csúcsa mögül szemükbe sűt az első vénonyka napsugár, mely mindinkább erősödik, míg végre előttük káprázatos ragyogásban a nap korong Milljó gyémántként csillámlanak a fűvön a harmateppek, melyektől megrézzegül a napsugár, mert leérve a völgybe villámgyorsan száguld mezők és házak fölött míg odaér a keleten fekvő hegy aljába és azon kezd lassan fölfelé mászni.

Fényzősben fürdik erdő mező, A hófödte ormokon sziporkázva örök meg a napsugár.

Eletet, szerelmet lehelt az egész pompázó természet.

A landauerben ülő társaság, mely eddig halgatagon keveset beszélve élvezte a napfelkelte

remek panorámáját, most már vigan mulatva élcelve haladt fölfelé.

Már alattuk terült el az állomás és az állomás mellett falu fehér házaival, míg feljük fölött elérhetetlen nek látszó magasságban emelkedett az égbé a Mendl-hegység, melynek tetjére igyekeztek.

Oly szabadnak, oly festetlennék, majdnem gyermeknek érezte magát a két szépsége: nő, azon örömteli tudat által boldogítva, hogy most végre egyedül lehetnek, távol minden kritizáló, minden kémielő tekintettől és a két fiatal emberre annyira átláthatódott a pajkos-jókedv, hogy készek lettek volna akár bukfeneket is hányni az ut mellettű lúde söld lűben.

Egy lenyvas erdőn baladi kereztűl a kocsit. Az erdő mélyéből rejtelmosen hallatszott a kakuk madár hívása. Érdeklél hallgatták a sajátos madárhangot aztán elkezdtek utánozni és jól kinevették különösen Louis de Rameaut, ki mely hangjával sebogy sem tudta utánozni a kakuk hívását.

Ké-öb meglátták az uton egy csipkerózsabokrot teive kedves rózsaszínű virágokkal. Leugrottak a kocsiról és a hölgyek teli lűstek sötét hajukat csipkerózsával.

Majd sziklás területen haladt a kocsit, bal jobbról és balról csakis hatalmas sziklatömbök beverték egymás hátán, mintha gigászi kezok dobáltak volna azokat egymásra. Alig várták

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

nyekre, mint a Pesti Napló 199. számában megjelent következő közlemény:

"Nagy célok és szűk kebled emberek. A nagykanizsai ipartestület a minap különös dologgal döntötte ki magát: kerekőtőnek vállalkozott a helyi ipar fejlődésének útján. Megállunk néhány percere ez esetben, mert nem csupán helyi jelentősége van a tanulságai is nem pusztán Nagykanizsa városára tartoznak. Nagykanizsa város vezető férfiai Vécsey Zsigmond polgármesterrel az elűkön egy helyi iparkiallítás létesítésén tárgyaltak. A végrehajtó bizottsagnak a minap ülése volt, amelyen az elnöklő polgármester sajnálatlalt jelentette be, hogy az ipartestület amelyet a résztvevőkre kérék föl a kiállításra visszautasította a meghívást. Igen különös megokolással és igen különös önértékeléssel tagadta meg. Mindenek előtt kijelentette az ipartestület, hogy a kiállítás hivatalosan nem vesz részt. A bizottságba tíz tagot nem küld ki, mert nem akarja, hogy az iparosiljuság magának babérokát arasson az iparoság rovására. Kijelentette továbbá, hogy nem az iparosiljuságot, mely a mozgalmat megindította illeti meg a kezdeményezés joga, hanem az ipartestület hivatott a kezdeményezés vezérszerepét vinni, de dacára ennek, nem fogja az egyes iparosokat gátolni a kiállítás részvételében. A nagykanizsai ipartestület tehát monopolizálni akarja az ipar pártolását, de a kezdesnél mégis hagyta, hogy megelőzzék. Azután vissza akarja állítani a céhrendszert, amely csak a kebelheli mesterembernek enged meg az iparizést. A szerzett szakértelem bujjon el a világ színe elől, míg ügyességét az ipartestület mesteri páteuse hivatalosan nem dokumentálja. Emlékezik, ugy-e, a kanizsai ipartestület is arra a fényes sikerre, amit az angol műipari kiállítás aratott Budapesten két évvel ezelőtt az iparművészeti Múzeumban? Tudja ugy-e, mily döntő szerepe volt annak a remek kollekciónak a magyar műipar megreformálásában? Új élet, új fellendülés követte e lelkesítő sikert minálunk is. S tudja, ugy-e, az is Nagykanizsa ipartestülete, hogy ezek a pompás tervek és műtárgyak 200,000 angol ipariskolai növendék nemzeti kiállításának megjutalmazott munkálataiból voltak összeválogatva? Az angolok nem azzal akarják megjavítani és szil-

Járdul megtartani ipari pozíciójukat, hogy elnyújadják, hanem azzal, hogy sorkeontik az ifjú törekvéseket. Kicsinyes, felfogás az és nem mello az időhöz, amelyek a boni ipar pártolása egyik legerősebb jelszava, ami a nagykanizsai ipartestület nagyon kurtára tekintő anyagilagából kiérezik. Ha az iparkiallítás ügye az ő elleuságos magartásán megfeneklik, városának helyi ipara minden visszajelődéséért őt fogja első sorban terhelni a felelősség és a vád.

Tisztelt Ipartestületi Elüljáróság kellett ez nekünk?

Több fővárosi napilap tegnapi számában pedig a következő hírrel lep meg bennünket:

— Iparkiallítás N. Kanizsán. A nagykanizsai Ipartestület elhatározta, hogy Nagy-Kanizsán helyi iparkiallítást rendez. A kiállítás szeptember 1-én nyílik meg és három napig tart. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi és Darányi Ignác földm. miniszterek már megígérték a kiállítás megnyitására való jelenlétüket."

Sajnos, hogy nem így van; de azért bizalommal nézünk a jövőbe.

— Széll Kálmán a városokról. Mint már megemlítettük, Szombathelyi képviselőtestülete július 19-én tiszteltet a Rátóton időző Széll Kálmán miniszterelnöknel, hogy testületileg kifejezze köszönetét azért a jövedulatért, melylyel a kormányelnök szülő vármegyéje székvárosa iránt mindenkor viselteti. Széll Kálmán az üdvözlő beszédre válaszolva a következő s az összes városokra vonatkozó országos jelentőségű kijelentést tette:

"A magyar állam nemzeti irányban való egységes kiépítésénél és a társadalom tömörítésénél nagyfontosságú szerep vár a városokra. Az én meggyőződésem az, hogy ezen tömörítő erő és erőforrás, a fejlődés uttörője a városok pezsgő életében rejlik, amely nélkül a nemzeti állam egységes kiépítése nem képzelhető. Ha valahol, úgy Magyarországon

szükséges támogatni a városokat és pedig egyenlően és igazságosan minden részrehajlás nélkül az ország minden részében.

Első sorban kétségtelenül erős, viruló fővárosra lesz szükségünk. Szükséges, hogy hazánk a nyugoti művelt államok sorába illo tényező lehessen. De ez egymagában nem elég, mert csakis azon szerozet erős, mely nemcsak központjában erős, hanem egyéb alkatreseiben is erően fejlődik.

Ezt egy egyszerű példával kívánom illusztrálni.

A keréknel, melyre az egész jármű nehezedik, legyen bár a kerékagy igen jól elkészítve, ha annak küllői és talpa nem elegendő szilárdak, az a kerék széthull és leroskad a teher sulya alatt.

Ezen ország gazdasági kulturális fejlődésére a városokat kell felhasználni. Ez volt meggyőződésem eddig és ezentul is az lesz.

En a városok polgári elemeit és az azokban rejlő intellektuális erőt államfentartó tényezőnek tekintem, mely Magyarország gazdasági és nemzeti irányban való fejlődésének előmozdítására van hivatva. Ezért a városok gondozása és azok értekeinek előmozdítása a kormányának kiváló feladatát képezi."

— A tapolcai mandátum. A tapolcai kerület volt képviselőjét, Mócsy Antalt, aly tették sirba, már a mandátum miatt kezd vitatkozás fejlődni. Különösképpen épen szabadlevű részről az a vélemény hallatszik, hogy a tapolcai kerületben nem kell szabadlevűpártot jelölni, hanem mintegy elismerésül a Mócsy Antal egykori győzelmének, úgy kell tekinteni a kerületet, hogy az a néppárté. Azzal is támogatják ezt a fölfogást, hogy a mandátum már egy sem tart egy évig sem és e miatt a jelölnek nem érdemes a választási küzdelemben vesződni. Másfelől azonban a szabadlevű párt régi tagjai épen a jövővő választások szempontjából veszedelmesnek tartják e fölfogás érvényesítését. A tapolcai kerület szerintük nem könnyű győzelem után jutott Mócsy Antal részére és a választók számának megszaporodása épen nem jelentheti ott a néppárt megerősödését. A szabadlevű jelölt fölléptetését azért is szükségesnek tartják, mert "kü-

hogy e területet elhagyják, mely szorongó érzést keltett bensejökben.

Midőn ismét az erőkbe érik leszálltak a kocsirol és a rövidebb erdei gyaloguton indultak tovább míg a kocsi a kocsiuton kanyargott egy nagyot. Beon az erdőben Marianna kiszakította kezét Rameau karjából és futásnak eredve hátra kiáltott a fiatalembernek: — Fogjon meg!

Rameau utána iramodott. Jó előre hagyta futni a leányt és csak akkor iparkodott elerni, mikor Eldaroff és a fiatal asszony már nem láthatták őket.

Mikor közel ért Mariannához, ez lelkendező nevetéssel gyorsította meg futását, midőn egyszerre megbögtült és hosszabban elterült a föld fövden. Nagyot kiáltott és fekeve maradt a fűben mozdulatlanul, nem törődve Rameau közeledésével és ügyet sem vetve arra, hogy esése közben fellibent ruhája és a fehér csipke-fodrok közl csabítón és érzékeny kandikált elő felcipős piciny lábacsokája és a fekete harisnya egy része.

Rameau oda ért hozzá és ijedt arccal de vágyó tekintettel nézett a földön kecsesen kinyújtózott ifjú lényre. Lesérdelt hozzá a fűben.

— Marianna, nem történt semmi baja? A leány keble erősen lihegett, arca nagyon kipirult; ráemelte nagy veszedelmes szeméit a férfira, kinek megdobbant a szíve a leány tekintetétől.

— Nagyon elfáradtam — sugta a leány — aztán kezében levő zsebkendővel meglegyintette Rameau arcát — mit néz aunyira?

— Nézem és küzdök a kísértés ellen és ha nem kel fel, érzem hogy nem fogok ellent állani tudni.

A leány kipirulva emelkedett fel Rameau segítségével. Aztán odaültek egy kisdől talörzserre.

— Hallja moszjő — mondta elfogult hangon Marianna — az ilyen erdő nagy csabító. Aztán hallgattak mindaketten. A leány cipője orrát nézegette, Rameau pedig Marianna klasszikus nyakán levő kis leucserre tapasztá tekintetét.

Feodora és Sergiusz szoroson egymáshoz simulva közeledtek.

— Jöjjön bujjunk el-szólt Marianna Louishoz. Fölugrottak és egymás kezét fogva gyorsan beljebb futottak az erdőbe, ott egy bokor mögé bujnak még mindig egymás kezét fogva. A leány közelebb húzódott a mosolyogva nézett a férfira. Ez szintén mosolygott és fejével közeledett a leány arcához. Marianna nem vontá vissza fejét és Louis maga sem tudta hogyan történt, erősen szorítva Marianna kezét, megcsókolta annak rózsás ajkait.

— De Louis! — kiáltott fel a leány biborszínű arccal.

Elfordult és egy leszakított ággal felindultan legyezgette arcát. Majd kiszakította kezét és Feodora és Sergiusz felé szaladt, kiket ugyancsak megijesztett.

Sergiusz nagyokat fütylített mire a kocsis ostorpatogatással felelt ugy adva meg az irányt a melyen haladniok kell.

Kiérték az országutara shol már várakozott a kocsi.

A hatalmas sziklatal tövében voltak, amelyen kilenc hatalmas fordulattal vezetett a magasba a sziklatalba művésziösen vagott serpenzio ut.

Incé megragadó kilátás nyílt szemük elé E őttük a messzeségben az Ortler hegyseg jég és hómezői fehéreltek szemronló ragyogással. A messze tavolban a völgykalanban, melyben az Eisak folyó ezüstös vonalat húzott, alig ki-vehetőn látszottak Bozen város hazsoportjai. Alattuk a mélységben egy falu mellett a Kallert tó, odább a Campiglio tavak köklő vize csillamlott elő a völgynek alacsonyabb, zöld halmai közl.

Az uton egy-egy kőkereszt jelezte, hogy egy-egy biciklista ott esett le a mélységbe, honnét csak az összezsuzott holtestet huzhatták elő.

Mire felérték, már rég elműött tizenkét óra. A Penegal szállóban megebédeltek és aztán újra kiszettek a szabadba. A szálló mögötti erdőt a gondosan ápslt erdei utak utesztője szeltesít. Ezen erdőben lebevéredtek a lány fűbe.

Marianna és Louis de Rameau karonfogva sétáltak tovább az erdőbe.

Feodora és Eldaroff eleinte nem beszéltek sokat.

A fiatal asszony elbeszélte délelött Eldaroffnak mikor az erdőben sétáltak egész élete folyását.

Atyja ki régi arisztokrata családból származ-

lönben a választók közt az általános választásokra is meggyökerezik az a nézet, hogy a tapolcai kerület a néppárté.

A megüresedett kerületben — mint értesülünk Lázár Pál műegyetemi tanárt szándékoznak jelöltetni függetlenségi és 48-as (Ugron) párti forgalommal.

Az ál- királyi ügyész.

Dr. Dick József ügyvéd urtól a következő levelet vettük:

Tekintetes szerkesztőség!

A Zala f. évi 58-ik számában megjelent az ál- királyi ügyész című közlemény végpassusa a következőket mondja:

"Mert másnap csakugyan akadtak, kik az ál- királyi ügyész kijelentése alapján a valódi kir. ügyész egyéniségét a hir tendenciozus terjesztésével kompromittálni akarták. — E miatt egyik helybeli ügyvéd ellen a följelentés már meg is tételtet." — A közlemény pedig igen záradék:

"Ennyit tartottunk kötelességünknek a megüresített közönség helyes informálása céljából nyilvánosságra hozni."

Hogy a tekint. szerkesztőség említett közleményével a megüresített közönséget helyesen informálták azt nem akarom vitatni.

Mint hogy azonban én eltérőleg a kir. ügyésztől aki "társasága megválasztásában nagyon szigorú elveket tart szem előtt," ezen "szigorú elveket" telettemben is szem előtt tartom, a fölmegezozott őszinteséggel kijelentem, hogy Orosdi Lajos kir. ügyész f. hó 21-én ellenem adott be feljelentést, a melyet a bíróság lesz hivatva kellő értékére leszállítani.

Közleményök azon része azonban, mintha a kir. ügyész egyéniségét a hir tendenciozus terjesztésével én kompromittálni akartam volna, valótlán, mert erre ez ideig semmi okom nem volt és így az ügyész eljárásában csak azt tartom különösként, hogy közvetlenül nem fordult hozzám magyarázat vagy elégtétel adására.

A megüresített közönség helyes informálása céljából és azért is, mert a közlemény nemcsak egyénem meghurcoltatására adott alkalmat, hanem ügyvédi állásom tartalmát is érinti — leg alább is oly erősen, mint a kriza hir az ügyész egyéniségét és hivatalos állásának erkölcsi tartalmát, — kérem a tekintetes szerkesztőséget

ezen soraimnak b. lapja legközelebbi számában helyt adni.

Tisztelettel

Nagy-Kanizsán 1900. július hó 24

Dr. Dick József.

HIREK.

Hegedüs családja Bal-Füreden. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és leánya aug. 1-én mennek Balaton-füredre több heti üdülésre.

Jókai Mór és neje, a kik jelenleg Balaton-Füreden időznek, a hét közepén a Keszthely melletti híres gyógyfürdőbe, Hévízre készülnek kirándulni. Ez a hir nagy örömet keltett a keszthelyi közönség körében és az ottani lakosság, a fürdővendégekkel együtt nagy örömmel várja a nagy költőt és hitvesét.

Festetics György gróf emlékszóra. A keszthelyi Georgikon nagynevű alapítójának, Festetics György grófnak emlékét nem sokára szobormű fogja hirdetni Keszthelyen. A szobor, melyet az Orsz. Gazdasági Egyesület csináltat, a keszthelyi kikötőben gyönyörű park közepén fog emelkedni. A budapesti szobrász iskola egyik tehetséges végzett növendéke Lukácsy Lajos mintázza a szobrot; mely a legelső magyar gazdát álló alakban, az ékeszavara támaszkodva örökíti meg. Az érdekes kivitelű emlékszobrot országos ünnepség keretében a jövő évben leplezik le Keszthelyen.

Jegyzői szigorlat. Zala vármegyében legutóbb tartott jegyzői szigorlatra hatan jelentkeztek, kik mindannyian szótöbbséggel képesítettek: A szigorló bizottság Csertyán Károly alispán elnöke alatt Legény Károly kir. p. ü. igazgatósi titkár, dr. Háry István megyei főorvos, Hájik István az ügyvédi kamara elnöke, Thassy Kristóf megyei tiszti főügyész, Tresztyánszky Ödön arvaszéki elnök, Horváth Kálmán vm. számvéveő, Kováts Gyula és Starzsinszky György jegyzők mint bizottsági tagok és Csatáry Elek vm. a jegyzői állott. Az újonnan képesített okleveles jegyzők a következők: bogáti Hajdu Lajos sormási, Farkas István sójtörő, Batory István p. magyaródi segéd jegyzők; Kováts Béla pcsai járási irnok, Lenk János (katonai szolgálatban) és Trawnik Károly légrádi s. je. yzó. Augusztus hónapban még egy szigorlat lesz és ezzel befejeződnek az ideai vizsgálatok.

Elhunyt országgyűlési képviselő Mócsy Antal a tapolcai választókerület or-

szágos képviselője július hó 20-án 58 éves korában Kalocsán elhunyt. Mócsy a hatvanas évek végén mint aji főtanító az akkoriban Szauer Antal pécsi tanítóképző intézet igazgató szerkesztése alatt megjelent "Kalauz" című tanügyi lapban paedagogiai munkálataival feltűnést keltett, úgy, hogy a kalocsai érseki tanítóképzőbe tanárnak hivatott meg. Mint kitűnő paedagogus csakhamar kiérdemelte egyházi főhatóságának elismerését és nem sokára ezen képezde igazgatójává nevezte ki. Mócsy szeretettel csüngött hívtáasaan és tanítványain. És ez uőbbiak mély tisztelettel és szeretettel adóztak jó igazgatójuknak, kinek emlékét kegyelettel fogják megőrizni. A bold. elhunyt 1896. óta a tapolcai választókerület orsz. képviselője. Mócsy 23 éven át szerkesztője volt a "Kalocsa Néplap"-nak.

Névmagyarosítás. Fleischhacker Jenő nagykanizsai lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel "Mészáros"-ra magyarosította.

Tiszai szinigazgató — meghalt. A magyar színház egyik kiváló tanja hat megvasárnap délután: Tiszai Dezső a pécsi színház derek, közkedveltségű igazgatója Parisba utazva, Luzern állomásán kiszállt. Alig, hogy leszállt a vasuti kocsiból, ott a peronon hirtelen öszesezett és mire orvosi segítség érkezett, az erőteljes férfiú, a ki élete delén állott, szívizület hűdés következtében elhunyt. Tiszai rendkívül agilis férfiú volt. Egyik kedvenc eszméjét a dunánauti színházvezetés megalkotása képezte. Terve volt Pécsen, Nagy-Kanizsán, Szombathelyen és Sopronon egy színházterület tenni. Ezen terv keresztülviteléért szívesen meghozta volna a legnagyobb áldozatot is; így Nagy-Kanizsán árszót akart felállítani; érintkezésbe is lépett e végelt a városi hatósággal és a tervet Morandini Román építómester által el is készíttette. Rendkívül művelt, igazi uriember volt; kit mindenütt megszerettek és nagyrabecsültek a merre csak jár. Pécsen annyira megkedvelték, mint előtte egyetlenegy szinigazgatót sem. Tiszai Dezső 1854-ben született és már 21 éves korában a Nepszínház de-zkain találok, noha utjja kereskedőnek akarta nevelni. — Hat év előtti nő-ült másodsor, leleségül vette Ellinger Ilonát, a vidék egyik legjobb szubret-jét. Özvegyét Siófokon érte a szomorú hir.

A Zala folyó halottja. Zala-Ejerszegről írják: Fischer Frigyes kereskedő segéd, dr. Halasz Miksa zalaegerszegi járásorvos hírére a Kaszaháza felett levő kis malom mellett fűrdőt. A malom kerekét forogtat, a flatalembert pedig odátűt a zuga valójába. A molnár alítólag figyelmeztette is, hogy a víz sodra erős a ledt-heti a mélybe. A figyelmeztetés azonban nem

zolt, mint politikai rab ártatlanul Szibériába száműzetett, ahol bánatában nem sokára meg is halt. Ő akkor hat éves volt. Marianna — 3 éves. Anyjokkal falusi birtokukra vonultak vissza, ahol, később Bogitics Vladimírral ismerkedett meg. Harmincegy év körüli férfi, nagy bajszszal, kevés hajjal, borotvált vörös arccal és szikár magas termettel. Ez lett az ő férje. Sohasem szerette és később mindinkább meggyűlölte, mert iszonyu féltékenységgel nagyon megkeserítette az életét.

Szabadulni vágyott legalább egy darabig közeléből. A férj nem ki-érhette miután falusi sok intézni valót adnak folyton, azért Marianna azt adta melléje kíséretül, nehogy egyedül legyen.

Ha tudná viszonyukat, úgy megölne minden megfontolás nélkül — végezte Feodóra megreszkette e gondolatól.

Most hogy ketten ott ültek az erdő puha, zöld pázsitján az asszony remek feje — Eldaroff vállán pihent; csillogó szemei merengőn kalandoztak az erdő zöld fenyőkoronáin, míg ajkai körül, melyek egy keveset nyitva valának, edes, önelégült, mosoly játszadozott. Kezében tartá Eldaroff kezét és az úján levő gyűrűt forgatta önéföldt gyönyörrel.

Eldaroff nézte a ragyogó szépségű asszonyt, kinek minden átvonja, vérenek minden csepe szerelmet öhajjt, kibék az ifju élet visszafojtha tatlan szenvedélyének minden gátat lerombolt tüze jobogott. És ennek az assz. nyak egy kopasz, blazirt férfiú oldalán kell élnie, ez az asszony oda van láncolva egy kiélt emberhez kit nem is szerel, kit utál...

— Hát minek is ment hozzá — kérdezte szinte önkéntelenül hangosan.

Az asszony öszszerezte, Sergius arcába

tekintett és kiolvasa szeméből annak gondolat-jait. Szeme felcsillámlott, ajkai remegtek mikor megadta a feleletet:

— Sergius, mert asszony akartam lenni! Sergius felfogta az asszony lángoló tekintetét, átta remegő ajkait, érezte forró leheletét és megértette az asszonyt és megsajnálta. Szinte érezte szárnyshogását a szomorú végzetnek; mely azon asszonyok élete fölött lebeg, kik forrón kielégíthetetlenül akarnak és tudnak szeretni és akik azért mennek férjhez akár egy csunya kopasz emberhez, mert asszonyok akarnak lenni.

Erősen átkarolta és magához szorította Feodorát, mintha vissza akarná rantani, megmenteni a végzet hatalmától.

És midőn most feltekintett, hirtelen észre-vette, hogy a fölöttük vezető ut bokrai, cserjéi közt valaki megfigyeli őket, valami fekete tárgyat tartva szemé előtt, valószínűleg egy színházi látszóvet.

Megdobbant a szíve. Ez tehát a rejtélyes idegen, a névelten levelek írója.

Most már elcsipem a gazembert — gondolta. De a látszó eltűnt. Bizonyára észrevelte az idegen, hogy észrevetették.

Eldaroff úgy viselkedett mind ha még semmi tudomása sem volna a megfigyelőről és ekkor midőn lopva ismét feltekintett, újra rájuk szegezte látta a fekete látszóvet.

Hirtelen felugrott, fogai közé kapva botját, macska ügyességgel kapaszkodott fel a fácskák bozótok között a fölöttük levő utra, honnét az az idegen gazember látszóvetet éket. Vereáre karmolt kézzel és arccal, megszaggalott ruhával érkezett fel boszut lihegve Eldaroff, de vérben forgó szemei senkit sem találtak. Hiába futott jobbra majd balra az idegen eltűnt mintha

a föld nyelte volna el. Dűhtől reszkette tért vissza Feodorához, kihez időközben Marianna is visszaérkezett udvarlójával.

Tehát még ide is kíséri őket az a nyomorult.

Ezen körülmény annyira elképzeltetette őket, hogy nem sokára visszatértek Meránba.

És a kirándulás utáni harmadik napon Feodóra — Bogitics asszonyt sürgönyileg haza hívta az ura, ki nem túrt ellentmondást.

Indulni kellett.

Fájó szívvel vettek búcsút a hölgyek Sergiustól és Louis de Rameaától.

Marianna és Louis örök szerelmet és hűséget esküdtek egymásnak. Rameau megígérte Mariannának, hogy még az év folyamán Oroszországba utazik és megkeri edes anyjától kezét.

Feodóra pedig szemrehányó, de szeretetteljes pillantással sugott valamit Eldaroffnak, mitől megdobogott a férfiú szíve. Méghatottan csókolta meg Feodóra kezét és vigasztaló hangon mondta.

— Megfogom látogatni, legyen erős...

És mikor a vonat elindult az állomárról addig jobogtatta a két nő a fehér zsebkendőjét a két férfiú felé, míg azok láthatók voltak.

Aztán az asszony a közel jövőre gondolva elszorult szívvel érozni vélte egy hatalmas kéznek emelkedését, mely ő reá fog lesujtani és zokogába törve ki odadobta magát az első osztályú kocsi bársony vankosai közé.

Marianna, ki előtt meg a boldogság tündérréteje látszó megnyitni csodálkozva nézett nővére és csak akkor világlott fel lelkében: "Feodóra szereti Sergius Eldarofft."

(Vége következik.)

használt s a falát embert levitte a víz a kerek alatti mély vízbe, ahonnan már csak halva került elő. Holtestét búvárok vették ki. Egy bódében mutogatta magát két búvár, azok szálltak le a vízbe s hosszas keresés után akadtk rá a meglátott fiatszeberre a Zala fenékén. — Fischer Frigyes e hó 15-én délután nagy s díszes kísérettel temették el. Koporsójára koszorú helyeztek: a kereskedelmi ifjak önképző-köre. Szeretett drága tagja-nak, a kereskedő ifjak Szeretett társuk-nak és a Schütz Sándor és fia cég személyzete. Felejthetetlen szeretett kollegá-nak.

— **Katonazenekar.** Az V. honvédkerületi zenekar e hó 27-én elhagyja városunkat s székhelyére Szekesfehervarra tér vissza, honnét júli 6-án az aggrievedesok zászlófelavatási ünnepélyére egy napra ismét városunkba érkezik.

— **Bal-Berény.** Városunkban is nagy falragasok hirdettek, hogy mult vasárnap az V. honvédkerületi zenekar hangversenyez Balaton-Berényben. Hát bizony nagy számban járulnak városunkból is a Balaton partjára Berényben azon hiszembben, hogy kedélyes vasárnap délutánt fognak ott eltölthetni. Hisz indokolt is volt ebbeli hiedelmük, mert ha egy mulatohely tulajdonosa hangversenyt tartott ugy bizonyára számít vendégekre, és ha vendégeket vár ugy gondoskodnia is kell ételről, italról, azonban nagyon csalatkoztak a Balaton-Berénybe kirándulók. Nem mulathattak azok bizony, mert a mulatáshoz főkellek a jó bor. Mire beesteledett, nem volt még rossz bor sem. A ki étkezni akart, ha kapott is nagy sokára valamit nem volt evőeszköz. A katonazenéből sem igen sokat élvezhetek, mert este berendelték a zenét a verandára és a vendégek itt ültek lenni egy két lampion gyér világánál. De az egy korona busz fillér belépti díjat meg kellett fizetniük. Éhesek, somjask maradtak a vendégek, kiknek nagy része a faluba volt kénytelen befáradni, ott volt enni és inni való, meg evőeszköz is volt. Még csak avval sem vizsgálatóhattak a kirándulók, hogy legálább a Balaton hullámaiban volt élvezetes a fürdés. Hát míg a vízben lubickolhattak addig folséges vala, de míg a vízbe jutottak és míg a vízből kijötte ismét ruháikba ruháik addig bizony kínokat szenvedtek és nagyzerül nepszűdöket voltak kénytelen végigszenvedni vagy talán gőzfürdőknek mondhatjuk, mert ott sem lehet különben izzadni. Se fa, se árnyék sehol. Nagy küzdelem árán és órai várakozás után lehetett egy fürdőkabinhoz és fürdőházhoz jutni. Sokan csónakon kiveztek a Balatonra és ott vetkőztek és öltözödköttek. És ahik végre kaptak kabinat, azokra különösen a hölgyekre még egy kínos tortúra várakozott. A férfiakaságon keresztül kénytelenek a hölgyek a vízbe menni. Ez még valahogy megjárja, de vízből kijötte midőn a nedves fürdőruha hozzátapad szorosan a testrészekhez és teljesen hamisítatlanul kitünteti a női idomokat ez már bizony nagyon kínos és arepirito dolog mikor így száz meg száz férfiszem tekintete tapad a testhez tapadó fürdőruhában a kabinokba siető hölgyek alakján. Hát mindezen segíteni lehetne, sőt okvetlen kellene külön teljáró a kabinokhoz a hölgyeknek és külön az urnaknak. Agután a partot lehetőleg befásítani, aztán ha vendégeket vár a vendéglő, külön előkészülni, aztán ha megfizetési a hangversenyhez a belépti díjat, ugy engedje a zenét a vendégeknek is élvezni, aztán ha vendégei vannak gondoskodják kellő világításról, aztán ha nem akar több ilyen cinkeket olvasni fogadja meg tanácsainkat.

— **Furfangos paraszti menyecske.** Keszthelyről írják, a következő érdekes esetet. Nem mindennapi furfangal szedett rá egy vidéki asszony egy kereskedőre. A csinos falusi menyecske keresgélve, kutatva séált fel alá az utcán, végre megállt az egyik áruel előtt. A karján pólyába csavart kis babát tartott. Az áruel tulajdonosa megszólította a dédelgető menyecskeket. Az áruel-tulajdonos az utcán nem akart vele akadozába bocsátkozni, betessékelte a menyecskeket a boltba. Míg az árukat nézegette, addig a kis babát szépen elhelyezte a földön egy darab ponyvára. Ugyebár — szólt az áruelhoz — megengedi, hogy megmutassam az áru az urnaknak. Oda van a kosójával a városba járt kosarmában. Meg akarom hallani mit szól hozzá. Addig a kis csöppengenet itt hagyom, de ne bántsd, különben fölébred. Itt leszek nyomban. A menyecske elment. Az áruel-tulajdonos várt, várt, de hiába, a

menyecske nem jött vissza. Egy óráig volt már oda. Utána küldte a vendéglő udvarára az egyik tanuló, de nem találta ez sem a menyecskeket. A kis baba pedig mozdulatlanul eldult a ponyván. A tulajdonos biztosra vette, hogy visszatér a menyecske, de mikor már deket harangoztak és még mindig nem jelentkezett, csupa kíváncsiságból felajátotta az álvó kis baba fejéről a takarót. De csak most bámult igazán nagyot. A baba egy száraz fa volt, melynek fejei rongyokba csavart száma képezte.

— **Gyujtogatás — csalis.** Özv. Kovács Jánosné alsó-lakosi lakos az alig 50 frtot: erő házát két biztosítási társasagnál 650 frtra biztosította s azon hiszembben, hogy megkapja ezt a sok pénzt, felgyujtotta a házat. Az asszony 7 éves szarját bízta meg, hogy mászon fel a padlásra s azt három helyen gyujtsa fel, de a gyermek ezt nem merde megtenni. Az asszonyt rögtön a tűz kiütésekor látták, a mint legnagyobb nyugalommal helyezte biztonságba marhát és holmiját. A tűz csakhamar elemészlette a rozogant épületet, mely meglepetés tövönben van a többi házaktól. A tüzlőtűzés gyorsan megjelent a tűz színhelyén s a mentési munkát díszetes odaadással végezte. Özv. Kovácsné ellen a büntelő eljárást megindítottak.

— **A vonat elé vetette magát.** F. hó 18-án rémes jelenetnek voltak tanúi a fel 11-kor Turje fele közlekedő vonatnak utasai. Az erdőn átvezető taligauton egy pásztorféle ember várokozott s midőn a vonat odaért, hirtelen eléje vetette magát. Mire a gépezető megállította a vonatot, a mozdonyon kívül még öt kocsi haladt át a nyomorulton. Lábat két helyen leszelték a kerekék, beleit pedig kidöntötték, ugy hogy darabokban szedték ki a vonat alól. Az összeroncsolot tetem vérfaagszó látvány volt az utasokra. Az öngyilkos nyevét nem sikerült megtudnunk.

— **Vízbe fulladtak.** Zóri János dobrii lakos, cipészmeister, e hó 17-én a Kerka folyóban halászni ment Nándor nevű 10 éves fiával. A fiu ezalatt nevetőközve elkezdett a vízben úljódni, miközben egy örvénybe került, honnan nem tudott kijönni. Erre atyja segítségére ment, de nem bírta fiát kimenteni, mindkettő a víz áldozata lett.

— **Össze tört a bika.** Lő ke Sámuel tallian-dörögdi lakos bérli szolgálatában álló Tancsics István gulyás a napokban, midőn a marhákat a legelőről este haza hajította Tallian-dörögdra, a község közepén az őrzelőre bízott marhákkal kijőő bika megfogadta. A bika épen a községi iskola előtt levő kút mellett felaszította s a kút erős padló kávájához szoritotta, s bár a közelben volt munkások vasvillákkal és fejszékkel nyomban a bikára rohantak agyba fóna verlek, a gulyás derekát és oldalbordáit teljesen össze törtte ugy, hogy eliben maradáshoz nincs remény.

— **A kén.** Nagy eődületet okozott kedden e hó 24-én ebéd után egy részeg vasuti munkás a Csengeri utcában levő Schönfeld féle házban. Vérben forgo szemekkel kessel kezében fenyegette a házbelieket. A ki így látta a munkást, megbotrunkozással óhajította a megfenyítést. De az összecsendült embersereg nem tudta, hogy a méltányos elkeseredés nyomta kezébe azt a zseb-kén. Ezen munkás egy a Schönfeld házban lakó férfinak szerzett lakást, minek fejében valami jutalék ígértetett neki. Több ízben volt már ott ezen neki járó csekély összegért, de mindannyiszor azzal bocsátottak el, hogy jöjjön el máskor majd megkapja. Kedden ebédután tehát ismét elment a csekély összegecskét követelni, de részeg állapotban. És ezért nem valami udvarias módon állt szóba a eseléddel, ki az illető egyén szolgálatában állott, kitől a munkás a pénzt követelte. Erre kiött valaki a házból és hatalmas arcul csapta a részeg munkást. Ebben aztán felébredt az elkeseredés. A pénzt követeli és még megverik erte, de bizony nem engedte magát. Mire aztán ötten hatan neki támadtak doronggal, seprényvel, ütőjellek, kövekkel dobálták a dühösen védekező munkást és nem c-oda aztán, hogy két ruffit elő, de szerepcseré senkiben sem okozott kárt. Az összecsendült embersereg pedig mindinkább nagyobbodott, míg végre két rendőr jelen meg a helyszínen és a munkást, kinek jól kijutott része az ütlegekből elvezették. Tslan meg is büntetik szegényt. Pedig ha 40 fillert adtak volna neki, amit megszolgált, talán azt mondta volna: az Isten áldja meg őket.

Tanítás-ügy.

Hivatalos.

A „Zalamegyei Ált. Tanítótestület" elnökétől.

236/1900 az.

A járási körök tek. Elnökségeihez.

A megyei ált. tanítótestületnek Sümegen 1900. jul. 5-ikén megtartott közgyűléséről fölvett jegyzőkönyvet van szerencsém Tek Elnök Urnak szives tudomásul vétel végett tisztelettel megküldeni.

Nagy-Kanizsán 1900. jul. 25.

Kartársi üdvözléttel

Szalay Sándor s. k.
megyei tant. elnök.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett a Zalamegyei Ált. Tanítótestületnek 1900. július hó 5-én Sümegen tartott évi rendes közgyűlésén.

Jelen vannak: dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tantelügyő, a tantestület tagjai mintegy 120-an, továbbá Eitner Sándor iskolaszéki elnök, Fűrük Gyula löszögabiró, dr. Lukonics Gábor orvos, Németh János plébános, Boucz József káplán (Keszthelyről), Szentmártoni Darnay Kálmán, Sümegi Tivadár stb. mint vendégek.

1. Szalay Sándor, tant. elnök, egy magas szárnyalású beszédben fejtegette a tanítói közgyűlések nagy fontosságát, reá mutat, hogy ezekre ma, a létközdelem nagy fontosságú köepleté midőn az élet nagy aránytalanságainak kiegyenlítésére irányított törekvések öntudaira előszeltek nemcsak a gépembereket, hanem a nemzet legdrágább kö-kincsének letetemenyeseit is, épp-ugy szükség van, mint volt ezelőtt három évtizeddel. S hogy a magyar tanítósnágnak — ha az élet bántó aránytalanságaival szemben hangot ad is fájdalmának és jogos követelésének — magasabb hivatása eszményi szívrojáról egy pillanatra sem szabad lezárnia s tisztában kell lennie azzal, hogy ő százszor is csatlódkhat a nemzet áldozatkészségéhez vezető reményében, de a nemzetnek a tanítósnág missziójához fűzött reményében csalódnia soha sem szabad. Egyéb munkaterek munkásait, ha jogos követelésük nem nyer kielégítést, dolgozhatnak rosszul, sőt el is hagyhatják munkájukat de a nemzet kultur-munkásainak lelkeiben mindig énie kell azon tudatnak, hogy míg a rosszul, vagy el nem végzett munkájokkal egész nemzetet hátrálásnak vezető szálait kuszálják meg, vagy szagatják szét, addig lelkiismeretes és lelkes munkával a maguk szegénysége mellett is nagy anyagi és erkölcsi tökéletnek raknak le a nemzet oltárára. Ezen tudatnak előszelése és folytonos élesítéese céljából tartja szükségesnek, hogy a magyar tanítósnág időnkint egybe-egybe gyűljön s ha jogos követelését a nemzettel szemben szakadatlanul hangosítja és azokért teljes öszerezzel küzd is, közös elhatározással meg kell maradnia nemzet fölöttéésének ama magaslátán, hogy a reá bízott nemzeti kötelességet magasztos missziójának munkáját, elégedetlensége hullámveréseinek érintenie sem szabad a hogy hazájáért, nemzetéért verő szívének lelkesedését egy közös szent tűzfórtásúval kell tömörítetnie, mert csak ebből lakadhat az a fölemelő — éhesen, rongyokban is munkába bevitt tudat, hogy a szendörgő lelkek ereit a tudás és érzés világosságával feyével emberekké alakítani, nevelni: a legnagyobb művészet, mely lelkeket formál az eszményi tökély ihletével a mely egész ember-nemzedéket vezet a fejlődés örök útján a legszentebb eszmény felé. Ezen művészi hivatáshoz pedig a tanítósnág hűtlenné soha, még éhesen, rongyokban sem szabad lennie.

Ily eriel-mben kérve isten áldását a mai közgyűlésre is, melögen üdvözli dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tantelügyelőt, a gyűlésen megjelent vendégeket és tanügybarátokat és a közgyűlést megnyitottának jelenti.

Az ált. tanítósnág és szűnni nem akaró éjlenés és nagy lelkesedéssel fogadott elnöki meggyitő után dr. Lukonich Gábor, járási orvos és iskolaszéki tag, a város előjárósága és iskolaszéke nevében egy szép és tartalmas beszédben üdvözli megyei tanítótestületet, melyért a tantestület nevében elnök mond köszönetet.

Az előjénzés csillapultával fellal dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tan. tanfelügyelő és az ő szokott s elragadó szónoki hevével mutatott reá azon szép eredményekre, melyek a magyarság megismosodása, a tanügy áldásos fejlesztése s a pályaszeretben megcsillárdult tanítói közszellem erkölcsi hódítása terén az utolsó sümegi közgyűlés óta elmult tíz év alatt érteek el. Lehes szavait azzal fejezte be, hogy a Zalamegyve tanítószaga vállalt munkával álljon a modern paedagógia ama nagy elhatározása szolgálatába, mely sok kísérlet után visszatér az emberi lélek harmonikus kiképzéséhez; s mely az értelmi és fizikai nevelés mellett a kedély, a jellem: tehát az egész és igazi ember alapját rakja le már a gyöngy gyermekben is. A derült ókor „ép testben, ép lélek” elmeletétől tehát szálljon fel az „ép testben szép lélek” tisztultabb világnézetéhez, a kettőt pedig hidalja át a magyar zsenie fajszerepette: s szívós föntartási ösztöne, hogy ez a lélek ne csak ép, ne csak szép, de — magyar is legyen!

Az általános lelkesedéssel és éljenzéssel fogadott nagyhatású beszéd után a közgyűlés tudomásul véve a mult évi Tapolcán megtartott közgyűlés jegyzőkönyvét. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldi Hajgató Sándor és Szabó István tagtársakat.

2. A tanítótületi elnök nagy gondnal megírt évi jelentés fölvonásátán — tudomásul vétetik.

3. Nagy Margit, keszthelyi tanítósnő „A gyermek szívilága” című, a gyermeki szívek hossza és közvelel megfigyelése nyomán megírt reánk dolgozatát olvasta föl. Fölvonásának bevezető részében foglakozik az új tantervjavaslattal s mint a mely az értelel fejlesztése mellett a szív kiműveléséről a réginél sokkal jobban gondoskodik örömmel üdvözli azt. Ezután áttér a szív és lélek kiművelésének és nevelésének nagy fontosságára s miután a szívképzés nagy fontosságú munkájának megkezdése előtt a gyermeki szív alapos megismerését hangoztatja; elősorol néhány karos és veszedelmes gyomot, u. m. a hazugság, árulkozás, pletykázás, kóros ragaszkodás vagy vonzalom egy személyhez stb. melyek gyakrabban vernek gyökeret a gyermeki szívből s melyek a szívnevelés nagy munkájába legtöbbször gördítenek akadályokat a tanító működése elé. Ezen vadhajások nyesegetését, nemkülönben a gyermeki szív neves és jó tulajdonságainak fejlesztését és ápolását egyedül a hivatásunk és a gondjainkra bízott gyermekek iránt odaadó önzetlen, tiszta szeretet eszközével véli elérhetni. Az általános tetszéssel és éljenzéssel fogadott fölvonás után a közgyűlés dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő indítványára, ki kifütelő elismeréssel méltatta a gyönyörű értekezést, felolvassa annak jegyzőkönyvi közönetet szavaz s elhatározza, hogy a tanulságos szép értekezést a tantestület hivatalos közlönyében egész terjedelmében közölni s a járásköröknek is megküldeni fogja.

4. Mencsey Karoly, csáktornyai tanító és a Muraközi Tanítóörök elnöke, „Az önálló hatosztályú népisokla kötelező befejezésének haszna” című hosszú, de magvasan és érdekesen megírt reformtervezetét olvasta föl, mely oda konkludál hogy mondatnák ki az önálló hatosztályú népisokla befejezésének kötelező volta, a továbbképzésre pedig alakítottának ipari vagy földmívelési iskolák, hatosztályú egységes középiskolák s ezek fölé szerveztetnek magasabb fokozatú egyetemi szakoktatás. A közgyűlés felolvonának a kiváló ügyszerelettel, nagy szakismerettel szász és mély tanulmány alapján megírt és általános éljenzéssel és tapsal fogadott munkálatáért dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő lelkes indítványára igazán benső köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést, a jeles munkát pedig memorandum alakjában küldi meg a Magyarországi Tan. Országos Bizottságnak, hogy az abban foglalt reformeszmékkel már az idei nyári nagygyűlésén behatoljon foglalkozva, azok megvalósítása érdekében mozgalmat indítson. Nemkülönben hasonló célból megküldi az ország nagyobb tanítóegyesületeinek is.

5. Major Károly, hodosáni tanító, „A tanítói állás reputációjának két fontos érdeke” címen olvas föl igen érdekesen, melynek kapcsán a következő indítványt terjeszti elfogadás végett a közgyűlés elé: „Keressék meg a magas tanügyi kormány, hogy a népoktatásügyi törvény revíziója alkalmával az összes hazai tanítószag díjazását a XI-ik díjostály szerint állapítsa meg,

s ezen tiszteleti összegeket beszédvén az adóhivatok után készpénzben szolgáltsa ki.

A közgyűlés a fölvonás kapcsán tett konkrét indítványt magáévá teszi, azt tárgyalás és fogantatás céljából megküldi a Magyarországi Tan. Országos Bizottságnak, felolvonának pedig jegyzőkönyvi közönetet szavaz.

6. Hugauffi Ede, zalaszentbalázi tanító, „A nevelés köréből” címmel olvas föl igen érdekesen.

A közgyűlés, felolvonának a szép és nagy gondnal megírt értekezést jegyzőkönyvi közönetet mond.

7. Olvastatik dr. Jankovich László gróf főispánnak a kir. tanfelügyelőhöz intézett megleghangú távirata, melyben sajnálatának adva kifejezést, hogy a megyei tanítótestület mai közgyűlésén jelen nem lehet szívvelyesen üdvözli a tanítótestületet.

A zugó éljenzéssel fogadott megleghangú távirati üdvözletet a közgyűlés távirati uton viszonozza és köszöni meg.

8. Szűcs Imre, zalaszentgróti tanító, „A nyugdíjrevízióról” címmel olvasta föl alapos tanulmány alapján megírt dolgozatát, melynek végzetével több konkrét indítványt terjeszt a közgyűlés elé. A közgyűlés, méltányolva előadónak önzetlen fáradozását, s a tétel kidolgozása körül kifejtett nagy munkásságát, a szép dolgozattal jónyí közönetet mond, az értekezés kapcsán tett indítványait tárgyában azonban, tekintettel, hogy a közgyűlés a nyugdíjrevízió tárgyában már terjesztett föl elaborátumot az Országos Bizottsághoz — így ezek fölterjesztése mellett elnemmondásba jutna előbbi fölterjesztéseivel, az Országos Bizottsághoz nem ír föl.

9. Az indítványok során olvastatik:

a.) Novák Mihály, z.-egerszegi tanító indítványa, mely szerint: „Mondja ki a közgyűlés, hogy a népisoklak mellett helyhatóságul az iskolaszéki és gondnoksági intézmények teljesen fölöslegesnek és föltétlenül elterelődnek tartja, s helyett a járási tanfelügyelő felállítását kívánja, s ennek megvalósítása céljából országos mozgalmat indít és fölír az Országos Bizottsághoz.”

A közgyűlés az előterjesztet határozati javaslata alapján kimondja, hogy a népisoklak mellett fennálló iskolaszékek és gondnokságok reformálását olyképpen öhajítja, hogy azok tisztán csak az iskolák anyagi ügyei vezessék, a szellemi vezetésre pedig a járási szakfelügyelőt behozatal tartja szükségesnek. Miért is megkeresi a Magyarországi Tanítóörök Országos Bizottságát, hogy a nm. vallás és közoktatásügyi Miniszter urhoz e tárgyban fölterjesztést intézzen sziveskedjek.

b.) Brauner Lajos, csáktornyai tanító indítványa: „Keressék meg a Zalamegyvei Általános Tanítótestületet a nm. m. kir. kereskedelemügyi Miniszter urat az iránt, hogy az országban fennálló tanítótestületek egy egymás között, mint más hatóságokkal valóti közönséges és ajánlott hivatalos levelezéseire a portémenségeit engedélyezze”. — A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá teszi s annak kieszközése céljából megkeresi a Magyarországi Tan. Országos Bizottságát.

c.) Bánffy Alajos, sümegi igazgató-tanító indítványa: „Keressék meg a Zalamegyvei Ált. Tanítótestületet a Magyarországi Tanítóörök Országos Bizottságát, hogy a vasuti kedvezményes jegyeknek a közszéki és felekezeti tanítóokra leendő kiterjesztése céljából az illetékes helyen a szükséges lépéseket megtenni sziveskedjek”. A közgyűlés a tett indítványt magáévá teszi s így értelemben keresi meg az Országos Bizottságot.

d.) Eles Károly, sümegi tanító miután a névmagyarosítás terén a tanfelügyelői fölhívások dacára sem érteek el oly eredményeket, mint a milyent a hazafiság, a nemzeti nyelv és nemzeti egység szent eszményeireit lángoló tanítóktól e tárgyban méltán elvárni lehet, kívánja: 1. Magyarosítsa meg nevé minden időben hangzású nevű tanító, hogy ne csupán magyar szível, magyar nyelven, hanem magyar névvel is hirdesse a hazaszeretet szent igéit.

2. Már a tanítóképzőkben buzdítsák a növendékeket a névmagyarosításra.

3. A tanító a tanulókat érzékelt lehetőleg fejlessze a jó magyar név megválasztására.

4. Legyen közszégekben az eszmének lelkes apostola. Készítse el a névmagyarosítás kérvényeit ingyen s legyen gondja arra, hogy a választott név egyszerű, magyaros, jóhangzású és a keresztnévvel összeillő legyen.

5. Miután a névmagyarosításnak különösen förtégtu családnak — egyik nagy akadály — az hogy meglehetően költésbe kerül, el kell törölni a bélyegkötelezettségeket, miért is indítványozza: „Keressék meg a Zalamegyvei Ált. Tanítótestületet a Magyarországi Tan. Országos Bizottságát, hogy ez a m. kir. kormánytól és országgyűléstől a névmagyarosítás érdekében benyújtott kérvények és mellékleteik helyégmenteséget kérelmezze”. — A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá teszi, s annak kieszközése tárgyában leendő kérvényezés céljából fölír az Országos Bizottsághoz.

e.) Grau Géza, csáktornyai tanító, a vármegyvei tanítótestületek s ezek járásköröknek közgyűlésein megjelenő tanítók napidíjainak felemelése tárgyában a következő indítványt terjeszti a közgyűlés elé: „A nm. vallás és közoktatásügyi miniszternek a vármegyvei tanítótestületek és ezek járásköröknek közgyűlésein megjelenő tanítók utköltéségei és napidíjairól szóló 64816/1899 sz. a. kelt. magas rendelete a.) b.) és c.) pontjai előtt midőn tisztelettel meghajolok, egyuttal bátor vagyok indítványozni, hogy kérjék a tanügyi kormányt, miszerin a fent említett rendelet d.) pontját, mely csak a gyűlés napjára 2 kor. napidíjat állapít meg, módosítani kegyeskedjék oly formán, hogy az 1896. Ávi 1139 sz. a. kelt. magas rendeletet a tanítóokra is ki értesítve, nekik díjostályuknak megfelelően 6 kor. napidíjat állapítsa meg, mely napidíj, ha a gyűlés napján a kelt időben meg nem közelíthető, az odautazás napjára is kiutaltassék.”

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja s annak fogantatása érdekében megkeresi az Országos Bizottságot.

10. Mezőlényi Zoltán, szemlémegyei kir. s. tanfelügyelőnek a tanítók életbiztosítását előző indítványa fölött a közgyűlés Alpar Mór ukonizsai tag, előadó véleményes javaslata alapján napirendre tér.

11. Biharmegyvei Tankerületi Tanítótestület előkésége az iránt keresi meg a Zalamegyvei Ált. Tanítótestületet, hogy a nyugdíjalpra szedendő 15 kros. járulékoknak a jövőben az országosan felállított és felállítandó tanítói internatusok javára leendő szedése tárgyában a nm. vall. és közokt. miniszteriumhoz és a Magyarországi Tan. Országos Bizottsághoz kérvényt intézzen. — A közgyűlés, miután e tárgyban már tett fölterjesztést az Országos Bizottsághoz, az áttart fölött napirendre tér.

12. A Muraközi Tanítóörök, Majhen Ferenc és Jeney Gusztáv nyugalmazott tanítókat tekintettel a tanügy terén szerzett nagy érdemeikre, tiszteletbeli tagokul ajánlja. A közgyűlés Majhen Ferenc és Jeney Gusztáv nyugalmazott tanítókat az egyesület tiszteletbeli tagjail egyhangulag megválasztja.

13. A z.-szentgróti tagtársak az iránt keresik meg a közgyűlést, engedtessek meg nekik, hogy a zalaegerszegi járás körhöz csatlakozhassanak. — A közgyűlés így értelemben hoz határozatot.

14. A jövő évi közgyűlés helyéül a közgyűlés Pérlakot jelöli, egyben a főjegyző tiszteletdíját 4 darb. aranyat kiutalja.

15. A központ három éves meadatum a lejárván, az összes járáskörök és a mai közgyűlés egyhangú öhajára is a központ továbbá is Nagy-Kanizsán maradjon úgy a választmány; mint a tisztakar változatlanul meghagyatik, mely szerint elnök továbbá is Szalay Sándor; alelnökök: dr. Bartha Gyula és Valigurszky Antal; főjegyző: Pöredus Antal; jegyzők: Szabó István és Kovács Miklós, penztáros: Kertész József, könyvtáros: Krámer Lajos; a választmány tagjai pedig: Várnyé Szakonyi Józsa, Farkas Vilma, Hajgató Sándor, Hoffmann Mór és Vary József maradjanak. Az elmult három év alatt kifejtett elismerésre és dícséretre méltó működéséért pedig a közgyűlés Ele Károly indítványára jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét.

16. Miután a közgyűlés elnök indítványára Sümeg város közönségének a közgyűlés alkalmával tanusított kötelező vendégszereteteért és nemes érdeklődéséért, tanítóinak pedig a fogadás és elszállásolás körül kifejtett szives fadorozásáért jegyzőkönyvi közönetet mond, elnök a közgyűlést a tagok lelkes éljenzése mellett bezárja.

Kml.

Szalay Sándor s. k.
tantestületi elnök.

Pöredus Antal s. k.
tantestületi főjegyző.

Szerkesztőség
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
városkönyvtárában
szerkesztővel értekezni lehet usoni-
ként a. u. 4—6 óra közt.

Idő hízzendő a lap megjelenésére
vagyatko minden közlemény.

Kiadóhivatal
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
városkönyvtárában.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitólár postakora 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések
vonatkozású Fischel Fülöp könyvtár-
kedésébe tartozók.

Hírmegjelölés levelek csak is: t. k. k. k.
ből fogadtatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feladás szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévécz Lajos.

Vasárnap július 29.

Augusztus tizenötödike.

Ha a néppárt és a közjogi ellenzék leghangosabb organumai nem készülnek augusztus tizenötödike tárgyában nagyobb akcióra, senki ember fiának, ki csak némileg szabade véten gondolkodik nem jutna eszébe csak kétségbe is vonni, hogy a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma kizárólag csak vallási ünnepély lehet és soha nemzeti ünnepélynek nem tervezetett. És ha a néppárt és a közjogi ellenzék a felekezeti béke megzavarását nem tüzték volna ki céljukul ugy ezt a kérdést, melyre csak egy lehet a válasz, föl sem vehették volna. A katolicizmus 900 éves jubileumát felekezeti ünnepélynek tervezték és most erőszakos eszközökkel ezt az ünnep-séget nemzetivé átalakítani merő képtelenség.

Felekezeti ünnepély ez, melyet a néppárt agitatorai politikai célokra óhajtanak kiaknázni és a mely szándékban ezeket néhány, itt meg nem nevezendő egyházfejedelem, lehetőleg és felhívás nélkül támogat. Készségesen ösmerjük, hogy a szóban forgó főpapok nem is azt a cél

követik, hogy a felekezeti háboru politikai pártjának becses szolgálatot tegyen. Ezt toleráns gondolkodásmódjuk nem engedi feltételezni.

A kompetens tényezők: Széll Kálmán miniszterelnök mint a nemzeti állam feje és Vaszary Kolos hercegprímás, mint a katolikus egyház főpásztora minden ténykedésükben felekezeti ünnepségnek jellemezték a katolicizmus 900 éves jubileumát; ezzel a nézetükkel tehát teljes összhangban van az állam a katolikus egyházzal. Ott a hol ezt az ünnepélyi átakarták játszani a politikai térre, mint a hogy ezt Székesfehérvárott megkisérelték, ott Vaszary Kolos bölcsen visszavonult és távol tartotta magát és ezzel bebizonyította hogy nem a harcias ecclesia militans, hanem a béke és felebaráti szeretet vallása akarja jubileumát megülni.

Ott azonban, hol ez az ünnepély szigoruan bennmarad az egyházi keretben, ott fizikai erejét majdnem meghaladó pontos figyelemmel intézi a dolgokat és az ünnepély rendezését, lázas szorgalommal ellenőrizvén az egyházi vendégek fogadtatására szükséges előkészületeket.

A néppárt egész agitációja most is mint minden más agitációjánál a katolikusok vallási érzelmére és az alsóbb néposztályok szenvedélyeire spekulál, ezzel a széles rétegi agitációval szemben Széll Kálmán miniszterelnök érvényre hozta és minden kétséget kizáró módon értésére adta mindenkinek, a kit illet, hogy Magyarország nem felekezeti állam és hogy a katolicizmus jubileumát lehetetlen nemzeti ünnepségnek tekinteni. Hiszen a magyar szabad alkotmánynak éppen az az alapja, hogy azon állam polgárai első sorban magyarok és csak másodsorban oszloknak meg felekezetek szerint. Sőt ha tüzetesen szolgáljuk a tényleges állapotokat és lelkiismeretesen akarjuk ezeket ecsetelni, akkor be kell vallanunk, hogy másodsorban ezen haza magyar polgárai nyelvezetük szerint oszloknak meg és csak harmadsorban felekezetük szerint. A magyar állam 1000 éves harcaiban nem a katolicizmus, hanem a szabad nemzeti szellem jutott érvényre s itt sohasem kutatták a polgárok nyelvét; vagy vallását mikor arról volt szó, hogy a hazaért kell a csatamezőn elvérezni.

TARCA.

A boszu.

A "Zala" csendes taraja.

Írta: Fehér Lipót

(Véga.)

A moszkvai állomáson előkelő batar várta Bogitics Feodorát és Mariannát. Bogitics Vladimir nem jött előbök. A szolgálta megizente, hogy az éjet, sürgős dolga lévén, az egyik faluban kenyirel eltöltöti.

Masnap az ebédnél találkoztak és üdvözölték egymást.

Feodorának halványabb volt az arca mint rendesen. Reszketett a szive midőn férjét meglátta és igyekezett annak arcából kiolvasni gondolat-jait. De a szemébe nem mert tekinteni.

Pedig ha azt megseleksi, láthatta volna a szuró, gyilkoló tekintetet, melylyel a férj szemé raja tapadt.

— Miért hivál haza bennünket, — kérdezte félénken Feodora.

A férj kiterő választ adott és Feodora nem kérdezte többet.

Marianna öt napig Feodoránál időzött, mely idő alatt nagyon kevés ideig volt otthon Bogitics.

Mindig bírtokain volt elfoglalva és a cselédség remseges dolgokat mesélt felőle. Istenkisértésnek mondták cselekedeteit. A legvadabb, szelidithetlen lóra kapott föl és mint a szelves szaguldott árkon bokron keresztül folyton vadabb vágatásra ösztökélve a paripát. De még sem szegte nyakát.

Masnap egy egő házba rohant be, amelyből egy gyermek sírása hallatszott. A minden pirantában őszedüléssel lenyegett házba a parasztek közül senki sem mert bemenni. A földesur kimentette a gyermeket. A ház csak aztán dött össze mikor Bogitics már átadta a kétségbeesett anyának a megmentett gyermeket.

Majd meg egy megvadut bika elé vetette magát, mely már néhány embert agyontaposott. Ő hidegvérrel, vakmerően dobott egy ponyvát a oika fejére abban a pillanatban, melyben a bika reá akart rohanni. Így aztán kötel-kkel megkezték a hatalmas állatot.

A parasztek babonás felelemmel tekintettek urukra és azt hitték hogy az ördöggel cimboral.

Bogitics Vladimir pedig valami ben-ő emesztő érzet által ösztönözve mohó vágygyal, kétségbeesett crömmel kereste a halált, kereste a veszedelmet és kerülte Feodorát.

A hatodik napon az asszony visszatérte után Marianna haza utazott anyjához. Feodora ugyan marasztalta mert felt egyedül maradni, de az anyjok már látni akarta Mariannát.

Feodora egyedül hevert tehát azon nap esté-

jén a hálószobájá pamlagán. Férje távol volt egész nap. A Meránban eltöltött időre gondolt és a rejtélyes idegére a kitől a névtelen leveleket kapta s rossz sejtelmek gyötörték.

Künn léptek zaja hallatszott és nyomban rá férje lépett a szobába. Mióta Feodora visszajött, Bogitics Vladimir még egy éjet sem töltött otthon, nejenél.

Annál is inkább meglepte Feodorát, ki nem tudott egy halk ijedt felkiáltást elfojtani.

Sápadta vált arccal, megrémült tekintettel ült fel a pamlagon és reszkető tagokkal kísérté férje mozdulatait, ki szóltan, komor elszant arccal és vészjósló tekintettel közeledett hozzá, miutan beüröl becsukta az ajtót, és a kulcsot magához vette.

Az asszony rosszat sejtve remegő hangon kérdezte:

— Vladimir, mit akarsz?

— Leszámolni akarok veled, mert megcsaltál gyalasztos! — mondta Bogitics tompa hangon dő tekintettel mérve végig nejet.

— Vladimir,.....

— Halgass!... Megcsaltál nyomorult, szeretője leűrégy Sergiusz Eidaorff nevű embernek. Tudom. Mikor megtudtam ezt utána akarom utazni és ott Meránban barhol találalak volna e két kezemmel fojtalak meg. De megbabonáztam dühömet és hazahivtalak, most tehát tudod, hogy miért. De mig nővéred itt volt és miután ismét

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG.

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kiutelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Ez a szabad Magyarország nem katholicus állam, noha uralkodója katholicus és a katholicus egyházhoz tartozik legtöbb polgára is. A polgárok egésze, bármint legyen a nyelve és a vallása, vérevel ragasztotta nemzeti államát ezt az országot és ezen nemzeti állam miniszterelnöke másképpen nem is tehetett volna, mint hogy a hercegprímás álláspontját a magáénak vallja.

A nemzeti eszmét nem szabad semmilyen felekezeti kedvéért háttérbe szorítani és magyar katholicusok maguk is helyesen gondolkoznak és következtetnek ebben az irányban. Egyedül a néppárt akar a zavarokban halászni és ezért összezavarja a dolgokat, de ennek a pártnak a hercegprímás és a miniszterelnök hatalmas gátat emelt azzal, hogy felekezeti ünnepélyt avatta a jubileumot és ezzel megmentették a nemzeti és a felekezeti békét.

A város házából.

12434

1900

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tételek, hogy Nagy-Kanizsa város 1900. évi III. osztályú kereseti-adó kivétési listája az 1883. évi 44. t.c. 16. és 18. §§. értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órán belül bárki által betekinthető legyen, s hogy az ellen észrevételét megtehesse és pedig:

Azon adózók, kik az illető listajstromban megállapított adóval már a múlt évben is megvoltak róva, a listajstrom közszemlére kitételének napját — azon adózók, kik a kivétési listajstromban megállapított adóval folyó évben előző rovatlak meg, adótartozásuknak az adókönyvekben történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a zegerszegi m. kir. Pénzügyigazgatóság-hoz benyújthatják.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi július hó 27-én.

Neu ellenőr Vécsey Vécsey polgármester.

Az elrabolt leánya.

Egy évvel ezelőtt történt, hogy Strober Ferencné felesége, lakos Anna és Mari nevű leányai a szomszéd Hajmási Katácskával az országúton járszidóztak. Délután 5 és 6 óra közt arra járt egy asszony, ki szemével végig mérve a leánykát, közölte Strober Annát megszólította és kézen fogva elcsalta azzal, hogy sok cukrot vesz majd neki. A másik két leánykának pedig szivőkre kötötte, hogy várjanak okvetlen Annára, ki majd nekik is hoz cukrot. A leányok vártak, vártak azon az egy helyen míg beesteledett. Ekkor aztán haza mentek és sirva elpanaszolták a történetet. A megremült anya azonnal keresésére indult leánykájának, de hiába kutatja fel a szomszédok segítségével az egész környéket a kis Annára nem leltek sehol. Besietett aztán Stroberné a rendőrséghez, holsirva panaszkolta el keservet, hogy elrabolták 7 éves Anna nevű leánykáját és leginkább azért rettegett, mert akkoriban kóbor cigányok vonultak el arra és félt, hogy ezek hurcolják most magukkal. A rendőrség és csendőrség erőyes nyomozást indított meg, de eredmény nélkül. Vértó szívvel kellett belenyugodnia az anyának, hogy gyermeke cigányleány lesz. Elmult egy hosszú esztendő, elmult azon nap évfordulója, melyen a kis Anna elraboltatott. Fájó szíve emlékezett vissza Stroberné az okos és szép kis Annára.

E hó 25-én Stroberné két sánci asszonnyal temetésre jött be Nagy-Kanizsára. És ezen utja, melyen örökre elbúcszott egy ismerőstől vissza adta neki elraboltnak hitt leányát.

A temetésről hazajövet az egyik asszony a Teleký-utca közepe táján egy kis leányt pillantott meg és meglepetve szólta Strobernének: — Nézze a maga Mari lány, hogyan került ide?

Stroberné nézte a leányt, ki némi távolágból ment előtűk. Nézte és fejet csóválta:

— Ez nem a Mari, de szakasztott Annám. — És szívdobogva sietett a leánya után, ki egy kis bugyrot cipelt. A Teleký utca végén a kis leány leült a kukoricaföld szélére.

Stroberné gyorsan ott termett és eles anyai szeme felismerte a leányt. Felindultan kérdezte: — Hogy hívnak kis lányom.

— Rozikának. — Az anya szíve elsorult. — Nem hívnak téged Rozikának, neked Anna a neved.

A kis leány csodálkozva nézett fel. — Igen, — mondta élénken — előbb a másik édes anyamná! Annának hívtak. — Hát nem ismersz engem?

A kisleány nem ismerte meg anyját, ki sirva szorította keblére megtalált leánykáját. Kérdésekre elbeszélte a kis leány, ki ugyanazon ruhában volt, amelyben elveszett, hogy a mostani mamája

idevezette és azt mondta, hogy a marhavásárra megy és ő itt várjon rá. Most már régóta vár, de nem jön érte.

Emlékezették az otthonra, de a kis leány nem emlékezett semmire. Midőn azonban hazatért és a legkisebb kis öcséjét megpillantotta, akkor felkiáltott:

— Nini a Ferice! — A Fericét megismerte és otthon aztán lassan lassan visszaemlékezett többfelé.

A kis Anna elmesélte, hogy az az asszony ki elvezette, Pápai Jánosné som. berzencei sírásó felesége, kinél egész mostig volt. De a házból nem engedtek ki, hanem azzal biztatgatták, hogy majd eljön érte az édes anyja és azt mondta neki, hogy szüzen Rozika lesz a neve. E hó 25-én felöltöztette ebbe a ruhába és azt mondta: — Gyere most elvezetlek valahova.

Es Berzencéről gyalog jött az asszonnyal egész Kanizsáig. Fel is volt törve szegénykének a lába. A hódog anyja jónak látta az esetet a rendőrségnél bejelenteni, mely hihehetőleg ki fogja deríteni mi vitte rá Pápai Jánosné a som. berzencei sírásó feleségét arra, hogy a gyermekeit elrabolja a szülőktől és bizonyára nem fogja elkerülni a példás büntetést, mar azért is, mivel a kis leányt az országúton ismét magára hagyta és nem szüleikhez vezette vissza.

HIREK.

— **Esküvő.** Nagy Sándor főhadnagy a 20-ik honvéd gyalogezredben folyó hó 28-án délután esküdött örök hűséget a helybeli ag. ev. templomban Weiss József őrnagy n. leányának, Eliser Elza kisasszonynak. Mint tanúk szerepeltek a vőlegény részéről: Nagy Kalman, birtokos, Hajdu-Nanasról és a menyasszony részéről Freyberger Miksa ca. és kir. százados, Kassáról.

— **Uj főgimnasiunai igazgató.** Dr. Puchinger Alajos főgimnasiunai igazgatója, ki városuk közügyekben is tevékeny részt vett, az új iskola év elején távozik körünkől, minthogy a pjarista rend kormánytanácsa Horváth György főgimn. tanárt Kecskemétről nevezte ki főgimnasiununkhoz hazánkba és igazgatóvá. A távozó igazgató egyik legszebb erénye az volt, hogy minden alkalommal megragadott, hogy az útjába beleoltsa a hazaszeretetet, mely tenykedes — főleg olyan határszéli városban mint Nagy-Kanizsa, melynek tanintézetben különböző nemzetiségű növendékek vannak, — a legnagyobb elismerést érdemli. Értesülésünk szerint a tanárt karban is lesz ueni változás.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr.

látalak, láttam azt a szépséges bűnös arcodat éreztem, hogy mennyire szeretlek és kegyelmezőn támadt fel bensőmben a bosszú ihégo harag, amikor elgondoltam, hogy más ötlettel, hogy más csókolót. Éreztem, hogy nem szabad látnom tégedet, mert nem bírtam volna uralkodni magamon. Azért míg Marianna itt volt, kerültem a veled való találkozást. Éreztem, hogy megöltelek volna.

Azután százszor óhajtottam a hrlált, de úgy látszik a sors, a végzet úgy akarja, hogy kezeim által pusztulj el.

Es kiveti zsebéből egy revolvert, melyet egy közeli asztalra helyezett; aztán egy börtököt vont elő, melyből egy hosszapengéjű, fényes tört húzott ki.

Feodora ki halálra rémülten, falféher arccal állt a pamlagon elveszettek érezte magát. Hideg verejék gyöngyözött homlokán és mint a halálra üldözött vad rémülten tekintett mindenfelé, hogy merre szabadulhatna.

Mikor térje kezében meglátta a revolvert, meg a tört, hideg borzongás futotta át tagjait. Szólni akart, de a rémület fojtogatta nyakát és csak pár szó szakadt fel torkából:

— Vladimir...nem igaz...nem csaltalak meg... ne...

Bogitics Vladimir a tört is az az asztalkára helyezve egy székelt vont oda és Feodorával szemben leült.

— Tehát tagadod, hogy megcsaltál, várj csak. És mintegy kejelegve az asszony kinyitában, elkerdte.

— Midőn Meramba utaztál Mariannával, meg-

fogadtam Nikola Szondijics-t a legügyesebb titkos rendőrt, kit Meramba küldtem azon megbízás-al, hogy pénzt nem kímélve minden lépéséről értesítsen és esetleges bajtól megvédjen. Ez a Szondijics megírta, hogy bűnös visszonyt kezdett egy Sergius Eldaroff nevű oroszszal.

— Hazudott... — nyögte ki Feodora és most már világosan látott; tudta már kitől eredtek a névtelen levelek.

— En sem hittem el neki, nem akartam hinni, hogy anyire vitemedől, bizonyítékot kerstem. És ekkor hazajött Szondijics és magával hozta a bizonyítékot. Itt van, gyönyörködj benne — és zsebéből egy fényképet vett elő a odadobta Feodorának.

Feodora reszkető kezébe vette a képet és midőn megpillantotta azt, úgy érezte, mintha a szívébe szurkált volna. A képen saját magát látta a mint a Mendi-hegyen levő Penegál szálloda mögötti erdőben Eldaroffal atólvélve tartják egymást. Visszaemlékezett a kirándulásukra a Mendi-hegyre. Visszaemlékezett, a mint Eldaroff fölrohant a fölöttük levő utra, hogy kére kerítse azt az egyent, ki őket onnan egy lánczóval megfigyelte. Most világos volt előtte, hogy az a fekete tárgy, melyet az idegen arca előtt láttak, nem lánczó, hanem egy fotografáló apparátus volt, amelynek segítségével őket ezen hegyzetben lefényképezte és hazahozta annak bizonyítékú. És ezért hívta őket haza három nap mulva a kirándulás után Bogitics.

Megsemmisülten ejté ki kezéből a fényképet és az a tompa érzéketlenség fogta el, melyet

akkor érezünk, elő midőntünk látjuk a halálos veszedelmet, mely elől nem menekülhetünk.

De mikor térje felkelt a székéről és a kis asztalkához lépett melyen a revolver és tör nyugodott, iszonyu erővel ébredt fel benne az életöztön. Hirtelen felugrott és teljes erővel kiáltott:

— Segítség!... Segítség!... Gyilkos! Bogitics Vladimirt hidegen hagyta kezdetben az asszony sikoltozása. Jól tudta, hogy nem használ az semmit mert a cselekedet mind eltávolított a házból és a házba a háznak kert felé eső részén volt, tehát az utcára sem érhetett le Feodora kiáltása.

De aztán feldühösítette, hogy ez az asszony a ki megcsalta aki maga is tudja hogy bűnös, merészel még segítségért kiabálni. Felragadta a tört és az asszony felé rohant.

Iszonyu hajsza fejlődött ki köztük. Az asszony kétségbeesetten védekezett, segítséget kiabált és ez jobban feldühösítette a férfut. Mint egy vadállat rohant az asszonyra; torkon ragadta és a földre nyomta. Az asszony görcsösen atkarolta Bogitics térdeit és dúlt arccal arcába lógó felbomlott hajjal letépett ruhában kinyörgött férjének.

— Vladimir... ne bánts... Vladimir... ne... ne öl meg... Vlá.....

De Bogitics elrugta magától és bal kezével az asszony torkát szoríva telemelte jobb kezét a villogó törrel és az asszony szívébe akarta azt mártani.

Győrök Kalmánt a perlati járásbíróához aljegyzővé nevezte ki.

A tapolcai mandátum. A Mocsy Antal halálával megüresedett tapolcai kerület mandátumára, mint a különféle jelentésekből láthatjuk, egész sor pályázó van. Elsőnek az Ugronpárt léptette föl Lázár Pál műegyetemi tanárt, a néppárt a Baffly Emil cs. kir. kamarást jelölte. Ezeket kívül jelöltek gyanánt emlegetik még: Barca Miklóst, volt képviselőt, Hertelendy Ferenc nagybirtokost, a Kossuth-párti Vastagh János tanítót, Hercegh Mihály egyetemi tanart és Baross Károlyt. A képviselőjelölő választó értekezlet ma vasárnap lesz. A pályázók sokasága folytán az értekezlet iránt az egész kerületben rendkívül nagy az érdeklődés.

A piaristák új kormányzata. A nagy népszerűségnek örvendő kegyes tanítórend magyarországi tartományának nagyképtalanja e héten tartotta meg Budapestten ülését és megválasztotta a rend új kormányzatát. Rendfőnöké megválasztott: Magyar Gábor. Kormánysegédek lettek: Pap János, Fekete Endre, Müllner Pál, Farkas József, Vajda Gyula, Vámos Karoly, volt kormánysegédek és Palocz Ernő nagykárolyi házfőnök (új). Kormánytanácsosokká lettek: Váry Gellért nyitrai főgimn. tanár (rég), Tóth György kecskeméti házfőnök és főgimn. igazgató (a két utóbbi új.) Magyar Gábor, a piarista rend új feje, 1843-ban született Felegyházán. A rendbe való belépése után rövid ideig tanárkodott a Dunaúti, onnan Szegedre helyezték át, ahol csakhamar rektor lett. Az ő buzgóságának köszönhető, hogy a nagy árvis után felépült a szegedi piaristák új rendháza és palotaszzerű gimnáziuma.

Iparosok értekezlete. A helyi iparkiallítás ügyében iparosaink f. hó 26-án este értekezletet tartottak, melynek hosszú vita után azon egy pozitív eredménye volt, hogy Varga János iparostülei élnek azon határozott ígéretre, hogy 14 napon belül rendkívüli közgyűlése fogja az iparostület tagjait összehívni, hogy azok a kiállítás ügyében megnyilatkozhassanak.

Anyakönyvvezetés. A belügyminiszter a maracsnányi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Hegedűs Károlyt jegyzőjegyzővé nevezte ki.

Szent István-napi ünnepély. Nagy és szép ünnepélyre készül a kanizsai róm. kath. felső templom építbizottsága, mely szövetkezve az „Ipartestülettel”, az „Alt. Munkásképz. Egyesülettel”, a „Szabómunkások- és munkások szakegyletével”, az „Önk. Tűzoltó Egyesülettel”, a „Nagykanizsai Mozdonyvezetők egyletével”, a „Nagykanizsai Hadastyán egyletével” és a „Zala megyei Aggharcos Testülettel” buzgón fáradozik, hogy a f. é. augusztus hó 20-án Szent István napján megtartandó ünnepség minél sikerültebb legyen. Az ünnepély sorrendje:

1. Aug. 20-án reggel 5 órakor ébresztés.

2. 10 órakor együttes felvonulás a plébánia templomban. A Polgári Egylet kerthelyiségeiből.

3. Délután 4 órakor nagy néptombola a felső templom előtti téren; a nyeresmények nagy részét az állatok képzik. A főnyeresemény egy borjas tehén. Egy lombolajegy ára 40 fillér.

4. A tombola után a Polgári Egylet kerthelyiségeiben: nagy tekeverseny szép nyereseményekkel.

5. Tréfás szerencsejáték nyereseményekkel.

6. Világposta.

A Polgári Egylet kertjében e közben nagy sétahangverseny tartatik conffetti és szerpentin csatával egybekötve. Conffetti és szerpentin papír a pénztárról lesz kapható.

Este 8 órakor láncmúltság. Belépő jezy 40 fillér. Kedvezőtlen idő esetén a néptombola f. évi augusztus hó 26-án fog megtartatni, de a többi programszámok megtartatnak. Az ünnepély tisztja jövedelme a felső templom építési alapra fordítatik, miert is felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlaplignyugtáztat a rendezőség.

A bős szerelme. Horváth J. László rovott multu kiskanizsai földműves szerelmével üldözte Schapringert Adolf helyi ótás szolgálatában levő horvát cseléd leányt. A leány nem akart felölle tudni, már szért sem, mert 6 horvát leány lévén, ugy sem tudna vele beszélni. Horváth minden lehetőt megpróbált, hogy megnyerje a leány szívet. Bealított a leány gazdájához, Schapringert Adolfhoz az üzletbe és ott 2 pint páinkát ígért, ha Schapringert rábeszéli a leányt, hogy őt szeresse. Az ültetből természetesen kidobták. E hó 23-án a cselédeleány a vasútra ebédet vitt. A terházak előtt egyszerre csak elejté ront Horváth és egy kezt forgatva kezében rákiáltott a leányra: „No most meghalsz! Aztán agyba löbe verte a leányt ki vérző orral a közeli kúposhoz menekült, míg a bős szerelme az elősiető munkások tették ártalmatlanná és feljelezték a rendőrségnek.

Meteor. Akik e hó 25-én este a sétatéren időztek gyönyörű látványok voltak tanui. A sötétséget, mely a sétatérre borult fél tíz óra után egyszerre zölds fény világította meg. A csillagos eget, mintegy megszökte társaitól egy fényes meteor hasította át hosszú fényásvat huzva és északkeleti irányban haladva réhány másodpercig bevilágította a sétatert.

Pórtartások bevonulása. Városunkba fegyvergyakorlatra bevonult: f. é. aug. 6-án 24 honvédiarizt és 750 honvéd, aug. 13-án 400 honvéd; 13-án 600, 23-án ismét 600 cs. és kir. 48. gyalogezredbeli tartalékok.

Öngyilkosság a hajón. Szabó Etel (okszabadi (Veszprémmegye) postamesterneő tegnapelőtt, kedden délelőtt a sífokai távirda hivatalban a következő sürgönyt adta fel: „Postaigazgatóság Sopron. A foksabadi postamester meghalt. Szabó Etel.” A postahivatalban gyantlanul felveték a sürgönyt, nem gondolnak arra, hogy a feladó saját halálhíret sürgönyözött meg abban. Szabó Etel a távirat feladása után a

hajóállomásra ment és a Baross hajón B. Fűredre utazott. A hajón föbben laúak, hogy kalapját, kesztyűt a padra teszi, de a jegyváltással mikor az utasok a pénztárhoz siettek, senki sem figyelt rá. Ott maradt aztán is a kalap és a pár keztyű, senkisé meg gondolt arra, hogy gazdátlanul, mert a tulajdonosok főhasználva a jegyváltási idő sürgös-forgásait, a hajó hátulosa részén csöndesen alámerült a Balatonba. B. Fűreden, mikor a kiszálláskor a hátrahagyott holminknak nem akadt gardájuk vette: csak észre az öngyilkosságot. Kedden délután a távirat folytán a postaigazgatóság tudakosodott a halálhír után, de akkor még nem tudtak arról, míg az öngyilkosság híre át nem jött Fűredről az innesszó partra. Tettenek oks ismeretlen.

A Balatoni múzeum érdekben. Csák Árpád, keszthelyi szolgabíró, a múzeum titkára, két tag-társával együtt auguszt. 2-án Balaton körül utra indult, hogy a múzeum számára tagokat gyűjtson s az abban ethelyesbeto tárgyakat megszerezze. A Balaton múzeumot szolgáló nemes céljaira főhívjuk, a Balaton mentén lakó olvasóinknak szives figyelmét.

Fiatalkéselő. E hó 26-án este hat órakor a Magyar utcán a 12 éves Tóth József zenésznek fia ös-zeverekedett Bürger Györggyel egy napszámok 14 éves fiával. Verekedés közben Bürger kést rántott zlob és Tóth Józsefnek hátába szurta azt, jókora sebet ejtve. A megsebzett fiút a rendőrségnek bekötözték és a Bürgert a fiatal késelőt feljelentették.

Magyar fürdők látogatottsága. A tarcnai fürdővendégek név-orának 5 ik száma 584 fürdővendéget jelez, köztük igen sok zalamegyeieit és több kanizsait is.

Iglófürdő klimatikus gyógyhelyet addig 456 fürdővendég látogatta, leginkább Budapestről.

Éltévedt kutya. Folyó hó 28-án a város területén egy barna sörű fehér folto angol vizsla kutyája éltévedt. Felkeretik ki ezen éltévedt kutya hollétééről tudomással bír, hogy arról a rendőrkapitányi hivatalnál tegyen jelentést, hol a tulajdonos által illó jutalomban fog részesíttetni.

Déli vasút. 1900. évi augusztus hó 1-én a budapest-pragerhoi vonalon Csáktornya és Polstara állomások között fekvő 34. sz. órházal „Mikszavár” elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyitattik meg, melynél a 205, 207, 206, és 208 sz. személyvonatok utasok fel vagy leszállása céljából feltelesen meg fognak állani.

E megállóhelyen menetjegyek nem adhatnak ki és podgyász, express áruk valamint kutyák nem véhetnek fel, hanem az illetőreket utánfizteskep (pótlék nélkül) szedetnek be.

„Mikszavár” megállóhelyről az említett vonatok a következő időkben indulnak:

Ekkor Feodóra végső erőmegfeszítéssel nyögte ki.

— Anya... vagyok ne öld... meg... gyer... mekedet!

Feodóra ismerte férjének óhaját, hogy mennyire szeretne egy kis gyermeket és habár tudta hogy születendő gyermekének nem Bogitics az atya, ezzel a hazugsággal vélte megmenthetni életét.

És jól számított.

Bogitics eleresztette torkát, a tört villogtató karja lehanyatlott. Neze a földön vergődő asszonyt és hörgő melle kérdezte:

— Az én gyermekem?

— A tied — válaszolt az asszony elhaló hangon és ájultan hanyatlott le feje, nagyot koppanva a padlón.

Bogitics megjéjett felemelte és az ágyba fektette Feodórat, ki olyan volt mint egy halott. Hideg vizel locsolta meg az asszony homlokát, aztán kisietett a verandára és egy éleset fűtlyentet. A kert tulsó végén fekvő cseédházából aztán előjött egy szolga, kivel beküldötte a komornát és ez a már eszméletre tért uradje mellett virrasztott.

Azon naptól fogva Bogitics mindig az asszony közelében volt. Számlálta a napokat heteket, hónapokat. Ha kiment a butikaira az asszonynak mindig mellette kellett a locsin ülnie. És később, hogy minden látogatásnak szejét vegye kivitte Feodórat egyik falusi birtok

kára, melyet egy folyó hasított végig. A folyó partján állt a lakház a hol Feodóranak élnie kellett.

Pedig nem volt már az élet, amelyet Feodóra folytatott. Tudta, hogy eljön az idő, melyben férje megtudja majd, hogy hazudott. És ez az idő rémitő gyorsan közeledett. Tudta hogy férje nem fog ismerni könyörületet. Nagyön kínos állapotban volt.

Irt Eldaroffnak már sokszor, de nem kapott választ. Azt nem tudta, hogy férje minden részére érkez levelet ellogott. Szerencsére Eldaroff óvatosságából nem emittelt viszonyokról semmit és így Bogitics mindinkább reménykedett.

Csak akkor volt néhány örömteli napja Feodóranak, ha Marianna látogatta meg. Marianna révén aztán levelezgetett Eldaroffal, kinek mindent megirt ami eddig vele történt s kérte mentse meg, minden áron.

Egy napon Marianna ismét meglátogatta Feodórat. Örömtől repeső arcra jött és elmesélte hogy Louis de Rameau náruk volt, mezkérte kezét és kívánta, hogy minnél előbb tartsa meg az esküvőt. Meg is tartják valószínűleg a jövő héten. Aztán elmennek Párisba, ahol Rameau lakik.

Ezen Mariannára néze oly örvendős hír rendkívül kínosan érintette Feodórat. Hiszen akkor teljeen el lesz hagyatva, kiszolgáltatva gyűlölt férje önkényének, haragjának. Állapota pedig gyors cselekvésre késztetett.

Megirta Eldaroffnak, hogy egy bizonyos napon délután öt órakor, mikor férje rendszeren a mezőkön van elfoglalva jöjjön el hozzá. A házból egy kerten keresztül a folyóhoz lehet jutni. E kert végén mindig ki van kötve egy csónak. Ezen a csónakon leveznek nagy gyorsan a legelső faluig, ott az előzőleg Eldaroff által megrendelt kocsiba ülnek és gyors vágatásban megérkeznek az első vasuti állomáig. Aztán nem tördökik bárhova tovább, csak el ebnek az embernek a közeléből.

A kitűzött nap elérkezett. Izgatottan várta Feodóra a délutáni öt órát. Férje már rögtön künn volt a mezőkön.

Az asszony végre az országúton közeledni látta Eldarofft. Elébe intezteit.

— Gyorsan, gyorsan.

Eldaroff meggyorsította léptit és nem sokára ott volt az asszony oldala mellett. Majdnem elakadt a sző Sergiusz ágyán, mikor látta, mi lett abból a viruló szépségű asszonyból.

— Jöjjön gyorsan utánam, — sürgette Feodóra és levettek a kerthe, — elkészített mindent, fog várni ránk a kocsi?

— Igen minden elő van készítve — felelt csalódottan Eldaroff és a csónakba segítette Feodórat.

— Egy lödítés és a csónak künn lebegett a folyó közepén. De abban a pillanatban eszeveszett vágatásban lovagolt ki a házból egy

Budapest d. v. felől Pragerhof felé: a 206. sz. vonat 4 óra 27 p. délután, a 207. sz. vonat 6 óra 17 p. reggel, és Pragerhof felől Budapest d. v. felé: a 206. sz. vonat 10 óra 39 p. délelőtt, a 208. sz. vonat 9 óra 44 p. éjjel.

Közgazdaság.

A gabonafizetéről.

Az üzletben eddig nem igen mutatkozik élenkség, miután gazdáink még a csépléssel vannak elfoglalva. A piacra feljött baba úgy suly mint szüre nézve kielégítő. Araink helyben a következők:

Buza 7. 25

Ruzs 6. 25

Zab 5.

Arpáért minőség szerint 5. 30 — 6. 50. fizetnek.

CSARNOK.

A korona tanu.

Mi férfiak olyan nagyra vagyunk azzal az előnyünkkel, hogy bennünket nem tart rabságban a divat. Alig ismerjük ezt a szeszélyes koboldot, keveset adunk rá; akár miként erőlködik is, fölöttünk nem tud diadalkodni. Mi férfiak legalább ezt állítjuk. Mert hogy némelykor két sor gombot varratunk a kabátunkra, holott előbb egy sorral is megelégedtünk; máskor meg testhez álló kabátot csináltatunk a zsák alakú helyett, szűk pantallót, bő helyett, ez alig jöhet számba. Nem úgy, mint a hölgyek, kik minden évadban, (néha még évad közben is) a divat szörnyű gyorsan változó szeszélyeinek kénytelenek hódolni.

Ez nálunk férfiaknál még megállhat.

Van azonban valami a mielő mi, az erősebb nemhez tartozók sem térhetünk ki. És ez — a kártya körül támadó divat.

Ahogy valahol egy új kártyajáték kerül címre, legyen az még olyan bolondos, bizarr, nyomban utána veti magát minden férfi. Már tudniillik azok a férfiak, a kik a kártyajáték nemcsak sportjának hódolnak. De még azok is lihegve leaenek utána, a kik a kibicék ambiciozus gárdáját képezik.

Ezek — így mondják — rosszabbak a kártyajátéknál; szenvedélyesebbek amazoknál.

Néhány évvel ezelőt a „jobb körök“ben kizárólag a „tarok“ jött; mely usalom üzőnek elég szép házard játszás e mellett majdnem ki van zárva. Alig lehetett más játékot látni kávéházakban, kaszinókban a pagat szék fogásnál. De jött egy új jövevény, mely sem nem szép, sem nem hódító s mégis magával ragadott mindeneket. Ez az a lósa. Ez járja mai napság min-

szolga, Bogitics kéme, ki sietett urát tudósítani az asszony szökéséről.

Egy negyed óra után habzó paripán vágott Bogitics a folyópártján lefelé. Mint a szélvész rohant a ló, nagyokat borkantva. Bogitics fogcsikorgatva mélyen paripája nyakára hajtva sarkantyúja vérig az állatot, miközben nagy bajusza kétfelől vérszíjlón lengett.

Végre megpillantotta a csónakot. Dühös ordítás szakadt fel mellől. Kiegyenesedett és fenyegetve emelte öklét a csónak felé aztán mesze elébe került annak.

Leugrott a lóról szabadjárás ereztve azt. Beleugrott a gyors vizű folyóba és a csónak felé u-zott, melyet biztosan hoztak feléje a folyó hullámai.

Mikor a csónak közelébe ért Eldaroff felemelte az evezőt, és hatalmas csapást mért Bogitics feje felé. De ez a víz alá bukott s a másik pillanatban a csónak oldalába kapaszkodott és felborította azt. Az asszonnyal eluszni akaró Eldaroff-t elérte átnyalabolta mindketőjüket és hiába volt Eldaroff minden erőlködése a víz alá merültek mind a hárman.

A legközelebbi faluban pedig hiába várt a megrendelt kocsi.

Csak három holttestet vitt lefelé a gyors vizű folyó.

denült. Ez sikk, ez divat, ez az uras. És hódolnak neki mindenféle. Ki több, ki kevesebb szerepeivel.

A saromberki kávéháznak a nyári hőség ellen alaposan felöntözött szeszélyében is a helyi arisztokracia három tagja áldozott e nemes sportnak: a jegyző, a törvénnybíró, meg a postamester. Fortuna istenasszony hol egyik, hol másik felé kacsintgatott: legtöbbit a falu deli pennájával kacérgatott; minék az lón a kétségbevonhatatlan eredménye, hogy egyik „vannak“ a másik után, „kvart, béla, disznóig“ anázgolások jegyző uram ajkáról hangzottak el legtöbbször s nem is késett partnerrei pénzeit belebzselni.

Nagyon boszantotta ez a másik két telet; kik hangos megjegyzésekkel kísérték ezeket a „kiszóla-ókat“.

Egy nem éppen hízogó megjegyzésre, hogy, hogy nem notárius uram csattanósan felelt mlből parázs verekedés támadt. Repültek a kártyák s szódavizes üvegek s nem felt bele 10 perc, a szeszélyi alaposan fel volt fordulva. A kártyákat szép csendesen összeszedte a korcsmáros, a bevett fejeket pedig bevarta az orvos.

Ennek az emlékezetes prtinak a büntető kir. járásbírósnál volt a folytatása, hol ugyan csak farkas szemel évezett a három partner.

A korona tanu szerepét a korcsmáros Rosenstingl Zakariás vitte.

Felek meghallgatása után Rosenstinglre került a sor, kit a bíró figyelmeztetett, hogy csak az igazat valja, mert vallomásra esküt tartozik tenni s ha kiderítne, hogy hamis esküt tett, a büntetőtörvény 213. §-a alapján öt évig terjedhető fegyházzal fog megbüntetettetni.

— Megértette? — kérdi a bíró

— Igenis meg de...

— Mit de?

— Nem mondhatom meg az igazat tekintetes bíró ur?

— Nem-e? s miért nem?

— Mert ha megmondom az igazat a mellett, hogy betörök a fejemet, ezek az urak sohasem jönnek az én vendéglőmbé; sőt, tekintve a községben való nagy befolyásukat másokat is lebeszél-nének erről s akkor összehajthatok és mehetek.

— Figyelmeztetem újból — válaszolja a bíró — hogy a törvény előtt igazat kell mondani, különben megbüntettem.

— Muszáj? No jó. Ha muszáj hát megmondom, akár mi lesz is velem. Az az ur aki különben a szerelmes és nem szerelmes levelek kezelésével szokott szabad idejében foglalkozni, olyan pofont kapott, a mi testvérek közt megért kettőt. Viszont az az ur, a ki egyébkor az adókönyvvel szokott szórakozni szinte kapott egyet jobbról, másikat meg balról a képerre, hogy azt hittem a házam kéménye dől össze. A harmadik partner pedig — arad a szó a tanu ajkairól egy székkel ment a két harcoló fél közé és mivel ezek nem tudtak, melyiküknek a pártjára áll, közösen rohantak rá s lett olyan patália tekintetes bíró ur, a miőt nálunk csak bucsu alkalmával láthatni.

A bíró mindhárom panaszost kik vizonvádat emeltek egymás ellen, könnyű testi sértés s becsületértés miatt, egyenkint 10 korona bírágra ítélte.

Mikor pedig hazafelé utaztukban meglátták a per pedes apo stolórum bandukoló Rosenstingl Zakariást, rávetették magukat és úgy eldönggettek, hogy ez megfogadta, soha életében nem lesz senki ügyében sem „korona tanu.“

Kardos Sámuel.

Anyakönyvi hírek.

Július 15—28-ig.

Bejegyzett születések:

Mikó József, földmives; Julianna.
Kunics László, napszámos; Julianna.
Szentes Maria, házvezető; halva született fiú.
Berke Károly, földmives; Julianna.
Nagy József, bér-s; Ferenc.
Frisko Terézia, csédlé; Rozalia.
Vatra Maria, székes leánya; Karoly.
Anda Janos, mező ör; Borbála.
Tárnok Imre, kalauz; Olga.
Szöllösi Sándor, cipész; József.

Halálesetek:

Konez Katalin, koldus (Berényből) 44 éves (szívbaj).
Csáki Rozalia, 10 napos; gyengeség.
Horváth Julianna, 2 hónapos; bélhurut.
Jelenits István ifju, 5 éves, mozdonyvesztés fia; tüdőhurut.
Kern Erzsébet, 22 hónapos, kalauz leánya; bélhurut.
Mikó Julianna, 14 napos; ránggörcs.
Walder Margit, 1 hónapos; gyengeség.
Kmetti Katalin, 12 napos; bélhurut.
Benedek László, 21 napos; bélhurut.
Pető Jenő, 16 napos; ránggörcs.
Zeck Ferenc, esernyő készítő segéd, 37 éves; tüdőlob.
Pländer Rozalia öz. Kele Józsefné, földmives; aggkör.
Tahin Károly, 20 napos; gyengeség.

Házasulók kihirdetése:

Arvai Adolf, kereskedelmi utazó (Péca) — Schulhof Adél.
Mészáros Ferenc, kalauz — Eigner Anna.
Pollák Sámuel, magánhivatalnok (Bacea) — Wolheim Sarolta.
Németh József, kőműves — Malek Anna.

Házasságot kötöttek:

Mayer Henrik kereskedő (Varaszd) — Löwy Jankával.

Apró hirdetések.

Házeladás.

Helyben a Bajza utca és Szt. György tér sarkán egy földszintes ház, mely 41 három lakásból és konyhák, pince és padlásból, szabad kezből azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást Singer Samu urnál N. Kanizsán. 227-3

Egy könyvelő

ki a gyorsírást is bírja szerény feltételek mellett ajánlikozik. Esztleg egyes órákat vagy esti munkát is ellát. Cim a kiadóhivatalban. 236-1

Kitűnő elsőrangú kerékpárok

eddig 150-180 frt, most készpénztétel ellenében 70.-80.-90 frtért kaphatók

Unger Ulmann Elekhné
Nagy-Kanizsán.

234-6

Egy jó karban lévő zongora,

igen olcsó áron eladó. Cim megtudható a kiadó hivatalban. 237-

Butor.

Egy teljes ebédli és hálószoba butorberendezés, igen olcsó áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 238-

Két tanuló

tejesek állatában részesülhet Nagykanizsán, egy előkelő izraelita családnál. — Cim megtudható a kiadóhivatalban. 239-

Maculatura,

ujsgáppapírt 100 kilónként 20 korona helyben. Kapható Fichel Fülöp könyvkereskedésén Nagykanizsán.

Üzleteladás.

Vegyes kereskedést Kotoron hajlandó vevők azonnal átadni. — Bővebbet a tulajdonosnál: öz. Rabenstein Samuálnál Kotoron. —

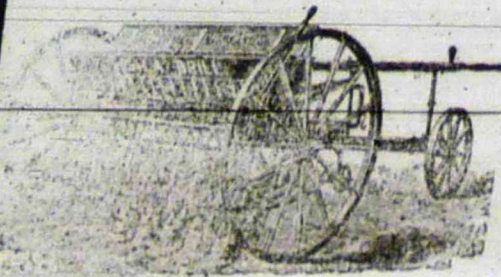

KITÜNTETVE

1896. Milenniumi kiállításon arany érdemkereszt és milenniumi nagy érmmel.
 1897. Iabéri nemzetközi vetőgépversenyeen első díj: **állami aranyéremmel.**
 Léval nemzetközi vetőgépversenyeen nagy uzomra; első díj: aranyéremmel.
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyeen első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.
 1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán

Ajánlja:

MAGYARORSZAG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT

szabad, kiváltható kapacuk-lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

orvetőgépet **„Perfecta“** olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb sze-ovábbá esab. kezetu, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sacrendszerü aczelekéit, boronait, árganyait, szénagyűjtőt, rostált, trieureit.

darátot, szecska és répvágót, kukoriceza-morzsolót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket

„Planet jr.“ rsz kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Kereskedelmi Iroda

Van szerencsénk a t. kereskedői világnak, valamint a p. t. birók és ingatlan tulajdonosoknak tisztellett jeleneni, hogy:

Budapest, V., Váci-körút 14. sz. a. egy törvényszékileg bejegyzett kereskedelmi irodát

nyitottunk, mely vállalatunk működési köre a következőkre terjed ki: Szükségben levő kereskedők, birtok és ingatlan tulajdonosok rendezése és a kiegyezéshez szükséges kezességekről való gondoskodás, jelzáloghitel szerzése, birtokok és ingatlanok vétele, eladása és elcserelése, valamint foglal-kozik minden a kereskedelmi szakmába vágó ügyletekkel.

Kiterjedt összeköttetéseinkre, valamint sokévi bevált szakismereteinkre támaszkodva és a szoliditás legerősebb elvétől vezettetve azon hely-zetben vagyunk, hogy a hozzánk juttatott megbízásokat legpontosab-ban és leggyorsabban teljesíthetjük.

A KERESKEDELMI IRODA LIPSCHER & HOROVITZ

Telefon.

236-3

Szivattyuk Mérelegek

minden neme, házi, mezőgazdaság építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömítők

Legjobb javított rendszerű ti sed-s és fűtő szivattyúk, fűtő és vízvezeték, kőszelvény gyári, mezőgazdasági, ipari és házi célokra

Mindenféle csövek.

Szivattyu és gépgyártási társaság.

Schwarzeu-gerstrasse 6.

W. Garvens, Bécs

I. Wallfisch-gasse Nr. 14

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kultúr vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-mérelegeket

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Dr. LENGIÉL

nyirfa- * * * balsam

kir. szabad. Svédhonra.

Már magában véve azon növény nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megfúrjuk, em-boremlekezet óta mint a legkitű-nőbb szépitőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balsammá alakították át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balsam kialsmitja az arcot a ráncokat és himlőhe-lyeket, lifjú arcszint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üleséget kölcsönöz; a legrövidébb idő alatt eltávolítja a szepit, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrat-kát s a bőr minden más egyéb tisztáltságát. Ara egy korsónak használati utasításai 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerertárban.

A nyirfabalsam által pnkává lett bőr konzerválására aján-tatos ezzel egyidejűleg a dr. Langlet-féle

Opo-krém

használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér.

Legalkalmasabb hygie-nikus szappan, mely a t-nyhévé és fehérré teszi és hivatta van a balszam jó hatását fokozni. Egy drb. ára 1 kor. 20 fill.

Kiár Magyarország részére: **Török József** gyógy- szertára, Budapesten, Király-utca 12.

Hölgyek részére nélkülözhe-tetlen.

A női szépség

lérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitű-nőbb és legbiztosabb a

Margit Crme,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tar-talmaz, teljesen ártalmatlan, és zsirmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenős pár nap alatt eltávolít szepit, májfoltot, pattanást, bőratkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kialsmitja a ráncokat, redőket himlőhelyeket és az arcot fehérré, imává és udévé varázsolja.

Legkitűnőbb óv-zer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt., Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit foggép (Zahn-pasta) 50 kr., Margit arcviz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldésé után küldi a készitő

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogua-üzletben és illa szerkereskedésben.

Raktár Práger Béla cégnél.

Hamisítók bíróság üldözött-nek.

legjobb szépitő szer.

A „KRISTÁLY” St. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó öjzetételű, igen liszta, kalcium- és mag-nesium-hydrocarbonatoy ásványviznek minősítendő.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír díszes dobozban mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence díszes dobozban.

kapható

CHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán